

2024/2467

2024.9.30.

A BIZOTTSÁG (EU) 2024/2467 HATÁROZATA

(2024. február 13.)

a Dánia és Svédország által az Øresundsbro Konsortiet javára végrehajtott, Dánia esetében SA.52162. (2019/C.) (korábbi 2018/FC.) számú, Svédország esetében SA.52617. (2019/C.) (korábbi 2018/FC.) számú állami támogatásról

(az értesítés a C(2024) 959. számú dokumentummal történt)

(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (a továbbiakban: EUMSZ) és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután az említett rendelkezéseknek megfelelően felhívta az érdekelt feleket észrevételeik megtételére ⁽¹⁾, és tekintettel a benyújtott észrevételekre,

mivel:

1. ELJÁRÁS

1.1. A hivatalos panasz

- (1) 2013. április 16-án a ForSea ⁽²⁾ (a továbbiakban: panaszos) panaszt nyújtott be a Bizottsághoz, amelyben azt állította, hogy a Dánia és Svédország (a továbbiakban együttesen: az államok) által az Øresundsbro Konsortiet I/S (a továbbiakban: konzorcium) javára az Øresund Fixed Link (a továbbiakban: állandó összeköttetés) tekintetében nyújtott állami garanciák jogellenes állami támogatásnak minősülnek, és hogy ez az állami támogatás összeegyeztethetetlen a belső piaccal ⁽³⁾. A panaszos kompjáratot üzemeltet Helsingør (Dánia) és Helsingborg (Svédország) között az Øresund szoros északi, legszűkebb részén.
- (2) A Bizottság 2013. május 13-án tájékoztatási kérelmet küldött az államoknak. Az államok által benyújtott közös választ 2013. június 28-án vették nyilvántartásba. A Bizottság 2013. október 15-én további információkat kért, amelyekre az államok 2013. december 11-én és 2014. március 12-én válaszoltak.
- (3) A panaszos 2013. december 2-án további információkat nyújtott be. 2014. január 8-i levelében a panaszos további dokumentációt nyújtott be az állami garanciákkal kapcsolatban, és azt állította, hogy a konzorcium a garancia mellett a dániai kedvező adórendszer előnyeit is élvezte ⁽⁴⁾. A panaszos beadványát követően a Bizottság 2014. február 21-én tájékoztatási kérelmet küldött az államoknak. 2014. március 11-én Svédország arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem tesz észrevételt az állítólagos adókedvezményekkel kapcsolatban. Dánia 2014. április 24-én nyújtotta be válaszáat.
- (4) A Bizottság 2014. május 15-én újabb tájékoztatási kérelmet küldött Dániának, Dánia pedig 2014. június 13-án válaszolt.

⁽¹⁾ HL C 109., 2019.3.22., 46. o. és HL C 109., 2019.3.22., 72. o.

⁽²⁾ 2013. április 16-án a Scandlines Øresund I/S nyújtotta be a panaszt a Bizottsághoz. 2015 januárjában a Scandlines Øresund I/S-t megvásárolta a HH Ferries csoport, és HH Ferries I/S-re nevezte át. 2018. november 9-én a HH Ferries csoport bejelentette, hogy nevét ForSea-re változtatja.

⁽³⁾ Ezt a panaszt Dánia esetében SA.36558., Svédország esetében pedig SA.36662. számon vették nyilvántartásba.

⁽⁴⁾ A panasz e részét SA.38371. számon vették nyilvántartásba.

- (5) 2014. március 24-én, április 2-án, 3-án, 24-én és 28-án a panaszos további információként benyújtotta a konzorcium éves jelentését, sajtócikkeket és egy, az állítólagos adókedvezményekről szóló feljegyzést. A Bizottság ezeket a beadványokat nem továbbította Dániának vagy Svédországnak.
- (6) A panaszos 2014. május 20-án további információkat nyújtott be. 2014. június 4-én a Bizottság felkérte az államokat, hogy tegyenek észrevételt a panaszos 2014. május 20-i beadványával kapcsolatban. Az államok közös választ nyújtottak be 2014. június 26-án.
- (7) A panaszos 2014. május 30-án, valamint június 3-án és 17-én további információkat nyújtott be a sajtócikkkel kapcsolatban. A Bizottság ezeket a beadványokat nem továbbította Dániának vagy Svédországnak.
- (8) A panaszos 2014. június 18-án kiegészítő információkat nyújtott be. A Bizottság 2014. június 30-án továbbította ezt a beadványt az államoknak. 2014. szeptember 1-jén az államok közös választ nyújtottak be.
- (9) A panaszos 2014. augusztus 27-én, majd szeptember 8-án és 9-én ismét további információkat nyújtott be a sajtócikkkel kapcsolatban. A Bizottság ezeket a beadványokat nem továbbította Dániának vagy Svédországnak.
- (10) Az államok 2014. szeptember 15-én közös nyilatkozatot és további információkat nyújtottak be.

1.2. A 2014. évi határozat

- (11) 2014. október 15-én a Bizottság határozatot⁽⁵⁾ fogadott el (a továbbiakban: a 2014. évi határozat), amelyben először is megállapította, hogy az állandó összeköttetés közúti és vasúti hátszági kapcsolatainak állami finanszírozása és a dán „közös adózási rendszer” nem minősül az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak. Másodszor, a Bizottság úgy határozott, hogy nem emel kifogást „az értéksökkenési leírásra és a veszteségátvitelre vonatkozó dán különös adóintézkedésekkel, valamint a Dánia által a konzorciumnak nyújtott garanciákkal” szemben, azzal az indokkal, hogy bár ezek az intézkedések az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősülnek, az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján összeegyeztethetők a belső piaccal. Ugyanebben a határozatban a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a „Svédország által a konzorciumnak nyújtott garancia” a 659/1999/EK tanácsi rendelet⁽⁶⁾ (a továbbiakban: 659/1999/EK rendelet) 1. cikke b) pontjának i. alpontja, valamint Norvégia, Ausztria, Finnország és Svédország csatlakozási okmányának⁽⁷⁾ (a továbbiakban: Ausztria, Finnország és Svédország csatlakozási okmánya) 144. cikke értelmében létező támogatásnak minősül, amellyel kapcsolatban nem indokolt a létező támogatási programokra vonatkozó megfelelő intézkedések javasolására irányuló eljárás megindítása⁽⁸⁾. A Bizottság azt is megállapította, hogy „az államok és a konzorcium jogos elvárásokkal rendelkezhetnek abban a tekintetben, hogy a Bizottság nem kérdőjelezi meg az állami garanciákat és az adóintézkedéseket az állami támogatásokra vonatkozó szabályok alapján”. A Bizottság e megállapítást az ügy sajátos körülményeire és a Bizottság azon általános politikájára alapította, amely szerint a Törvényszék Aéroports de Paris ügyben 2000. december 12-én hozott ítéletét⁽⁹⁾ (a továbbiakban: Aéroports de Paris ítélet) megelőzően véglegesen elfogadott, infrastruktúra-építéshez és -üzemeltetéshez nyújtott finanszírozási intézkedések már nem kérdőjelezhetők meg az állami támogatásokra vonatkozó szabályok alapján, mivel a hatóságok jogosan vélhették úgy, hogy az ilyen intézkedések nem minősülnek állami támogatásnak, következésképpen nem kell őket bejelenteni a Bizottságnak (lásd még az (504) preambulum-bekezdést). A Bizottság a 2014. évi határozatban megállapította, hogy mivel „az állami garanciák és az adókedvezmények mindenképpen összeegyeztethetők a belső piaccal”, nem szükséges megvizsgálni, hogy e jogos elvárások kiterjedtek-e az Aéroports de Paris ítélet időpontját követő időszakra.

⁽⁵⁾ A Bizottság C(2014) 7358 final határozata (2014. október 15.) a Dánia esetében az SA.36558. (2014/NN.) és SA.38371. (2014/NN.), Svédország esetében SA.36662. (2014/NN.) számú, az Øresundsbro Konsortietnek nyújtott támogatásról (HL C 418., 2014.11.21., 1. o. és HL C 437., 2014.12.5., 1. o.).

⁽⁶⁾ A Tanács 659/1999/EK rendelete (1999. március 22.) az Európai Unióról szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 83., 1999.3.27., 1. o.).

⁽⁷⁾ A Norvég Királyság, az Osztrák Köztársaság, a Finn Köztársaság és a Svéd Királyság Európai Unióhoz történő csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány (HL C 241., 1994.8.29., 21. o.).

⁽⁸⁾ A 659/1999/EK rendelet 18. cikke a következőképpen rendelkezik: „Amennyiben a 17. cikk szerint a tagállam által nyújtott információ alapján a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy a létező támogatási program nem, vagy többé már nem egyeztethető össze a közös piaccal, ajánlást készít, amelyben megfelelő intézkedéseket javasol az érintett tagállamnak.”

⁽⁹⁾ A Törvényszék 2000. december 12-i ítélete, Aéroports de Paris kontra Bizottság, T-128/98, ECLI:EU:T:2000:290.

1.3. A 2014. évi határozat részleges megsemmisítése

- (12) 2015. február 12-én a panaszos az EUMSZ 263. cikke alapján megsemmisítés iránti keresetet nyújtott be a Törvényszékhez a 2014. évi határozattal szemben. 2018. szeptember 19-i ítéletében a Törvényszék részben megsemmisítette a 2014. évi határozatot (a továbbiakban: Øresund-ítélet) ⁽¹⁰⁾, tekintve, hogy a Bizottság úgy határozott, nem emel kifogást az államok által a konzorciumnak nyújtott garanciákkal, illetve a Dánia által a konzorciumnak nyújtott, az értékcsökkenési leírással és a veszteségátvitellel kapcsolatos támogatásokkal szemben.
- (13) A Törvényszék a fennmaradó rész tekintetében elutasította a keresetet. Elutasította különösen a panaszosnak a Bizottság azon megállapítására vonatkozó érveit, hogy a közúti és vasúti hátszági kapcsolatok állami finanszírozására irányuló intézkedések, valamint a dán „közös adózási rendszer” nem minősülnek az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak. A Törvényszék elutasította azt az érvet is, amely szerint a Bizottság tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy a konzorcium és az államok hivatkozhatnak a visszafizettetést kizáró jogos elvárásokra abban az esetben, ha a konzorciumnak nyújtott támogatást a belső piaccal összeegyeztethetetlennek kellene tekinteni az Aéroports de Paris ítélet előtti időszak tekintetében.
- (14) Az Øresund-ítélet ellen nem nyújtottak be fellebbezést.

1.4. Az Øresund-ítéletet követő levélváltások

- (15) 2018. október 22-én a Bizottság tájékoztatási kérelmet küldött az államoknak, amelyben tényszerű információkat és bizonyítékokat kért a konzorciumnak nyújtott garanciákról; e kérelemre az államok 2018. december 10-én válaszoltak.
- (16) A Bizottság szolgálatai 2018. december 10-én megbeszélést folytattak a panaszossal.
- (17) 2018. december 11-én az államok feljegyzést nyújtottak be a Bizottságnak az Øresund-ítélet és egy jövőbeli bizottsági határozat lehetséges következményeiről.
- (18) A Bizottság szolgálatai 2018. december 17-én értekezletet tartottak az államokkal és a konzorciummal, hogy megvitassák az állandó összeköttetés gazdasági és pénzügyi vonatkozásait, amelyekkel kapcsolatban a Bizottság szolgálatai 2018. december 10-én előkészítő kérdéseket intéztek az államokhoz.
- (19) A Scandlines Danmark ApS és a Scandlines Deutschland GmbH (a továbbiakban együttesen: Scandlines) 2018. december 21-én levelet nyújtott be a Bizottsághoz az Øresund-ítéletet és annak a Törvényszéknek a Fehmarnbeltről, a Scandlines kontra Bizottság ügyben 2018. december 13-án hozott ítéletével (a továbbiakban: Scandlines Fehmarnbelt ítélet) ⁽¹¹⁾ való kapcsolatát érintően.
- (20) Az államok 2018. december 21-én további információkat nyújtottak be a 2018. december 17-i értekezlet nyomán. Dánia 2019. január 17-én nyújtott be további információkat, az államok pedig 2019. január 21-én nyújtottak be további információkat e tekintetben.
- (21) A 2019. január 30-án és február 1-jén a Stena Line Scandinavia AB (a továbbiakban: Stena Line) információt nyújtott be a Bizottsághoz az Øresund-ítéletet és annak a Törvényszéknek a Fehmarnbeltről, a Stena Line kontra Bizottság ügyben 2018. december 13-án hozott ítéletével (a továbbiakban: Stena Line Fehmarnbelt ítélet) ⁽¹²⁾ való kapcsolatát érintően.
- (22) A Bizottság 2019. február 6-án a 2018. december 17-i értekezletre és a 2018. december 21-én benyújtott információkra tekintettel további információkat kért az államoktól, amelyeket az államok 2019. március 29-én adtak meg.

⁽¹⁰⁾ A Törvényszék 2018. szeptember 19-i ítélete, HH Ferries és társai kontra Bizottság, T-68/15, ECLI:EU:T:2018:563.

⁽¹¹⁾ A Törvényszék 2018. december 13-i ítélete, Scandlines Danmark ApS és Scandlines Deutschland GmbH kontra Bizottság, T-630/15, ECLI:EU:2018:942.

⁽¹²⁾ A Törvényszék 2018. december 13-i ítélete, Stena Line Scandinavia AB kontra Bizottság, T-631/15, ECLI:EU:T:2018:944.

1.5. Az eljárás megindításáról szóló határozat

- (23) A Bizottság 2019. február 28-án kelt levelében tájékoztatta az államokat arról a döntéséről, hogy megindítja az EUMSZ 108. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást az államok által a konzorciumnak az állandó összeköttetés finanszírozására nyújtott állami garancia, valamint a Dánia által a konzorciumnak biztosított, értékcsökkenési leírásra és veszteségátvitelre vonatkozó különös adózási szabályok tekintetében (a továbbiakban: az eljárás megindításáról szóló határozat).
- (24) Az eljárás megindításáról szóló határozatot 2019. március 22-én közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ⁽¹³⁾. A Bizottság felkérte az érdekelt feleket, hogy egy hónapon belül tegyék meg észrevételeiket.

1.6. A hivatalos vizsgálati eljárás

- (25) 2019. április 23-án a panaszos, a Scandlines és a Stena Line észrevételeket nyújtott be az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatban. A Bizottság 2019. május 2-án és 8-án továbbította ezeket az észrevételeket az államoknak. 2019. május 17-én három további érdekelt fél: a Föreningen Svensk Sjöfart (a továbbiakban: FSS), a Grimaldi-csoport (a továbbiakban: Grimaldi) és a Trelleborg Hamn AB (a továbbiakban: Trelleborg kikötő) nyújtott be észrevételeket az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatban. A Bizottság 2019. június 7-én továbbította ezeket az észrevételeket az államoknak. Az államok az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatos 2019. július 8-i észrevételeikben szerepeltették az e beadványokra adott válaszukat ((28) preambulumbekkezdés).
- (26) 2019. április 24-én az államok informális javaslatot nyújtottak be a Bizottságnak a hivatalos vizsgálati eljárás kölcsönösen elfogadott menetrendjére vonatkozóan.
- (27) 2019. június 24-én a Stena Line további észrevételeket nyújtott be. A Bizottság 2019. június 25-én továbbította ezeket az észrevételeket az államoknak. Az államok nem nyújtottak be kifejezetten erre a beadványra vonatkozó választ.
- (28) 2019. július 8-án az államok megküldték észrevételeiket a Bizottságnak az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatban.
- (29) 2019. augusztus 28-án és október 9-én a Bizottság szolgálatai konferenciahívásokat tartottak az államokkal és a konzorciummal.
- (30) A panaszos 2019. november 18-án és december 9-én további információkat nyújtott be, amelyeket a Bizottság 2019. december 16-án továbbított Dániának, 2019. december 20-án pedig Svédországnak. A panaszos 2019. december 20-án további információkat nyújtott be. A Bizottság 2020. február 4-én továbbította ezeket az észrevételeket az államoknak. Az államok nem nyújtottak be kifejezetten e 2019. november 18-i, december 9-i vagy december 20-i beadványra vonatkozó választ.
- (31) Az államok 2020. április 22-én feljegyzést nyújtottak be a Bizottságnak, amely alapján a Bizottság szolgálatai 2020. április 23-án virtuális értekezletet tartottak az államokkal és a konzorciummal.
- (32) 2020. május 28-án a Bizottság szolgálatai virtuális értekezletet tartottak az államokkal és a konzorciummal. 2020. május 29-én a Bizottság kérdéseket intézett az államokhoz, amelyekre azok 2020. június 2-án, 17-én és 18-án válaszoltak. Az államok 2020. június 17-én feljegyzést nyújtottak be a Bizottságnak a konzorcium jövőbeli refinanszírozási igényeiről.
- (33) A Bizottság szolgálatai 2020. június 17-én virtuális értekezletet tartottak a panaszossal.
- (34) 2020. július 1-jén a panaszos további észrevételeket nyújtott be a Bizottsághoz.
- (35) Az államok 2020. július 1-jén további információt nyújtottak be a Bizottsághoz a konzorcium jövőbeli refinanszírozásáról.
- (36) Az államok 2020. július 13-án további észrevételeket nyújtottak be a Bizottsághoz, amely alapján a Bizottság szolgálatai 2020. szeptember 17-én virtuális értekezletet tartottak az államokkal és a konzorciummal. 2020. szeptember 21-én Dánia további információkat nyújtott be.

⁽¹³⁾ Fenti 1. lábjegyzet.

- (37) Az államok 2020. szeptember 1-jén további információt nyújtottak be a Bizottsághoz a konzorcium jövőbeli refinanszírozásáról.
- (38) A panaszos 2020. szeptember 17-én további észrevételeket nyújtott be. A Bizottság 2020. szeptember 18-án és 2020. október 14-én továbbította ezeket az észrevételeket, valamint a 2020. július 1-jei észrevételeket ((34) preambulumbekzdés) az államoknak, amelyekre az államok 2020. november 11-én válaszoltak.
- (39) 2020. szeptember 28-án az államok további információkat közöltek a Bizottsággal.
- (40) A Bizottság 2020. október 14-én kérdéseket intézett Dániához. Dánia 2020. december 16-án válaszolt e kérdésekre. 2021. január 29-én a Bizottság szolgálatai további pontosításokat kértek Dániától, amelyeket a Bizottság szolgálatai, az államok és a konzorcium közötti virtuális értekezleten vitattak meg 2021. február 3-án. 2021. február 4-én és április 7-én Dánia további információkat közölt a Bizottsággal.
- (41) 2021. április 29-én a panaszos további észrevételeket nyújtott be a Bizottsághoz.
- (42) 2021. május 10-én a Bizottság szolgálatai további pontosításokat kértek Dániától, amelyeket a Bizottság szolgálatai, az államok és a konzorcium közötti virtuális értekezleten vitattak meg 2021. május 27-én.
- (43) 2021. június 3-án a Bizottság kérdéseket intézett az államokhoz, amelyekre azok 2021. június 16-án válaszoltak. 2021. június 23-án a Bizottság szolgálatai virtuális értekezletet tartottak az államokkal és a konzorciummal.
- (44) A Bizottság szolgálatai 2021. június 4-én virtuális értekezletet tartottak a panaszossal. A panaszos 2021. június 10-én benyújtotta a Bizottságnak a 2021. június 4-i virtuális értekezleten felvetett kérdésekre adott válaszait.
- (45) 2021. október 5-én a panaszos információt nyújtott be a Bizottsághoz.
- (46) A Bizottság szolgálatai 2021. november 22-én virtuális értekezletet tartottak az államokkal.
- (47) 2021. november 25-én az államok további információkat szolgáltatottak.
- (48) A Bizottság 2022. február 20-án kérdéseket intézett Dániához. Dánia 2022. május 28-án válaszolt e kérdésekre.
- (49) A Bizottság szolgálatai 2022. október 28-án előzetes észrevételeket küldtek az államoknak a Bizottság hivatalos vizsgálatával kapcsolatban, amelyeket a Bizottság szolgálatai, a konzorcium és az államok 2022. december 5-én virtuális értekezleten vitattak meg. 2022. december 6-án a Bizottság szolgálatai további intézkedésként kiegészítő referenciainformációkat küldtek Dániának. Az államok 2023. május 3-án és 16-án válaszoltak a Bizottság szolgálatainak 2022. október 28-i előzetes észrevételeire. A Bizottság szolgálatai 2023. június 9-én virtuális értekezletet tartottak az államokkal és a konzorciummal, amelyről a Bizottság szolgálatai 2023. július 20-án további előzetes észrevételeket küldtek az államoknak.
- (50) Az államok 2023. július 3-án információkat nyújtottak be a Bizottságnak egy, a jövőbeli állami garanciákkal kapcsolatos esetleges kötelezettségvállalásról.
- (51) 2023. szeptember 22-én a Bizottság szolgálatai virtuális értekezletet tartottak az államokkal és a konzorciummal.
- (52) 2023. október 2-án, 11-én és 27-én a Bizottság további információt kért az államoktól, amire azok 2023. november 7-én válaszoltak.
- (53) 2024. január 3-án a Trelleborg kikötő levelet nyújtott be a Bizottságnak, amelyben jelezte, hogy amennyiben a Bizottság két hónapon belül nem fejt ki álláspontját, haladéktalanul keresetet fog indítani a Bizottság mulasztása miatt a Törvényszék előtt.
- (54) Az államok 2024. január 29-én kötelezettségvállalást nyújtottak be arra vonatkozóan, hogy a konzorcium piaci feltételek mellett finanszírozza az új adósságokat és refinanszírozza a meglévő adósságokat.

- (55) 2023. augusztus 15-i és 2023. szeptember 22-i levelükben az államok kivételes jelleggel beleegyeztek, hogy lemondanak az EUMSZ-nek az 1/1958 rendelet⁽¹⁴⁾ 3. cikkével összefüggésben értelmezett 342. cikkéből eredő jogaikról, és kizárólag angol nyelven fogadtatják el ezt a határozatot és küldetnek róla értesítést.

2. A PROJEKT ÉS AZ ÁLLÍTÓLAGOS TÁMOGATÁSI INTÉZKEDÉSEK RÉSZLETES LEÍRÁSA

2.1. Az állandó összeköttetés

- (56) Az állandó összeköttetés a svéd part és a dán Amager-sziget közötti 16 km hosszú állandó közúti és vasúti összeköttetés, amely egy úthasználatdíj-finanszírozású hídból, Peberholm mesterséges szigetéből és egy víz alatti alagútból áll. Közvetlen összeköttetést biztosít a dániai Koppenhága és a svédországi Malmö között, és Európa leghosszabb kombinált közúti és vasúti hídjaként épült meg.
- (57) Az állandó összeköttetést 1995 és 2000 között építették, és 2000 júliusa óta működik.
- (58) Az állandó összeköttetés a transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) kiemelt fontosságú projektjeinek első listáján szerepelt, amelyet az Európai Tanács 1994-ben hagyott jóvá. Az államok hivatkoztak a TEN-T kiemelt fontosságú projektjeiről szóló 2010-es elemzésre, amelyben a Bizottság megállapította, hogy az állandó összeköttetés „hozzájárult a forgalom jelentős növekedéséhez, és igen jelentős pozitív hatást gyakorol Koppenhága és Scania régió fejlődésére”⁽¹⁵⁾. Az állandó összeköttetés Dánián és a „Femer-Bælten” (20. TEN-T kiemelt fontosságú projekt) keresztül összeköti az „Északi vasúti/közúti háromszög tengelyt”(12. TEN-T kiemelt fontosságú projekt) Németországgal és Közép-Európával.
- (59) Az állandó összeköttetéssel az államok célja az volt, hogy jobb közúti és vasúti kapcsolatot teremtsenek Dánia és Svédország között, és ezáltal biztosítsák a szükséges feltételeket az intenzívebb és kiterjedtebb kulturális és gazdasági együttműködéshez, valamint a közös munkaerő- és lakás piac kialakításához az Øresund régióban, mindkét állam javára. Az állandó összeköttetés jelentősen javítaná az Øresund szoros két oldalán található koppenhágai, illetve malmöi repülőtér megközelíthetőségét is.
- (60) Ezenkívül ahhoz, hogy az állandó összeköttetés működőképpé váljon, mindkét államban szükség volt a közúti és vasúti hátszériai kapcsolatok kiépítésére. Ez a hátszériai infrastruktúra összekapcsolja az állandó összeköttetést a megfelelő dániai és svédországi nemzeti közút- és vasúthálózati rendszerekkel. Dánia és Svédország megállapodott abban, hogy saját felelősségük, hogy a területükön kiépítsék ezeket a kapcsolatokat⁽¹⁶⁾.

2.1.1. A konzorcium jogi felépítése és feladatai

- (61) Az államok 1991. március 23-án a Dánia kormánya és Svédország kormánya között létrejött, az Øresundon áthaladó állandó összeköttetésről szóló, 1991. március 23-i szerződésben (a továbbiakban: kormányközi megállapodás) meghatározták az állandó összeköttetés megépítésének, kezelésének és üzemeltetésének jogi és működési szempontjait. A kormányközi megállapodás mellékletként tartalmaz egy kiegészítő jegyzőkönyvet, amely meghatározza az államok egyetemleges garanciavállalási kötelezettségének részleteit (lásd még a (85) preambulum-bekezdést) (a továbbiakban: a kormányközi megállapodás kiegészítő jegyzőkönyve). A kormányközi megállapodást, beleértve a kormányközi megállapodás kiegészítő jegyzőkönyvét is, Svédország 1991. augusztus 8-án, Dánia pedig 1991. augusztus 24-én erősítette meg. A kormányközi megállapodás és a kormányközi megállapodás kiegészítő jegyzőkönyve 1991. augusztus 24-én Stockholmban lépett hatályba a megerősítő okiratok cseréjével.

⁽¹⁴⁾ A Tanács 1. rendelete az Európai Gazdasági Közösség által használt nyelvek meghatározásáról (HL 17., 1958.10.6., 385. o.).

⁽¹⁵⁾ TEN-T kiemelt fontosságú projektek – 2010. évi előrehaladási jelentés, Európai Bizottság, Mobilitáspolitikai és Közlekedési Főigazgatóság, 2010.

⁽¹⁶⁾ A Dánia kormánya és Svédország kormánya között az Øresundon áthaladó állandó összeköttetésről szóló, 1991. március 23-i szerződés 8. cikke.

- (62) A kormányközi megállapodással az államok megállapodtak az állandó összeköttetés közös finanszírozásában, megépítésében és üzemeltetésében. E célból a kormányközi megállapodás 10. cikke úgy rendelkezik, hogy mind Dániának, mind Svédországnak létre kell hoznia egy, az adott állam kizárólagos tulajdonában álló korlátolt felelősségű társaságot. A kormányközi megállapodás 10. cikke előírja továbbá, hogy e társaságoknak olyan konzorciumot kell alkotniuk, amely az állandó összeköttetés tulajdonosa, és „közös felelősségvállalás alapján, egyetlen jogalanyként felel a projekt kialakításáért és az állandó összeköttetés egyéb előkészítéséért, valamint annak finanszírozásáért, kivitelezéséért és üzemeltetéséért”. Ezt a struktúrát úgy választották meg, hogy az érintett társaságok végső tulajdonosai továbbra is az államok legyenek, és így az állandó összeköttetésből származó valamennyi nyereség és veszteség az államokat illetné, illetve terhelné.
- (63) A kormányközi megállapodást az államok átültették nemzeti jogukba: i. Svédországban a svéd parlament 1991. június 12-i határozatával (a továbbiakban: a svéd parlament határozata) ⁽¹⁷⁾ elfogadott, a Svédország és Dánia közötti, az Øresundon áthaladó állandó összeköttetésről szóló megállapodásról szóló, 1991. március 25-i 1990/91:158. sz. kormányzati törvényjavaslat (a továbbiakban: 1990/91:158. sz. kormányzati törvényjavaslat), valamint ii. Dániában az „Øresund állandó összeköttetés megépítéséről szóló törvény” (1991. augusztus 19-i 590. sz. törvény, a továbbiakban: a megépítésről szóló törvény) ⁽¹⁸⁾ révén.
- (64) A megépítésről szóló törvény 5. §-a előírja, hogy a dán közlekedési miniszter holdingtársaságot hoz létre. A megépítésről szóló törvény 6. §-a előírja, hogy a holdingtársaság nyilvánosan működő részvénytársaságot hoz létre, amely a dán közúti és vasúti hátszágai kapcsolatokért felel. Ez a korlátolt felelősségű társaság konzorciumi megállapodást köt egy Svédország által alapított korlátolt felelősségű társasággal. A Sund & Bælt Holding A/S (a továbbiakban: Sund & Bælt) 1991. december 4-én 100 %-ban dán állami tulajdonú holdingtársaságként jött létre. 1991. december 9-én a Sund & Bælt létrehozta az A/S Øresundsforbindelsen (a továbbiakban: A/S Øresund) korlátolt felelősségű társaságot.
- (65) A svéd parlament határozatával elfogadott 1990/91:158. sz. kormányzati törvényjavaslat 4. §-a előírja, hogy a Svéd Nemzeti Közúti Hatóság és a Svéd Nemzeti Vasúti Hatóság ⁽¹⁹⁾ svéd társaságot hoz létre, amely felelős a svéd közúti és vasúti hátszágai kapcsolatokért, és konzorciumi megállapodást köt egy dán állami tulajdonú társasággal. 1991. augusztus 30-án Svédország létrehozta a Svensk-Danska Broförbindelsen AB (a továbbiakban: SVEDAB) korlátolt felelősségű társaságot, amely 100 %-ban a svéd állam tulajdonában van, a Svéd Nemzeti Közúti Hatóságon (50 %) és a Svéd Nemzeti Vasúti Hatóságon (50 %) keresztül ⁽²⁰⁾.
- (66) Az A/S Øresund és a SVEDAB egy 1992. január 27-i konzorciumi megállapodással és annak kiegészítő jegyzőkönyvével (a továbbiakban: konzorciumi megállapodás) létrehozta a konzorciumot (azaz az Øresundsbro Konsortiet I/S-t) ⁽²¹⁾, és meghatározta annak tulajdonosi szerkezetét. A konzorciumi megállapodás a dán és a svéd kormány 1992. február 13-i jóváhagyásával lépett hatályba. A kormányközi megállapodással összhangban a konzorciumi megállapodás úgy rendelkezik, hogy az állandó összeköttetés a konzorcium tulajdonában van, és az állandó összeköttetés tervezéséért, projektalkotásáért, finanszírozásáért, megépítéséért, üzemeltetéséért és karbantartásáért, valamint az ezekhez kapcsolódó egyéb műveletekért a konzorcium felelős ⁽²²⁾. Az A/S Øresund és a SVEDAB együttesen, fele-fele arányban tulajdonosa a konzorcium valamennyi eszközének és rendelkezik valamennyi jogával ⁽²³⁾. A konzorcium tevékenységeiből származó nyereséget és veszteséget a két partnervállalat, az A/S Øresund és a SVEDAB egyenlő arányban osztja meg. Bármely harmadik személy felé az A/S Øresund és a SVEDAB egyetemlegesen felel a konzorcium kötelezettségeiért ⁽²⁴⁾.

⁽¹⁷⁾ Riksdagsskrivelse 1990/91:379.

⁽¹⁸⁾ A megépítésről szóló törvény és a Storebæltten áthaladó állandó összeköttetés megépítéséről szóló törvény (1998. május 4-i 260. sz. egységes szerkezetbe foglalt törvény) helyébe a Sund & Bælt Holding A/S-ről szóló, 2005. június 24-i 588. sz. törvény lépett.

⁽¹⁹⁾ 2010-ben a Svéd Nemzeti Közúti Hatóság (Vägverket) és a Svéd Nemzeti Vasúti Hatóság (Banverket) egyesült a Trafikverketben (Svéd Közlekedési Hatóság).

⁽²⁰⁾ 2008. január 1-jei hatállyal a svéd kormány határozatát követően a Svéd Nemzeti Közúti Hatóság és a Svéd Nemzeti Vasúti Hatóság átruházta a SVEDAB feletti tulajdonjog gyakorlására vonatkozó felhatalmazást a svéd Vállalkozásiügyi, Energiaügyi és Hírközlési Minisztériumra.

⁽²¹⁾ „Øresundskonsortiet” néven jött létre, nevét 2000 januárjától „Øresundsbro Konsortiet”-re változtatta.

⁽²²⁾ A kormányközi megállapodás 10. cikke és a konzorciumi megállapodás 1. §-a.

⁽²³⁾ A kormányközi megállapodás 11. cikke és a konzorciumi megállapodás 3. §-a.

⁽²⁴⁾ A kormányközi megállapodás 11. cikke és a konzorciumi megállapodás 3. §-a.

- (67) A konzorcium csak a konzorciumi megállapodás 1. §-ában meghatározott, az állandó összeköttetéshez kapcsolódó tevékenységeket folytathatja. A konzorcium nem felelős az állandó összeköttetés közúti és vasúti hátszágai kapcsolatainak megépítéséért. Az államok ezt a feladatot a konzorcium anyavállalataira, azaz az A/S Øresund és a SVEDAB-ra bízták, amelyek saját országukban felelősek a kapcsolatok tervezéséért, projektkialakításáért, finanszírozásáért, megépítéséért, üzemeltetéséért és karbantartásáért ⁽²⁵⁾.
- (68) Amint azt az eljárás megindításáról szóló határozat (48) preambulumbekzdése már pontosította, a hivatalos vizsgálat, és ezért ez a határozat nem érinti az A/S Øresund és a SVEDAB javára hozott, a közúti és vasúti hátszágai kapcsolatok finanszírozásával kapcsolatos intézkedéseket. A Bizottság a 2014. évi határozatban azt állapította meg, hogy ezek az intézkedések nem minősülnek az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak, a Törvényszék pedig az Øresund-ítéletben elutasította a panaszos által benyújtott megsemmisítés iránti keresetet ezen intézkedések tekintetében. A Bizottság e tekintetben megjegyzi, hogy a panaszos nem fellebbezett az Øresund-ítélet ellen.

2.1.2. Az állandó összeköttetés finanszírozási modellje

- (69) A kormányközi megállapodás 1. cikke „úthasználatdíj-financezírozású” állandó összeköttetésre hivatkozik. A kormányközi megállapodás 14. cikke azt is meghatározza, hogy a projekt kialakításának és az állandó összeköttetés egyéb előkészületeinek, valamint megépítésének, karbantartásának és üzemeltetésének költségeit a konzorcium teljes mértékben használati díjakon keresztül fedezi. A 14. cikk továbbá kimondja, hogy Dánia és Svédország megállapodott abban, hogy az érintett államok költségvetéséből nem nyújtható támogatás a konzorcium tevékenységeihez.
- (70) A konzorciumi megállapodás 4. §-ának (6) bekezdése lényegében úgy rendelkezik, hogy az állandó összeköttetés használóira kivetendő úthasználati díjak az állandó összeköttetés tervezésével, projektkialakításával, megépítésével, üzemeltetésével és karbantartásával kapcsolatos költségek fedezésére szolgálnak. A konzorcium a dán és a svéd kormány által elfogadott elveknek megfelelően állapítja meg és szedi be az úthasználati díjakat. Amint az a megépítésről szóló törvény előkészítő feljegyzéseiben ⁽²⁶⁾ (a továbbiakban: a megépítésről szóló törvény előkészítő feljegyzései) és az 1990/91:158. sz. kormányzati törvényjavaslatban szerepel, a konzorcium által az állandó összeköttetés használatáért beszedett közúti és vasúti bevételek a közúti és vasúti hátszágai kapcsolatok finanszírozására is szolgálnak. A gyakorlatban ez úgy történik, hogy a konzorcium osztalékot fizet az anyavállalatoknak.
- (71) Az úthasználatdíj-alapú financezírozás magában foglalja a díjköteles út felhasználók által megfizetett használati díját, valamint a Trafikverket (a továbbiakban: a Svéd Közlekedési Hatóság) és a Banedanmark (a továbbiakban: Dán Állami Vasúti Hatóság) által az Øresund vasútvonal használatáért fizetett díjakat. A Svéd Közlekedési Hatóság és a Dán Állami Vasúti Hatóság egyenként a kormányközi megállapodás kiegészítő jegyzőkönyvében megállapított, évi 150 millió DKK (20,10 millió EUR ⁽²⁷⁾) ⁽²⁸⁾ ⁽²⁹⁾ összeget fizet a konzorciumnak, az árak általános alakulásával kiigazítva.
- (72) A megépítésről szóló törvény előkészítő feljegyzései tartalmazzák az állandó összeköttetés, valamint a dán közúti és vasúti hátszágai kapcsolatok tervezési, projektkialakítási és építési költségeinek becslését, amelyek 11,7 milliárd DKK-t ⁽³⁰⁾ (1,57 milliárd EUR), illetve 3,2 milliárd DKK-t (0,43 milliárd EUR) tesznek ki. Az 1990/91:158. sz. kormányzati törvényjavaslat 10–12 milliárd SEK ⁽³¹⁾ (1,33 milliárd–1,60 milliárd EUR) ⁽³²⁾ költségtartományt határoz meg az állandó összeköttetés költségei tekintetében, valamint maximum 1,9 milliárd SEK (0,25 milliárd EUR) összeget a hátszág költségei tekintetében. Az 1990/91:158. sz. kormányzati törvényjavaslat

⁽²⁵⁾ A konzorciumi megállapodás 2. §-ának (5) bekezdése.

⁽²⁶⁾ A dán közlekedési miniszter által 1991. május 2-án benyújtott, az Øresundon áthaladó állandó összeköttetés megépítéséről szóló törvényjavaslat, LFF1990–1991.2.178.

⁽²⁷⁾ Dánia fix árfolyam-politikát folytat a dán korona (DKK) euróhoz viszonyított árfolyama tekintetében, amely szerint 1 EUR = 7,46038 DKK. Ezt az átváltási árfolyamot használja e határozat is, amikor a DKK-ban kifejezett összegek közelítő EUR egyenértékét megadja.

⁽²⁸⁾ 1991. január 1-jei árszint.

⁽²⁹⁾ A kormányközi megállapodás kiegészítő jegyzőkönyvének 4. pontja.

⁽³⁰⁾ 1990-es árszinten.

⁽³¹⁾ 1990-es árszinten.

⁽³²⁾ Az Eurostat szerint az ECU és a svéd korona közötti átlagos átváltási árfolyam 1990-ben 1 ECU = 7,5205 SEK volt. Ezt az átváltási árfolyamot alkalmazzák a SEK hozzávetőleges EUR egyenértékének kiszámításához.

meghatározta, hogy a tartomány legalacsonyabb értéke a svéd becslésnek, a legmagasabb pedig a dán becslésnek felel meg. Ezen összegekhez hozzá kellett adni a finanszírozási költségeket. Az állandó összeköttetést részben az Unió társfinanszírozta 127 millió EUR vissza nem térítendő támogatással a TEN-T keretből. Az állandó összeköttetés 2000-ben történt befejezését követően a konzorcium kamatozó nettó adósságállománya összesen 19,6 milliárd DKK ⁽³³⁾ (2,63 milliárd EUR) volt. Az államok kifejtették, hogy az állandó összeköttetés megnyitása óta a bevételek mindig meghaladták a működési költségeket, és az állandó összeköttetés üzemeltetését nem adósságból finanszírozták.

- (73) Alapításakor a konzorcium anyavállalatai összesen 50 millió DKK (6,70 millió EUR) összegű indulótőkét biztosítottak a konzorcium számára a konzorciumi megállapodás 4. §-ának (1) bekezdése értelmében és a kormányközi megállapodás 11. cikkében előírtak szerint. A kormányközi megállapodás 11. cikke azt is előírja, hogy a konzorcium kölcsönt vesz fel az állandó összeköttetés finanszírozására, a kormányközi megállapodás 12. cikke pedig úgy rendelkezik, hogy „az államok egyetemlegesen vállalnak garanciát a [konzorcium] kölcsöneivel és a finanszírozással kapcsolatban igénybe vett egyéb pénzügyi eszközökkel összefüggő kötelezettségeikért”. Ezt tükrözi a konzorciumi megállapodás 4. §-ának (3) bekezdése, amely előírja, hogy a konzorcium tőkeigényeit „kölcsönfelvétellel vagy pénzügyi eszközök nyílt piacon történő kibocsátásával kell kielégíteni, svéd és dán állami garanciák formájában nyújtott biztosíték mellett”.
- (74) A konzorcium kölcsönt vett fel, amint likviditási igények merültek fel a tervezési és építési szakaszban. Amint azt az államok kifejtették, az adósságot rendszeresen refinanszírozzák azzal a céllal, hogy csökkentsék a teljes finanszírozási költséget. A konzorcium többféle pénzügyi tranzakciót kötött; ezek: bizonyos kötvényprogramok keretében kibocsátott kötvények ((75)–(78) preambulumbekzdés), egyedi kölcsönök ((79) preambulumbekzdés), hitelkeretek ((80) preambulumbekzdés) és származtatott pénzügyi eszközök ((81)–(83) preambulumbekzdés). Ezen ügyletek mindegyike saját lejáratú időponttal rendelkezik.
- (75) A konzorcium két standard közép lejáratú kötvényprogramot (a továbbiakban: MTN) hozott létre, amelyek közül az egyik az európai kötvénypiacra irányult (a továbbiakban: EMTN-program), a másik pedig a svéd kötvénypiacra (a továbbiakban: svéd MTN-program). Ezen MTN-kötvényprogramok révén a konzorcium a tőkeszükségletének nagy részét előteremtette. Az államok kifejtették, hogy a kötvényprogramok fő előnye, hogy a konzorcium ugyanazon program keretében több hitelviszonyt megtestesítő instrumentumot bocsáthat ki idő- és költséghatékony módon. A kötvényprogramok egy sor dokumentumból állnak, köztük egy tájékoztatóból ⁽³⁴⁾, amely a központi programdokumentum. A kötvényprogram létrehozása önmagában nem jelenti azt, hogy bármiféle adósság létrejött volna. Így az alapul szolgáló kötvények nélkül is létezhet kötvényprogram. Adósság csak akkor keletkezik, ha kötvényeket bocsátanak ki a befektetők számára.
- (76) A konzorcium első kötvényprogramja egy 1995. szeptember 21-én létrehozott EMTN-program volt, amelyet évente frissítenek. Az államok kifejtették, hogy ezen frissítések célja, hogy tükrözzék a legújabb kockázati tényezőket, és pontos információkat szolgáltatassanak a piac számára a konzorciumról, annak irányításáról, bizonyos fontos eseményekről stb. A frissítésekre a pénzügyi piacoknak szóló folyamatos tájékoztatási kötelezettség részeként van szükség. Az EMTN-program maximális összesített tőkeösszege 2000-ben 1 milliárd USD-ről (0,76 milliárd EUR) ⁽³⁵⁾ 2 milliárd USD-re (2,17 milliárd EUR) ⁽³⁶⁾, 2004-ben pedig 3 milliárd USD-re (2,41 milliárd EUR) ⁽³⁷⁾ nőtt.

⁽³³⁾ Az állandó összeköttetés építési és finanszírozási költségei 2000-es árakon nettó adósságként megjelenítve.

⁽³⁴⁾ A tájékoztató ismerteti a programot, beleértve a program keretében kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő instrumentumokra alkalmazandó feltételeket, és leíró információkat tartalmaz a kibocsátóról (ebben az esetben a konzorciumról).

⁽³⁵⁾ Az Eurostat szerint az ECU és az USD közötti átlagos átváltási árfolyam 1995-ben 1 ECU = 1,3080 USD (forrás: Eurostat). Ezt az átváltási árfolyamot alkalmazzák az USA-dollárban (USD) kifejezett összeg hozzávetőleges EUR egyenértékének kiszámításához.

⁽³⁶⁾ Az Eurostat szerint az EUR és az USD közötti átlagos átváltási árfolyam 2000-ben 1 EUR = 0,9236 USD volt. Ezt az átváltási árfolyamot alkalmazzák az USA-dollárban (USD) kifejezett összeg hozzávetőleges EUR egyenértékének kiszámításához.

⁽³⁷⁾ Az Eurostat szerint az EUR és az USD közötti átlagos átváltási árfolyam 2004-ben 1 EUR = 1,2439 USD volt. Ezt az átváltási árfolyamot alkalmazzák az USA-dollárban (USD) kifejezett összeg hozzávetőleges EUR egyenértékének kiszámításához.

- (77) A svéd MTN-programot, amelynek keretében a konzorcium svéd koronában vehet fel kölcsönt, összesen 3 milliárd SEK (0,35 milliárd EUR) tőkeösszeggel⁽³⁸⁾, 1996. december 2-án hozták létre. A svéd MTN-programot eseti alapon frissítették. A frissítések⁽³⁹⁾ közé tartozik például kibocsátó hitelintézetek hozzáadása a programhoz, vagy a konzorcium arra való jogosultsága, hogy korona helyett euróban bocsásson ki kölcsönöket. A svéd MTN-program összesített tőkeösszegét két alkalommal frissítették, és 2000 óta 10 milliárd SEK (1,17 milliárd EUR)⁽⁴⁰⁾ összeget tesz ki.
- (78) A konzorcium ezen EMTN- és svéd MTN-programok keretében kötvényeket szerzett be az állandó összeköttetés tervezési és építési költségeinek finanszírozása és refinanszírozása érdekében. Amint egy, az EMTN-program vagy a svéd MTN-program szerinti kötvény esedékessé válik, és azt refinanszírozni kell, megkezdődik a kezdeményezési folyamat, és egy bankkal megtárgyalják a kötvény konkrét részleteire vonatkozó megállapodásokat, majd rögzítik az adott kötvény árazási dokumentumában (összeg, kamatláb, kifizetésre vonatkozó információ stb.).
- (79) A (74) preambulumbekzdésben foglaltak szerint a konzorcium ezen MTN-programokon kívül közvetlenül is vett fel több kölcsönt. Közlebből, az állandó összeköttetés megépítési szakaszában a konzorcium több kölcsönt kapott az Európai Beruházási Banktól (a továbbiakban: EBB) azáltal, hogy a kölcsön feltételeit tartalmazó finanszírozási szerződéseket kötött, emellett közvetlenül magánhitelvezőlktől is kapott kölcsönt, önálló kölcsönmegállapodások megkötésével.
- (80) A konzorcium továbbá hitelkereteket tartott fenn bizonyos bankoknál egynapos fizetési célokra és a likviditás rövid távú változásaira. A hitelkereteket 1994-ben hozták létre, és négyévente megújítják.
- (81) Végezetül, a kölcsönöket általában, de nem feltétlenül kombinálják egy származtatott ügylettel, amelynek célja a kapcsolódó pénzügyi kockázat (például kamatláb- vagy devizakockázat) átcsoportosítása és csökkentése, vagy a pénzügyi tranzakciók teljes portfóliójának optimalizálása. Ilyen eszközökről (főként swapügyletek) a konzorcium és az ilyen pénzügyi termékeket kínáló érintett bankok állapotnak meg. Általában ugyanazzal a bankkal kötnek származtatott ügyletet, amely a kölcsönt intézte, de ez nem kötelező.
- (82) Egy ilyen ügylet megkötése érdekében minden partnerrel aláírják a Csereügyletek és Derivatívák Nemzetközi Társasága (a továbbiakban: ISDA) alapmegállapodását (a továbbiakban: ISDA-alapmegállapodás). Az ISDA-alapmegállapodás az ISDA által kiadott keretmegállapodás. A keretrendszer standard alapdokumentációból áll, amely biztosítja, hogy a konzorcium és az adott partnerbank közötti valamennyi ügyletre ugyanazok a dokumentációk vonatkozzanak, és hogy minden ügylet nettósítás tárgyát képezze, ha valamelyik fél fizetésekelenné válik vagy más módon nem teljesít.
- (83) A konzorcium emellett globális repo-alapmegállapodásokat kötött bizonyos bankokkal azzal a céllal, hogy repoügyleteket⁽⁴¹⁾ kössön, elsősorban származtatott ügyletek biztosítékeként. Ilyen megállapodások alapján azonban nem kötöttek ügyleteket, és így e megállapodásokat soha nem alkalmazták.

2.2. Az állítólagos támogatási intézkedések leírása

- (84) Az eljárás megindításáról szóló határozat (50) preambulumbekzdésében említettek szerint a hivatalos vizsgálati eljárás az állandó összeköttetés építésének és üzemeltetésének finanszírozása érdekében hozott alábbi intézkedésekre terjed ki: i. a konzorcium által felvett kölcsönökre és pénzügyi eszközökre Svédország és Dánia által nyújtott állami garanciák, ii. a konzorciumra a veszteségátvitel tekintetében alkalmazandó dán szabályok, valamint iii. a konzorciumra az értékcsökkenési leírás tekintetében alkalmazandó dán szabályok. Az i. pontot a 2.2.1. szakasz, a ii. és a iii. pontot pedig a 2.2.2. szakasz ismerteti részletesebben. Az eljárás megindításáról szóló

⁽³⁸⁾ Az Eurostat szerint az ECU és a svéd korona közötti átlagos átváltási árfolyam 1996-ban 1 ECU = 8,5147 SEK volt. Ezt az átváltási árfolyamot alkalmazzák a svéd koronában (SEK) kifejezett összeg hozzávetőleges EUR egyenértékének kiszámításához.

⁽³⁹⁾ Amelyet például az 1998. szeptember 22-i kiegészítő megállapodással és a 2000. február 3-i kiegészítő megállapodással hajtottak végre.

⁽⁴⁰⁾ Kölcsönöket euróban is ki lehetett bocsátani a megfelelő maximális összeg erejéig.

⁽⁴¹⁾ A repomegállapodás olyan típusú pénzügyi tranzakció, amelynek során a kölcsönfelvevő készpénz ellenében pénzügyi értékpapírt ad el a kölcsönadónak, egy olyan egyidejű megállapodás mellett, hogy rövid távon visszavásárolja azt.

határozat (51) preambulumbekzdésében foglaltak szerint a hivatalos vizsgálati eljárás nem terjed ki a Dánia vagy Svédország által a konzorciumnak, az A/S Øresundnak, a SVEDAB-nak, a Sund & Bæltnek vagy bármely más kapcsolt vállalkozásnak nyújtott egyéb lehetséges intézkedésekre. Az eljárás megindításáról szóló határozat (48) preambulumbekzdése egyértelművé tette, hogy a közúti és vasúti hátországi kapcsolatok finanszírozását érintő, a SVEDAB és az A/S Øresund javára hozott intézkedések nem minősülnek az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak.

2.2.1. Az állami garancia modellje

2.2.1.1. Az állami garancia modelljének jogi kialakítása

- (85) A kormányközi megállapodás 12. cikke értelmében az államok vállalták, hogy egyetemlegesen garanciát nyújtanak a konzorcium által az állandó összeköttetés finanszírozásával kapcsolatban felvett valamennyi kölcsönre és egyéb pénzügyi eszközre. A kormányközi megállapodás kiegészítő jegyzőkönyve kimondja, hogy ezeket a garanciamegállapodásokat garanciadíj felszámítása nélkül kell biztosítani ⁽⁴²⁾. E határozat alkalmazásában a Bizottság az „állami garancia modellje” kifejezést használja a kormányközi megállapodás 12. cikkéből eredő és a dán és svéd jogszabályokba átültetett egyetemleges állami garanciakötelezettségből álló átfogó megállapodásra (lásd még a (86)–(90) preambulumbekzdést), e kötelezettségnek a Dán Nemzeti Bank és a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal általi igazgatására (lásd még a (91)–(102) preambulumbekzdést), valamint e kötelezettségnek például kötvényprogramokra és egyedi hitelekre vonatkozó egyedi garanciamegállapodások révén történő végrehajtására (lásd még a (103)–(116) preambulumbekzdést).
- (86) A (63) preambulumbekzdésben leírtak szerint a konzorcium hitelfelvételére vonatkozó, a kormányközi megállapodásból eredő egyetemleges állami garanciakötelezettséget 1991-ben ültették át a svéd és a dán nemzeti jogszabályokba a svéd parlament határozata és a megépítésről szóló törvény révén.
- (87) Dániában a konzorcium hitelfelvételére vonatkozó egyetemleges állami garanciakötelezettséget a megépítésről szóló törvény 8. §-a ültette át. E rendelkezés helyébe ezt követően a 2005. június 24-i 588. sz. törvény ⁽⁴³⁾ (a továbbiakban: Sund & Bælt törvény) 11. §-a lépett. A két rendelkezés lényegében azonos, és előírja, hogy a dán állam nyújtson garanciát a konzorcium kölcsöneivel és az állandó összeköttetés finanszírozásával kapcsolatban felhasznált egyéb pénzügyi eszközökkel kapcsolatos kötelezettségekre ⁽⁴⁴⁾.
- (88) A megépítésről szóló törvény előkészítő feljegyzései szerint a megépítésről szóló törvény 8. §-a magában foglalja, hogy a dán állam garanciát nyújt a konzorcium által az állandó összeköttetés finanszírozására használt kölcsönökhöz és pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó kamat- és tőketörlesztésekre, valamint egyéb kötelezettségvállalásokra. Ezen előkészítő feljegyzések azt is egyértelművé teszik, hogy a megépítésről szóló törvény 8. §-ának háttérét a kormányközi megállapodás 12. cikke képezi, amelyből az következik, hogy az államok egyetemlegesen garantálják e kötelezettségeket, és hogy az államok közösen, azonos felelősséget viselnek. Ezen előkészítő feljegyzések azt is jelzik, hogy az államoknak nem állt szándékukban, amikor a szervezeti felépítésről döntöttek (a (62) preambulumbekzdés), hogy korlátozzák az állandó összeköttetés finanszírozására vonatkozó gazdasági garantóri felelősségüket.

⁽⁴²⁾ A kormányközi megállapodás kiegészítő jegyzőkönyvének 1. pontja a következőképpen rendelkezik: „Dánia és Svédország megállapodik abban, hogy a két állam semmilyen díjat vagy hasonló terhet nem vet ki a konzorcium kölcsönei és a finanszírozással kapcsolatban felhasznált egyéb pénzügyi eszközök tekintetében általuk vállalt garancia után.”

⁽⁴³⁾ A Sund and Bælt Holding A/S-ről szóló, 2005. június 24-i 588. sz. törvény.

⁽⁴⁴⁾ A megépítésről szóló törvény 8. §-ának eredeti szövege a következő: „Den danske stat garanterer for forpligtelser vedrørende konsortiets lån og andre finansielle instrumenter, som benyttes i forbindelse med finansieringen af Øresundsforbindelsen.” A Sund & Bælt törvény 11. §-ának szövege a következő: „Den danske stat garanterer for forpligtelser vedrørende Øre sundsbro Konsortiet I/S' lån og andre finansielle instrumenter, som benyttes i forbindelse med finansieringen af den faste forbindelse over Øresund.”

- (89) Svédországban a svéd parlament határozatával elfogadott 1990/91:158. sz. kormányzati törvényjavaslat 7. §-a arra irányuló kérést tartalmaz, hogy a svéd parlament hatalmazza fel a kormányt vagy a kormány által meghatározott hatóságot arra, hogy a svéd állam nevében a dán állammal egyetemlegesen garanciát vállaljon a konzorcium állandó összeköttetés tervezésének, projektialakításának, építésének és üzemeltetésének finanszírozására használt költsőneire és egyéb pénzügyi eszközeire. A svéd parlament határozatával elfogadott 1990/91:158. sz. kormányzati törvényjavaslat 4. §-a tartalmazza az állandó összeköttetés javasolt szervezeti felépítését és finanszírozását, beleértve a garanciakötelezettséget is. Előírja, hogy a konzorciumnak kezdetben jelentős pénzügyi finanszírozásra lesz szüksége, amelyet a konzorciumnak a piacon felvett hitelek révén kell megszereznie. E hitelfelvételre az államok egyetemleges garanciát nyújtanak, ami azt jelenti, hogy a két állam egyénileg garantálja a teljes összeget, és az összeg felére visszkereseti joggal rendelkezik a másik állam felé. A svéd parlament határozatával elfogadott 1990/91:158. sz. kormányzati törvényjavaslat 4. §-a előírja továbbá, hogy ezáltal a konzorciumnak képesnek kell lennie arra, hogy kedvező feltételek mellett finanszírozza az állandó összeköttetést. Az állandó összeköttetéshez kapcsolódó összes garanciavállalás a becslések szerint a befejezés időpontjában elérte a 15 milliárd SEK-t (2,01 milliárd EUR) ⁽⁴⁵⁾ ⁽⁴⁶⁾, és magában foglalta az építési és finanszírozási költségeket is. Azt is megjegyezték, hogy az állandó összeköttetéshez hasonló projektek esetében, amelyekben több éven keresztül nagy beruházásokat hajtanak végre, rendkívül nehéz volt megbecsülni a pontos összeget, mivel a projekt folyó árákon számított költségei többek között a jövőbeli kamatlábaktól és az általános ártendenciáktól függtek. A kormány ezért be kívánt számolni a parlamentnek egy, a projekt előrehaladásáról szóló jelentéssel. Ezenkívül megállapították, hogy az üzemeltetési szakasz kezdeti éveiben a konzorcium negatív eredményeket ér majd el, mivel az úthasználati díjakból származó bevételek nem lesznek elegendőek a konzorcium költségeinek teljes fedezésére. Ezt a hiányt vagy a holdingtársaságok fedeznék hozzájárulások révén, vagy a konzorcium kölcsönökből. Az 1990/91:158. sz. kormányzati törvényjavaslat kimondja, hogy a legjobb megoldás az lenne, ha a konzorcium saját maga szerezne meg a szükséges forrásokat, az államok egyetemleges garanciája mellett. Ennek megfelelően e tekintetben a garanciavállalások teljes összegét megközelítőleg 1,8 milliárd SEK-re (0,24 milliárd EUR) becsülték ⁽⁴⁷⁾ ⁽⁴⁸⁾. A kormány e tekintetben jelentést kívánt tenni a parlamentnek a projekt előrehaladásáról.

- (90) A konzorciumi megállapodás emlékeztet erre a konzorcium hitelfelvételére vállalt egyetemleges állami garanciakötelezettségre. A megállapodás 4. §-ának (3) bekezdése a következőket írja elő: „A konzorciumnak az [állandó összeköttetés] tervezésével, projektialakításával és megépítésével kapcsolatos tőkeigényeit – beleértve a hiteldíjakat is –, valamint az állandó összeköttetésnek a forgalom számára történő megnyitását követő évek során várhatóan bekövetkező könyv szerinti veszteségek következtében felmerülő tőkeigények fedezését a [kormányközi megállapodásban] megállapított követelményeknek megfelelően a svéd és a dán kormány által nyújtott garancia formáját öltő biztosítékkal rendelkező kölcsönök felvételével vagy e biztosítékkal rendelkező pénzügyi eszközök nyílt piacon történő kibocsátásával kell kielégíteni.”

2.2.1.2. Az állami garancia modelljének igazgatása

- (91) Svédországban a svéd kormány 1992. február 13-i (K91/1443/3, K92/320/3), 1993. április 1-jei (K91/1443/3, K93/202/3) és 1994. június 23-i (K91/1443/3, K94/1680/3) határozatával a Riksgäldskontoret-re (a továbbiakban: Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal) ruházta át a konzorcium által az állandó összeköttetéssel kapcsolatban igényelt valamennyi finanszírozáshoz kapcsolódó garancia közös nyújtására vonatkozó hatáskört és kötelezettséget.

- (92) A svéd kormány 1992. február 13-i határozata (K91/1443/3, K92/320/3) hagyta jóvá a konzorciumi megállapodást.

⁽⁴⁵⁾ Az Eurostat szerint az ECU és a svéd korona közötti átlagos átváltási árfolyam 1991-ben 1 ECU = 7,4793 SEK volt. Ezt az átváltási árfolyamot alkalmazzák a SEK hozzávetőleges EUR egyenértékének kiszámításához.

⁽⁴⁶⁾ 1991-es árszinten.

⁽⁴⁷⁾ Fenti 45. lábjegyzet.

⁽⁴⁸⁾ 1991-es árszinten.

- (93) A svéd kormány 1993. április 1-jei határozata (K91/1443/3, K93/202/3) hatalmazta fel a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatalt arra, hogy a dán állammal egyetemlegesen 600 millió SEK (65,78 millió EUR)⁽⁴⁹⁾ és 600 millió DKK (80,42 millió EUR) összegű garanciát nyújtson. Ez a konzorcium tervezésének és projekt kialakításának finanszírozásához kapcsolódott.
- (94) A svéd kormány 1994. június 23-i határozata (K91/1443/3, K94/1680/3) hatalmazta fel és kötelezte a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatalt arra, hogy a svéd állam nevében és a dán állammal egyetemlegesen garanciákat kezeljen és bocsásson ki arra, hogy a konzorciumnak az állandó összeköttetés tervezésével, projekt kialakításával, megépítésével és üzemeltetésével kapcsolatos költségeivel összefüggő valamennyi finanszírozási szükségletét fedezze a kormányközi megállapodással összhangban. A svéd kormány 1994. június 23-i határozata nem módosult.
- (95) Dániában a Nationalbanken (a továbbiakban: a Dán Nemzeti Bank) a megépítésről szóló törvényen keresztül kapott a fentieknek megfelelő felhatalmazást. Dániában az államadósságot a Pénzügyminisztérium nevében a Dán Nemzeti Bank kezeli felhatalmazás útján. Ezért amikor a megépítésről szóló törvény felhatalmazta a dán pénzügyminisztériumot arra, hogy a dán állam nevében – a svéd állammal egyetemlegesen – garanciát vállaljon az állandó összeköttetés finanszírozására, a Dán Nemzeti Bankot is felhatalmazta arra, hogy vállalja ezt az egyetemleges állami garanciakötelezettséget.
- (96) Amint azt az eljárás megindításáról szóló határozat (30) preambulumbekzdése megjegyzi, a Dán Nemzeti Bank és a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal határozza meg a konzorcium finanszírozási politikájának általános keretét (lásd még a (97)–(102) preambulumbekzdést), és felügyeli az állami garancia modelljének végrehajtását, amikor a konzorcium új kölcsönmegállapodásokat ír alá vagy más pénzügyi eszközöket vesz igénybe az állandó összeköttetés finanszírozásával kapcsolatban (lásd még a (103)–(116) preambulumbekzdést). Az eljárás megindításáról szóló határozatra adott válaszukban⁽⁵⁰⁾ az államok további részletekkel szolgáltak ezekről az elemekről, amelyeket az alábbi áttekintés tartalmaz.
- (97) 1997. december 16-án a Dán Nemzeti Bank és a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal (az államok nevében), valamint a konzorcium háromoldalú együttműködési megállapodást (a továbbiakban: az 1997. évi együttműködési megállapodás) írt alá a felek egyes ügyleteinek szabályozása céljából, beleértve a Dán Nemzeti Bank és a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal konzorciummal szemben biztosított visszkereseti jogát, valamint a konzorciumnak az ezen intézmények felé fennálló jelentéstételi és tájékoztatási kötelezettségeit (lásd még a (99) preambulumbekzdést). Ezt a megállapodást a konzorcium és (a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatalon keresztül) a svéd állam között 2000. október 23-án kötött megállapodás egészítette ki (lásd még a (100) preambulumbekzdést). Az 1997. évi együttműködési megállapodás helyébe egy új, 2004. november 8-án megkötött háromoldalú együttműködési megállapodás (a továbbiakban: a 2004. évi együttműködési megállapodás) lépett (lásd még a (101) preambulumbekzdést). Ezt a megállapodást a konzorcium és (a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatalon keresztül) a svéd állam között 2012. november 14-én kötött megállapodás egészítette ki (lásd még a (102) preambulumbekzdést).
- (98) Az 1997. és 2004. évi együttműködési megállapodás számos formális feltételt, jogot és kötelezettséget fogalmaz meg a felek számára. Az államok kifejtették, hogy a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal és a Dán Nemzeti Bank gyakorlati igazgatási megállapodásait annak érdekében vezették be, hogy az államoknak lehetőségük legyen a konzorcium finanszírozási politikájának nyomon követésére és befolyásolására, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a konzorcium ne lépje túl a megbízatását, és hogy olyan finanszírozási politikát kövessen, amely minimalizálja az államok hosszú távú kockázatát. Az államok szerint ez a mechanizmus azt is biztosította, hogy a konzorciumnak nyújtott támogatás ne lépje túl a szükséges mértéket.

⁽⁴⁹⁾ Az Eurostat szerint az ECU és a svéd korona közötti átlagos átváltási árfolyam 1993-ban 1 ECU = 9,1215 SEK volt. Ezt az átváltási árfolyamot alkalmazzák a SEK hozzávetőleges EUR egyenértékének kiszámításához.

⁽⁵⁰⁾ Az államoknak az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul tett észrevételei hivatkoznak a svéd és a dán hatóságok által az SA.36558., SA.36662., SA.51262. és SA.52617. számú ügyben az államok hivatalos vizsgálati eljárásról szóló értesítése előtt szolgáltatott információkra is.

- (99) Az 1997. évi együttműködési megállapodás kimondja, hogy a Dán Nemzeti Bank és a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal a garanciák lehívása esetén a konzorciumra kívánja korlátozni a visszkereseti jogát, és azt nem az anyavállalatokkal szemben kívánja gyakorolni. A megállapodás tartalmaz egy időről időre kiigazítható törlesztési tervet, a konzorcium likviditási befektetéseire és származtatott ügyleteire vonatkozó kockázati korlátokat, valamint meghatároz bizonyos tájékoztatási és jelentéstételi kötelezettségeket. E megállapodás bizonyos részletekkel is szolgál az államok által garantált hitelfelvételi és származtatott ügyletekre vonatkozóan. Ennek megfelelően a konzorciumnak meg kell szereznie a Dán Nemzeti Bank és a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal jóváhagyását a konzorcium valamennyi ügyletéhez, például a kölcsönökhöz és az ISDA-alapmegállapodásokhoz. A konzorcium nem köthet ügyleteket olyan partnerekkel, amelyek nem kapták meg a Dán Nemzeti Bank és a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal előzetes jóváhagyását. A konzorciumnak meg kell szereznie a Dán Nemzeti Bank és a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal jóváhagyását a konzorcium hitelfelvételével kapcsolatos valamennyi szerződésdokumentációhoz. A Dán Nemzeti Bank és a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal értékeli, hogy az egyedi megállapodások jelentőséggel bírnak-e vagy jelentőssé válhatnak-e egyetemleges állami garanciakötelezettségük, kockázatuk és minden egyéb olyan körülmény szempontjából, amely hatással lehet a garanciakötelezettségre vagy a garantőrökre.
- (100) A konzorcium és a svéd állam közötti, 2000. októberi kiegészítő megállapodás meghatározza a konzorcium államilag garantált hitelfelvételére és portfóliókezelésére vonatkozó iránymutatásokat, és pontosítja, hogy amennyiben a konzorcium megfelel ezen iránymutatásoknak, az egyedi ügyleteket nem kell jóváhagynia a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatalnak, mielőtt azokat a konzorcium megkötné. Azon ügyletek esetében, amelyeknél az iránymutatásoknak való megfelelés nem egyértelmű, a konzorciumnak először fel kell vennie a kapcsolatot a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatallal, és meg kell magyaráznia, hogy miért tekinthető úgy, hogy ezek az ügyletek a megállapodás hatálya alá tartoznak.
- (101) A 2004. évi együttműködési megállapodás felsorol bizonyos kötelezettségeket és kockázatokat a konzorcium pénzgazdálkodásával kapcsolatban. A konzorcium a pénzgazdálkodásra és a pénzügyikockázat-kezelésre vonatkozó iránymutatásokat és szabályokat tartalmazó pénzügyi politikával rendelkezik. A pénzügyi politikát és a pénzügyi stratégiát minden évben a konzorcium igazgatótanácsa fogadja el, figyelembe véve a Dán Nemzeti Bank és a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal észrevételeit. A 2004. évi együttműködési megállapodás tartalmaz egy szakaszt a tájékoztatási és jelentéstételi kötelezettségről, emlékeztet a Dán Nemzeti Bank és a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal visszkereseti jogára, emlékeztet a konzorcium azon kötelezettségére, hogy a hitelfelvétellel és az ISDA-alapmegállapodások megkötésével kapcsolatos valamennyi szerződésdokumentációt jóvá kell hagyatnia, valamint arra, hogy a Dán Nemzeti Bank és a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal írásbeli hozzájárulására van szükség valamely garanciával biztosított ügylet feltételeinek megváltoztatásához. Abban az esetben, ha a konzorcium olyan ügyleteket köt, amelyek kívül esnek a konzorcium pénzügyi politikájában meghatározott iránymutatásokon, a Dán Nemzeti Banknak és a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatalnak közös és külön joga van arra, hogy megkövetelje a konzorciumtól, hogy pénzgazdálkodása részeként hagyja abba, építse le az ügyleteket, vagy tartózkodjon az ügyletektől. A konzorcium elkészíti és folyamatosan aktualizálja a konzorcium pénzügyi kötelezettségeinek hosszú távú fejlesztésére vonatkozó tervet, beleértve a tervezett törlesztések és osztalékok bemutatását is.
- (102) A konzorcium és a svéd állam közötti 2012. novemberi kiegészítő megállapodás kimondja, hogy amennyiben a konzorcium megfelel a 2004. évi együttműködési megállapodás értelmében vett pénzügyi politikájának, az egyedi ügyleteket nem kell jóváhagynia a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatalnak, mielőtt a konzorcium megkötné azokat. A pénzügyi politikának nem megfelelő egyéb ügyletek esetében a konzorciumnak meg kell szereznie a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal írásbeli jóváhagyását annak biztosítása érdekében, hogy az adott ügylet az egyetemleges állami garanciakötelezettség hatálya alá tartozzon.

2.2.1.3. Az állami garancia modelljének végrehajtása

- (103) A Bizottság először a 2018. szeptember 19-i Øresund-ítéletig alkalmazott államigarancia-modell végrehajtását mutatja be (lásd még a (104)–(115) preambulumbekendést). A (116) preambulumbekendés az ezt követő időszakra vonatkozóan tartalmaz további részleteket.

- (104) Az Øresund-ítéletet megelőző időszakban az EMTN-program⁽⁵¹⁾ keretében kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő instrumentumokat (például kötvényeket) az államok garanciája biztosította. Ezt az 1995. szeptember 21-én létrehozott EMTN-programra vonatkozó, az államok által ugyanazon a napon aláírt garancialevél formájában tették hivatalossá. Aláírásukkal az államok egyetemlegesen garanciát vállaltak az instrumentumok jogosultjai számára, hogy amennyiben a konzorcium bármilyen okból nem fizeti meg a garantált összeget, amikor az esedékessé és követelhetővé válik, az államok a jogosult által mind az államokhoz, mind a konzorciumhoz intézett írásbeli kérelemről számított négy munkanapon belül feltétel nélkül kifizetik ezt az összeget. A garancialevél a tájékoztató szerves részét képezte. Az 1995. szeptember 21-én aláírt garancialevél nem tartalmazott közvetlen hivatkozást a kormányközi megállapodásra vagy az azt követő végrehajtási jogszabályokra, azonban az EMTN-program elismerte a konzorciumnak a kormányközi megállapodás szerinti létrehozását.
- (105) Az EMTN-program ezt követő aktualizálásai is hivatkoztak az 1995. szeptember 21-i garancialevélre, és e garancialevél érvényességét az államok 2000. február 10-i levelükben megerősítették. 2001. május 22-én új garancialevelet írtak alá az EMTN-program aktualizált változatára vonatkozóan, és ugyanezen a napon közzétették. Az államok által 2001. május 22-én aláírt garancialevél lényegében ugyanazokat a feltételeket tartalmazta, mint az államok által 1995. szeptember 21-én aláírt garancialevél. Az EMTN-program ezt követő éves aktualizálásai egyaránt a 2001. május 22-i garancialevélre hivatkoztak.
- (106) Minden alkalommal, amikor a konzorcium az EMTN-program keretében kötvényeket bocsátott ki, a Dán Nemzeti Bank és a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal megerősítette, hogy az ilyen kötvények a garancialevél hatálya alá tartoznak. Az 1995. szeptember 21-i garancialevél 2000-ig vonatkozott az EMTN-program kötvényeire, míg a 2001. május 22-i garancialevél 2001-től.
- (107) Az államok kifejtették, hogy ez azt jelenti, hogy a Dán Nemzeti Bank és a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal nem adott ki külön garanciát minden egyes kötvényre, hanem megerősítette, hogy egy már kibocsátott garancialevél vonatkozik az EMTN-program szerinti egyedi kötvényre, azáltal, hogy hozzájárulását adta a kölcsön árazási feltételeihez, és megerősítette azok elfogadását.
- (108) A svéd MTN-program keretében kibocsátott kötvényekre is vonatkozott az államok garanciája. 1996. december 2-án garancialevelet bocsátottak ki a svéd MTN-program keretében kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok jogosultjai javára. A svéd MTN-program keretében kibocsátott egyedi kötvények e garanciamegállapodás hatálya alá tartoztak. A svéd MTN-program visszautalt a kormányközi megállapodásra. Minden alkalommal, amikor a svéd MTN-program keretében egyedi kötvényt bocsátottak ki, a Dán Nemzeti Bank és a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal jóváhagyta a kötvényeket, anélkül, hogy kifejezetten megemlítték volna, hogy a garancialevél vonatkozik az egyedi kötvényre.
- (109) Az önálló – például az EBB-vel kötött – kölcsönmegállapodások esetében a konzorcium finanszírozási szerződéseket írt alá a pénzügyi intézménnyel. Minden egyes finanszírozási szerződéshez csatolták egy garanciamegállapodás dokumentumát. Ezek az államok és pénzügyi intézmények közötti garanciamegállapodások a vonatkozó finanszírozási szerződés alapján a teljes hitelezési eszközt lefedték. A garanciamegállapodás a kormányközi megállapodásra hivatkozott. Az EBB-kölcsönökre vonatkozó utolsó garanciamegállapodást Svédország és Dánia 2001. október 22-én kötötte meg.
- (110) A konzorcium emellett közvetlenül magánhitelezőktől is kapott kölcsönöket, amelyekre önálló kölcsönmegállapodásokat kötött. E kölcsönök mindegyikéhez az államok egyedi garanciamegállapodások alapján, valamint a kormányközi megállapodásban és a konzorciumi megállapodásban foglalt kötelezettségekkel összhangban nyújtottak garanciát.

⁽⁵¹⁾ „Program”: a konzorcium által a hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok kibocsátására létrehozott program.

- (111) A konzorcium által egy banknál egynapos fizetési célokra és a likviditás rövid távú változásaira tartott hitelkereteket illetően Dánia és Svédország minden egyes refinanszírozásra új garanciamegállapodást kötött. A hitelkereteket 1994-ben hozták létre, és négyévente megújítják. E garanciamegállapodások visszautaltak a kormányközi megállapodásra, a megépítésről szóló törvényre, a svéd parlament határozatára, valamint az 1993. április 1-jei (K91/1443/3, K93/202/3) és az 1994. június 23-i (K91/1443/3, K94/1680/3) kormányhatározatra.
- (112) Ezenkívül minden ISDA-alapmegállapodást a kormányközi megállapodás, a megépítésről szóló törvény, a svéd parlament határozata, valamint az 1993. április 1-jei (K91/1443/3, K93/202/3) és az 1994. június 23-i (K91/1443/3, K94/1680/3) kormányhatározat végrehajtása érdekében a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal és a Dán Nemzeti Bank, valamint az adott szerződő fél között létrejött garanciamegállapodás kísérte. Ez a garanciamegállapodás az ISDA-alapmegállapodás hatálya alá tartozó egyedi ügyletekre vonatkozott. A Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal és a Dán Nemzeti Bank nem adott ki egyedi garanciamegállapodásokat az ügyletek szintjén, és nem erősítette meg kifejezetten, hogy az ISDA-alapmegállapodáshoz kapcsolódó garancia alkalmazandó.
- (113) Ezenkívül a globális repo-alapmegállapodásokat is a kormányközi megállapodás, a megépítésről szóló törvény, a svéd parlament határozata, valamint az 1993. április 1-jei (K91/1443/3, K93/202/3) és az 1994. június 23-i (K91/1443/3, K94/1680/3) kormányhatározat végrehajtása érdekében a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal és a Dán Nemzeti Bank, valamint az adott szerződő fél között létrejött garanciamegállapodás kísérte. A (83) preambulumbekzdésben említettek szerint e megállapodások alapján nem kötöttek ügyleteket, és így nem kötöttek egyedi garanciamegállapodásokat sem.
- (114) A különböző garanciamegállapodások mindegyike közvetlenül alkalmazandó és általános kötelezettségeket hozott létre Svédország és Dánia számára, és a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal és a Dán Nemzeti Bank összes többi fedezetlen, nem alárendelt kötelezettségével és eladósodottságával egyenrangú. A garanciamegállapodások nem feltételhez kötöttek; a befektetők nem kötelesek követelésüket a konzorciumnál érvényesíteni, hanem követeléseikkel fordulhatnak közvetlenül a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatalhoz és a Dán Nemzeti Bankhoz nemteljesítés esetén.
- (115) A garanciák folyamatos garanciák, de ténylegesen a garancia által biztosított kölcsön vagy ügylet futamidejére korlátozódnak. Amennyiben – például egy bizonyos üzleti partnerrel kötött – alapmegállapodás keretében nem jön létre ügylet, az üzleti partnernek a garancia megléte ellenére sem lehet követelése a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivattal vagy a Dán Nemzeti Bankkal szemben; ezért a garancia csak a konzorcium tényleges tartozására terjedhet ki mindaddig, amíg a tartozást teljes egészében vissza nem fizetik.
- (116) Az Øresund-ítéletet követő időszakot illetően az államok arról tájékoztatták a Bizottságot, hogy nem bocsátottak ki további, állami garanciával biztosított adósságot. Az utolsó állami garanciával biztosított refinanszírozásra tehát 2018. augusztus 24-én került sor. Ennek oka, hogy a konzorcium igazgatótanácsa úgy döntött, hogy a lehető legnagyobb mértékben elkerüli az állami garanciával biztosított hitelfelvételt a Bizottság jogerős határozatáig terjedő időszakban. Ami a 2020 végéig szükséges refinanszírozást illeti, annak elkerülése érdekében, hogy az ilyen refinanszírozás automatikusan a meglévő garanciamegállapodások hatálya alá tartozzon, a konzorcium 2020 júniusában kezdeményezte az EMTN-program éves aktualizálásának módosítását. Az opciók nyitva tartása érdekében a program vonatkozó árazási feltételei jelenleg meghatározzák, hogy a kibocsátandó instrumentumokat biztosítja-e garancia vagy sem.

2.2.2. A veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok

2.2.2.1. A dán társaságiadó-rendszer

- (117) Dániában a társasági adóról szóló dán törvénnyel ⁽³²⁾ összhangban társasági adót vetnek ki. Más dán jogi aktusok is előírják a társasági adó szempontjából releváns egyéb szabályokat, mint például az adómegállapításról szóló dán törvény ⁽³³⁾, a jövedelemadóról és a vagyoadóról szóló dán törvény ⁽³⁴⁾, valamint az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény ⁽³⁵⁾. Az adómegállapításról szóló dán törvény szabályokat határoz meg arra vonatkozóan, hogy az adójogszabályokat hogyan alkalmazzák mind a magánszemélyekre, mind a társaságokra. A társasági adóról szóló

⁽³²⁾ A társasági adóról szóló dán törvény, „Selskabsskatteloven”.

⁽³³⁾ Az adómegállapításról szóló dán törvény, „Ligningsloven”.

⁽³⁴⁾ A jövedelemadóról és a vagyoadóról szóló dán törvény, „Statsskatteloven”.

⁽³⁵⁾ Az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény, „Afskrivningsloven”.

dán törvény meghatározza a társaságokra alkalmazandó adókulcsot, és részletesen meghatározza a kifejezetten a társaságok adózása szempontjából releváns szabályokat. Az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény szabályokat állapít meg a kereskedelmi célokra használt eszközök értékcsökkenési leírására vonatkozóan.

- (118) A dán társasági adó hatálya alá tartozó jogalanyokat a társasági adóról szóló dán törvény 1. §-a sorolja fel. A dán társaságiadó-rendszer különbséget tesz a különálló jogalanyok adóztatása és az adózási szempontból átlátható szervezetek adóztatása között. Főszabályként csak a társaságok (azaz az adózási szempontból különálló jogalanyok) tartoznak a dán társasági adó hatálya alá, mivel a partnerségeket adózási szempontból átláthatónak tekintik. Az olyan korlátolt felelősségű társaságok, mint az A/S Øresund, azaz a konzorcium dán tagja, a társasági adóról szóló dán törvény 1. §-ában szerepelnek. Az olyan partnerségeket, mint a konzorcium, az 1. § nem sorolja fel, és adózási szempontból átlátható szervezetnek minősülnek. Ez azt jelenti, hogy a dán társaságiadó-szabályok csak a konzorcium dán tagjára, az A/S Øresundra vonatkoznak, magára a konzorciumra nem. A konzorciumi megállapodás 12.4. szakasza megerősíti, hogy az A/S Øresund és a SVEDAB köteles bejelenteni adózási célból a konzorcium nyereségét vagy veszteségét.
- (119) A dán társasági adó hatálya alá tartozó jogalanyok esetében a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó szabályokat az adómegállapításról szóló dán törvény, a társasági adóról szóló dán törvény, illetve az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény határozza meg.
- (120) A konzorciumban az A/S Øresund és a SVEDAB között létrejött partnerség esetében mindegyik partner elismeri a partnerség adóköteles jövedelméből vagy veszteségéből való 50 %-os részesedését. Mivel az A/S Øresund a dán társasági adó hatálya alá tartozik, arányosan jogosult arra, hogy i. a partnerség eszközei alapján értékcsökkenési leírást hajtson végre, és ii. levonja és (jövőbeli levonás céljából) átvigye a partnerség veszteségét az adóköteles jövedelem meghatározása céljából.
- (121) Az adóköteles jövedelem (a továbbiakban: adóalap) meghatározásához a jövedelem- és vagyonadóról szóló dán törvény 4. §-ára kell hivatkozni. Ez a szakasz felsorolja azokat a tételeket, amelyek adóköteles jövedelemnek minősülnek. A szakasz megfogalmazása tág, és szinte minden jövedelmet magában foglal, függetlenül attól, hogy fő vagy járulékos jellegű, és hogy pénzben vagy pénzben kifejezhető értéket képviselő ellenszolgáltatásként kapták-e. Az adóköteles bruttó jövedelem kiszámításakor az összes jövedelmet összevonják. Általában nem alkalmaznak jövedelemkategóriás rendszert vagy kosárrendszert az egyik jövedelemforrással összefüggő költségek másik jövedelemforrás nyereségeiből való levonására vagy az egyik jövedelemforrással összefüggő veszteségek másik jövedelemforrás nyereségeiből való elszámolására vagy a veszteségek átvitelére.
- (122) Általában az éves jelentésben szereplő eredménykimutatás jelenti az adóköteles jövedelem meghatározásának kiindulópontját, bár adózási szempontból külön eredménykimutatást kell készíteni. A jövedelmet és ráfordításokat általában eredményszemléletűen számolják el. A jövedelem esetében ez azt jelenti, hogy a jövedelem abban az évben adóköteles, amelyben az adózó jogosulttá válik a jövedelemre. A ráfordítások általában abban az évben vonhatók le, amelyben a kifizetési kötelezettség felmerül.
- (123) A jövedelem megszerzése, biztosítása vagy fenntartása során felmerült ráfordítások levonhatók (a jövedelem- és vagyonadóról szóló dán törvény 6. §-ának a) pontja). A társaságiadó-szabályok lehetővé teszik a negatív adóalap átvitelét. A veszteségátvitelre vonatkozó szabályok feltételei és korlátai azonban az érintett időszakban (1991–2016) megváltoztak (lásd még a (135)–(142) preambulumbekendést). A veszteségek hátravitele nem megengedett.
- (124) A dán társaságiadó-rendszer szerint az adózási célból levont értékcsökkenési leírásnak nem kell megfelelnie az éves beszámolóban szereplő értékcsökkenési leírásnak. Az adózási célú értékcsökkenési leírás mértéke és módszere az értékcsökkenési leírás tárgyát képező eszközkészlettől (ingatlan javak, üzemek, gépek, berendezések stb.) függ.
- (125) A dán adózási célú értékcsökkenési leírás szabályai nem írnak elő kötelező értékcsökkenési leírási követelményt. Ehelyett az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény szabályai az adózási szempontból megengedett maximális éves értékcsökkenési leírást határozzák meg. Ennek megfelelően a Dániában társasági adó hatálya alá tartozó társaságok anélkül készíthetik az értékcsökkenési leírások adózási célú alkalmazását, hogy elveszítenék az

értécsökkenési leíráshoz való jogukat. Épületek esetében értécsökkenés első alkalommal a beszerzés évében vagy az építés befejezésének évében számolható el. Az értécsökkenhető eszközöket az értécsökkenési leírás céljából a bekerülési költségen értékeli.

- (126) Dániában a digitális adóbevallási nyilvántartó rendszert DIAS-nak ⁽⁵⁶⁾ nevezik, amelyet 2014-től vezettek be.
- (127) A dániai kötelező közös adózási rendszer miatt a közös adózási csoportot vezető társaság (a továbbiakban: vezető társaság) az a társaság, amely a közös adózási csoport valamennyi tagjára vonatkozóan benyújtja az adóköteles nyereségre és a negatív adóalapra vonatkozó információkat. A közös adózási csoport egyes tagjai továbbra is benyújtanak saját adóbevallást, amely a társaságok közötti ügyletekről tartalmaz információkat. Ha a vezető társaság egy adott adóévről vonatkozóan olyan adóbevallást nyújt be, amely a közös adózási csoport egy vagy több tagja tekintetében veszteséget mutat, a vezető társaságnak meg kell adnia a következőket: a közös adózási csoport minden egyes tagjának adóköteles jövedelme (akár pozitív, akár negatív), ami azt jelenti, hogy a veszteséget abban az évben könyvelik el, amelyben az bekövetkezik; a saját átvitt veszteségek egyes tagok általi felhasználása; a nyereséges és veszteséges gazdálkodó egységek közötti éves elszámolás; a más gazdálkodó egységektől az egyes gazdálkodó egységek rendelkezésre álló átvitt veszteségek e gazdálkodó egységek általi felhasználása (közös negatív adóalapok); valamint a fennmaradó negatív adóalap az adóév végén, a közös adózási csoport tagjaira és a negatív adóalap keletkezésének évére lebontva. A beérkezési sorrend elve (a továbbiakban: FIFO-elv) áll a negatív adóalap felhasználására, ami azt jelenti, hogy először a legrégebbi veszteségeket kell felhasználni. Az adott adóévben felhasználható átvitt negatív adóalapot az adott évben kell felhasználni, ellenkező esetben elveszik ⁽⁵⁷⁾. Az átvitt veszteségeknek a társaság éves adóbevallásaiban való felhasználása tehát lényegében automatikus.
- (128) A DIAS-rendszeren belül hitelesítések állnak rendelkezésre annak biztosítása érdekében, hogy a nyilvántartott adatok összhangban legyenek a rendszer várakozásaival.
- (129) Az adóbevallás benyújtásának általános határideje ⁽⁵⁸⁾ az adóév végét követő hat hónap ⁽⁵⁹⁾. Az adóbevallás benyújtását követően az adóhatóság adómegállapító határozatot hoz. Az adómegállapító határozat kibocsátására nincs meghatározott határidő, mivel annak kiadása az adóbevallás benyújtásától függ. Az adómegállapítást azonban általában a következő év októberében bocsátják ki, és a végső elszámolás november 20-án esedékes. A fizetendő adó már a benyújtott adóbevallásban is látható. Az adómegállapító határozat csupán az adóbevallásban benyújtott adatok elfogadása. Az adómegállapító határozatot a rendszer automatikusan generálja, azzal a fenntartással, hogy az adóhatóság által végzett manuális ellenőrzést követően utólag módosítható.

2.2.2.2. A veszteségátvitelre és az értécsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok jogi rendszere

- (130) A (84) preambulumbekzdésben említettek szerint a hivatalos vizsgálati eljárás – és így ez a határozat – a konzorciumra alkalmazandó különös dán szabályokra a veszteségátvitel és az értécsökkenési leírás tekintetében terjed ki. Ezért e határozat a veszteségátvitelre és az értécsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokat az A/S Øresund konzorciumi partneri pozíciója miatt fogja elemezni. Az A/S Øresund saját, a konzorciumban való részvételétől független tevékenységei a dán közúti és vasúti hátszági kapcsolatokra vonatkoznak, és nem minősülnek állami támogatásnak (az eljárás megindításáról szóló határozat (48) preambulumbekzdése); a veszteségátvitelre és az értécsökkenési leírásra vonatkozó, az A/S Øresund saját tevékenységeire alkalmazandó különös dán szabályok ezért nem tartoznak e határozat hatálya alá.
- (131) Az eljárás megindításáról szóló határozat (49) preambulumbekzdése szintén utalt a Sund & Bælttel közös adózási rendszerre. Mivel azonban a Bizottság a 2014. évi határozatban azt állapította meg, hogy ez az intézkedés nem minősül állami támogatásnak, és az Øresund-ítéletben a Törvényszék ezen intézkedést illetően helybenhagyta a 2014. évi határozatot, a közös adóztatási rendszer nem tartozik a hivatalos vizsgálati eljárás hatálya alá.

⁽⁵⁶⁾ 2014 előtt az adóbevallások papíron készültek, de ugyanazok az elvek érvényesültek.

⁽⁵⁷⁾ A társasági adóról szóló dán törvény 12. §-ának (3) bekezdése.

⁽⁵⁸⁾ A rendes benyújtási határidő meghosszabbítását kérelmezni lehet, ha erre alapos ok van. Az ilyen kérelmet a dán adóhatóságok egyedileg bírálják el, és amennyiben az indokot megfelelőnek ítélik, a meghosszabbítást engedélyezik. Általában nem lehetséges a következő év szeptember 30-án túli meghosszabbítás. A dán adóhatóságok néhány évben – például a Covid19-világjárvány idején – valamennyi jogalany esetében általánosan meghosszabbították a rendes benyújtási határidőt.

⁽⁵⁹⁾ Az A/S Øresund esetében tehát a határidő a következő év június 30-a.

- (132) Az A/S Øresundra az alapításakor, annak ellenére, hogy a dán társasági adó hatálya alá tartozott, nem vonatkoztak az adómegállapításról szóló dán törvény és az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény szerinti, a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó dán szabályok. Ehelyett a megépítésről szóló törvény 11. §-a különös szabályt írt elő a veszteségátvitel időszakára vonatkozóan, a megépítésről szóló törvény 12. és 13. §-a pedig különös szabályt írt elő a maximális értékcsökkenési rátára vonatkozóan. A veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös szabályokat mind az A/S Øresund (a (130) preambulumbekzdés szerint e határozat hatálya alá nem tartozó) saját tevékenységeinek adóköteles jövedelmére, mind pedig az A/S Øresundnak a konzorciumban fennálló 50 %-os részesedésével összefüggő adóköteles jövedelemre alkalmazni kellett.
- (133) 2005-ben a megépítésről szóló törvényt, beleértve a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokat is, belefoglalták a Sund & Bælt törvénybe. A veszteségátvitelre vonatkozó különös szabály a Sund & Bælt törvény 12. §-ában, az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös szabály pedig a Sund & Bælt törvény 13. és 14. §-ában található. Mindkét rendelkezés változatlan maradt a megépítésről szóló törvény rendelkezéseihez képest.
- (134) A veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokat hatályon kívül helyezte a Sund & Bælt törvény módosításáról szóló, 2015. május 4-i 581. sz. törvény, amely 2016. január 1-jén lépett hatályba, így az A/S Øresund 2016. január 1-jétől az általános dán társaságiadó-rendszer hatálya alá tartozik, többek között a társasági adóról szóló dán törvényben, az adómegállapításról szóló dán törvényben és az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvényben meghatározott veszteségátvitel és értékcsökkenési leírás tekintetében.

2.2.2.3. A veszteségátvitelre vonatkozó különös dán szabályok

- (135) A megépítésről szóló törvény 11. §-a úgy rendelkezett, hogy az A/S Øresund 15 adóévből álló időszakra átviheti veszteségeit, az állandó összeköttetés üzembe helyezése előtt keletkezett veszteségek tekintetében pedig 30 adóévre⁽⁶⁰⁾. E szabályra e határozat „1991–2001-es LCF”-ként hivatkozik. A megépítésről szóló törvény 1991. évi hatálybalépésétől a 2001. adóévig bezárólag az adómegállapításról szóló dán törvény 15. §-a értelmében⁽⁶¹⁾ a dán társasági adó hatálya alá tartozó jogalanyokra alkalmazandó általános szabály az volt, hogy az egy adott adóévben keletkezett veszteségeiket öt egymást követő éven át vihetik át, és vonhatják le adóköteles jövedelmükből⁽⁶²⁾. A két említett időszakon belül azonban mindkét törvény értelmében a veszteség csak akkor vihető át egy későbbi adóévre, ha azt az előző adóévben nem lehetett levonni az adóköteles jövedelemből. A negatív adóalapot nem lehetett hátravinni egyik törvény értelmében sem korábbi adóévekben történő felhasználás céljából.
- (136) A 2002. május 21-i 313. sz. törvény 8. §-a módosította az adómegállapításról szóló dán törvény⁽⁶³⁾ 15. §-át, és eltörölte a veszteségátvitelre általánosan alkalmazandó ötéves korlátozást⁽⁶⁴⁾. A 2002. május 21-i 313. sz. törvény 14. §-a módosította a megépítésről szóló törvényt is⁽⁶⁵⁾ a 15 éves korlátozás megszüntetése érdekében⁽⁶⁶⁾. A módosítások a 2002. május 21-i 313. sz. törvény 19. §-ának (3) bekezdésében előírtak szerint a 2002-es adóévben vagy azt követően bekövetkezett veszteségekre voltak hatással. A 2002-es adóévtől kezdődően az A/S Øresundra alkalmazandó veszteségátviteli szabályra e határozat „2002–2012-es LCF”-ként hivatkozik.

⁽⁶⁰⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (37) preambulumbekzdése tévesen állapította meg, hogy a megépítésről szóló törvény 11. §-a lehetővé tette a konzorcium számára, hogy az átvihető veszteségek teljes összegébe beszámítsa az állandó összeköttetés üzemelésének megkezdése előtt felmerült működési költségek levonásából eredő veszteségeket.

⁽⁶¹⁾ Az erre az időszakra alkalmazandó, adómegállapításról szóló dán törvény: az 1989. október 19-i 660. sz. törvény.

⁽⁶²⁾ Az adómegállapításról szóló dán törvény 15. §-a kimondta: „Amennyiben az adóévre kiszámított adóköteles jövedelem veszteséget mutat, ez a veszteség a következő öt évben levonható az adóköteles jövedelemből. Ezen időszak alatt azonban a levonás csak akkor vihető át a következő adóévre, ha az nem számítható be az előző év adóköteles jövedelmébe.”

⁽⁶³⁾ A legutóbb a 2002. május 8-i 271. sz. törvény 5. §-ával módosított, 2001. október 8-i 887. sz. egységes szerkezetbe foglalt törvény, amelyben a 15. § az 1989. október 19-i 660. sz. törvényhez képest változatlan maradt az ötéves elévülési idő tekintetében.

⁽⁶⁴⁾ A 2002. május 21-i 313. sz. törvény 8. §-a szerint „a következő öt egymást követő” szövegrész helyébe a „következő” szövegrész lép.

⁽⁶⁵⁾ A 2002. május 21-i 313. sz. törvény módosította a 2001. május 16-i 353. sz. törvényt, amely az 1997. december 3-i 894. sz. törvénnyel, az 1999. december 20-i 986. sz. törvénnyel és a 2001. március 28-i 217. sz. törvénnyel módosított, megépítésről szóló törvény egységes szerkezetbe foglalt változata. Ez utóbbi módosítások nem érintették a 11. §-t.

⁽⁶⁶⁾ A 2002. május 21-i 313. sz. törvény nem módosította a 11. §-nak az állandó összeköttetés, illetve a dán közúti és vasúti hátszági kapcsolatok üzembe helyezését megelőzően keletkezett veszteségekre vonatkozó második mondatát.

- (137) A dán társasági adó hatálya alá tartozó jogalanyok, köztük az A/S Øresund, a 2002-es adóévben keletkezett veszteségeiket tehát időbeli vagy összegbeli korlátozás nélkül a 2012-es adóévvel bezárólag vihették át ⁽⁶⁷⁾ ((138) preambulumbekzdés).
- (138) A 2012. június 18-i 591. sz. törvény ⁽⁶⁸⁾ hatályon kívül helyezte az adómegállapításról szóló dán törvény 15. §-át. Ugyanakkor a 2012. június 18-i 591. sz. törvény korlátozta az átvitt veszteségek felhasználását azáltal, hogy a társasági adóról szóló dán törvényt kiegészítette a 12. §-szal ⁽⁶⁹⁾. A társasági adóról szóló dán törvény 12. §-a a 2012. július 1-jén vagy azt követően kezdődő adóévekre vonatkozott.
- (139) A társasági adóról szóló dán törvény új 12. §-ában foglalt korlátozás úgy rendelkezett, hogy a dán társasági adó hatálya alá tartozó jogalanyok a jövőbeli adóköteles jövedelmükből korlátlan ideig levonhatják a korábbi adóévekből származó veszteségeket; egy adott évben azonban csak 7 500 000 DKK (1 005 311 EUR) ⁽⁷⁰⁾ ⁽⁷¹⁾ összegű veszteség, valamint további fennmaradó veszteség esetén a 7 500 000 DKK-t (1 005 311 EUR) ⁽⁷²⁾ meghaladó adóköteles jövedelem legfeljebb 60 %-ának megfelelő összeg vonható le. Így a dán társasági adó hatálya alá tartozó jogalanyok egy adott adóévben nem számolhatták el az összes nyereségüket a veszteségükkel szemben. A korlátozás azonban nem vezetett veszteségeik lejártához; a fennmaradó veszteségeket a következő adóévekben is le lehet vonni. A csoportos adózás alá tartozó jogalanyok esetében ez az értékhatár az egész csoportra összevont alapon vonatkozott, azaz nem minden egyes gazdálkodó egységre külön.
- (140) Ami az A/S Øresundot illeti, a Sund & Bælt törvény ⁽⁷³⁾ 12. §-ában előírt és 2002. május 21-én módosított ((136) preambulumbekzdés), veszteségátvitelre vonatkozó szabály nem változott, és az A/S Øresundra még a társasági adóról szóló dán törvény új 12. §-ának bevezetését követően is alkalmazandó volt ⁽⁷⁴⁾. Ez a szabály nem utalt az átvitt veszteségek felhasználására vonatkozó korlátozásokra. Az A/S Øresund első adóéve, amelyre a 2013–2015-ös LCF-et alkalmazták, a 2013-as adóév volt.
- (141) A 2015. május 4-i 581. sz. törvény 2016. január 1-jével hatályon kívül helyezte a Sund & Bælt törvény 12. §-át, és ettől kezdve az A/S Øresundra a társasági adóról szóló dán törvény általános szabályai vonatkoznak.
- (142) A veszteségátvitelre vonatkozó különös dán szabályok összefoglalását az 1. táblázat tartalmazza.

1. táblázat

A veszteségátvitelre vonatkozó különös dán szabályok

Tárgyév	Az intézkedés megnevezése	A/S Øresund	A dán társasági adó hatálya alá tartozó egyéb jogalanyok
1991	1991–2001-es LCF	A veszteségek lejárat i. 15 év után ii. az állandó összeköttetés üzembe helyezése előtt felmerült költségek esetében 30 év után A veszteségek felhasználásának nincsenek korlátai Alkalmazandó szabály: a megépítésről szóló törvény 11. §-a	A veszteségek öt év eltelével lejárnak A veszteségek felhasználásának nincsenek korlátai Alkalmazandó szabály: az adómegállapításról szóló dán törvény 15. §-a

⁽⁶⁷⁾ Amennyiben a 2012-es adóév 2012. július 1-je előtt kezdődött.

⁽⁶⁸⁾ A társasági adóról szóló dán törvényt, a forrásadóról szóló törvényt, az adóellenőrzési törvényt, az adóigazgatási törvényt és számos egyéb törvényt (többek között az adómegállapításról szóló dán törvényt) módosító törvény.

⁽⁶⁹⁾ A társasági adóról szóló dán törvény 12. §-ának (1) bekezdése a következőket mondta ki: „Ha az adóköteles jövedelem veszteséget mutat, ez a veszteség a (2) és (3) bekezdésben meghatározott szabályoknak megfelelően levonható a következő adóévek adóköteles jövedelmének kiszámításakor.”

⁽⁷⁰⁾ Évente indexálva.

⁽⁷¹⁾ 2012-es áron.

⁽⁷²⁾ 2012-es áron.

⁽⁷³⁾ A megépítésről szóló törvény helyébe 2005-ben a Sund & Bælt törvény lépett ((87) preambulumbekzdés).

⁽⁷⁴⁾ Mivel az általánosan alkalmazandó szabály 2012. június 18-án megváltozott (és a (141) preambulumbekzdésben kifejtettek szerint 2016-ig hatályban maradt), a Bizottság az A/S Øresundra ebben az időszakban alkalmazandó szabályra „2013–2015-ös LCF”-ként fog hivatkozni.

Tárgyév	Az intézkedés megnevezése	A/S Øresund	A dán társasági adó hatálya alá tartozó egyéb jogalanyok
2002	2002–2012-es LCF	A veszteségek nem járnak le A veszteségek felhasználásának nincsenek korlátai Alkalmazandó szabály: a 2002. május 21-i 313. sz. törvény 14. §-ával módosított, megépítésről szóló törvény 11. §-a	A veszteségek nem járnak le A veszteségek felhasználásának nincsenek korlátai Alkalmazandó szabály: a 2002. május 21-i 313. sz. törvény 8. §-ával módosított, adómegállapításról szóló törvény 15. §-a
2013	2013–2015-ös LCF	Nincs változás Alkalmazandó szabály: a Sund & Bælt törvény 12. §-a (amely a megépítésről szóló törvény 11. §-ának helyébe lépett)	A veszteségek nem járnak le A veszteségek felhasználásának korlátai: i. 7,5 millió DKK átvitt veszteség mindig levonható az adóköteles jövedelemből ii. a további veszteségek egyik későbbi évben sem csökkenthetik 60 %-nál nagyobb mértékben az adóköteles jövedelmet Alkalmazandó szabály: a társasági adóról szóló dán törvény 12. §-a (a fent említett adómegállapításról szóló dán törvény 15. §-ának hatályaon kívül helyezése)
2016	Tárgyaltalan	A veszteségek nem járnak le A veszteségek felhasználásának korlátai: i. 7,5 millió DKK átvitt veszteség mindig levonható az adóköteles jövedelemből ii. a további veszteségek egyik későbbi évben sem csökkenthetik 60 %-nál nagyobb mértékben az adóköteles jövedelmet Alkalmazandó szabály: a Sund & Bælt törvény 12. §-ának hatályaon kívül helyezése	Nincs változás Alkalmazandó szabály: a társasági adóról szóló dán törvény 12. §-a

2.2.2.4. Az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok

(143) A megépítésről szóló törvény 12. és 13. §-a értelmében az A/S Øresund valamennyi eszközére alkalmazandó maximális éves értékcsökkenési rátát az eredeti bekerülési költségek 6 %-ában állapították meg lineáris alapon ⁽⁷³⁾. Ha a teljes értékcsökkenés eléri a bekerülési költségek 60 %-át, az értékcsökkenési rátát évente a bekerülési költség legfeljebb 2 %-ára korlátozzák. A bekerülési költségeket a teljes építési költségként határozták meg. Az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabály mind az A/S Øresund saját eszközeire ⁽⁷⁴⁾, mind pedig a konzorcium eszközei 50 %-ának értékcsökkenési leírásához való jogára vonatkozott ⁽⁷⁵⁾. A (84) preambulumbekzdésben említettek szerint a hivatalos vizsgálati eljárás – és ennél fogva ez a határozat – e tekintetben az A/S Øresundnak a konzorcium eszközei 50 %-ának értékcsökkenési leírásához való joga által gyakorolt hatások elemzésére korlátozódik (az eljárás megindításáról szóló határozat (48) preambulumbekzdése). A legfeljebb 6 %-os értékcsökkenési ráta az állandó összeköttetés üzembe helyezésének adóévével kezdődhetett – az üzembe helyezés előtt nem volt megengedett az értékcsökkenési leírás.

⁽⁷³⁾ A lineáris módszer szerint az eszközökre minden évben rögzített összegű értékcsökkenést alkalmaznak, egészen a teljes értékcsökkenési leírásukig.

⁽⁷⁴⁾ A dán hátszági közúti és vasúti létesítmények építési költségeit az A/S Øresund mérlegében eszközként aktiválják.

⁽⁷⁵⁾ Az állandó összeköttetés építési költségeit a konzorcium mérlegében eszközként aktiválják.

- (144) A megépítésről szóló törvény kialakításakor az 1998-as adóévig bezárólag a 6 %/2 %-os ráta az „épületek és létesítmények” osztályra az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény⁽⁷⁸⁾ 22. §-a értelmében alkalmazandó 6 %/2 %-os értékcsökkenési rátának és lineáris módszernek felelt meg; e törvény az említett időszakban a dán társasági adó hatálya alá tartozó jogalanyokra vonatkozott. Az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény előírja a dán társasági adó hatálya alá tartozó jogalanyok számára, hogy az eszközosztálytól függően egyedi értékcsökkenési módszert alkalmazzanak, beleértve maximális értékcsökkenési rátákat is⁽⁷⁹⁾. Az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény szerint az „épületek és létesítmények” osztály a többi eszközosztályhoz képest alacsonyabb maximális értékcsökkenési rátával rendelkezett, hogy tükrözze az „épületek és létesítmények” hosszú élettartamát. A megépítésről szóló törvény azonban az A/S Øresund valamennyi eszközére alkalmazandó egységes, legfeljebb 6 %/2 %-os értékcsökkenési rátát állapított meg lineáris alapon, eszközosztályok szerinti különbségtétel nélkül. Az A/S Øresundra alkalmazandó e szabályra e határozat „1991–1998-as DEP”-ként hivatkozik.
- (145) Az 1999-től kezdődő adóévekben az „épületek és létesítmények” tekintetében az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvényben meghatározott szokásos értékcsökkenési ráta 5 %-ra⁽⁸⁰⁾, a 2007. július 1-jétől kezdődő adóévek esetében pedig 4 %-ra csökkent⁽⁸¹⁾. Ezek a maximális értékcsökkenési ráták az eszköz teljes értékcsökkenési leírásáig voltak alkalmazandók (az addig alkalmazandó értékcsökkenési leírásról szóló dán törvényben⁽⁸²⁾ foglaltakhoz képest 10 év elteltével nem voltak 2 %-ra korlátozva). Az A/S Øresund esetében az értékcsökkenési ráta a megépítésről szóló törvény 12. és 13. §-a, valamint a Sund & Bælt törvény 13. és 14. §-a értelmében 6 %/2 % maradt⁽⁸³⁾ ⁽⁸⁴⁾.
- (146) Az értékcsökkenési leírás általában választható a dán társasági adó hatálya alá tartozó jogalanyok számára, mivel adózási szempontból nem kötelező értékcsökkenési leírást igényelni. Az értékcsökkenési ráta évről évre változhat, az adózó belátása szerint, a maximális ráta határain belül. Ez a rugalmasság az A/S Øresund esetében is érvényesült.
- (147) A 2015. május 4-i 581. sz. törvény 2016. január 1-jével hatályon kívül helyezte a Sund & Bælt törvény 12. §-át, és ettől kezdve az A/S Øresundra az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény általános szabályai vonatkoznak.
- (148) Az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok összefoglalását a 2. táblázat tartalmazza.

2. táblázat

Az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok

Tár-gyév	Az intézkedés megnevezése	A/S Øresund	A dán társasági adó hatálya alá tartozó egyéb jogalanyok
1991	1991–1998-as DEP	Minden eszközt legfeljebb 6 %-os értékcsökkenési leírás-sal számolnak el lineáris alapon, amíg az értékcsökke-nések teljes összege el nem éri a bekerülési költségek 60 %-át, majd ezt követően lineáris alapon legfeljebb 2 %-kal. Alkalmazandó szabály: a megépítésről szóló törvény 12. és 13. §-a	Az „épületeket és létesítményeket” legfeljebb 6 %-os értékcsökkenési leírással számolják el lineáris alapon, amíg az értékcsökkenések teljes összege el nem éri a bekerülési költségek 60 %-át, majd ezt követően lineáris alapon legfeljebb 2 %-kal. A „gépeket és berendezéseket” degresszív módszerrel írják le, legfeljebb 30 %-os rátával. Alkalmazandó szabály (épületek és létesítmények esetében): Az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény 22. §-a

⁽⁷⁸⁾ 1991. augusztus 16-i 597. sz. egységes szerkezetbe foglalt törvény.

⁽⁷⁹⁾ Az állandó összeköttetés szempontjából releváns egyetlen másik osztály a „gépek és berendezések” volt. Az 1991. augusztus 16-i 597. sz. egységes szerkezetbe foglalt törvény szerint e kategória maximális értékcsökkenési rátája degresszív alapon 30 % volt (2001-től 25 %-ra csökkent). A degresszív értékcsökkenési leírási módszer szerint az eszközöket minden évben az értékcsökkenési leírással csökkentett értékük arányában értékelik le, ami azt jelenti, hogy az értékcsökkenés csökken, amint az eszköz nettó értéke nullához közelít. A dán hatóságok kifejtették továbbá, hogy a 2008-as adóévig a vasúti létesítményeket, például a vágányokat, a jelzőberendezéseket és a felsővezetéseket általában „gépeknek és berendezéseknek” tekintették. A 2008-as jövedelmi évtől kezdődően az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvényben a vasúti létesítményekre vonatkozó ráta a degresszív módszer szerint 7 %-ra változott.

⁽⁸⁰⁾ Az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvényt módosító, 1998. június 26-i 433. sz. törvény (1996. október 24-i 932. sz. egységes szerkezetbe foglalt törvény) 17. §-a.

⁽⁸¹⁾ Az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvényt módosító, 2007. június 6-i 540. sz. törvény (a 2006. augusztus 8-i 856. sz. egységes szerkezetbe foglalt törvény) 2. §-a.

⁽⁸²⁾ Lásd a 78. lábjegyzetet.

⁽⁸³⁾ Bár az A/S Øresundra alkalmazandó maximális értékcsökkenési ráta a 2015-ös adóévig bezárólag 6 % maradt, a Bizottság ebben a határozatban az „1999–2007 DEP” kifejezést használja az A/S Øresundra abban az időszakban alkalmazandó szabályra való hivatkozásként, amikor az általános értékcsökkenési ráta 5 % volt, a „2008–2015-ös DEP” kifejezés pedig az A/S Øresundra abban az időszakban alkalmazandó szabályra utal, amikor az általános értékcsökkenési ráta 4 % volt.

⁽⁸⁴⁾ Ezen időszak alatt bevezettek néhány módosítást a „gépek és berendezések” kategória tekintetében is. A ráták azonban meghaladták az A/S Øresund esetében alkalmazandó 6 %-ot.

Tárgyév	Az intézkedés megnevezése	A/S Øresund	A dán társasági adó hatálya alá tartozó egyéb jogalanyok
1999	1999–2007-es DEP	Nincs változás Alkalmazandó szabály: a megépítésről szóló törvény 12. és 13.§-a, majd a Sund & Bælt törvény 13. és 14. §-a	Az „épületeket és létesítményeket” lineáris alapon legfeljebb 5 %-os rátával írják le. A „gépeket és berendezéseket” degresszív módszerrel írják le, legfeljebb 30 %-os rátával. (Ezt az arányt 2001-ben degresszív módszeren alapuló 25 %-ra csökkentették.) Alkalmazandó szabály (épületek és létesítmények esetében): az 1998. június 26-i 433. sz. törvénnyel módosított, értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény 17. §-a
2007	2008–2015-ös DEP	Nincs változás Alkalmazandó szabály: a Sund & Bælt törvény 13. és 14. §-a	Az „épületeket és létesítményeket” lineáris alapon legfeljebb 4 %-os rátával írják le. A „kizárólag kereskedelmi tevékenységekhez használt gépek és berendezések” értékcsökkenési rátája degresszív módszeren alapuló 25 %, az infrastrukturális létesítményeké (például vasúti létesítmények) 7 %. Alkalmazandó szabály (épületek és létesítmények esetében): a 2007. június 6-i 540. sz. törvénnyel módosított értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény 17. §-a
2016	Tárgytalan	Az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény általános szabályait kell alkalmazni: Az „épületeket és létesítményeket” lineáris alapon legfeljebb 4 %-os rátával írják le. A „kizárólag kereskedelmi tevékenységekhez használt gépek és berendezések” értékcsökkenési rátája degresszív módszeren alapuló 25 %, az infrastrukturális létesítményeké (például vasúti létesítmények) 7 %. Alkalmazandó szabály (épületek és létesítmények esetében): a 2007. június 6-i 540. sz. törvénnyel módosított, értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény 17. §-a (a Sund & Bælt törvény 13. és 14. §-ának hatályon kívül helyezése)	Nincs változás

2.3. A Bizottság és a konzorcium közötti korábbi kapcsolatfelvételek

- (149) A konzorcium 1995. augusztus 1-jén kelt levelében tájékoztatta a Bizottságot az államok által a részére az állandó összeköttetés finanszírozására ingyenesen nyújtott állami garancia modelljéről. A konzorcium felkérte a Bizottságot, hogy erősítse meg, az állami garancia modellje nem tekinthető állami támogatásnak, vagy amennyiben a Bizottságnak fenntartásai vannak ezen értelmezés érvényességével kapcsolatban, hogy hagyja jóvá az állami garancia modelljét mint összeegyeztethető állami támogatást.
- (150) A dán és svéd hatóságokhoz intézett 1995. október 27-i levelükben (a továbbiakban: 1995. évi levelek) a Bizottság szolgálatai⁽⁸⁵⁾ megerősítették, hogy az állandó összeköttetés megépítése és üzemeltetése nem minősül gazdasági tevékenységnek, és hogy az állami garancia modelljét nem kell állami támogatásként bejelenteni⁽⁸⁶⁾.
- (151) E leveleket követően az államok nem tettek további lépéseket annak érdekében, hogy megszerezzék a Bizottság jóváhagyását az állandó összeköttetés finanszírozási modelljéhez.

3. AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁNAK INDOKAI

- (152) A Bizottság 2019. február 28-án indította meg a hivatalos vizsgálati eljárást. Az ugyanazon a napon elfogadott, eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság kifejtette az intézkedések előzetes értékelését, és kétségeket fogalmazott meg a belső piaccal való összeegyeztethetőségüket illetően.

3.1. Az állítólagos támogatási intézkedések minősítése

- (153) Az előzetes vizsgálat alapján a Bizottság előzetesen azt állapította meg, hogy Dánia és Svédország az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami garancia formájában állami támogatást nyújtott a konzorciumnak az állandó összeköttetés finanszírozására, és hogy Dánia további állami támogatást nyújtott a konzorciumnak a veszteségátvitelre és az értéksökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok formájában (az eljárás megindításáról szóló határozat (100) preambulumbekkezdése).
- (154) A Bizottság azonban nem tudta véglegesen értékelni, hogy az intézkedések egyedi támogatásnak vagy támogatási programnak minősülnek-e, és nem tudta megállapítani az intézkedések számát vagy odaítélésük időpontját (időpontjait) (az eljárás megindításáról szóló határozat (108) preambulumbekkezdése).
- (155) Konkrétan, a Bizottságnak kétségei voltak azzal kapcsolatban, hogy az állami garanciát támogatási programnak kell-e tekinteni, vagy a konzorcium létrehozásakor nyújtott egyedi támogatásnak, vagy a konzorcium pénzügyi tranzakcióinak a nemzeti hatóságok általi jóváhagyása minden alkalommal nyújtott egyedi támogatásnak (az eljárás megindításáról szóló határozat (110) preambulumbekkezdése).

⁽⁸⁵⁾ A Közlekedési Főigazgatóság főigazgatója.

⁽⁸⁶⁾ Az 1995. évi levelek a következőket mondták ki:

„A két állam által az Øresund-összeköttetéssel kapcsolatban hozott intézkedések vizsgálatát követően a Bizottság szolgálatai úgy vélik, hogy a garancia közérdekű infrastrukturális projekthez kapcsolódik, amely javítja az országok infrastruktúráját és áru fuvarozási és személyszállítási szolgáltatásait. A közjavakba történő beruházásra adott garancia elvben nem tekinthető a 92. cikk (1) bekezdése értelmében vett támogatásnak: a kormányok számos ilyen árut és szolgáltatást nyújtanak, mivel a piaci rendszer nem képes hatékonyan biztosítani ezeket az árukat. Ezek az áruk általában oszthatatlanok és minden polgár kollektíven fogyaszthatja őket, függetlenül attól, hogy fizetnek-e értük vagy sem.

A közjószág – például a két kormány által garanciával biztosított jelenlegi infrastrukturális projekt – kollektív módon szolgálja a társadalom javát. Mivel semmilyen konkrét vállalkozásra vagy ágazatra nem ruházták, nem tartozik a 92. cikk (1) bekezdésének hatálya alá, hanem a gazdaságpolitika és a területrendezés általános intézkedésének minősül.

Következésképpen a rendelkezésükre álló információk alapján a Közlekedési Főigazgatóság szolgálatai úgy vélik, hogy az Önök kormánya által az Øresund-összeköttetés megépítésére kiadott garancia nem tartozik a 92. cikk (1) bekezdésének hatálya alá, és [...] nem kell bejelenteni a Bizottságnak.”

- (156) Ami a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokat illeti, a Bizottság előzetesen úgy ítélte meg, hogy ezeket az intézkedéseket ugyanolyan céllal és hatállyal nyújtották, mint az állami garanciákat, és ezért nem tudott következtetést levonni az előbbiekről sajátos jellegéről, számáról vagy odaítélésének időpontjáról (időpontjairól) (az eljárás megindításáról szóló határozat (109) és (110) preambulumbekzdése).
- (157) Következésképpen a Bizottságnak kétségei voltak azt illetően is, hogy az intézkedések mindegyike vagy némelyike létező vagy új támogatásnak minősül-e (az eljárás megindításáról szóló határozat (117) preambulumbekzdése).

3.2. Az összeegyeztethetőség értékelése

- (158) Az államok azzal érveltek, hogy amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az intézkedések állami támogatásnak minősülnek, összeegyeztethetőségüket az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján kell értékelnie, amely lehetővé teszi valamely közös európai érdeket szolgáló fontos projekt megvalósításának előmozdítására nyújtott állami támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségének elemzési kritériumairól szóló közlemény⁽⁸⁷⁾ (a továbbiakban: a közös európai érdeket szolgáló fontos projektekről szóló közlemény) elfogadásával meghatározta azokat az elveket, amelyek alapján értékeli az ilyen projektek állami finanszírozását⁽⁸⁸⁾. Bár az előzetes vizsgálat során a Bizottság nem foglalt állást az intézkedések odaítélésének időpontjáról, nyilvánvalónak tartotta, hogy az állami garanciákat és a veszteségátvitelre és értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokat először a közös európai érdeket szolgáló fontos projektekről szóló közlemény hatálybalépése előtt vezették be. A Bizottság ezért úgy ítélte meg, hogy a közös európai érdeket szolgáló fontos projektekről szóló közlemény önmagában nem alkalmazandó, de úgy vélte, hogy mivel a közlemény a támogatás összeegyeztethetőségének az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján történő értékelésével kapcsolatos bizottsági gyakorlatot foglalja egységes szerkezetbe, az abban meghatározott alapelvek hasznosak lennének a Bizottság értékeléséhez (az eljárás megindításáról szóló határozat (129) preambulumbekzdése).
- (159) A Bizottság arra az előzetes álláspontra helyezkedett, hogy az intézkedések célja egy közös európai érdeket szolgáló fontos projekt előmozdítása (az eljárás megindításáról szóló határozat (127) preambulumbekzdése). Az Øresund-ítelet fényében azonban a Bizottság helyénvalónak ítélte annak értékelését, hogy az intézkedések milyen mértékben tartalmazznak kizárólag beruházási támogatást, vagy mind beruházási támogatást, mind működési támogatást; e kérdést a Bizottság az előzetes vizsgálat során nem tudta megválaszolni (az eljárás megindításáról szóló határozat (134) preambulumbekzdése). A Bizottságnak továbbá kétségei voltak az intézkedések szükségességét (az eljárás megindításáról szóló határozat (143) preambulumbekzdése) és arányosságát (az eljárás megindításáról szóló határozat (152) preambulumbekzdése) illetően, mivel nem rendelkezett az állami garanciák, valamint a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különleges dán szabályok összege és időtartama észszerű korlátainak meghatározásához szükséges valamennyi információval. Ezenkívül a Bizottságnak nem állt módjában véglegesen megállapítani, hogy az intézkedések a verseny olyan torzulásait eredményezték-e, amelyeket nem múlhattak felül az intézkedések pozitív hatásai (az eljárás megindításáról szóló határozat (157) preambulumbekzdése), és nem tudta értékelni a garanciák meglétét vagy érvényesítésének feltételeit (az eljárás megindításáról szóló határozat (160) preambulumbekzdése).

3.3. Bizalomvédelem

- (160) Végezetül a Bizottság megjegyezte, hogy a hivatalos vizsgálati eljárás keretében tovább vizsgálja azt a pontos időszakot, amely alatt a konzorcium, Svédország és/vagy Dánia a bizalomvédelem elvére hivatkozhat, amennyiben az intézkedések összeegyeztethetetlen állami támogatásnak minősülnek (az eljárás megindításáról szóló határozat (181) preambulumbekzdése).

4. AZ ÉRDEKELT FELEKTŐL KAPOTT ÉSZREVÉTELEK

- (161) Ez a szakasz hat érdekelt fél⁽⁸⁹⁾ által az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatban a Bizottsághoz benyújtott észrevételeket foglalja össze. Ezek az érdekelt felek mind a hajózási ágazatban működnek (kompüzemeltetők, kikötők és szövetségek). E felek aggályait kifejezték a konzorciumnak nyújtott állítólagos állami támogatás miatt. Összességében úgy vélik, hogy az intézkedések olyan egyedi és részben új támogatásnak minősülnek, amely összeegyeztethetetlen a belső piaccal, és amely tekintetében az államok nem hivatkozhatnak a bizalomvédelem elvére.

⁽⁸⁷⁾ A Bizottság közleménye az európai közérdeket képviselő jelentős projektek megvalósításának előmozdítására nyújtott állami támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségének elemzési kritériumairól (HL C 188., 2014.6.20., 4. o.).

⁽⁸⁸⁾ A 2021. november 25-i C(2021) 8481 bizottsági közlemény lépett a helyébe.

⁽⁸⁹⁾ A panaszos, a Scandlines, a Stena Line, az FSS, a Grimaldi és a Trelleborg kikötő.

- (162) Ezen érdekelt felek közül többen azt állították, hogy a Törvényszék az Øresund-ítéletben korlátozta a Bizottság mérlegelési jogkörét a hivatalos vizsgálati eljárás kimenetelét illetően, mivel a Törvényszék érvelése első ránézésre a támogatás jogellenességének megállapítását jelenti. Ezen érdekelt felek szerint ezek a korlátozások mind a támogatási intézkedések egyedi támogatásnak vagy programnak való minősítésére, mind pedig a belső piaccal való összeegyeztethetőségére vonatkoznak. E tekintetben emlékeztetnek arra, hogy a Bíróság ítéletei az EUMSZ 266. cikkének első bekezdése értelmében kötelezőek a Bizottságra nézve.
- (163) Mivel úgy vélik, hogy az állandó összeköttetés finanszírozási modellje összehasonlítható a Dánia és Németország közötti Fehmarnbelt szorosan áthaladó állandó összeköttetés finanszírozási modelljével, több érdekelt fél azzal is érvel, hogy a Törvényszék által a Scandlines Fehmarnbelt ítéletben és a Stena Line Fehmarnbelt ítéletben kifejtett érvelést a Bizottságnak is figyelembe kell vennie, mivel ezek az ügyek ugyanazokra a kérdésekre vonatkoznak.
- (164) A Scandlines, a Stena Line, az FSS, a Grimaldi-csoport és a Trelleborg kikötő észrevételei nagymértékben fedik egymást. A hivatkozás megkönnyítése érdekében ezekre az észrevételekre alább a „Scandlines és társaitól” érkező észrevételekként hivatkozunk.

4.1. Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett támogatás megléte

- (165) A panaszos megerősítette, hogy véleménye szerint mind az állami garancia modellje, mind a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok állami támogatásnak minősülnek, mivel a konzorciumot vállalkozásnak kell tekinteni, az intézkedések (adott esetben) a dán és/vagy a svéd államnak tudhatók be, alkalmasak arra, hogy érintsék a tagállamok közötti kereskedelmet, szelektív előnyhöz juttatják a kedvezményezettet, és torzítják a versenyt. Az egyértelműség kedvéért a panaszos emlékeztet arra, hogy a konzorcium pénzügyi eredményének megadóztatása a két anyavállalat szintjén történik, amely dán oldalon az A/S Øresund.
- (166) Bár nem tartozik az eljárás megindításáról szóló határozat hatálya alá, a panaszos hozzátette, hogy az, hogy Dánia és Svédország közvetlenül a konzorciumot bízta meg az állandó összeköttetés egyedüli kivitelezőjének és üzemeltetőjének, anélkül, hogy közbeszerzési eljárást folytatott volna le az infrastruktúra hasznosítására vonatkozó koncesszió odaítélésére, önmagában gazdasági előnyt jelent, és állami támogatást eredményez.
- (167) Ezenkívül a Stena Line, a Scandlines, a Grimaldi és az FSS kifejezetten azzal érvelt, hogy a konzorciumot az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett vállalkozásnak tekintik, mivel gazdasági tevékenységet folytat azáltal, hogy díjazás ellenében áru fuvarozási és személyszállítási szolgáltatásokat kínál. E tekintetben hozzátesszük, hogy úgy vélik, annak meghatározása szempontjából, hogy a konzorcium gazdasági tevékenységet folytat-e, nincs jelentősége annak, hogy a konzorcium határozza meg saját árait.

4.2. Programkénti vagy egyedi támogatáskénti minősítés

- (168) A panaszos és a Scandlines és társai észrevételeket tettek az eljárás megindításáról szóló határozat indokolásával kapcsolatban, amely szerint az állami garancia modelljéhez kapcsolódó állítólagos támogatás háromféleképpen minősíthető, nevezetesen i. támogatási programnak, ii. a konzorcium létrehozásakor nyújtott egyedi támogatásnak, vagy iii. minden olyan alkalommal nyújtott egyedi támogatásnak, amikor a konzorcium adott pénzügyi tranzakcióját a nemzeti hatóságok jóváhagyják.
- (169) A panaszos és a Scandlines és társai azzal érvelnek, hogy az állami garancia modellje, valamint a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok nem minősülnek az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2015. július 13-i (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet⁽⁹⁰⁾ (a továbbiakban: (EU) 2015/1589 rendelet) 1. cikkének d) pontja értelmében vett támogatási programnak, mivel a támogatást kifejezetten a konzorciumnak nyújtják egy konkrét projekthez, továbbá nem teljesül az a feltétel, amely szerint a támogatás odaítélhető „anélkül, hogy további végrehajtási intézkedésre lenne szükség”, mivel minden egyes állami garanciát a kiadása előtt kifejezetten jóvá kell hagynia a dán vagy a svéd államnak. Ezért a támogatást egyedi támogatásnak (azaz *ad hoc* támogatásnak) kell tekinteni. E tekintetben a panaszos és a Scandlines és társai az Øresund-ítéletre hivatkoznak⁽⁹¹⁾, és a panaszos megjegyzi, hogy az Øresund-ítélet 83. pontja szerint csak „az állami kezességvállalások nyújtásának időpontjával, azok számával, valamint az új vagy létező támogatás mivoltukkal kapcsolatos elemzést” kell visszautalni a Bizottsághoz, nem pedig azt, hogy támogatási programnak minősülnek-e.

⁽⁹⁰⁾ HL L 248., 2015.9.24., 9. o.

⁽⁹¹⁾ 77., 80. és 83. pont.

- (170) A panaszos azzal érvel, hogy az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a kezességvállalás formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény⁽⁹²⁾ (a továbbiakban: a kezességvállalásról szóló 2008. évi közlemény) 2.1. szakasza magában foglalja, hogy a garanciában rejlő állami támogatás összegét a kibocsátás időpontjában kell értékelni, vagyis abban az időpontban, amikor a garanciához kapcsolódó kockázatot az állam vállalja. A panaszos azzal érvel, hogy az államok nem vállaltak semmilyen kockázatot a kormányközi megállapodáson vagy a konzorciumi megállapodáson keresztül a garanciával kapcsolatban, hogy a kormányközi megállapodás 12. cikke nem minősül törvény alapján érvényesíthető jognak, és ahhoz, hogy valamely garanciát odaítélnek lehessen tekinteni, mérhetőnek kell lennie, ami e megállapodások alapján nem lehetséges, mivel nincs időbeli és mennyiségi korlát⁽⁹³⁾.
- (171) E tekintetben a panaszos azt állítja, hogy a konzorciumnak be kell szereznie az államok hozzájárulását minden olyan kölcsön- és biztosítéki ügylethez kapcsolódó szerződéses kötelezettséghez, amelyre az államok által kibocsátott garanciák vonatkoznak⁽⁹⁴⁾. A panaszos például azzal érvel, hogy az MTN-programokban kifejezetten szerepel, hogy az e programok keretében elfogadott minden egyes adósságügylet, amelyet garanciával kell támogatni, megköveteli, hogy a konzorcium minden egyes garantőtól egyedi jóváhagyást kapjon az adott adósságügylethez. Ily módon, bár a panaszos elismeri, hogy a kormányközi megállapodás az államok részéről és azok között garancia kibocsátására vonatkozó biztosítéknak vagy kötelezettségvállalásnak minősül, azzal érvelnek, hogy ez a biztosíték vagy kötelezettségvállalás nem feltétel nélküli. A panaszos azt állítja, hogy az MTN-programok meghatározzák a garancianyújtás keretfeltételeit annak érdekében, hogy megkönnyítsék a konzorcium számára a kölcsönfelvételt, azáltal, hogy lehetővé teszik a konzorcium számára, hogy bemutassa a potenciális hitelezőknek a garancianyújtás feltételeit. A panaszos továbbá azt állítja, hogy az államok által 1996-ban aláírt garancialevél előírta, hogy az államok csak olyan hitelviszonyt megtestesítő instrumentumokhoz nyújtanak garanciát, amelyeket kibocsátásuk előtt az államoknak jóvá kellett hagyniuk – ilyen jóváhagyásokra került sor minden egyes hitelviszonyt megtestesítő instrumentum svéd MTN-program keretében történő kibocsátása vonatkozásában.
- (172) A panaszos egy másik példaként arra hivatkozik, hogy ahhoz, hogy a 2001. május 22-i garancialevél rendelkezései a konzorcium által az EMTN-program keretében kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő instrumentum bármely részletére alkalmazhatók legyenek, az ezen instrumentumok ilyen részletét az államok mindegyikének írásban jóvá kell hagynia az instrumentumok e részletének kibocsátása előtt.
- (173) A panaszos azt állítja, hogy 2019 novemberéig az államok közel 250 konkrét garanciát bocsátottak ki. Ez magában foglalja az EMTN-program keretében nyújtott 96 garanciát, a svéd MTN-program keretében nyújtott 34 garanciát, a magánhitelezők által adott kölcsönökre nyújtott 44 garanciát, a kereskedelmi bankoktól kapott rövid lejáratú kölcsönök hitelkereteire vonatkozó 14 garanciát, az ISDA-alapmegállapodások szerinti kötelezettségekre vonatkozó 60 garanciát, valamint egy globális repo-alapmegállapodásra vonatkozó garanciát. A panaszos részletes áttekintést nyújtott a különböző pénzügyi eszközökről és az azokhoz kapcsolódó különböző állami garanciákról.
- (174) Ezen áttekintés keretében a panaszos arra is hivatkozik, hogy a garancialevelek olyan rendelkezéseket tartalmaznak, amelyek kimondják, hogy a garanciát az államok visszavonhatják. E tekintetben a panaszos megemlíti például a 2001. május 22-i garancialevél 2.3. szakaszát, amely kimondja, hogy az államok bizonyos körülmények között jogosultak visszavonni a garanciát, még akkor is, ha ez a visszavonás nem mentesíti az államokat a 2001. évi garancialevél szerinti, a visszavonás időpontját megelőzően hatályban lévő kötelezettségeik alól.
- (175) Ezenkívül a panaszos azt állítja, hogy még ha úgy is tekintenék, hogy a kormányközi megállapodás 12. cikke törvényes jogot biztosít állami garancia formájában nyújtott támogatásra, e támogatási intézkedés azóta megváltozott, mivel a garanciákhoz kapcsolódó feltételek alapvetően módosultak. Például a svéd MTN-program szerinti garanciák feltételei a járulékos biztosítékról személyi biztosítékre változtatták az államok kötelezettségvállalásait. Ha a kormányközi megállapodást úgy kellene tekinteni, mint amely állami garanciát nyújt a konzorciumnak, a garanciát a svéd jog szerint járulékos biztosítéknak kellene tekinteni, mivel nincs egyértelmű alapja annak, hogy a garanciát személyi biztosítékként értelmezzék. A svéd jogban általános elv, hogy a garanciát járulékos biztosítékként kell értelmezni, kivéve, ha egyértelmű alapja van a garancia személyi biztosítékként való értelmezésének. A járulékos biztosítékként való minősítés azt jelenti, hogy a garantőr felelőssége járulékos, és a

⁽⁹²⁾ HL C 155., 2008.6.20., 10. o.

⁽⁹³⁾ A panaszos e tekintetben a kezességvállalásról szóló 2008. évi közlemény 3.2. szakaszára hivatkozik.

⁽⁹⁴⁾ A panaszos az 1997. évi együttműködési megállapodásra és az azt követő 2004. évi együttműködési megállapodásra hivatkozik, amelyek véleménye szerint ilyen rendelkezést tartalmaznak.

fizetési kötelezettség csak akkor keletkezik, ha az adós maga nem tudja teljesíteni kötelezettségeit. A hitelezőnek tehát bizonyítania kell az adós fizetéseképtelenségét, mielőtt követelést nyújthatna be a garántórhöz. A járulékos biztosíték a svéd jog szerint általában nem tekinthető a csőd akadályának sem. A személyi biztosítékhoz egyértelmű írásbeli vagy szóbeli kötelezettségvállalásra van szükség, amely általában kimondja, hogy a garántor „saját tartozásért” felel, és így elsődleges felelősséggel tartozik. A hitelezőnek nem kell bizonyítania, hogy az adós fizetéseképtelen. A svéd jog szerint a személyi biztosíték a csőd akadályának minősül, mivel a garancia feltételei megtiltják a hitelezőnek, hogy az adós csődeljárás alá vonását kezdeményezze. A panaszos azt állítja, hogy a svéd MTN-programhoz kapcsolódó garanciák személyi biztosítékok. Következésképpen, ha a Bizottság megállapítja, hogy a kormányközi megállapodás állami garanciához való törvényes jogot biztosított a konzorciumnak, akkor ezen állami garancia feltételei a svéd MTN-programon keresztül jelentősen megváltoztak. Ezért a svéd MTN-programhoz kapcsolódó garanciák, csakúgy, mint az államok által az ilyen megváltozott feltételeknek megfelelően kibocsátott valamennyi garancia, új támogatásnak minősülnek.

(176) Ezenkívül, miután a Bizottság 2020. március 20-án elfogadta a Fehmarnbalt-ügyben hozott jogerős határozatot ⁽⁹⁵⁾ (a továbbiakban: a Fehmarnbalt-ügyben hozott jogerős határozat), a panaszos elemzést nyújtott be az ügynek az állandó összeköttetés értékelésére gyakorolt hatásairól. A panaszos úgy véli, hogy a Fehmarnbalt-üggyel ellentétben a konzorciumnak az állami garanciához való jogot biztosító nemzeti rendszerek nem csupán egy jogszabálysövegből és egy megállapodásból állnak, hanem több különböző jogi aktusból és megállapodásból, amelyek együttesen alkotják a garanciák feltételeit. Ezenkívül a kormányközi megállapodás két dualista állam közötti nemzetközi megállapodás, amelyek nem ismerik el, hogy a nemzetközi megállapodások önmagukban közvetlenül alkalmazhatók. Emellett a konzorciumot még sem a kormányközi megállapodás 1991. március 23-i megkötésekor, sem a konzorciumi megállapodás 1992. január 27-i aláírásakor nem hozták létre. A konzorciumot csak 1993. július 23-án jegyezték be a svéd cégnyilvántartó hivatalnál. Mindaddig, amíg nincs kedvezményezett, semmilyen törvényes jog nem ruházható át. E megállapodások nemzeti végrehajtása sem vezet ahhoz a következtetéshez, hogy a végrehajtási jogi aktusok hatálybalépése ruházta a konzorciumra az állandó összeköttetés állami garanciával biztosított kölcsönök útján történő finanszírozásához való törvényes jogot. A panaszos továbbá azt állítja, hogy az 1997. évi együttműködési megállapodás különbözik a Femern A/S és a Dán Központi Bank, a Pénzügyminisztérium és a Közlekedési Minisztérium között 2017. május 29-én létrejött megállapodástól ⁽⁹⁶⁾, mivel az együttműködési megállapodás részletes rendelkezéseket ⁽⁹⁷⁾ tartalmaz a feleknek a garanciák kibocsátásával kapcsolatos jogviszonyára vonatkozóan.

(177) A panaszos ezért úgy véli, hogy minden egyes egyedi állami garanciamegállapodás külön *ad hoc* támogatásnak minősül.

(178) A Scandlines és társai véleménye szerint a Bizottság figyelmen kívül hagyja az (EU) 2015/1589 rendeletet, és megsérti az állami támogatásokra vonatkozó uniós jog nemzeti joggal szembeni elsőbbségének elvét, amikor az eljárás megindításáról szóló határozat (107) preambulumbekkezdésében megállapítja, hogy a panaszos álláspontját egyensúlyba kell hozni az államok azon érveléssel, miszerint az állami hatóságok léptetik hatályba a kormányközi megállapodásban, a konzorciumi megállapodásban és a nemzeti jogukban meghatározott állami garanciákat. A Scandlines és társai álláspontja szerint a Bizottságnak szigorúan kell alkalmaznia az (EU) 2015/1589 rendelet jogi rendelkezéseit.

⁽⁹⁵⁾ A Bizottság (EU) 2020/1472 határozata (2020. március 20.) a Dánia által a Femern A/S javára végrehajtott, SA.39078. – 2019/C. (korábbi 2014/N.) számú állami támogatásról (HL L 339., 2020.10.15., 1. o.).

⁽⁹⁶⁾ Lásd a Fehmarnbalt-ügyben hozott jogerős határozat (256) preambulumbekkezdését.

⁽⁹⁷⁾ A panaszos a következő idézeteket nyújtotta be: 14. pont: „[a] konzorciumnak a lehető leghamarabb be kell szereznie mindkét garántor jóváhagyását a konzorcium valamennyi ügyletéhez, így a kölcsönökhöz, beleértve a banki hiteket és a származtatott ügyleteket is. A garántorok ebben az összefüggésben értékelik, hogy az ügyletek jelentőséggel bírtak-e vagy jelentőssé válhatnak-e a garanciával kapcsolatos felelősség terjedelme, a garántor kockázata és minden olyan körülmény szempontjából, amely a garanciát/garántorokat érintheti. A garántorok fenntartják az annak biztosításához szükséges felkészültséget, hogy az adott ügyletet az elfogadási határidő előtt jóváhagyhassák, kivéve rendkívüli körülmények esetén.” 15. pont: „[a] konzorcium nem köthet származtatott ügyleteket olyan partnerekkel, amelyeket a garántorok előzetesen nem hagytak jóvá.” 16. pont: „[a] konzorciumnak be kell szereznie a garántorok jóváhagyását a kölcsöneivel és származtatott ügyleteivel kapcsolatos valamennyi szerződéses dokumentációhoz.”

- (179) Ezenkívül a Scandlines és társai úgy vélik, hogy a Bizottság a támogatást támogatási program hatálya alá tartozónak tekinti, és figyelmen kívül hagyja a támogatás *ad hoc* jellegét miközben azzal érvel, hogy a támogatási intézkedések egy adott időpontban, 1992-ben nyújtott egyedi támogatásnak minősülhetnek, ami sérti az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének d) és e) pontját, valamint az Øresund-ítéletet. Úgy vélik, hogy nem fogadható el, hogy a több mint 100 különálló állami garanciát, amelyet különböző pénzügyi tranzakciókra, összegekre és időtartamokra nyújtottak 25 évnél hosszabb ideig, és amelyek feltételeit vagy szükségességét 1992-ben nem lehetett előre látni, egyetlen alkalommal ítélték oda. Az ilyen következtetés ugyanis azt feltételezné, hogy létezik egy olyan általános rendelkezés, amely lehetővé teszi több támogatási intézkedés nyújtását, amely véleményük szerint csak egy támogatási program keretében lehetséges. Az FSS és a Trelleborg kikötő a Bíróság C-438/16 P. sz. ügyben⁽⁹⁸⁾ kifejtett álláspontjára is hivatkozik, amelyben a Bíróság elutasította a „támogatási programok rendszerének” fogalmát.

4.3. Új támogatáskénti vagy létező támogatáskénti besorolás

- (180) A panaszos szerint az állami garancia modellje tekintetében a jogvesztő határidő 2013. május 13-án megszakadt, amikor a Bizottság a panaszt követően tájékoztatást kért Dániától és Svédországtól. Ezért, mivel az állami garancia modellje több egyedi támogatási intézkedésből áll, a 2003. május 13. után nyújtott valamennyi garancia új támogatásnak minősül. A panaszos azzal érvel, hogy az odaítélés időpontja az az időpont, amikor az államok vállalják a garanciához kapcsolódó kockázatot. Ezen időpont előtt nem került sor állami források átruházására. A panaszos ezért arra a következtetésre jut, hogy minden egyes alkalommal, amikor az államok egy adott kölcsönre vagy pénzügyi eszközre vonatkozó jóváhagyást adtak ki, új garanciát nyújtottak. A panaszos szerint e jóváhagyások közül közel 90-et (lásd a (173) preambulumbekendést) 2003. május 13. után adtak meg, így azok új támogatásnak minősülnek.
- (181) Ezenkívül a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokban foglalt, a jogvesztő határidő megszakítását megelőző 10 évtől kezdődően nyújtott támogatás új támogatásnak minősül.
- (182) A Stena Line, a Scandlines és a Grimaldi is abból az álláspontból indul ki, hogy minden egyes alkalommal, amikor új kölcsön- vagy hitelkeret-ügyletről állapodnak meg, *ad hoc* támogatásról van szó. Ezzel összefüggésben a Bíróság France Télécom ügyben hozott ítéletére (a továbbiakban: France Télécom ítélet)⁽⁹⁹⁾ hivatkoznak, amely kimondja, hogy a 659/1999/EK rendelet 15. cikkének (2) bekezdése „a támogatás kedvezményezettnek való nyújtására hivatkozik, és nem a támogatási program elfogadásának időpontjára. [A] támogatásnyújtás időpontjának meghatározása a szóban forgó támogatás jellege alapján változhat. Így az olyan többéves szabályozás keretében, amely kifizetésekből vagy előnyök időszakosan ismétlődő nyújtásából áll, időben jelentős mértékben eltérhet egymástól azon jogi aktus elfogadásának időpontja, amely a támogatás nyújtása alapján minősül, és az az időpont, amikor a vállalkozások ténylegesen részesülnek az előnyből. Ebben az esetben az elévülési idő számítása céljából a támogatást úgy kell tekinteni, mint amelyet kizárólag abban az időpontban nyújtottak a kedvezményezettnek, amikor abból ez utóbbi ténylegesen részesült.” A Stena Line, a Scandlines és Grimaldi szerint nyilvánvaló, hogy ez az elv az *ad hoc* támogatásra is vonatkozik. Úgy vélik, hogy az állami garancia formáját öltő támogatást kétféleképpen nyújtják: egyrészt minden alkalommal, amikor a konzorcium állami garanciával biztosított kölcsönt vesz fel, másrészt pedig minden olyan esetben, amikor a konzorcium nem fizeti meg az ilyen kölcsönök piaci díját. A veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokban foglalt támogatást minden olyan esetben nyújtják, amikor a dán hatóságok e különös rendelkezéseket alkalmazzák annak érdekében, hogy a rendelkezésekben előírt kedvezményeket újra odaítéljék. Következésképpen a Stena Line, a Scandlines és a Grimaldi szerint minden olyan állami garancia, valamint a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokban foglalt olyan előnyök, amelyeket 2003 után nyújtottak, új támogatásnak minősülnek.

4.4. A támogatási intézkedések összeegyeztethetősége

4.4.1. A projekt minősítése a közös európai érdeket szolgáló fontos projektekről szóló közlemény fényében

- (183) A panaszos nem ellenzi, hogy a Bizottság az összeegyeztethetőség értékeléséhez a közös európai érdeket szolgáló fontos projektekről szóló közleményben meghatározott alapelveket alkalmazza. Emlékeztet arra, hogy a támogatás-tartalmat számszerűsíteni kell, minden működési támogatást el kell különíteni a beruházási támogatástól, meg kell állapítani az intézkedések szükségességét és arányosságát, valamint hogy a garancia érvényesítésének feltételeit azonosítani és elégségességét bizonyítani kell.

⁽⁹⁸⁾ A Bíróság 2018. szeptember 19-i ítélete, Bizottság kontra Franciaország és IFP Énergies Nouvelles, C-438/16 P, ECLI:EU:C: 2018:737, 71. pont.

⁽⁹⁹⁾ A Bíróság 2011. december 8-i ítélete, France Télécom SA kontra Bizottság, C-81/10 P, ECLI:EU:C:2011:811, 80–82. pont.

4.4.2. A támogatástartalom meghatározása

- (184) A panaszos hangsúlyozza, hogy mind az állami garanciák, mind a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok tekintetében meg kell határozni a támogatástartalmat, és hogy a támogatás szükségességének és arányosságának értékeléséhez elengedhetetlen előfeltétel a támogatástartalom meghatározási módjának ismerete, bár nincs szükség végleges, pontos számadatra.
- (185) A Stena Line, a Scandlines és a Grimaldi azt állítja, hogy nehezen tudják kiszámítani a támogatási összeget az állami garancia modellje, valamint a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok alapján. Ami az állami garanciát illeti, a támogatás nem csupán a (piaci) díj fizetésére vonatkozó kötelezettség hiányából áll, hanem – mivel valószínűtlen, hogy a projektben rejlő nagyon magas kockázat miatt bármely magánfél ilyen garanciát nyújtana – a garanciával biztosított kölcsönök teljes összegéből is.
- (186) A Trelleborg kikötő azt állítja, hogy a támogatás összege nem határozható meg, mivel a 2014. évi határozatban nincsenek olyan paraméterek, amelyek lehetővé tennék ezen összeg számszerűsítését. Mivel az állami garancia nyújtásának időpontjában a konzorcium jövedelmezőségi kilátásai olyanok voltak, hogy senki sem volt hajlandó semmilyen garanciát nyújtani a számára, a támogatástartalom nem csupán a garancia piaci díja és a ténylegesen kifizetett díj közötti különbségből áll, hanem magából az állami garanciából is. Az állami garancia értéke megfelel az alapul szolgáló kölcsön értékének. A Trelleborg kikötő hozzáteszi, hogy a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokat illetően a támogatástartalom a konzorcium által az általános adószabályok alkalmazása esetén fizetendő összeg és az általa ténylegesen kifizetett összeg közötti különbségnek felel meg.

4.4.3. Működési támogatás nyújtása

- (187) A panaszos az Øresund-ítéletre⁽¹⁰⁰⁾, a kormányközi megállapodás 10. cikkére, a konzorciumi megállapodás 4. cikkének (3) bekezdésére, a 2014. évi határozat⁽¹⁰¹⁾ (50) preambulumbekkezdésére, valamint az 1997. évi és a 2004. évi együttműködési megállapodásra hivatkozik, amikor azzal érvel, hogy nem vitatott, hogy az állami garanciák az állandó összeköttetés építési és működési költségeire egyaránt vonatkoznak. A panaszos és a Stena Line úgy véli, hogy az állami garancia lehetővé teszi a konzorcium számára, hogy árai meghatározásakor figyelmen kívül hagyja a költségeket⁽¹⁰²⁾. A panaszos úgy véli, hogy mind az állami garanciák, mind a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok tekintetében különbséget kell tenni az állandó összeköttetés megépítéséhez nyújtott támogatás és az állandó összeköttetés működtetéséhez nyújtott támogatás között.
- (188) A panaszos a Scandlines Fehmarnbelt ítéletre⁽¹⁰³⁾ is hivatkozik, emlékeztetve arra, hogy az azon időponton túl nyújtott támogatás, amikor a kedvezményezett adósságának összege elérte azt a szintet, amelyen a kedvezményezett jövedelme szokásos piaci feltételek mellett valószínűleg meghaladja a működési költségeket és az adósságtörlesztéseket, tehát még azelőtt, hogy az adósságot teljes egészében visszafizették volna, adott esetben működési támogatásnak tekinthető. A panaszos továbbá észrevételeket tett az eljárás megindításáról szóló határozat (124) preambulumbekkezdésével kapcsolatban, és megjegyezte, hogy az állandó összeköttetés projektjének kockázatai az állandó összeköttetés üzembe helyezését követően korlátozottak voltak. Úgy véli, hogy a konzorcium működési költségeinek fedezésére felvett kölcsönökre nyújtott állami garanciák nem megfelelőek, és nem szükségesek az állandó összeköttetésbe történő beruházáshoz (ami megkülönbözteti ezt az ügyet a *Hinkley Point C*⁽¹⁰⁴⁾ projektől). Ahhoz, hogy a működési támogatás indokolt legyen, időben korlátozottnak és csökkenőnek kell lennie.

⁽¹⁰⁰⁾ 108., 111. és 116. pont.

⁽¹⁰¹⁾ A panaszos e tekintetben az Øresund-ítélet 107. pontjára is hivatkozik.

⁽¹⁰²⁾ A panaszos például úgy véli, hogy a konzorcium árufuvarozási szegmensre vonatkozó, 2019. november 29-én bevezetett árcsökkentése nem lett volna lehetséges az állami garanciák nélkül. A példa konkrétan az összes, legalább 9 méter hosszú járműre vonatkozott, amelyek a panaszos szerint az éjszakai rendes díjhoz képest 15 %-os csökkentésben részesültek, valamint minden 20 méternél hosszabb járműre, amelyek a 9 és 20 méter közötti járművekkel azonos díjszabás alá esnének. Azzal érvelnek, hogy ekként az árcsökkentés célja kizárólag a teherforgalomnak a panaszosok kompszolgáltatásáról az állandó összeköttetésre való átirányítása. A Stena Line azzal érvel, hogy a konzorcium röviddel azután, hogy 2000-ben megnyitotta az állandó összeköttetést, 40 %-kal, illetve 50 %-kal dömpingelte a személygépkocsik és tehergépjárművek által fizetendő úthasználati díjat.

⁽¹⁰³⁾ 242. pont.

⁽¹⁰⁴⁾ A Törvényszék 2018. július 12-i ítélete, Osztrák Köztársaság kontra Európai Bizottság, T-356/15, ECLI:EU:T:2018:439.

- (189) A Stena Line, a Scandlines és a Grimaldi úgy vélik, hogy a tiltott működési támogatás nem csupán a projekt működési szakaszában nyújtott támogatás, hanem a működési költségekhez többek között a projekt kivitelezési szakaszában is kapcsolódó valamennyi támogatás⁽¹⁰⁵⁾. Ez azt jelenti, hogy a konzorciumnak nyújtott támogatás nem fedezhet refinanszírozási kölcsönöket, mivel az ilyen kölcsönök, amint az Øresund-ítélet 111. pontját értelmezik, tiltott működési támogatásnak minősülnek. A panaszos úgy véli, hogy az állami garanciákhoz hasonlóan, a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok tekintetében is különbséget kell tenni az állandó összeköttetés megépítéséhez nyújtott támogatás és az állandó összeköttetés működtetéséhez nyújtott támogatás között.
- (190) A Stena Line, a Scandlines és a Grimaldi úgy vélik, hogy az állandó összeköttetéshez hasonló infrastrukturális projektek nem indokolják a beruházási támogatás és a működési támogatás közötti határvonal elmosását, amint azt az eljárás megindításáról szóló határozat (131) preambulumbekkezdése meglátásuk szerint sugallja. Ezenkívül különösen a nagyszabású projektek nem részesülhetnek működési támogatásban⁽¹⁰⁶⁾. A Stena Line, a Scandlines és a Grimaldi több érvt is előad annak bizonyítására, hogy a Hinkley Point C ítélet nem alkalmazható a jelen ügyre. Végezetül határozottan ellenzik a Bizottságnak az eljárás megindításáról szóló határozat (132) preambulumbekkezdésében szereplő, az állami garanciák és az előzetes tőkeinjekció lehetséges egyenértékűségére vonatkozó elgondolását.
- (191) A panaszos szerint a konzorcium belső megtérülési rátájának (IRR) és nettó jelenértékének (a továbbiakban: NPV) gazdasági értékelése⁽¹⁰⁷⁾ (lásd még a (201) preambulumbekkezdést) azt mutatja, hogy a konzorcium 2003-tól állami garancia nélkül is képes lett volna kereskedelmi feltételek mellett finanszírozni az állandó összeköttetést, ami érvelése szerint azt is jelzi, hogy a támogatás ettől a ponttól kezdve működési támogatásnak minősül.

4.4.4. A támogatás szükségessége

- (192) A támogatás szükségességének értékeléséhez a panaszos úgy véli, hogy a Bizottságnak a Fehmarnbелtre vonatkozó 2015. évi határozatában⁽¹⁰⁸⁾ (109) szereplő számításához hasonló számítást kell végeznie; az említett határozatban a Bizottság kiszámította a projekt belső megtérülési rátáját, és összehasonlította azt a súlyozott átlagos tőkekölséggel (WACC). Ennek megfelelően, támogatásra csak akkor lehet szükség, ha a belső megtérülési ráta alacsonyabb, mint a súlyozott átlagos tőkekölség. E számítás céljából a panaszos megjegyzi, hogy a konzorcium maga úgy véli, hogy az állandó összeköttetés élettartama legalább 100 év. A támogatás szükségességének elemzését az állandó összeköttetés üzemelési szakasza tekintetében külön kell elvégezni. A panaszos véleménye szerint a támogatás szükségességének értékelése szempontjából irreleváns annak értékelése, hogy az intézkedéseket olyan időszakban fogadták-e el, amikor általában úgy ítélték meg, hogy az infrastrukturális projektek állami finanszírozása nem tartozik az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályok hatálya alá. Ami azt a kérdést illeti, hogy egy olyan nagyszabású infrastrukturális projekt, mint az állandó összeköttetés, megvalósítható-e állami támogatás nélkül, a panaszos jelzi, hogy a Csatorna-alagút fejlesztését, finanszírozását, építését és üzemeltetését⁽¹¹⁰⁾ mind magánvállalkozások végezték, olyan nyilvános verseny mellett, amelyben magánvállalkozások koncessziót kaptak.

⁽¹⁰⁵⁾ Ezzel összefüggésben az Øresund-ítélet 106. és 108. pontjára hivatkoznak.

⁽¹⁰⁶⁾ Az érdekelt felek konkrétan a regionális állami támogatásokról szóló bizottsági iránymutatás (2014–2020) (HL C 209., 2013.7.23., 1. o.) 14. pontjára hivatkoznak, amely kimondja, hogy „[...] valószínűbb, hogy a nagyvállalkozások jelentős szereplők az érintett piacon, és ebből következően a beruházás, amelyre a támogatást odaítélik, torzíthatja a versenyt és a kereskedelmet a belső piacon”.

⁽¹⁰⁷⁾ A jelentést Dr. Sten Nyberg, a Stockholmi Egyetem közgazdaságtan professzora és a stockholmi Center for European Law and Economics elnöke, valamint Dr. Mattias Ganslandt, a Lundi Egyetem Közgazdaságtudományi és Gazdaságtudományi Iskolájának közgazdaságtani docense, valamint a stockholmi Center for European Law and Economics igazgatója készítette.

⁽¹⁰⁸⁾ A Bizottság C(2015) 5023 final határozata (2015. július 23.) a Fehmarnbелt szoroson áthaladó állandó összeköttetésre vonatkozó projekt finanszírozásához nyújtott SA.39078. (2014/N.) (Dánia) számú állami támogatásról (HL C 325., 2015.10.2., 1. o.), (103) preambulumbekkezdés, valamint Scandlines Fehmarnbелt ítélet, 211. pont.

⁽¹⁰⁹⁾ A panaszos kezdetben a 108. lábjegyzetben említett határozatra hivatkozott, azonban az említett ügyben a jogerős határozat elfogadásakor a panaszos további észrevételeket tett (lásd még a (199) preambulumbekkezdést).

⁽¹¹⁰⁾ A Bizottság 88/568/EGK határozata (1988. október 24.) az EGK-Szerződés 85. cikke szerinti eljárásról (IV/32.437/8 – Eurotunnel) (HL L 311., 1988.11.17., 36. o.) és a Bizottság C(2015)1816 final határozata (2005. június 22.) az Egyesült Királyság által az EWSI Csatorna-alagút teherszállítási támogatási finanszírozása ügyben nyújtott N 159/2005. számú állami támogatásról (HL C 314., 2005.12.10., 2. o.).

- (193) Az állandó összeköttetés panaszos által 2019 szeptemberében megrendelt gazdasági értékelésének eredményeit ((191) preambulumbekzdés), és különösen a konzorcium IRR-jének és WACC-jának különböző forgatókönyvek szerinti eredményeit a (201)–(206) preambulumbekzdés foglalja össze.

4.4.5. A támogatás arányossága

- (194) A panaszos és a Scandlines és társai az Øresund-ítéletre ⁽¹¹¹⁾ hivatkozva azt állítják, hogy a támogatás nem arányos, mivel az állami garanciák, valamint a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok nem korlátozottak sem időben, sem összegben, sem számban, és nem kapcsolódnak konkrét pénzügyi tranzakciókhoz. Ezenkívül az adósságtörlesztési időszak nem érértelmű, és ingadozik.
- (195) A panaszos és a Scandlines és társai továbbá fontosnak tartják megjegyezni, hogy a Törvényszék a Scandlines Fehmarnbelt ítéletében ⁽¹¹²⁾ és a Stena Line Fehmarnbelt ítéletében ⁽¹¹³⁾ kimondta, hogy a támogatás „csak addig az időpontig” lehet szükséges és arányos, „amikor a kedvezményezett pénzforgalma alapján állami garancia vagy állami kölcsön nélkül kölcsönt tud felvenni a nyílt piacon». Ezt a pontot rendszerint akkor érik el, amikor a kedvezményezett adósságának összege elérte azt a szintet, amelyen a kedvezményezett jövedelme szokásos piaci feltételek mellett valószínűleg meghaladja a működési költségeket és az adósságtörlesztéseket, tehát még azelőtt, hogy az adósságot teljes egészében visszafizették volna”. Egyes érdekelt felek hozzászólnak, hogy „[a]z említett szintet meghaladó támogatás tehát működési támogatásnak tekinthető, amelyet a Bizottság a megtámadott határozatban nem indokolt.” Az érdekelt felek szerint tehát nyilvánvaló, hogy a támogatásnak addig az időpontig tartó időszakra kell korlátozódnia, amikor a kedvezményezett a szabadpiacon önállóan fel tud venni kölcsönt.
- (196) A panaszos hivatkozik a Törvényszék Scandlines Fehmarnbelt ítéletben ⁽¹¹⁴⁾ tett megállapításaira, amikor azt állítja, hogy a támogatás addig az összegig arányos, amelyen a projekt nyereségessé válik. Ezenkívül a Törvényszék az Øresund-ítéletben megállapította, hogy az arányosság értékelése szempontjából nem releváns, hogy az államok általi finanszírozás más formái nagyobb pénzügyi terhet rónának az állami költségvetésre ⁽¹¹⁵⁾, vagy hogy a közvetlenebb támogatási formák jelentősebb támogatást eredményezhettek volna ⁽¹¹⁶⁾. A panaszos továbbá a SVEDAB 2014. évi éves jelentésére hivatkozva azt állítja, hogy a konzorcium legalább 2012-re elérte a fedezeti pontot, ahol nem volt nettó nyereség vagy veszteség, és a következő évben a konzorcium osztalékot vagy nyereségrészesedést tudott kiosztani anyavállalatai részére. A panaszos továbbá a Standard & Poor's globális minősítéssel kapcsolatos kutatásának 2016. november 18-i aktualizálására hivatkozik, és megjegyzi, hogy a konzorcium 2004-ben, öt évvel az ütemterv előtt megkezdte adósságának visszafizetését, és hogy 2000-tól a konzorcium üzemi eredménye pozitív volt és maradt. A panaszos megjegyzi, hogy a konzorcium saját tőkéje 2016-ban pozitívvá vált, és hogy maga a konzorcium is azt állította, hogy 2018-ban kezdett osztalékot fizetni az anyavállalatoknak, amikor a 2017-es adóévre vonatkozóan 1,1 milliárd DKK (0,15 milliárd EUR) osztalékot fizettek ki, és hogy 2018-ban az anyavállalatok úgy döntöttek, hogy növelik az éves osztalékfizetést, aminek következtében a várakozások szerint a konzorcium adósságát csak 2050-ben, vagyis a korábban várt 2033-nál jóval később fizetik vissza. Ezenkívül a dán állam az A/S Øresundból a dán közúti és vasúti hátszói kapcsolatok költségeivel összefüggésben, az adósság visszafizetésétől eltérő célokra vesz ki pénzt. Következésképpen a konzorcium tekintetében a törlesztési időszak meghosszabbodott. Ezen észrevételek alapján a panaszos nyilvánvalónak tartja, hogy a konzorcium jövedelme meglehetősen jelentős, látszólag még más projektek finanszírozásához is elegendő, és szokásos piaci feltételek mellett valószínűleg meghaladja a működési költségeket és az adósságtörlesztéseket.

⁽¹¹¹⁾ 118–139. pont.

⁽¹¹²⁾ 242. pont.

⁽¹¹³⁾ 213. pont.

⁽¹¹⁴⁾ 224. pont.

⁽¹¹⁵⁾ 191. és 153. pont.

⁽¹¹⁶⁾ 153. pont.

- (197) E tekintetben a panaszos arra is emlékeztet, hogy a nagyobb dán állami tulajdonú társaságok közül, amelyeknek a dán állam garanciákat nyújtott, beleértve a Nagy-Bælt híd megépítéséért és üzemeltetéséért, valamint a Fehmarnbelt szorosan áthaladó állandó összeköttetésért felelős társaságokat is, a konzorcium az egyetlen, amely nem fizet díjat az állami garanciáért, míg szinte minden más társaság 0,15 %-ot fizet a fennálló tartozás után. A panaszos szerint ez egyértelműen azt mutatja, hogy az állandó összeköttetés megépítése és üzemeltetése 0 %-os díjnál kisebb támogatással is megvalósítható.
- (198) A panaszos kifejezetten hivatkozik az eljárás megindításáról szóló határozat (150) preambulumbekzdésére, amelyben a Bizottság kijelentette, hogy úgy tűnik, hogy a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok várhatóan hozzájárulnak a projekt életképességéhez, és ezáltal egymástól kölcsönösen függővé teszik a garanciák hatásait és e különös szabályok előnyeit. A panaszos úgy véli, hogy ez az állítás helytelen. A veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok további előnyöket jelentenek az állami garanciához képest, és az állami támogatási szabályok alkalmazásában nem tekinthetők egymástól kölcsönösen függőnek. A panaszos sürgette a Bizottságot, hogy kérje be a konzorcium adóbevallásait annak érdekében, hogy helyesen számítsa ki az említett különös szabályok által a konzorciumnak nyújtott előny mértékét.
- (199) A panaszos a Fehmarnbelt-ügyben hozott jogerős határozatában foglalt arányossági elemzés kiértékelését követően is észrevételeket nyújtott be. A panaszos rámutat különösen az előzetes (építés előtti) kockázat és az utólagos (az állandó összeköttetés üzembe helyezését követő) kockázat különbségére, az állami támogatás építés utáni újraértékelésének szükségességére, valamint a korlátozásokra (az építésre korlátozódó hatály, az államilag támogatott kölcsönök visszafizetésének elsőbbsége és a garanciadíj), amelyek szintén szükségesek az állandó összeköttetésnek nyújtott állami támogatás arányosságának biztosításához.
- (200) A Stena Line továbbá azzal érvelt, hogy tekintettel arra, hogy az állandó összeköttetés nyereséges volt, és a konzorcium 2004-re pozitív pénzforgalommal rendelkezett, amely meghaladta működési és adósságtörlesztési költségeit, a konzorciumnak nyújtott állami támogatás legalább 2004 óta nem arányos.
- (201) A (191) és (193) preambulumbekzdésben említettek szerint a panaszos megrendelte a konzorcium IRR-jének és WACC-jának gazdasági értékelését annak elemzése céljából, hogy a konzorcium állami garancia nélkül, piaci feltételek mellett finanszírozhatta volna-e az állandó összeköttetést, és ha igen, mikor. A panaszos azzal érvel, hogy az állami garanciáknak két hatása van a finanszírozásra. Először is, a garanciák lehetővé tették a konzorcium számára, hogy működésének első 17 évében a saját tőkéjének és adósságainak 100 %-át meghaladó hitelhez jusson (2016-ig negatív saját tőke). Másodszor, a garanciák lehetővé tették a konzorcium számára, hogy a hasonló társaságoknál alacsonyabb költséggel vegyen fel hitelt (a konzorcium AAA hitelminősítést kapott). A panaszos hozzáteszi, hogy az állami garanciák eredményeként a konzorcium adósságának futamideje ténylegesen átlagos volt (közel öt év), ami nagyon rövid az eszközök gazdasági élettartamához képest (több mint 100 év). Az értékelés arra a következtetésre jut, hogy 2003-ban vagy 2004-ben, azaz csak néhány évvel az állandó összeköttetés üzembe helyezése után a konzorcium az állandó összeköttetést állami garancia nélkül, kereskedelmi feltételek mellett finanszírozhatta volna. Egyetlen forgatókönyv szerint (értve ezek alatt az elvégzett érzékenységi forgatókönyveket) sem volt szükség már állami támogatásra 2009-től vagy 2010-től. E következtetés levonása érdekében a tanulmány számos elemzést végzett, többek között összevetette a konzorcium IRR-jét 37 összehasonlítható társaságon alapuló WACC-számítással, az adósság és a saját tőke dániai piaci feltételeit (lásd még a (202) preambulumbekzdést), valamint megbecsülte a konzorcium 2000 és 2018 közötti piaci értékét (lásd még a (203) preambulumbekzdést).
- (202) A gazdasági értékelés tartalmazza a konzorcium éves jelentéseinek elemzését, amely azt mutatja, hogy a konzorcium IRR-je a kamatfizetés és adózás előtti eredmény 100 éves időszakra vetített lineáris előrejelzése alapján 7,2 % (adózás előtti), és ha az időszak 40 évre korlátozódik, az IRR 6,2 %. A hasonló, nem támogatott társaságok WACC-ja a 100 évre szóló forgatókönyv szerint 2004-ben a konzorcium IRR-je alá csökkent⁽¹¹⁷⁾. Így a panaszos szerint ettől az időponttól kezdve már nem volt szükség állami támogatásra (a pénzügyi világválság idején a WACC a 100 évre szóló forgatókönyv szerint ideiglenesen meghaladta az IRR-t, de 2009 óta a WACC az IRR alatt maradt). A 40 évre szóló forgatókönyv szerint a hasonló társaságok WACC-értéke 2010 óta az IRR alatt maradt.

⁽¹¹⁷⁾A jelentés szerint a hasonló társaságok és az adósság és a saját tőke dániai piaci feltételeinek elemzése azt mutatja, hogy a 2000 és 2018 közötti időszakban a hasonló társaságok WACC-ja 9,3 %-ról 3,0 %-ra csökkent. Svédország esetében ez 8,7 %, illetve 3,3 % volt.

- (203) A konzorcium 2000 és 2018 közötti piaci értékének becslése (a diszkontált cash flow-k alapján) azt mutatja, hogy a diszkontált cash flow-k értéke 2003-tól meghaladja a projekt költségét (amelyet a konzorciumnak a kamatfizetés és adózás előtti eredmény 100 éves időszakra vonatkozó lineáris előrejelzésén alapuló átlagos kamatlábával számolnak). A panaszos azt állítja, hogy a további érzékenységi elemzés azt mutatja, hogy a következtetések mind a rövidebb, mind a hosszabb időszakra szóló cash flow-k esetében megalapozottak. Az elemzés különösen azt mutatja, hogy 2009-től kezdődően a jövőbeni cash flow-k diszkontált összege minden forgatókönyvben magasabb, mint a teljes költség. Ennek alapján a panaszos arra a következtetésre jut, hogy 2003-tól, de 2009-től mindenképpen vonzónak kellett volna lennie egy kereskedelmi szereplő számára, hogy megszerezze a konzorciumot. A panaszos szerint ez arra utal, hogy a konzorcium 2003-tól, de legalábbis 2009-től állami garancia nélkül, piaci feltételek mellett tudta volna finanszírozni az állandó összeköttetést.
- (204) A panaszos ugyanezen szerzők által készített elemzést is benyújtott a konzorcium finanszírozási hiányáról. 1999-ben, az állandó összeköttetés üzembe helyezését megelőzően a hasonló társaságok WACC-ja valamivel magasabb (8,0 %) volt, mint az állandó összeköttetés projektjének IRR-je (7,2 %). Ez 1999-ben 2,9 milliárd DKK (0,39 milliárd EUR) finanszírozási hiányt eredményezett, ami indokoltá tette a korlátozott állami támogatást. A teljesség kedvéért a panaszos megjegyzi, hogy a finanszírozási hiány 2000-ben 5,9 milliárd DKK (0,79 milliárd EUR) volt, ami a hasonló társaságok magasabb WACC-jának (9,3 %) tudható be, de hangsúlyozza, hogy már az állandó összeköttetés üzembe helyezésétől kezdve az állami garanciák túl nagyvonalúak voltak.
- (205) Az elemzés szerint az állami garanciáknak köszönhetően a konzorcium a költségeit teljes egészében adósságból finanszírozhatta oly módon, hogy az említett adósságot 1999-ben csak 3 %-os, 2000-ben pedig 3,5 %-os kamatláb terhelte. Ez azt jelenti, hogy a konzorcium WACC-ja mindössze 3–3,5 % volt (100 %-os hitelfinanszírozás). A 7,2 %-os IRR tehát jelentősen magasabb, mint a konzorcium WACC-ja, az állami garancia modellje pedig aránytalan és indokolatlan. Az állami támogatás csak 0,8 %-kal (8 %-ról 7,2 %-ra) csökkenthetné a WACC-t, hogy a konzorcium WACC-ja egyenlő legyen az állandó összeköttetés projektjének IRR-jével. A jelentés szerint az aránytalan állami támogatás nettó jelenértékben kifejezve 54,3 milliárd DKK-t (7,28 milliárd EUR) tett ki a konzorcium 1999. évi kamatlábával számszerűsítve, és 41,8 milliárd DKK-t (5,60 milliárd EUR) a 2000. évi kamatlábbal számszerűsítve.
- (206) A jelentés szerzői egy további elemzést is benyújtottak a konzorcium nettó jelenértékéről, amely a konzorciumra alkalmazandó kamatláb és egy 100 %-os AAA hitelfinanszírozással rendelkező társaság kamatlábjának összehasonlításán alapult. Az elemzés célja az aránytalan állami támogatás összegének számszerűsítése volt. Az elemzés azon a tényen alapul, hogy ha az IRR magasabb, mint a konzorcium átlagos éves kamatlába, az állandó összeköttetés nettó jelenértéke pozitív, vagyis a projekt hozama magasabb a költségeknél. A panaszos szintén ezen az alapon hangsúlyozza, hogy az állami garanciák túl nagyvonalúak voltak, és már az állandó összeköttetés üzembe helyezésétől aránytalan állami támogatást eredményeztek. Ezt a következtetést az évre vetített hozamok és éves törlesztőrészek elemzése is alátámasztja.
- (207) Ezenkívül a panaszos feljegyzést nyújtott be a Bizottság által a Fehmarnbelt-ügyben hozott jogerős határozatban tett, az állandó összeköttetés finanszírozására, különösen az arányosságra vonatkozó egyes megállapításairól.
- (208) Végül a panaszos észrevételeket nyújtott be a konzorcium 2020. évi éves jelentésével kapcsolatban, mivel 2020 tavaszán a konzorcium számos kezdeményezést tett, amelyek az adósságát az államok által garantált hitelfelvételből állami garancia nélküli hitelfelvételre irányították át. A panaszos figyelemmel kísért a kapcsolódó hitelminősítéseket, és arra a következtetésre jutott, hogy az állami tulajdonban lévő jogalanyok már abból eredően is előnyt élveznek, hogy az állam a tulajdonos, ami hitelezők szemszögéből nagyobb biztosítékot jelent. A panaszos azt is megjegyzi, hogy az állami garancia nélküli kölcsönökből 2020-ban előteremtett összeg a konzorcium bruttó hitelfelvételének mintegy 28 %-át teszi ki, ami szintén azt mutatja, hogy az állami garanciák már az üzemeltetés első éveiben is aránytalanok voltak.
- (209) A Stena Line a közös európai érdeket szolgáló fontos projektekről szóló közleményre hivatkozik, emlékeztetve arra, hogy a finanszírozási hiány kiszámítása csak az elszámolható költségeket foglalhatja magában. Tekintettel arra, hogy a közúti és vasúti hátszói kapcsolatok külön projektnek minősülnek, a Stena Line azzal érvel, hogy az ilyen létesítmények költségei nem relevánsak annak kiszámítása szempontjából, hogy az állandó összeköttetés mekkora támogatásban részesülhet. E tekintetben a Stena Line megjegyzi, hogy a konzorcium 2018-ban kiigazította osztalékpolitikáját annak érdekében, hogy elsősorban a közúti és vasúti hátszói kapcsolatokért felelős tulajdonos társaságok, az A/S Øresund és a SVEDAB maximális adósságcsökkentésére összpontosítson. A Stena Line azzal érvel, hogy ez egyértelmű bizonyíték arra, hogy a konzorciumnak az állandó összeköttetéshez nyújtott állami támogatás nem elszámolható költségeket finanszíroz.

4.4.6. A verseny indokolatlan torzulásainak megelőzése és a mérlegelési teszt

- (210) A panaszos szerint az állami garanciákban foglalt támogatás, valamint a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok a verseny indokolatlan torzulását eredményezik.
- (211) A panaszos azt állítja, hogy az állandó összeköttetésre irányuló projektnek soha nem volt célja a Helsingborg és Helsingør közötti kompszolgáltatások helyettesítése, és ezt nem tekintették annak szükséges vagy elkerülhetetlen következményének sem. Emlékeztetnek továbbá arra, hogy a TEN-T hálózat részét képező Helsingborg és Helsingør kikötők közötti összeköttetés összekapcsolja az E47-es, E4-es és E20-as TEN-T utakat, és ezáltal Közép-Európát a skandináv országokkal. A panaszos a TEN-T egyik fő célkitűzésére, nevezetesen az alacsony üvegházhatásúgáz-kibocsátáshoz, a tiszta közlekedéshez és az alacsony szén-dioxid-kibocsátáshoz való hozzájárulásra hivatkozik, és megjegyzi, hogy a kibocsátásmentes komphajók az állandó összeköttetés zöld alternatíváját jelentik. Végezetül a panaszos hivatkozik az „Útiterv az egységes európai közlekedési térség megvalósításához” című bizottsági fehér könyvre ⁽¹¹⁸⁾, amelyben a Bizottság megjegyezte, hogy „az adórendszerben meglévő torzulások és az indokolatlan támogatások kiküszöbölése, valamint a szabad és torzulástól mentes verseny biztosítása [...] az egymással közvetlen versenyben lévő közlekedési módok közötti egyenlő versenyfeltételek megteremtéséhez is szükségesek”. A panaszos úgy véli, hogy kompszolgáltatása eltűnésének társadalmi-gazdasági következményei katasztrofálisak lennének. Ezzel összefüggésben a panaszos emlékeztet arra, hogy az állami garanciák lehetővé teszik a konzorcium számára, hogy az állandó összeköttetés úthasználati díjait mesterségesen alacsony szinten állapítsa meg, és ezáltal azt, hogy növelje a forgalmának nagyságát és a piaci részesedését. Az állami garanciák lehetővé teszik a konzorcium számára, hogy nagyobb kockázatokat vállaljon, de facto kizárva a csődöt. A panaszos egy másik, a piac torzulásához vezető mechanizmusra is rámutat, amely az államoknak az állandó összeköttetésen áthaladó forgalom előmozdítására irányuló célkitűzéseikhez kapcsolódik. Mivel a konzorciumot az államok támogatják, a konzorcium célja is áthelyeződne a szigorú nyereségmaximalizálásra a forgalomnövelésre. Ezt az állami garanciák teszik lehetővé.

4.4.7. Az állami garancia érvényesítésének feltételei

- (212) A kezességvállalásokról szóló 2008. évi közleményre hivatkozva a panaszos emlékeztet arra, hogy a Bizottság nem jogosult állami garancia formájában nyújtott támogatást engedélyezni, hacsak nem tudja előzetesen, hogy melyek e garancia lehívásának feltételei. A panaszos szerint a konzorcium és az érintett pénzügyi intézmények között létrejött kölcsönszerződésekben nem határozták meg a garanciák érvényesítésének feltételeit, következésképpen a Bizottság nincs abban a helyzetben, hogy megállapítsa, hogy az állami garancia összeegyeztethető a belső piaccal.

4.5. Bizalomvédelem

- (213) A panaszos és a Scandlines és társai azzal érvelnek, hogy az Øresund-ítéletet úgy kell értelmezni, hogy az Aéroports de Paris ítéletet követően kizárják a konzorcium és az államok jogos elvárásait.
- (214) Következésképpen azt állítják, hogy az Øresund-ítéletben ⁽¹¹⁹⁾ a Törvényszék kifejezetten megállapította, hogy jogos elvárások csak az Aéroports de Paris ítélet előtti időszakra vonatkozóan állhatnak fenn, és nem, amint azt a Bizottság az eljárás megindításáról szóló határozat (178) preambulumbekzdésében sugallja, *legalább* 2000-ig.
- (215) A panaszos az Øresund-ítéletben említett ítélkezési gyakorlatra ⁽¹²⁰⁾ hivatkozik, felsorolva azt a három kumulatív feltételt, amelyeknek teljesülniük kell ahhoz, hogy a bizalomvédelemre való hivatkozás megalapozott legyen: i. a hatóságoknak pontos, feltételhez nem kötött és egybehangzó, valamint hatáskörrel rendelkező és megbízható forrásokból származó ígéreteket kell nyújtania az érdekelt számára, ii. ezen ígéreteknél jogos várakozást kell kelteniük abban a személyben, akihez azt intézik, és iii. az adott ígéreteknél összhangban kell állniuk a vonatkozó szabályokkal.

⁽¹¹⁸⁾ Fehér könyv „Útiterv az egységes európai közlekedési térség megvalósításához – Úton egy versenyképes és erőforrás-hatékony közlekedési rendszer felé” (COM(2011) 144 végleges), 59. pont.

⁽¹¹⁹⁾ 322. pont.

⁽¹²⁰⁾ 306. pont: a Törvényszék 2005. június 30-i ítélete, Branco kontra Bizottság, T-347/03, ECLI:EU:T:2005:265, 102. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; a Törvényszék 2006. február 23-i ítélete, Cementbouw Handel & Industrie kontra Bizottság, T-282/02, ECLI:EU:T:2006:64, 77. pont; a Törvényszék 2009. június 30-i ítélete, CPEM kontra Bizottság, T-444/07, ECLI:EU:T:2009:227, 126. pont.

- (216) Míg a panaszos és a Scandlines és társai elismerik a jogos elvárások fennállását az Aéroports de Paris ítélet meghozataláig, úgy vélik, hogy a Bizottság által az 1995. évi levelekben adott ígérek ezen ítéletet követően már nem álltak összhangban az alkalmazandó szabályokkal. A Scandlines és társai azt állítják, hogy a jogos elvárásokra való hivatkozás joga mindenesetre egy olyan hároméves átmeneti időszak lejáta után megszűnik, amely lehetővé teszi a kedvezményezett számára, hogy az új jogi körülményekre tekintettel kiigazítsa magatartását ⁽¹²¹⁾.
- (217) Ezenkívül a panaszos azzal érvel, hogy az Aéroports de Paris ítéletet követően nem kétséges, hogy egy körültekintő és elővigyázatos gazdasági szereplő előre láthatta, hogy a Bizottság esetlegesen olyan határozatot fogadhat el, amely megállapítja, hogy az érintett támogatási intézkedések az állami támogatásokra vonatkozó szabályok hatálya alá tartoznak. A panaszos és a Scandlines és társai úgy vélik, hogy az államoknak és a konzorciumnak az ítéletnek megfelelően ki kellett volna igazítaniuk magatartásukat, és hogy az Aéroports de Paris ítélet és a jogvesztő határidő állítólagos megszakadása közötti időszakot bőven elegendő időnek kell tekinteni ahhoz, hogy az érintett támogatási intézkedéseket kiigazítsák és bejelentésük a Bizottságnak.
- (218) Végül a panaszos azt állítja, hogy még ha a Bizottság úgy is tekintené, hogy az államok 1992-ben két állami garanciát nyújtottak, amelyek egyedi *ad hoc* támogatásnak minősülnek, nyilvánvaló, hogy a bizalomvédelem elvére nem lehet hivatkozni a 2003. május 13-át követő időszak tekintetében. Ha ez nem így lenne, az államok hivatkozhatnának a bizalomvédelem elvére annak érdekében, hogy továbbra is állami garanciát nyújtsanak a konzorciumnak anélkül, hogy bármilyen díjat fizetnének vele, és anélkül, hogy korlátoznák a garanciával biztosítandó összegeket és azok nyújtásának időtartamát, mindaddig, amíg azt szükségesnek tartják.

4.6. A támogatás visszafizettetése

- (219) A Scandlines és társai úgy vélik, hogy a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokban foglalt támogatást, valamint a 2003 óta nyújtott állami garanciákat vissza kell fizettetni. Ez különösen az eredeti adósság refinanszírozása céljából felvett valamennyi kölcsönre adott állami garanciákra, valamint a kölcsönök által fedezett minden egyéb működési költséghez nyújtott támogatásra vonatkozik. A Trelleborg kikötő hangsúlyozza, hogy a tényleges állami garanciákat vissza kell vonni, amellett, hogy a konzorciumnak vissza kell fizetnie a piaci díj és a kifizetett díj közötti különbözetet. A Stena Line azzal érvelt, hogy vissza kell követelni i. a 2004 után nyújtott támogatásokat (mivel legalábbis 2004-től a konzorcium piaci feltételek mellett vehetett volna fel kölcsönt), ii. a 2003 és 2004 között nyújtott működési támogatást, és iii. a 2003 és 2004 közötti időszakra az állandó összeköttes tényleges költségeken alapuló árai és a költség alatti árképzés közötti különbséget, valamint a működési költségeket fedező állami garanciákat és állami kölcsönöket ⁽¹²²⁾.
- (220) A panaszos hozzáteszi, hogy még ha a Bizottság a belső piaccal összeegyeztethetőnek is nyilvánítaná a támogatást, ez nem járna azzal a hatással, hogy utólag szabályossá teszi az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdésével ellentétesen végrehajtott intézkedéseket, és minden egyes új támogatás nyújtásának időpontjától kamatot kellene alkalmazni.
- (221) Az FSS, a Trelleborg kikötő és a Grimaldi azt állítja, hogy az állami garanciákat és a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokat nem jelentették be a Bizottságnak az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése alapján, ezért azok jogellenes támogatásnak minősülnek. Ez magában foglalja azokat az állami garanciákat, valamint a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokban foglalt azon támogatásokat, amelyeket a később megsemmisített 2014. évi határozat elfogadását követően nyújtottak. Mivel nincs arra utaló bizonyíték, hogy Dánia és Svédország felhagyott volna az állami garanciák és a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokból eredő támogatások nyújtásával, a Bizottságnak határozatot kell elfogadnia, amelyben felszólítja Dániát és Svédországot, hogy hagyjon fel új garanciák nyújtásával, Dániát pedig arra, hogy hagyjon fel a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokban rejlő támogatás nyújtásával, és függessze fel a meglévő állami garanciákat és a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokban rejlő előnyöket mindaddig, amíg a Bizottság határozatot nem hoz azok belső piaccal való összeegyeztethetőségéről.

⁽¹²¹⁾ A következőkre hivatkoznak: a Törvényszék 2014. október 16-i ítélete, Alcoa Trasformazioni kontra Bizottság, T-177/10, ECLI:EU:T:2014:897, 72. pont.

⁽¹²²⁾ A Stena Line nem nyújtott be további vagy konkrét információt arra vonatkozóan, hogy mely állami kölcsönökre hivatkozik.

- (222) A panaszos úgy véli, hogy a konzorciumnak nyújtott aránytalan állami támogatás tartós következményekkel járt, amelyeket előzetes intézkedésekkel kell korrigálni. Az állami támogatásnak az állami garanciák visszahívásával és megszüntetésével történő egyszerű megszüntetése nem lenne elegendő ahhoz, hogy egyenlő versenyfeltételeket teremtsenek az állandó összeköttetés és a kompok számára. Ebben az összefüggésben a panaszos az Øresund-ítélet 96. pontjára hivatkozik, amelyben a Törvényszék rámutatott arra, hogy a Bizottság arra utal, hogy a konzorcium felszámolása a kormányközi megállapodásra tekintettel jogilag lehetetlen lenne. Mivel a kezességvállalásról szóló 2008. évi közlemény úgy véli, hogy állami támogatásnak minősülhetnek az olyan vállalkozások által szerzett kedvezőbb finanszírozási feltételek, amelyek jogi formája mentességet biztosít a csődeljárásra vagy más fizetési képzetlenségi eljárásra vonatkozó általános szabályok alól, a konzorcium továbbra is jelentős előnyt élvezne, még azt követően is, hogy az államok nem adnak ki a továbbiakban konkrét állami garanciamegállapodásokat.
- (223) A panaszos úgy véli, hogy az ilyen előzetes intézkedéseknek helyre kell állítaniuk az állandó összeköttetés üzemeltetőjének szokásos költségeit, szokásos célkitűzéseit és szokásos kereskedelmi kockázatait. Konkrétan három lehetséges megoldást mérlegelnek az Øresundon áthaladó forgalom szokásos piaci feltételeinek helyreállítására, nevezetesen az állandó összeköttetés privatizációját, az állandó összeköttetésnek a koppenhágai és/vagy stockholmi tőzsdén jegyzett, kibocsátás alatt álló részvényekkel rendelkező részvénytársaságként történő bejegyzését, vagy koncesszió adását egy független gazdasági szereplő részére kereskedelmi feltételek mellett.

5. AZ ÁLLAMOKTÓL KAPOTT ÉSZREVÉTELEK

- (224) Ez a szakasz az államoknak az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatos észrevételeit ismerteti. Ezek az észrevételek tartalmazzák az államoknak az érdekelt felek azon észrevételeire vonatkozó megjegyzéseit, amelyeket nem bizalmas formában nyújtottak be az állami hatóságokhoz. Ez a szakasz az államok által a Bizottság konkrét kérdéseire adott válaszként benyújtott további információkat is magában foglalja.

5.1. Az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatos ténybeli pontosítások

- (225) Az államok ténybeli pontosításokkal szolgáltak az eljárás megindításáról szóló határozat leíró részével kapcsolatban.
- (226) Konkrétan, az államok tisztázzák, hogy sem a svéd, sem a dán jogban nincs jogalap arra, hogy állami kölcsönöket nyújtsanak a konzorciumnak. Ez az eljárás megindításáról szóló határozat (31) preambulumbekkezdésének pontosítása, amely azt mondja ki, hogy a konzorcium állami kölcsönökhöz juthat a Dán Nemzeti Banktól a kinnlevő kölcsönök értéke 0,15 %-ának megfelelő éves díj, valamint a pénzügyminiszter által meghatározott éves kamatláb ellenében. Az államok pontosítják, hogy ez a konzorcium finanszírozásának és az A/S Øresund, a konzorcium dán anyavállalata finanszírozásának összetévesztésén alapulhat. A megépítésről szóló törvény 7. §-ának (1) bekezdése (jelenleg a Sund & Bælt törvény 10. § (4) bekezdése) szerint a dán pénzügyminiszter, amennyiben azt megfelelőnek ítéli, jogosult arra, hogy az A/S Øresund finanszírozási szükségleteit állami kölcsönökön keresztül fedezze.
- (227) Az államok hangsúlyozzák, hogy a kormányközi megállapodás, a svéd és a dán végrehajtási jogszabályok, valamint a konzorciumi megállapodás közvetlen következménye, hogy a konzorcium alapításának napjától kezdve az államoknak garanciát kellett nyújtaniuk a konzorcium által az állandó összeköttetés finanszírozására felvett valamennyi kölcsönre és egyéb pénzügyi eszközre. Míg a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal és a Dán Nemzeti Bank felelős a garanciák gyakorlati kezeléséért a konkrét kölcsönök és finanszírozási megállapodások tekintetében, nem rendelkeznek hatáskörrel arra, hogy megtagadják a konzorciumtól a projekt finanszírozásához szükséges garanciák nyújtását.
- (228) Így a konzorciumi megállapodást Dánia 1992. február 4-én, Svédország pedig 1992. február 13-án hagyta jóvá. A konzorciumi megállapodás tehát 1992. február 13-án lépett hatályba. Az államok továbbá tisztázták, hogy a konzorciumot nem vették nyilvántartásba a svéd cégnyilvántartó hivatalnál, amint azt a panaszos állítja ((176) preambulumbekkezdés), mivel egyedi jogi személyisége van. 1993. július 23-tól azonban hea-azonosítószámmal rendelkezik, és nyilvántartásba vették a társadalombiztosítási járulékok szempontjából. A svéd cégnyilvántartó hivatalnál történő bejegyzés nem szükséges ahhoz, hogy a konzorcium jogokat szerezzen és kötelezettségeket vállaljon.

- (229) Az államok további részletekkel szolgáltak arra vonatkozóan, hogy mit ír elő a svéd parlament határozata az egyetemleges állami garanciakötelezettségről ((89) preambulumbekzdés), valamint az egyetemleges állami garanciakötelezettségnek a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal általi gyakorlati kezeléséről ((91)–(94) preambulumbekzdés). Ami az állami garanciakötelezettség Dániában történő végrehajtását illeti, az államok a megépítésről szóló törvény 8. §-ára és a megépítésről szóló törvény 8. §-hoz kapcsolódó előkészítő megjegyzéseire hivatkoztak ((95) preambulumbekzdés).
- (230) Az államok kifejtették, hogy a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal és a Dán Nemzeti Bank (az együttműködési megállapodásokon keresztül) gyakorlati igazgatási intézkedéseket vezetett be annak érdekében, hogy Svédország és Dánia lehetőséget kapjon a konzorcium finanszírozási politikájának nyomon követésére és befolyásolására. A mechanizmus lehetőséget ad az államoknak annak biztosítására, hogy a konzorcium ne lépje túl a megbízatását, és hogy olyan finanszírozási politikát kövessen, amely minimálisra csökkenti az államok hosszú távú kockázatát. A mechanizmus így annak biztosítását is lehetővé tette az államok számára, hogy a konzorciumnak nyújtott támogatás ne lépje túl a szükséges mértéket.
- (231) Az államok naprakész áttekintést nyújtottak a konzorcium fennálló tartozásáról.

5.2. Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett támogatás megléte

5.2.1. A konzorcium mint kedvezményezett

- (232) Az államok elismerik, hogy a konzorcium az állami garancia modelljének kedvezményezettje. A dán hatóságok azonban nem fogadják el, hogy a konzorcium a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok kedvezményezettje. E tekintetben megjegyzik, hogy a konzorcium olyan partnerség, amely a dán adószabályok szempontjából átlátható. Így nem a konzorcium, hanem kizárólag az A/S Øresund részesülhetett a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok előnyeiből, ráadásul csak a konzorcium jövedelmének és költségeinek felét illetően.
- (233) A dán adójog szerint minden partnerség adózási szempontból átlátható. Az A/S Øresund előnye tehát nem abból fakad, hogy a konzorcium adózási szempontból átlátható; hanem a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokból. Ezeket a szabályokat kimondottan az A/S Øresund mint a konzorcium partnere számára hozták létre. Az A/S Øresund nem végez saját tevékenységet versenypiacon, így az A/S Øresund nem részesül az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásban. A dán hatóságok továbbá előadják, hogy a szóban forgó ügyet meg kell különböztetni a C-128/16. P. sz. ügytől⁽¹²³⁾, amelyben a Bíróság úgy ítélte meg, hogy egy adózási szempontból átlátható szervezet az adóintézkedések kedvezményezettje, mivel a konzorcium adózási szempontú átláthatósága azt jelenti, hogy a tulajdonosok részesülnek minden lehetséges adókedvezményben.
- (234) Ezen okok miatt a dán hatóságok fenntartják, hogy a konzorcium nem jutott gazdasági előnyhöz a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok következtében.

5.2.2. A konzorcium nem végez gazdasági tevékenységet

- (235) Az államok fenntartják az eljárás megindításáról szóló határozat 4.2.1. szakaszában kifejtett álláspontjukat, miszerint az állandó összeköttetés tervezése, megépítése és üzemeltetése nem tekinthető az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozó gazdasági tevékenységnek. Az államok álláspontja szerint az állandó összeköttetés megépítése és üzemeltetése az állami tervezési hatáskör gyakorlásának klasszikus példája, amely nem tartozik az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének hatálya alá, és nem is kellene annak hatálya alá tartoznia. Következésképpen az állami garancia modellje, valamint a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok nem tartoznak az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályok hatálya alá.

⁽¹²³⁾ A Bíróság 2018. július 25-i ítélete, Bizottság kontra Spanyolország és társai, C-128/16 P, ECLI:EU:C:2018:591.

- (236) Az eljárás megindításáról szóló határozatra adott válaszukban az államok az SA.36558., SA.38371. és SA.36559. számú ügyre vonatkozó előzetes vizsgálati eljárás keretében benyújtott korábbi beadványaikra hivatkoznak, és megerősítik, hogy fenntartják az azokban foglalt álláspontokat. E tekintetben az államok előadták, hogy a 2000-es évek elejéig, egy régóta fennálló határozathozatali gyakorlat keretében a Bizottság következetesen úgy ítélte meg, hogy a valamennyi potenciális felhasználó számára megkülönböztetésmentesen nyitva álló infrastruktúra valamely hatóság általi kiépítése nem minősül az uniós versenyszabályok hatálya alá tartozó gazdasági tevékenységnek. Az ilyen tevékenységeket inkább a közhatalom (állami tervezési hatáskör) általános közlekedési infrastruktúra biztosítását célzó gyakorlásának tekintették.
- (237) Az államok előadták, hogy az állandó összeköttetés megépítésével elérni kívánt célkitűzések egyértelműen és kizárólag közpolitikai célok, amelyek különösen a kulturális, regionális és gazdasági fejlődés, valamint a két ország közötti együttműködés előmozdítására irányulnak. Azzal érveltek, hogy az Aéroports de Paris ítélet és a Törvényszéknek a Leipzig Halle ügyben 2011. március 24-én hozott és a Bíróság által 2012. december 19-én helybenhagyott ítélete⁽¹²⁴⁾ (a továbbiakban: Leipzig Halle ítéletek) nem feltétlenül alkalmazandók az olyan infrastrukturális projektekre, mint az állandó összeköttetés. A repülőterekkel ellentétben a határokon átnyúló hidak fejlesztését és üzemeltetését, amelyhez nemzetközi megállapodásokat kell kötni, közönséges befektetők nem hajthatják végre. A hidak építése és üzemeltetése nem ment keresztül a repülőtéri ágazathoz hasonló liberalizáción. Az államok szerint az állandó összeköttetés megkülönböztethető a Leipzig Halle ítéletekben szereplő helyzettől, mivel az állandó összeköttetés megépítésének soha nem volt célja a konzorcium kereskedelmi tevékenységeinek bővítése; a konzorcium kizárólag közpolitikai célok megvalósítása végett jött létre, nem pedig gazdasági tevékenységek folytatására.
- (238) Az államok továbbá azt állítják, hogy a konzorcium tevékenysége kizárólag az állandó összeköttetés megépítésére és üzemeltetésére, azaz olyan közfeladatokra vonatkozik, amelyek az állami tervezési intézkedések közvetlen következményei. A konzorcium gazdasági tevékenységének alapfeltételei előre meghatározottak, és az államok általi közhatalom-gyakorlás eredményei. A konzorcium közfadatait körülhatárolt gazdasági körökben látja el; így nem áll fenn annak kockázata, hogy az állami garancia modelljén alapuló finanszírozási tevékenységeit más, nem a közfadataihoz kapcsolódó tevékenységek kereszttámogatására is fel lehetne használni. Ebben az értelemben a konzorcium tevékenységei és finanszírozási módjai hasonlítanak az olyan (más) hatóságok tevékenységeire és finanszírozási módjaira, amelyek költségalapú díjat számítanak fel a felhasználók számára meghatározott közjavak vagy közszolgáltatások biztosításáért, például bizonyos hivatalos dokumentumok, többek között útlevelek és vezetői engedélyek kiállításáért, valamint az állategészségügyi ügynökségek által végzett egészségügyi és állatjóléti ellenőrzésért. Amennyiben az állami tulajdonban lévő jogalanyok kizárólagos felhatalmazással rendelkeznek arra, hogy zárt gazdasági körön belül ilyen közfeladatokat lássanak el, tevékenységüket közhatalom gyakorlásának kell tekinteni. Az államok emlékeztetnek arra e tekintetben, hogy a konzorcium 100 %-ban állami tulajdonban van, és egyetlen magánszereplő sem részesülhetett az állami garancia modelljének előnyeiből.
- (239) Az államok továbbá azt állították, hogy nem tekinthető úgy, hogy a konzorcium versenyez a panaszos kompszolgáltatásaival. Bár a konzorcium árképzési politikája érintheti a panaszos üzleti tevékenységét, ez nem az ugyanazon a piacon helyettesíthető szolgáltatásokat kínáló két hasonló szereplő közötti versenytársi viszony következménye. Míg ugyanis a panaszos kereskedelmi kompszolgáltatást kínál, a konzorcium közjóságot egy adott közúti és vasúti infrastruktúrához való hozzáférés formájában. Amikor a konzorcium meghatározza e közjóságért fizetendő árat, az állandó összeköttetés, beleértve a közúti és vasúti hátszói kapcsolatok is, finanszírozására vonatkozó közpolitikai döntés keretében jár el. Így a konzorcium és a panaszos közötti kapcsolat alapvetően különbözik a szokásos versenytársi viszonyoktól.
- (240) Mindazonáltal az államok további érvekkel szolgáltak az állami garancia modelljének, valamint a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályoknak az egyedi támogatásokkal szemben támogatási programként való minősítésével, azok új vagy létező támogatásként való minősítésével, valamint a jogos elvárások fennállásával kapcsolatban.

⁽¹²⁴⁾ A Törvényszék 2011. március 24-i ítélete, Freistaat Sachsen és Land Sachsen-Anhalt és társai kontra Bizottság, T-443/08 és T-455/08 egyesített ügyek, ECLI:EU:T:2011:117; amelyet fellebbezést követően helybenhagyott a Bíróság 2012. december 19-i ítélete, Mitteldeutsche Flughafen AG és Flughafen Leipzig-Halle GmbH kontra Bizottság, C-288/11 P, ECLI:EU:C:2012:821.

5.3. Az állami garancia modelljének programként vagy egyedi támogatásként való minősítése

- (241) Az államok álláspontja szerint az állami garancia modelljének minősítése alapvető kérdés, és az értékelés során kellően figyelembe kell venni az (EU) 2015/1589 rendelet célját, valamint e minősítésnek mind az állandó összeköttetés, mind pedig más hasonló esetek szempontjából vett gyakorlati következményeit.
- (242) Az államok álláspontja szerint az (EU) 2015/1589 rendelet szövegéből az következik, hogy az állami garancia modellje *ad hoc* támogatásokból, nem pedig támogatási programokból áll. Ennélfogva az államok úgy vélik, hogy az állami garancia modellje nem „a jogi aktusban általános vagy elvont módon” megjelölt vállalkozásokra irányul, továbbá hogy „meghatározott projekthez” kapcsolódik. Az államok szerint ezt támasztja alá az a tény, hogy a konzorcium az állandó összeköttetéshez kapcsolódó feladatokat ellátó különleges célú gazdasági egység, és hogy a konzorciumnak nyújtott állami garanciák elválaszthatatlanul kapcsolódnak az állandó összeköttetés megépítésével és üzemeltetésével összefüggő tevékenységekhez, és azokra korlátozódnak. Következésképpen az államok azt állítják, hogy az állami garancia modellje egyedi támogatásból áll.
- (243) Az államok úgy vélik, hogy az állami garancia modellje ebben az esetben alapvetően különbözik például a közvállalkozásoknak a csődöt kizáró nemzeti jogszabályok formájában nyújtott közvetett garanciáktól ⁽¹²⁵⁾.
- (244) Ebben az összefüggésben az államok az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikke d) pontjának második részében szereplő fogalommeghatározás alá tartozó támogatási programokra vonatkozó példákat tartalmazó jogirodalomra hivatkoznak, ideértve azt a programot is, amelynek keretében egy adott vállalkozás éves kompenzációban részesül az általános gazdasági érdekű szolgáltatás nyújtása során elszenvedett veszteségekért ⁽¹²⁶⁾, és a meghatározott vállalkozásoknak nyújtott, korlátlan összegű, illetve határozatlan időre szóló adókedvezményeket ⁽¹²⁷⁾. Az államok álláspontja szerint az ilyen programok rendeltetésüket és jellegüket tekintve is alapvetően eltérnek a konzorciumnak nyújtott állami garancia modelljétől.
- (245) Ezenkívül az államok szerint a kormányközi megállapodás, valamint a svédországi és dániai végrehajtási jogszabályok egyértelműen azt mutatják, hogy az egyetemleges állami garanciákat határozatlan időre és visszavonhatatlanul nyújtották a konzorciumnak 1992-ben, mint a konzorcium állandó összeköttetés létrehozására és üzemeltetésére vonatkozó kötelezettségének jogi és gazdasági előfeltételét. Így mindkét államnak világos és egyértelmű jogi kötelme van egymással és a konzorciummal szemben annak biztosítására, hogy a kormányközi megállapodás és a végrehajtási jogszabályok hatálya alá tartozó későbbi pénzügyi tranzakciókra az államok garanciát nyújtanak. Az államok azzal érvelnek, hogy az, hogy ehhez a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal és a Dán Nemzeti Bank utólagos adminisztrációjára van szükség, nem jelenti azt, hogy az államoknak lehetőségük lenne arra, hogy megtagadják az ilyen ügyletek garanciával való biztosítását.
- (246) Ezért az állami garancia modelljét az államok véleménye szerint két egyedi *ad hoc* támogatásként kell jellemezni, amelyeket a konzorcium 1992. február 13-i létrehozásakor ítéltek oda. Ettől a naptól kezdve az államok jogilag kötelesek garanciát nyújtani a konzorcium által az állandó összeköttetés létrehozásához és üzembe helyezéséhez igényelt valamennyi finanszírozáshoz. Az államok úgy vélik, hogy ezt a következtetést alátámasztják mind a jogi rendelkezések, mind az állami garancia modelljének gazdasági logikája.
- (247) A jogi rendelkezések kapcsán az államok azzal érvelnek, hogy míg a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal és a Dán Nemzeti Bank felelős a garanciamegállapodások gyakorlati kezeléséért a konkrét kölcsönök és finanszírozási megállapodások tekintetében, nem rendelkeznek hatáskörrel arra, hogy megtagadják a konzorciumtól a projekt finanszírozásához szükséges garanciát. Továbbá, bár a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal és a Dán Nemzeti Bank időről időre kibocsátja, újra kibocsátja vagy megerősíti az eredeti garanciákat egy konkrét hitelező felé, ez nem változtatja meg az államoknak a konzorciummal szemben fennálló azon jogi kötelmét, hogy garanciát nyújtsanak a konzorcium projekttel kapcsolatos pénzügyi kötelezettségvállalásaira.

⁽¹²⁵⁾ Ezzel összefüggésben a Bíróság 2014. április 3-i Francia Köztársaság kontra Európai Bizottság ügyben hozott ítéletére (C-559/12, ECLI:EU:C:2014:217) hivatkoznak.

⁽¹²⁶⁾ Mederer, W., Pesaresi, N. és Van Hoof, N.: EU Competition law: Volume IV, State aid, Book 1, Claeys & Casteels, 2008., 566. o.

⁽¹²⁷⁾ Heidenhain, M., ed.: European State Aid Law: A Handbook, Beck/Hart, 2010., 587–588. o.; valamint Sinnave, A. és Slot, P. J.: „The new Regulation on State aid procedures”, Common Market Law Review 36, 6. szám, 1999., 1153–1194. o., 1161. o.

- (248) Az államok megjegyzik, hogy a kormányközi megállapodás vonatkozó rendelkezéseinek szövegét, a végrehajtó nemzeti jogszabályok lényegét és a konzorciumi megállapodást elfogadásuk óta nem módosították. Mivel az a jogalap, amelyből a konzorcium a finanszírozásának állami garanciával való biztosításához fűződő jogát származtatja, változatlan marad, az államok úgy vélik, hogy az állami garanciát véglegesen és visszavonhatatlanul nyújtották a konzorciumnak abban az időpontban, amikor megszerezte az állami garanciával biztosított finanszírozáshoz való törvényes jogát, azaz megalapításának napjától kezdve.
- (249) Az államok további részletekkel szolgáltak a svéd egyetemleges állami garanciakötelezettség végrehajtásával kapcsolatban a panaszos azon állításával összefüggésben, hogy a svéd garanciákat járulékosról személyi biztosítéka változtatták ((175) preambulumbekzdés). Az államok előadták, hogy az eredeti egyetemleges állami garanciakötelezettség soha nem változott. A konzorciummal szembeni állami garanciakötelezettséget a svéd parlament határozata állapította meg a kormányközi megállapodást követően. A svéd parlament határozatát később a svéd kormány 1993. április 1-jei határozata (K91/1443/3, K93/202/3) és a svéd kormány 1994. június 23-i határozata (K91/1443/3, K94/1680/3) hajtotta végre, amelyben a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatalt bízták meg garanciák kibocsátásával. E határozatok egyike sem szabályozza részletesen, hogy miként kell meghatározni az egyedi garanciamegállapodások feltételeit. Ehelyett ennek eldöntése és végrehajtása a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal feladata volt. Ebben az összefüggésben a svéd parlament nem hozott olyan későbbi határozatot, sem a svéd kormány nem hozott olyan határozatot, amely módosította volna a svéd parlament határozatában előírt állami garanciakötelezettséget. Az egyedi garancialevelek a konzorciumnak már biztosított jog teljesítését szolgálják. E garancialeveleket valóban személyi biztosítékként kell értelmezni. Ez azonban nem jelenti a konzorcium felé fennálló svéd garanciakötelezettség módosítását, és nem mutat túl a konzorciumnak a kormányközi megállapodásban vagy a svéd parlament határozatában biztosított jogokon. Az államok megjegyzik továbbá, hogy a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal új kormányhatározat nélkül nem rendelkezik az eredeti egyetemleges állami garanciakötelezettség módosítására vagy bővítésére, illetve új garancia kibocsátására vonatkozó hatáskörrel vagy felhatalmazással. Az újra kiadott garanciavállalási okmányokban az egyedi hitelek tekintetében alkalmazott megfogalmazásbeli eltéréseket az eredeti egyetemleges állami garanciakötelezettség különböző végrehajtásaiként, nem pedig új egyedi garanciaként kell értelmezni.
- (250) Ami a dán egyetemleges állami garanciakötelezettség végrehajtását illeti, az államok kifejtették, hogy a megépítésről szóló törvényben előírt állami garanciakötelezettség a hatálybalépése óta nem változott. Az érvényesítés feltételeit az említett jogszabály nem írja elő kifejezetten, így ez a garanciakötelezettség alapértelmezés szerint „simpler kautionnak” minősül. A garanciáról szóló dán törvény megkülönböztet „simpler kaution”-t és „selvskyldnerkaution”-t. A „simpler kaution” azt jelenti, hogy a garanciát lehívó félnek bizonyítania kell a garantőr felé, hogy a főkötelezett (az adós) nem tudja teljesíteni kötelezettségeit. Általában ehhez vagy az szükséges, hogy i. végrehajtás során (a követelés főkötelezett eszközei terhére történő érvényesítésének az említett fél általi megkísérlésekor) megállapítják, hogy a főkötelezett nem képes az esedékes tartozásait megfizetni, vagy ii. a főkötelezettet csődeljárás vagy hasonló fizetésképtelenségi eljárás alá vonták. A „selvskyldnerkaution” azt jelenti, hogy a garanciát lehívó fél kérheti a garantőrt a fizetésre, ha a főkötelezett nem teljesítette a kifizetést az esedékességkor. A garanciával kapcsolatos dán ítélkezési gyakorlat szerint a garanciát általában „simpler kaution”-ként értelmezik, kivéve, ha egyértelmű alapja van annak, hogy „selvskyldnerkaution”-ként értelmezzék. Így, hacsak a garanciát nem írják le egyértelműen „selvskyldnerkaution”-ként, a garanciát lehívó félnek igazolnia kell a garantőr felé, hogy a főkötelezett nem tudja megfizetni kötelezettségeit, amikor azok esedékessé válnak.
- (251) A gyakorlatban a különböző pénzügyi tranzakciók keretében kibocsátott garanciamegállapodások részletezik tovább az érvényesítés feltételeit. E garanciamegállapodások szövegéből az következik, hogy azok feltételhez nem kötöttek, és így a befektetők nem kötelesek a konzorciummal szemben érvényesíteni a követelést, hanem nemteljesítés esetén közvetlenül a garantőrhöz fordulhatnak. A hitelezők nem kötelesek fizetésképtelenségi lépéseket tenni. Másrészt az EMTN-programban, az EBB-kölcsönökben és az ISDA-alapmegállapodásokban külön rendelkezés szabályozza az esetleges fizetésképtelenségi helyzetet. E rendelkezés szerint minden hitelező vállalja, hogy nem gyorsítja fel a fizetésképtelenséggel kapcsolatos előkészületeket vagy eljárásokat, és nem indít csőd-, átszervezési, vagyonkezelési, felszámolási eljárást stb., illetve nem vesz részt ezek megindításában, ameddig a garanciák fedezik a konzorcium kötelezettségeit.

- (252) Az államok a Fehmarnbelt-ügyben hozott jogerős határozatra is hivatkoztak, és különösen arra az észrevételre mutattak rá, hogy e határozat (253) preambulumbekzdésében a Bizottság hangsúlyozta, hogy a Fehmarnbelt szorosan áthaladó állandó összeköttetés megépítését és üzemeltetését szabályozó jogi aktus az állam egyértelmű kötelezettségvállalását tartalmazza arra vonatkozóan, hogy az építési költségeket állami kölcsönökkel és/vagy állami garanciákkal finanszírozza, és ennek értelmében a pénzügyminiszter csak az állami kölcsönök és az állami garanciák kombinációjáról határozhat. Rámutattak továbbá a Fehmarnbelt-ügyben hozott jogerős határozat (256) preambulumbekzdésére, amely szerint a pénzügyminiszter csak korlátozott mérlegelési jogkörrel rendelkezik az állami kölcsönök és állami garanciák végrehajtása tekintetében. Az Øresund-ügyben a Dán Nemzeti Bank és a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal felelős a garanciák gyakorlati kezeléséért a konkrét kölcsönök és finanszírozási megállapodások tekintetében, és nem rendelkeznek hatáskörrel arra, hogy megtagadják a konzorciumtól a projekt finanszírozásához szükséges garanciák nyújtását. Így az államok állítása szerint az Øresund-ügyben az államok mérlegelési jogköre még korlátozottabb, mint a Fehmarnbelt-ügyben.
- (253) Ezenkívül az államok megjegyzik, hogy a Bizottság hangsúlyozta, hogy a Femern A/S-nek – azaz a Fehmarnbelt szorosan áthaladó állandó összeköttetés megépítéséért és üzemeltetéséért felelős különleges célú gazdasági egységnek – nyújtott támogatás kizárólag ezen állandó összeköttetés tervezésének és megépítésének finanszírozásához kapcsolódik, más projektek és tevékenységek kizárásával. Az államok azt állítják, hogy ugyanez érvényes az Øresund-ügyben is. A konzorcium olyan „különleges célú gazdasági egység”, amely nem folytathat az állandó összeköttetéshez kapcsolódó tevékenységeken kívül más tevékenységeket. A garanciák terjedelmének átfogó értékelése, amely figyelembe veszi azt, hogy a konzorcium nem végezhet más tevékenységeket, véleményük szerint csak arra engedhet következtetni, hogy a garanciák egy konkrét projekthez kapcsolódnak.
- (254) Az államok arra a következtetésre jutnak, hogy a Fehmarnbelt-ügyhöz hasonló okokból a konzorciumnak egyértelműen nem ítélnék oda új támogatást minden olyan esetben, amikor egy garanciával biztosított új ügylet megkötésére kerül sor. A Fehmarnbelt-ügyben hozott jogerős határozat tehát megerősíti az államok azon álláspontját, hogy az állami garanciákat a konzorcium 1992-es létrehozásakor nyújtott két egyedi *ad hoc* támogatásnak kell minősíteni.
- (255) Az állami garancia modelljének gazdasági indoka a projekt teljes finanszírozási költségének minimalizálása. Ez a cél sérülne, ha minden állam mérlegelési jogkörrel rendelkezne a tekintetben, hogy a konzorcium felé konkrét garanciamegállapodást ad-e ki. A modell nem működne finanszírozási mechanizmusként, ha a konzorciumnak minden egyes alkalommal „kérelmeznie” kellene az állami garanciát az államoktól, amikor új kölcsönt vesz fel. Ezenkívül nem lenne piaci szempontból észszerű azt feltételezni, hogy egyrészt a konzorcium a többi piaci szereplővel versenyben álló „vállalkozás” jellemzőivel rendelkezik, másrészt pedig azt feltételezni, hogy ez a vállalkozás vállalta volna az állandó összeköttetés finanszírozásának felelősségét anélkül, hogy először is egyértelmű törvényes jogot kapott volna arra, hogy az építési költségeit kezdettől fogva állami garanciákkal finanszírozza. Ezenkívül az államok azzal érvelnek, hogy azt, hogy a támogatás nyújtására 1992-ben került sor, a gazdasági realitás, különösen a pénzügyi piacok is megerősítik. A konzorcium hitelképessége Standard & Poor's általi 2016. november 18-i elemzésének összefoglalójában az szerepel, hogy „[e] garanciák a szövegük szerint visszavonhatatlanul és feltétel nélkül fedezik az Øresundsbron teljes adósságát és kamatfizetését”. Ezért a Standard & Poor's a konzorcium adósságának minősítését Svédország és Dánia hosszú távú minősítésével kapcsolja össze, amely AAA.
- (256) Végezetül az államok azzal érvelnek, hogy az állami támogatásokra vonatkozó uniós jog és ítélkezési gyakorlat általános elvei alátámasztják azt a következtetést, hogy az állami garancia modelljéből származó támogatást a konzorcium létrehozásakor nyújtották. Véleményük szerint a konzorcium által az állandó összeköttetés tekintetében felvett kölcsönök garanciával való biztosítására vonatkozó kötelezettségvállalások a konzorcium létrehozásakor szilárdak, pontosak és feltétel nélküliek voltak. Az állami garancia modelljéből származó támogatást tehát 1992-ben nyújtották, amikor a konzorcium feltétel nélküli és visszavonhatatlan törvényes jogot szerzett arra, hogy az állami garancia modelljét a konkrét projekttel kapcsolatos kötelezettségvállalásainak finanszírozására használja, még akkor is, ha ezeket a jövőbeli pénzügyi megállapodásokat még nem kötötték meg (azaz akkor is, ha a garanciákat még ténylegesen nem „fizették ki”).

5.4. Az állami garancia modelljének új vagy létező támogatáskénti minősítése

- (257) Az államok az (EU) 2015/1589 rendelet 17. cikkének (2) bekezdésére hivatkoznak, amely kimondja, hogy a (visszafizetetésre vonatkozó) tízéves jogvesztő határidő azon a napon kezdődik, amikor a jogellenes támogatást a kedvezményezettnek egyedi támogatás formájában nyújtják.

- (258) Az államok úgy vélik, hogy a tízéves jogvesztő határidő 2002. február 13-án járt le, vagyis tíz évvel a konzorcium 1992. február 13-i létrehozását követően. Az állami garancia modelljéhez kapcsolódó valamennyi támogatás tehát létező támogatás, és nem fizetendő vissza.
- (259) A svéd hatóságok továbbá azt állítják, hogy az esetleges támogatásokat véglegesen az Unióhoz való csatlakozása előtt és az EGT-megállapodás⁽¹²⁸⁾ 1994. január 1-jei hatálybalépése előtt nyújtották. Következésképpen a Svédország által nyújtott egyetemleges állami garancia az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikke b) pontjának i. alpontja, valamint Ausztria, Finnország és Svédország csatlakozási okmányának 144. cikke értelmében létező támogatásnak minősül.
- (260) Az államok álláspontja szerint az „új támogatás” és a „létező támogatás”, valamint a „támogatási programok” és az „ad hoc támogatások” közötti alapvető különbségtétel két alapvető szempont közötti egyensúly megteremtésére irányul: i. az állami támogatási szabályok hatékony érvényesítése, és ii. jogbiztonság a tagállamok, a támogatás kedvezményezettje és szerződéses partnerei számára, akik a támogatásban bízva alakították helyzetüket.
- (261) Ebből a szempontból az államok hozzátesszik, hogy a projekt elindításának és az állandó összeköttetés megépítésével kapcsolatos kiadások viselésének alapvető jogi és gazdasági feltevése az volt, hogy a konzorcium mindkét részt vevő államtól állami garanciát kap, és hogy ezen állami garanciák a konzorcium adósságának teljes visszafizetéséig érvényben maradnak.
- (262) Az államok megjegyzik továbbá, hogy bármely érdekelt fél vagy potenciális versenytárs panaszt tehetett volna a Bizottságnál, vagy hivatkozhatott volna közvetlenül a nemzeti bíróságok előtt az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdésére a konzorcium létrehozásától kezdve, az uniós és a nemzeti jog szerinti határidőkön belül. E határidők lejártá után a Bizottság nem rendelkezik hatáskörrel sem a visszafizetés elrendelésére, sem pedig arra, hogy a jövőre nézve megfelelő intézkedéseket állapítson meg. Azzal érvelnek, hogy elfogadhatatlan jogbizonytalansághoz vezetne a konzorcium és az államok számára, ha a Bizottság több évtizeddel a projekt elindítása és az adósság felmerülése után rendelkezne ezzel a hatáskörrel.
- (263) Az államok hozzátesszik, hogy a kölcsönök folyamatos refinanszírozásának gyakorlata biztosította, hogy az általános hitelfelvételi költségek minimálisak legyenek, és hogy az állami garanciával biztosított kölcsönök, amelyeket a refinanszírozási gyakorlat következtében folyamatosan vesznek fel, nem vezethetnek ahhoz, hogy a konzorciumot eltérően kezeljék attól, mint ha 1992-ben ehelyett úgy döntött volna, hogy olyan, az állam által garantált hosszú lejáratú kölcsönök formájában vállal adósságot, amelyeket nem kellene refinanszírozni.
- (264) A fenti érvek alapján az államok fenntartják, hogy az állami garancia modelljéből származó támogatást 1992. február 13-án véglegesen és visszavonhatatlanul nyújtották a konzorciumnak.
- (265) Mindazonáltal, és figyelembe véve az államok azon álláspontját, hogy az állami garancia modelljéből származó támogatás létező támogatás, és ezért nem fizetendő vissza, az államok kötelezettséget vállaltak annak biztosítására, hogy a konzorcium a jövőben piaci feltételek mellett finanszírozza az új adósságokat és refinanszírozza a meglévő adósságokat. Ezért az állami garancia modelljéből eredő, a konzorciumnak nyújtott létező támogatást a konzorcium fennálló, hitelviszonyt megtestesítő instrumentumainak lejártával fokozatosan megszüntetik. Az államok áttekintést nyújtottak a Bizottságnak a fennmaradó adósság piaci feltételekre való áttéréséről és a várható törlesztési konstrukcióról. Ezt az adósságot piaci feltételek mellett fogják refinanszírozni annak lejártakor, és ahogy felmerül a refinanszírozás szükségessége. Ezért a jövőbeli, piaci feltételek melletti finanszírozást a jövőbeli refinanszírozási igények felmerülésekor fokozatosan hajtják végre. Az államok ezzel összefüggésben megerősítették, hogy a konzorcium az Øresund-ítélet óta nem vett fel új, állami garanciával biztosított finanszírozást vagy refinanszírozást ((116) preambulumbekzdés). Ezért a gyakorlatban már megkezdődött a fokozatos megszüntetés.

⁽¹²⁸⁾ Az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás (HL L 1., 1994.1.3., 3. o.).

5.5. **A veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokkal kapcsolatos észrevételek**

- (266) Ami a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokat illeti, Dánia azzal érvel, hogy amennyiben az intézkedéseket az állami támogatási szabályok hatálya alá tartozónak kellene tekinteni, főként „létező támogatásnak” kellene minősíteni.
- (267) Dánia azzal érvel (hivatkozva az SA.38371. (2014/CP.) számú ügy kapcsán benyújtott érvekre is), hogy a megépítésről szóló törvény kezdettől fogva és azon sajátos körülményekre tekintettel, hogy az infrastruktúra-építési költségek nyilvánvalóan szükségessé tették az A/S Øresund finanszírozásának hosszú távú tervezését, az A/S Øresundra kedvezőbb veszteségátviteli szabályokat állapított meg, mint az általános adómegállapításról szóló dán törvény (15. §). Így a megépítésről szóló törvény előkészítő feljegyzéseiben a jogalkotó kifejezetten kijelentette, hogy a veszteségátvitelre vonatkozó meghosszabbított elévülési idő 1991-ben történő biztosításának oka az volt, hogy az A/S Øresund nem részesülhetett volna a veszteségátvitelre vonatkozó, általánosan alkalmazandó (ötéves korlátozást előíró) szabályok előnyeiből a jelentős kiadások, valamint az építési időszak alatti nyereséghiány miatt. Dánia megjegyzi, hogy az állandó összeköttetés üzembe helyezését megelőzően keletkezett veszteségek alapvetően az állandó összeköttetés megépítéséhez szükséges kölcsönök kamatainak tudhatók be. A finanszírozási költségek (kamatok) nem képezik részét a konzorcium mérlegében eszközként aktiválható beszerzési költségeknek, amelyek alapján értékcsökkenési leírást lehet alkalmazni. A kamatköltségek azonban költségként levonhatók a jövedelem- és vagyonadóról szóló általános dán törvény kamatlevonásra vonatkozó általános szabálya szerint ⁽¹²⁹⁾, és így a projekt kezdeti szakaszában veszteségeket generáltak.
- (268) Az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályt illetően Dánia azzal érvel, hogy a megépítésről szóló törvény 12. §-a értelmében az A/S Øresund a projekt eredeti bekerülési költségeinek értékcsökkenési leírása tekintetében külön jogalap hatálya alá tartozott. Dánia megjegyzte, hogy az általános értékcsökkenési leírási szabályokat (azaz az általánosan alkalmazandó szabályokat) az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény tartalmazza. Ezzel összefüggésben Dánia a megépítésről szóló törvény előkészítő feljegyzéseire hivatkozott, amelyek szerint ezek a rendelkezések megfelelnek az akkor hatályos, értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény, azaz az 1991. augusztus 16-i 597. sz. egységes szerkezetbe foglalt törvény 22. §-a értelmében az „épületekre és egyéb létesítményekre” alkalmazandó hasonló rendelkezéseknek. Dánia kifejtette, hogy az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályt olyan gyakorlati szabálynak kellett tekinteni, amely az összes eszközre vonatkozóan egységes rendszert tesz lehetővé, ami eredetileg – ha egyáltalán bármilyen – hátrányos volt a konzorcium számára, mivel az összes eszközre a legkedvezőtlenebb értékcsökkenési rátát alkalmazták (más tételeket, például gépeket általában a 6 %/2 %-os rátánál gyorsabban lehetett leírni, az A/S Øresund esetében azonban a maximum volt a 6 %/2 %).
- (269) A dán hatóságok véleménye szerint a veszteségátvitelre vonatkozó különös dán szabályok nem tekinthetők olyan előnyöknek, amelyeket az állami garancia modelljétől elkülönítve kell vizsgálni. Az A/S Øresundra vonatkozó szabályok ugyanazt a célt követik, mint az állami garancia modellje, nevezetesen az állandó összeköttetés legalacsonyabb költséggel történő finanszírozásának biztosítását. Ezenkívül az ezen adókedvezményekben foglalt összegek elválaszthatatlanul kapcsolódnak az állami garancia modelljéhez, és a kombinált nettó hatás semlegesít minden olyan adókedvezményt, amelyben az A/S Øresund részesülhetett. Különösen az állami garancia modelljén keresztül nyújtott támogatás teljes összege (bruttó támogatási egyenérték) csökken, amennyiben a veszteségátvitelre vonatkozó különös dán szabályok alacsonyabb adókötelezettséget, és ezáltal alacsonyabb adósságterhet jelentenek a konzorcium számára. Ezzel szemben, ha az A/S Øresund nem tartozott volna a különös szabályok hatálya alá, a konzorciumnak nagyobb lett volna az adósságterhe, és így az állami garancia modelljén keresztül nagyobb összegű támogatást nyújtottak volna. Más szóval, az A/S Øresundra alkalmazandó, a veszteségátvitelre vonatkozó különös dán szabályok alapvető célja a projekt pénzügyi stabilitásának javítása volt, ezáltal csökkentve a konzorciumnak történő hitelnyújtásban rejlő kockázatot.
- (270) Dánia továbbá azt állítja, hogy amennyiben a veszteségátvitelre vonatkozó különös dán szabályok bármelyikét az állami támogatásokra vonatkozó szabályok hatálya alá kellene vonni, a veszteségátvitelre vonatkozó szabályokból eredő potenciális előnyök figyelembevételének időszaka a 2013. január 1-jétől 2015. december 31-ig tartó időszakra, azaz három évre korlátozódik. A 2002. adóévtől a 2012. adóévvel bezárólag tartó időszakban nem keletkezett előny, mivel a dán társasági adó hatálya alá tartozó valamennyi jogalany korlátozás nélkül átvihette veszteségeit a következő adóévekre. A veszteségátvitelre vonatkozó, ezen időszak előtt hatályos különös szabályt a megépítésről szóló törvény hatálybalépésekor nyújtott létező támogatásnak kell tekinteni. Dánia ezzel

⁽¹²⁹⁾ Stasskatteloven, 6. § (1) bekezdés e) pont.

összefüggésben megjegyzi, hogy az 1991–2001-es LCF jelentősen eltér a France Télécom ítéletben szereplő helyzettől. A megépítésről szóló törvény kezdettől fogva és az A/S Øresund sajátos körülményeire tekintettel megállapította, hogy az A/S Øresundra kedvezőbb szabályok vonatkoznának a veszteségátvitelt illetően, tekintettel az infrastrukturális beruházás finanszírozásának hosszú távú tervezésére. Úgy kell tekinteni, hogy a potenciális előnyt legkésőbb a veszteségek bekövetkeztekor nyújtották, és az, hogy a veszteségeket egy későbbi időpontban használják fel, nem releváns az előny nyújtása időpontjának meghatározása, és így annak értékelése szempontjából, hogy a támogatás most létező támogatásnak minősül-e. Ezt az előnyt tehát nem egy adó-hozzájárulás éves szabályozása alapján határozták meg, és nem is függött attól, mint a France Télécom ügyben, és csak a jogszabály módosításával lehetett megszüntetni.

- (271) Dánia további részletekkel szolgált az A/S Øresund éves adóbevallásairól, különösen az 1992 óta átvitt és felhasznált veszteségekről, valamint az éves értékcsökkentéssel leírt összegekről. Dánia megerősítette, hogy több mint öt évvel korábban keletkezett veszteségeket használtak fel (amelyek tehát az általános szabályok szerint lejártak volna). Ezenkívül a 2013–2015-ös időszakban a nyereség 100 %-át átvitt veszteséggel számolták el, ami az általános adózási szabályok szerint az alkalmazott korlát miatt nem lett volna lehetséges. Dánia továbbá megerősítette, hogy az állandó összeköttetés eszközeinek első értékcsökkentési leírására a 2004-es adóévre vonatkozóan került sor, 6 %-os rátával; akkoriban az általános adózási szabályok szerinti értékcsökkenési ráta 5 % volt. Az A/S Øresund élt azzal a lehetőséggel is, hogy 6 %-os értékcsökkenési leírást végezzen a 2008-as adóévével kezdődő időszakban, amikor az általános adózási szabályok szerinti értékcsökkenési ráta 4 % volt. Dánia megerősítette továbbá, hogy a teljes halmozott értékcsökkenési összeg a 2015-ös adóévig bezárólag 60 % alatt maradt, majd ezt követően hatályon kívül helyezték a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokat.

5.6. A támogatási intézkedések összeegyeztethetősége

- (272) Az államok nem tartották helyénvalónak vagy szükségesnek, hogy részletesen kifejtse az eljárás megindításáról szóló határozatban felvetett, a konzorciumnak nyújtott esetleges támogatás összeegyeztethetőségével kapcsolatos kétségeket, tekintettel az 5.2–5.5. szakaszban ismertetett, az állami támogatás meglétével és a létező támogatásnak minősítéssel kapcsolatos álláspontjukra.

5.7. Bizalomvédelem

- (273) Az államok szerint a Törvényszék az Øresund-ítéletben nem foglalt állást az Aéroports de Paris ítéletet követő időszakra vonatkozó jogos elvárásokkal kapcsolatban. Így nem értenek egyet az érdekelt felekkel, akik mindannyian amellet érveltek, hogy a Törvényszék ítéletét úgy kell értelmezni, hogy a konzorcium és az államok részéről 2000. december 12-ét követően nem merülhetnek fel jogos elvárások.
- (274) Az államok azt kérik, hogy amennyiben az állami támogatások Bizottság általi értékelése alapján relevánssá válik azon időpont meghatározása, amelytől kezdve az államok és a konzorcium már nem hivatkozhatnak a bizalomvédelem elvére, a Bizottság vegye figyelembe a projekt sajátos körülményeit.
- (275) Konkrétan először is úgy vélik, hogy el kell ismerni, hogy a konzorcium és az államok jogos elvárásokkal rendelkeztek az intézkedéssel kapcsolatban az Aéroports de Paris ítélet előtt, és így a teljes építési szakaszban, amelynek során a konzorcium adóssága keletkezett. Ezt követően az államoknak és a konzorciumnak kevés lehetőségük volt a finanszírozási modell módosítására. Az államok úgy vélik, hogy ilyen helyzetben az ezen ítéletet megelőzően szerzett bizalomvédelemnek ahhoz, hogy hatékony legyen, az ítélet kihirdetésének időpontját követően is joghatásokat kell kiváltania. Így, még ha az államok és a konzorcium nem is hivatkozhatnak a bizalomvédelem elvére 2000 decemberét követően, a konzorcium arra vonatkozó elvárásai, hogy miként finanszírozhatja és refinanszírozhatja majd az építéssel kapcsolatos adósságát, az Aéroports de Paris ítéletet megelőzően alakultak ki. Ha ez az ítélet megszüntetné a konzorcium azon lehetőségét, hogy állami garanciával (re)finanszírozza magát, ténylegesen veszélyeztetné a konzorcium működésének folytatását, és a gyakorlatban visszaható hatállyal megszüntetné az államok és a konzorcium 2000 decembere előtti jogos elvárásait.

- (276) Másodszor, az 1992. évi konzorciumi megállapodást követő több mint 20 éven keresztül, valamint az állandó összeköttetés üzembe helyezését követően több mint 12 évig egyik érdekelt fél (köztük a panaszos) sem nyújtott be panaszt sem a konzorcium rendelkezésére álló állami garanciákkal, sem pedig a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokkal kapcsolatban.
- (277) Harmadszor, az Aéroports de Paris ítélet nem adott okot sem a konzorciumnak, sem az államoknak arra a feltételezésre, hogy az állandó összeköttetés az állami támogatásokra vonatkozó szabályok hatálya alá tartozik. Az ítélet nagyon konkrét volt, és akkoriban repülőtéri ágazati ügyként kezelték, amely ezen ágazat liberalizációjához kapcsolódott. Továbbá, amint az a (276) preambulumbekkezdésben szerepel, sem a Bizottság, sem bármely harmadik személy nem adott okot arra, hogy a konzorcium vagy az államok kétségbe vonják a konzorcium finanszírozásának jogszerűségét az állandó összeköttetés üzemelésének megkezdését követő több mint tizenkét éven át.
- (278) Következésképpen e három évről és a jelen ügy sajátos körülményeire tekintettel az államok először is azt állítják, hogy a konzorciumnak az Aéroports de Paris ítéletet követően és az építéssel összefüggő adósság teljes visszafizetéséig nyújtott támogatási intézkedésekre szintén vonatkoznia kell a bizalomvédelemnek. Ellenkező esetben a konzorcium és az államok 2000 decemberét megelőző jogos elvárásai értelmetlenek lennének.
- (279) Másrészt és mindenesetre az államok úgy vélik, hogy a jogos elvárások a 2014. évi határozat Törvényszék általi, 2018. szeptember 19-i megsemmisítéséig fennálltak, mivel sem a konzorcium, sem az államok nem ismerték fel ezen időpontot megelőzően, hogy a Bizottság által a 2014. évi határozatban végzett vizsgálat nem volt kielégítő.
- (280) Harmadszor és mindenesetre az államok úgy vélik, hogy a konzorcium és az államok jogos elvárásokkal rendelkeztek a Bizottság 2014. évi, a Törvényszék előtt később megtámadott határozatának meghozataláig, mivel az 1995. évi levelek ugyanolyan joghatásokat váltottak ki, mint egy támogatás hiányát megállapító határozat. Mivel e levelet a Bizottság a 2014. évi határozatot megelőzően nem támadta meg, és más módon sem kérdőjelezte meg, az államok bizalomvédelmet élveztek.
- (281) Negyedszer és mindenesetre az államok úgy vélik, hogy a konzorcium és az államok legalább a Bizottság 2013. május 13-i, a panaszt továbbító levelének kézhezvételéig jogos elvárásokkal rendelkeztek.

5.8. Előretekintő intézkedések

- (282) Az államok úgy vélik, hogy a panaszos által javasolt előretekintő intézkedéseknek vagy strukturális korrekciós intézkedéseknek nincs jogalapja az állami támogatásokra vonatkozó uniós jogban, ezért azokat figyelmen kívül kell hagyni. Ezzel összefüggésben megjegyzik, hogy az EUMSZ 345. cikke úgy rendelkezik, hogy az EUMSZ nem sértheti a tagállamokban fennálló tulajdoni rendet. Az ítélkezési gyakorlat szerint⁽¹³⁰⁾ a tagállamok belső rendszereikben szabadon határozhatják meg a tulajdoni rendet, beleértve azt is, hogy kívánna-e állami tulajdonú társaságokat létrehozni.
- (283) A panaszos azon állításával összefüggésben, miszerint a konzorcium a csőd alóli mentesség miatt továbbra is jelentős előnyhöz jut, még azt követően is, hogy az államok már nem nyújtanak konkrét állami garanciákat ((222) preambulumbekkezdés), az államok azt állították, hogy főszabály szerint semmi sem akadályozza meg, hogy a konzorciumot a dán vagy a svéd jog szerinti rendes csődeljárásnak vessék alá. Ezt jól szemlélteti az a megállapítás, hogy az EMTN-program, az EBB-kölcsönök és az ISDA-alapmegállapodások konkrétan utalnak az esetleges fizetésektelenségi helyzetre ((251) preambulumbekkezdés).

⁽¹³⁰⁾ A Bíróság 1985. március 20-i ítélete, Olaszország kontra Bizottság, C-41/83, ECLI:EU:C:1985:120, 22. pont; a Bíróság 1974. április 30-i ítélete, Sacchi, C-155/73, ECLI:EU:C:1974:40, 14. pont.

6. AZ INTÉZKEDÉSEK ÉRTÉKELÉSE

6.1. Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett támogatás meglétének értékelése

- (284) Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet”.
- (285) E rendelkezés értelmében egy intézkedés a következő feltételek együttes teljesülése esetén minősül állami támogatásnak: i. az intézkedés kedvezményezettje vállalkozás, ii. az intézkedés az államnak tudható be, és azt állami forrásból finanszírozzák, iii. az intézkedés szelektív előnyt biztosít a kedvezményezettjei számára, és iv. az intézkedés torzítja a versenyt, vagy a verseny torzításával fenyeget, és alkalmas arra, hogy érintse a tagállamok közötti kereskedelmet.
- (286) Az eljárás megindításáról szóló határozat a (100) preambulumbekkezdésében kifejtette a Bizottság előzetes álláspontját, amely szerint az államok által a konzorciumnak az állandó összeköttetés finanszírozására nyújtott állami garanciák, valamint a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősülnek.

6.1.1. Gazdasági tevékenység és a vállalkozás fogalma

- (287) A Bizottság megjegyzi, hogy az állami támogatási szabályokat csak akkor kell alkalmazni, ha a támogatás kedvezményezettje „vállalkozás”. A Bíróság több ízben is következetesen olyan jogalanyokként határozta meg a vállalkozásokat, amelyek – jogállásuktól és finanszírozásuk módjától függetlenül – gazdasági tevékenységet folytatnak ⁽¹³¹⁾. Bármely tevékenység, amelynek keretében valamely piacon árukat és/vagy szolgáltatásokat kínálnak, gazdasági tevékenységnek minősül ⁽¹³²⁾. Az olyan jogalany, amely gazdasági és nem gazdasági jellegű tevékenységet egyaránt folytat, csak az előbbi vonatkozásában tekintendő vállalkozásnak ⁽¹³³⁾.
- (288) Ezenkívül ahhoz, hogy egy bizonyos tevékenységet gazdasági tevékenységnek lehessen minősíteni, nincs jelentősége annak, hogy egy magánbefektető ugyanazt a tevékenységet végezhetne volna-e ⁽¹³⁴⁾. Ha egy jogalany gazdasági tevékenységet folytat, függetlenül jogállásától vagy finanszírozásának módjától, az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vállalkozásnak minősül, és az állami támogatási szabályok vonatkozhatnak az állam által vagy állami forrásból az e jogalanyra nyújtott pénzügyi előnyökre ⁽¹³⁵⁾.
- (289) Az uniós bíróságok egyébként úgy ítélték meg, hogy gazdasági tevékenységnek minősíthető szolgáltatásokat képeznek azok a szolgáltatások, amelyeket rendes körülmények között díjazás ellenében nyújtanak, valamint hogy a díjazás lényegi jellemzője abban áll, hogy az a szóban forgó szolgáltatás gazdasági ellentételezését képezi ⁽¹³⁶⁾. Ebből következik, hogy az elvégzett tevékenység jellege határozza meg, hogy valamely jogalany az állami támogatásokra vonatkozó jog értelmében vállalkozásnak minősül-e.

⁽¹³¹⁾ A Bíróság 2000. szeptember 12-i ítélete, Pavlov és társai kontra Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten, C-180/98–C-184/98 egyesített ügyek, ECLI:EU:2000:428, 74. pont; a Bíróság 2006. január 10-i ítélete, Ministero dell'Economia e delle Finanze kontra Cassa di Risparmio di Firenze SpA, Fondazione Cassa di Risparmio di San Miniato és Cassa di Risparmio di San Miniato SpA, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, 107. pont.

⁽¹³²⁾ A Bíróság 1987. június 16-i ítélete, Bizottság kontra Olaszország, 118/85, ECLI:EU:C:1987:283, 7. pont; a Bíróság 1998. június 18-i ítélete, Bizottság kontra Olasz Köztársaság, C-35/96, ECLI:EU:C:1998:303, 36. pont; a Bíróság 2000. szeptember 12-i ítélete, Pavlov és társai kontra Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten, C-180/98–C-184/98 egyesített ügyek, ECLI:EU:2000:428, 75. pont.

⁽¹³³⁾ Az Aéroports de Paris ítélet 108. pontja.

⁽¹³⁴⁾ Lásd ebben az értelemben: a Bíróság 2002. február 19-i ítélete, Wouters, Savelbergh és Price Waterhouse Belastingadviseurs BV kontra Algemene Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten, C-309/99, ECLI:EU:C:2002:98, 58. pont.

⁽¹³⁵⁾ A Bíróság 1993. február 17-i ítélete, Christian Poucet kontra Assurances générales de France et Caisse mutuelle régionale du Languedoc-Roussillon és Daniel Pistre kontra Cancave, C-159/91 és C-160/91 egyesített ügyek, ECLI:EU:C:1993:63, 17. pont.

⁽¹³⁶⁾ A Törvényszék 2019. szeptember 20-i ítélete, Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság, T-696/17, ECLI:EU:T:2019:652, 75. pont.

- (290) Az Aéroports de Paris ítéletben⁽¹³⁷⁾ a Törvényszék kimondta, hogy a repülőtér-üzemeltetést gazdasági tevékenységnek kell tekinteni. Ezt követően a Leipzig Halle ítéletek megállapították, ha egy repülőtéri futópályát gazdasági tevékenységre használnak, annak megépítése is gazdasági tevékenységnek minősül, így finanszírozása az állami támogatási szabályok hatálya alá tartozhat. Bár ezek az ügyek kifejezetten repülőterekre vonatkoznak, úgy tűnik, hogy az uniós bíróságok által kidolgozott elvek más, gazdasági tevékenységhez elválaszthatatlanul kapcsolódó infrastruktúra építésére is alkalmazandók⁽¹³⁸⁾ ⁽¹³⁹⁾, amint azt a Törvényszék a belga kikötők ügyében hozott ítéletben megerősítette⁽¹⁴⁰⁾.
- (291) A Bizottság az eljárás megindításáról szóló határozat (74)–(76) preambulumbekkezdésében már jelezte, hogy első ránézésre úgy tekinthető, hogy a konzorcium gazdasági tevékenységet folytat, és vállalkozásnak tekintendő. Az államok azt állítják, hogy a konzorcium nem vállalkozás, mivel nem végez gazdasági tevékenységet (5.2.2. szakasz). Az államok álláspontja szerint az állandó összeköttetés megépítése és üzemeltetése a közhatalom gyakorlásának klasszikus példája, amely nem tartozik az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének hatálya alá, és nem is kellene annak hatálya alá tartoznia.
- (292) Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése valóban nem alkalmazandó azokban az esetekben, amikor az állam „közhatalmat gyakorol”⁽¹⁴¹⁾, vagy amikor közjogi jogalanyok „hatósági jogkörükben járnak el”⁽¹⁴²⁾. Egy jogalany akkor tekinthető közhatalmat gyakorlóknak, ha a szóban forgó tevékenység az állam alapvető funkcióinak részét képezi, vagy ezekhez a funkciókhoz jellegénél, céljánál és a rá vonatkozó szabályoknál fogva kapcsolódik⁽¹⁴³⁾.
- (293) A Bizottság úgy véli, hogy átfogó értékelésre van szükség, és ahhoz, hogy a konzorcium közhatalmat gyakorlóknak minősülhessen, a tevékenységének jellegénél, céljánál és a rá vonatkozó szabályoknál fogva az állam alapvető funkcióihoz kell kapcsolódnia. Kizárólag a nem gazdasági tevékenységek tartozhatnak a közhatalom gyakorlásának fogalmába⁽¹⁴⁴⁾.
- (294) Az állandó ítélkezési gyakorlat⁽¹⁴⁵⁾ szerint a gazdasági tevékenység minősítésének ténybeli elemeken kell alapulnia, azaz az áruk és szolgáltatások adott piacon való nyújtásán. A konzorcium, mint az állandó összeköttetés infrastruktúrájának tulajdonosa és üzemeltetője, a polgárok és vállalkozások részére díjazás ellenében nyújtott áru fuvarozási és személyszállítási szolgáltatások piacán tevékenykedik: a konzorcium díjat (úthasználati díjat) számít fel az állandó összeköttetés közúti szakaszának használatáért az Øresund szoroson való áthaladásért; ezenkívül a Svéd Közlekedési Hatóság és a Dán Állami Vasúti Hatóság díjat fizet az állandó összeköttetés vasúti infrastruktúrájának használatáért. A konzorcium közúti és vasúti bevételei az állandó összeköttetés tervezésének, projektialakításának, építésének, karbantartásának és üzemeltetésének teljes költségét, valamint a közúti és vasúti hátszaki kapcsolatok építésének költségeit hivatottak finanszírozni az anyavállalatoknak fizetett osztalékok révén ((70) preambulumbekkezdés).

⁽¹³⁷⁾ 125. pont, amelyet a Bíróság 2002. október 24-i ítélete (Aéroports de Paris kontra Bizottság, C-82/01 P, ECLI:EU:C:2002:617) is megerősített.

⁽¹³⁸⁾ A Bíróság 2015. január 14-i ítélete, Eventech kontra The Parking Adjudicator, C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, 42. pont; a Törvényszék 2018. március 15-i ítélete, Naviera Armas kontra Bizottság, T-108/16, EU:T:2018:145, 119. pont.

⁽¹³⁹⁾ Lásd még az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közlemény (HL C 262., 2016.7.19., 1. o.) 202. pontját.

⁽¹⁴⁰⁾ A Törvényszék 2019. szeptember 20-i ítélete, Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság, T-696/17 ECLI:EU:T:2019:652, 98–107. pont.

⁽¹⁴¹⁾ A Bíróság 1987. június 16-i ítélete, Bizottság kontra Olaszország, 118/85, ECLI:EU:C:1987:283, 7. és 8. pont.

⁽¹⁴²⁾ A Bíróság 1988. május 4-i ítélete, Bodson, 30/87, ECLI:EU:C:1988:225, 18. pont.

⁽¹⁴³⁾ Lásd különösen: a Bíróság 1994. január 19-i ítélete, SAT Fluggesellschaft mbH kontra Eurocontrol, C-364/92, ECLI:EU:C:1994:7, 30. pont; a Bíróság 1997. március 18-i ítélete, Calí & Figli, C-343/95, ECLI:EU:C:1997:160, 22–23. pont.

⁽¹⁴⁴⁾ A Bíróság 2009. március 26-i ítélete, SELEX Sistemi Integrati SpA kontra Bizottság, C-113/07 P, ECLI:EU:C:2009:191, 70. pont.

⁽¹⁴⁵⁾ Lásd például: a Bíróság 1987. június 16-i ítélete, Bizottság kontra Olaszország, ECLI:EU:C:1987:283, 7. pont.

- (295) Meg kell jegyezni, hogy a konzorcium nem kapott konkrét közhatalmi jogosítványokat az állandó összeköttetés megépítésével és üzemeltetésével kapcsolatban, hanem gazdasági szereplőként fogja megépíteni és üzemeltetni az infrastruktúrát. A nagy infrastrukturális projektek kivitelezése és kereskedelmi célú üzemeltetése önmagában nem jelent közhatalom-gyakorlást, és az állandó összeköttetés megépítésére és üzemeltetésére gazdasági logika irányadó, tekintve, hogy nagymértékben a felhasználók díjaiból finanszírozzák ⁽¹⁴⁶⁾. A konzorcium tevékenységei valójában nagyon különböznek azoktól, amelyekről a múltban azt állapították meg, hogy közhatalmi tevékenység részei, mint például a hadsereg vagy a rendőrség, a légi közlekedés biztonsága és ellenőrzése, a tengeri közlekedés ellenőrzése és biztonsága, a légszennyezés felügyelete, a szabadságvesztés-büntetések megszervezése, finanszírozása és végrehajtása, az állami földterületek hatóságok általi fejlesztése és revitalizációja, valamint az állami felhasználásra szánt adatok gyűjtése a vállalkozásoknak az ilyen adatok közlése tekintetében előírt jogszabályi kötelezettsége alapján ⁽¹⁴⁷⁾.
- (296) Az Øresund szoroson történő áthaladásnak van piaca, különösen, mivel a meglévő kompüzemeltető, amely piaci viszonyok között működő magánvállalkozás, már biztosította a szolgáltatást díjazás ellenében. A konzorcium által biztosított áru fuvarozási és személyszállítási szolgáltatások tehát versenyeznek a kompüzemeltetők által nyújtott áru fuvarozási és személyszállítási szolgáltatásokkal. A Bizottság nem fogadja el az államoknak a (239) preambulum-bekezdésben összefoglalt érvét, amely szerint nem tekinthető úgy, hogy a konzorcium versenyben áll a kompszolgáltatásokkal. Amint azt az államok elismerik, a konzorcium árképzési politikája jelentős hatással lehet a panaszos üzleti tevékenységére. Függetlenül attól, hogy a konzorciumot azzal a szándékkal hozták-e létre, hogy versenyezzen a kompszolgáltatással, vagy sem ⁽¹⁴⁸⁾, az Øresund szoroson való áthaladásra irányuló szolgáltatást kínál, ami közvetlenül érinti a már meglévő piaci szereplők versenyhelyzetét. A Bizottság ezért megállapítja, hogy a konzorcium az állandó összeköttetés üzemeltetése során gazdasági tevékenységet folytat.
- (297) Ezenkívül a Bizottság megjegyzi, hogy egy olyan tevékenység, amely áruk vagy szolgáltatások piaci kínálatából áll, nem válik közhatalmat gyakorló jellegűvé pusztán azért, mert a tagállam úgy döntött, hogy monopóliumot biztosít egy közjogi jogalanynak a szóban forgó áruk vagy szolgáltatások nyújtására ⁽¹⁴⁹⁾. E tekintetben a Bizottság emlékeztet arra, hogy az, hogy bizonyos szolgáltatásoknak létezik-e piaca, attól függ, hogy az érintett tagállamban hogyan szervezik meg ezeket a szolgáltatásokat, továbbá hogy egy adott tevékenység besorolása politikai döntések vagy gazdasági fejlemények miatt idővel változhat ⁽¹⁵⁰⁾. Önmagában az a tény azonban, hogy egy állami vállalat valamely miniszter hatáskörébe tartozik, nem zárja ki, hogy gazdasági tevékenységet folytatónak lehessen tekinteni ⁽¹⁵¹⁾. Ezenkívül pusztán az a tény, hogy valamely jogalanyt nemzetközi megállapodás alapján hoztak létre, nem jelenti azt, hogy az e jogalany által végzett tevékenység közhatalom gyakorlása lenne; ezt eseti alapon, az e jogalany által végzett tevékenységre tekintettel kell értékelni ⁽¹⁵²⁾. A Bizottság úgy véli, hogy a döntő kérdés az, hogy a konzorcium az állandó összeköttetés üzemeltetésével kínál-e árut vagy szolgáltatást valamely piacon. A Bizottság megjegyzi, hogy a fentieknek megfelelően egyértelműen ez a helyzet.

⁽¹⁴⁶⁾ A Bíróság 1980. október 29-i ítélete, Van Landewyck, 209/78–215/78 és 218/78 egyesített ügyek, ECLI:EU:C:1980:248, 88. pont; a Bíróság 1995. november 16-i FFSA és társai ítélete, C-244/94, ECLI:EU:C:1995:392, 21. pont; a Bíróság 2008. július 1-jei ítélete, MOTOE, C-49/07, ECLI:EU:C:2008:376, 27. és 28. pont.

⁽¹⁴⁷⁾ A Bizottság határozata (2011. december 7.) az Egyesült Királyság által a Forensic Science Services részére nyújtott SA.32820. (2011/NN.) számú állami támogatásról (HL C 29., 2012.2.2., 4. o.), 8. pont; a Bíróság 1994. január 19-i ítélete, SAT Fluggesellschaft mbH kontra Eurocontrol, C-364/92, ECLI:EU:C:1994:7, 27. pont; a Bíróság 2009. március 26-i ítélete, Selex Sistemi Integrati kontra Bizottság, C-113/07 P, ECLI:EU:C:2009:191, 71. pont; a Bizottság határozata (2002. október 16.) a Belgium által a kikötői hatóságok részére nyújtott N 438/02. számú állami támogatásról (HL C 284., 2002.11.21., 2. o.); a Bíróság 1997. március 18-i ítélete, Calì & Figli, C-343/95, ECLI:EU:C:1997:160, 22. pont; a Bizottság határozata (2006. július 19.) a Litvánia által a javítóintézeteket vezető állami vállalkozások részére nyújtott N 140/06. számú állami támogatásról (HL C 244., 2006.10.11., 12. o.); a Bizottság határozata (2014. március 27.) a Németország által a GRW ipari, kereskedelmi és lakossági használatra való területfejlesztési programhoz nyújtott SA.36346. számú állami támogatásról (HL C 141., 2014.5.9., 1. o.); a Bíróság 2012. július 12-i ítélete, Compass-Datenbank GmbH, C-138/11, ECLI:EU:C:2012:449, 40. pont.

⁽¹⁴⁸⁾ Lásd még: a Törvényszék 2019. szeptember 20-i ítélete, Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság, T-696/17, ECLI:EU:T:2019:652, 100. pont, amelyben a Törvényszék elutasította azt az állítást, amely szerint a verseny hiánya azt jelentette, hogy valamely tevékenység nem minősíthető gazdasági tevékenységnek.

⁽¹⁴⁹⁾ Lásd e tekintetben: a Bíróság 1991. április 23-i ítélete, Höfner és Elser kontra Macrotron, C-41/90, ECLI:EU:C:1991:161, 22–23. pont.

⁽¹⁵⁰⁾ Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közlemény (HL C 262., 2016.7.19., 1. o.) 13. pontja, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

⁽¹⁵¹⁾ Az Aéroports de Paris ítélet 109. pontja.

⁽¹⁵²⁾ Lásd ebben az értelemben: a Bíróság 1994. január 19-i ítélete, SAT Fluggesellschaft mbH kontra Eurocontrol, C-364/92, ECLI:EU:C:1994:7, különösen a 19. pont.

- (298) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy még ha megállapítható is, hogy a konzorcium közhatalmi jogosítványokat gyakorol, ez önmagában nem zárja ki, hogy más tevékenységi ágai gazdasági tevékenységnek minősüljenek. Az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy valamely jogalany gazdasági tevékenységet is folytathat és közhatalmat is gyakorolhat egyidejűleg ⁽¹⁵³⁾.
- (299) Mindenesetre meg kell állapítani, hogy az állami hatóságok úgy döntöttek, hogy piaci mechanizmust vezetnek be, mivel az állandó összeköttetést mindig kereskedelmi hasznosítású, úthasználati díjból finanszírozott infrastruktúráként kívánták üzemeltetni ⁽¹⁵⁴⁾. Ez ellentétes azzal az érveléssel, hogy a konzorcium tevékenysége közhatalom gyakorlása lenne.
- (300) A Bizottság tehát úgy véli, hogy az állandó összeköttetés üzemeltetése gazdasági tevékenység.
- (301) A (290) preambulumbekzdésben említett ítélkezési gyakorlatra tekintettel az e gazdasági tevékenységhez elválaszthatatlanul kapcsolódó infrastruktúra kiépítése szintén gazdasági tevékenységnek minősül. A kormányközi megállapodásból ((61) preambulumbekzdés) kitűnik, hogy az állandó összeköttetés megépítése nem választható el annak jövőbeli üzemeltetésétől. Ezenkívül a konzorciumi megállapodás ((66) preambulumbekzdés) az állandó összeköttetés megépítését és üzemeltetését egyetlen projektnek tekinti. A Bizottság ennek alapján megállapítja, hogy az állandó összeköttetés megépítése elválaszthatatlanul kapcsolódik annak üzemeltetéséhez. Mivel az állandó összeköttetés üzemeltetése gazdasági tevékenységnek minősül, így az építése is.
- (302) A Bizottság ezért megállapítja, hogy a konzorcium az állandó összeköttetés építésével és üzemeltetésével gazdasági tevékenységet folytat. A konzorciumot tehát vállalkozásnak kell tekinteni az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése alkalmazásában, e tevékenységek tekintetében.

6.1.2. Állami források és az államnak való betudhatóság

- (303) Ami az intézkedések alkalmazásából eredő előny államnak való betudhatóságát illeti, az állami támogatás fogalma tágabb, mint a szubvencióé. E fogalom ugyanis nemcsak az olyan pozitív juttatásokat foglalja magában, mint maguk a szubvenciók és a tőkeinjekciók, hanem azon beavatkozásokat is, amelyek különbözőféleképpen könnyítenek a terheken, amelyek általában a vállalkozás költségvetését terhelik, és amelyek ugyanolyan természetűek, és azonos hatásúak anélkül, hogy a szó szoros értelmében szubvenciónak minősülnének ⁽¹⁵⁵⁾.
- (304) Az eljárás megindításáról szóló határozat a (79) preambulumbekzdésében előzetesen arra a következtetésre jutott, hogy a Dánia és Svédország által díjfizetés nélkül nyújtott állami garanciák, valamint a Dánia által a konzorciumnak nyújtott, a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok állami forrásokat tartalmaznak, és az államnak tudhatók be. Ezt sem az államok, sem az érdekelt felek nem vitatták.
- (305) Egy olyan intézkedés, amelynek révén a hatóságok kedvezőbb adóügyi megítélésben részesítenek bizonyos vállalkozásokat, jóllehet nem jár források tényleges átutalásával, de pénzügyileg kedvezőbb helyzetbe hozza a kedvezményezetteket, mint a többi adóalanyt, állami források átruházásának minősül ⁽¹⁵⁶⁾.

⁽¹⁵³⁾ Lásd: a Bíróság 2002. október 24-i ítélete, Aéroports de Paris kontra Bizottság, C-82/01 P, ECLI:EU:C:2002:617, 76–78. pont, és ebben az értelemben: a Bíróság 2012. december 19-i ítélete, Mitteldeutsche Flughafen AG és Flughafen Leipzig-Halle GmbH kontra Bizottság, C-288/11, ECLI:EU:C:2012:821, 43. pont.

⁽¹⁵⁴⁾ Ezzel szemben az ingyenesen nyújtott szolgáltatás tekintetében lásd: a Bíróság 2015. január 14-i ítélete, Eventech kontra The Parking Adjudicator, C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, 43. pont.

⁽¹⁵⁵⁾ Lásd többek között: a Bíróság 2001. november 8-i ítélete, Adria-Wien Pipeline GmbH és Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke GmbH kontra Finanzlandesdirektion für Kärnten, C-143/99, ECLI:EU:C:2001:598, 38. pont; a Bíróság 2004. július 15-i ítélete, Spanyolország kontra Bizottság, C-501/00, ECLI:EU:C:2004:438, 90. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; a Bíróság 2005. december 15-i ítélete, Olaszország kontra Bizottság, C-66/02, ECLI:EU:C:2005:768, 77. pont; a Bíróság 2006. január 10-i ítélete, Ministero dell'Economia e delle Finanze kontra Cassa di Risparmio di Firenze, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, 131. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

⁽¹⁵⁶⁾ Lásd például: a Bíróság 1994. március 15-i ítélete, Banco Exterior de España, C-387/92, ECLI:EU:C:1994:100, 14. pont; a Bíróság 2014. október 9-i ítélete, Ministerio de Defensa és Navantia, C-522/13, ECLI:EU:C:2014:2262.

- (306) Ezenfelül, az állami források átruházásának megállapításához elegendő, ha megteremtik a kockázatát annak, hogy az államra a jövőben további teher fog nehezedni olyan feltételekkel történő garanciavállalás révén, amelyek nem felelnek meg a piaci feltételeknek ⁽¹⁵⁷⁾. Ugyanez igaz például, ha a tagállam úgy vállal garanciát, hogy nem írja elő a piaci feltételekkel megállapított díj megfizetését a garancia kedvezményezettje számára.
- (307) A Bizottság ezért megállapítja, hogy az állami garancia modelljének kialakítása, amely arra kötelezi az államokat, hogy ne díjfizetés ellenében nyújtsanak garanciát az állandó összeköttetés finanszírozásához szükséges pénzügyi eszközökre, dán és svéd állami forrásokat foglal magában, és hogy a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok dán állami forrásokat foglalnak magukban. Mivel az állami garancia modelljét Dánia és Svédország hozta létre, a modell az államoknak tudható be. Hasonlóképpen, a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok a megépítésről szóló törvényből erednek, amely Dánia által elfogadott jogalkotási aktus; ezért e szabályok Dániának tudhatók be.

6.1.3. Szelektív gazdasági előny

- (308) Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint annak megállapítása érdekében, hogy valamely állami intézkedés állami támogatásnak minősül-e, meg kell határozni, hogy a kedvezményezett vállalkozás részesül-e olyan gazdasági előnyökben, amelyeket szokásos piaci feltételek mellett – vagyis állami beavatkozás nélkül – nem kapott volna meg ⁽¹⁵⁸⁾. Csak az intézkedésnek a vállalkozásra gyakorolt hatása releváns; az állami beavatkozás oka vagy célja nem ⁽¹⁵⁹⁾. Ennek vizsgálatához össze kell hasonlítani a vállalkozás intézkedés utáni pénzügyi helyzetét azzal a pénzügyi helyzettel, amelyben a vállalkozás az intézkedés nélkül lett volna.
- (309) Ezenfelül, az állami intézkedések akkor tartoznak az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének hatálya alá, ha „bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk termelését” előnyben részesítik. Ennélfogva a gazdasági szereplőket előnyben részesítő intézkedések közül csak azok tekinthetők támogatásnak, amelyek szelektív módon biztosítanak előnyt bizonyos vállalkozások vagy vállalkozások bizonyos csoportjai, illetve bizonyos gazdasági ágazatok számára.
- (310) A Bizottság azt is megjegyzi, hogy egyetlen támogatási intézkedés több elem társításából is állhat, feltéve hogy ezek az elemek az időbeli sorrendjükre, a céljukra és a vállalkozás e beavatkozások időpontjában fennálló helyzetére tekintettel olyan szorosan kapcsolódnak egymáshoz, hogy nem lehet azokat elválasztani. Ebben az összefüggésben az elemek társítása állami támogatásnak minősíthető, amennyiben az állam a piacon már jelen lévő egy vagy több gazdasági szereplő védelmében jár el ⁽¹⁶⁰⁾.

6.1.3.1. Az állami garancia modellje

- (311) A kedvezményes feltételek mellett nyújtott állami garancia előnyt biztosíthat a hitelfelvevő számára azáltal, hogy lehetővé teszi, hogy olyan kamatlábon vegyen fel hitelt, amely a garancia nélkül a piacon nem lett volna elérhető ⁽¹⁶¹⁾. A kormányközi megállapodás 12. cikke értelmében az államok vállalták, hogy egyetemlegesen garanciát nyújtanak a konzorcium által az állandó összeköttetés finanszírozásával kapcsolatban felvett valamennyi kölcsönre és egyéb pénzügyi eszközre. A konzorcium nem köteles éves garanciadíjat fizetni az állami garancia modellje által biztosított fennálló tartozás után, amint azt a kormányközi megállapodás kiegészítő jegyzőkönyve előírja ((85) preambulumbekkezdés). A konzorciumi megállapodás emlékeztet erre a konzorcium hitelfelvételére vállalt egyetemleges állami garanciakötelezettségre (90) preambulumbekkezdés). Az államok nem szolgáltatottak bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy a garanciadíj hiánya megfelel a piaci feltételeknek; még azzal sem érvelnek, hogy ez lenne a helyzet. Mivel a garancia előnye az, hogy a garanciához kapcsolódó kockázatot a garantőr viseli, az

⁽¹⁵⁷⁾ A Bíróság 1998. december 1-jei ítélete, Ecotrade Srl kontra Altiforni e Ferriere di Servola SpA (AFS), C-200/97, ECLI:EU:C:1998:579, 41. pont; a Bíróság 2013. március 19-i ítélete, Bouygues és Bouygues Télécom kontra Bizottság és társai, C-399/10 P és C-401/10 P egyesített ügyek, ECLI:EU:C:2013:175, 137., 138. és 139. pont.

⁽¹⁵⁸⁾ A Bíróság 1996. július 11-i ítélete, Syndicat français de l'Express international (SFEI) és társai kontra La Poste és társai, C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, 60. pont; a Bíróság 1999. április 29-i ítélete, Spanyolország kontra Bizottság, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, 41. pont.

⁽¹⁵⁹⁾ A Bíróság 1974. július 2-i ítélete, Olaszország kontra Bizottság, C-173/73, ECLI:EU:C:1974:71, 13. pont.

⁽¹⁶⁰⁾ A Törvényszék 2013. november 12-i ítélete, MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt. kontra Bizottság, T-499/10, ECLI:EU:T:2013:592, 67. pont.

⁽¹⁶¹⁾ A Bíróság 2011. december 8-i ítélete, Residex Capital kontra Gemeente Rotterdam, C-275/10, ECLI:EU:C:2011:814, 39. pont.

ilyen kockázatviselésért rendes körülmények között a garantált megfelelő díjjal ellentételezik. Egyértelműen fennáll kockázat az állandó összeköttetés finanszírozására vonatkozó garanciákkal összefüggésben, ezért az ilyen garanciák nem lennének elérhetőek a piacon díjfizetési kötelezettség nélkül. Az Øresund-ítéletben⁽¹⁶²⁾ a Törvényszék megállapította, hogy a kezesség olyan feltételek melletti vállalása, amelyek nem felelnek meg a piaci feltételeknek, általában véve alkalmas arra, hogy előnyt biztosítson a kedvezményezettnek. A jelen ügyben az államok egyébként is túlléptek a konzorciumnak nem piaci feltételek mellett nyújtott egyszerű garancián, hiszen valójában jogi kötelmet vállaltak arra, hogy az állandó összeköttetés finanszírozásával összefüggésben a konzorcium teljes hitelfelvételére garanciát nyújtanak, anélkül hogy ellentételezést követelnének az e kötelezettséggel járó kockázatokat vállaló államok számára. A Bizottság megjegyzi, hogy e kötelezettség kedvezményezettjeként a konzorcium e kötelezettség odaítélésének időpontjától kezdve azonnali előnyhöz jutott, mivel az állandó összeköttetés finanszírozásával kapcsolatos valamennyi hitelfelvételi szükséglete tekintetében végrehajtható állami garanciához való joggal rendelkezett. A Bizottság ezért megállapítja, hogy az államok azáltal, hogy az állandó összeköttetés finanszírozásához szükséges pénzügyi eszközök garanciával történő biztosítására vonatkozó kötelezettséget keletkeztető államgarancia-modellt hoztak létre anélkül, hogy piaci feltételek mellett garanciadíj fizetését írták volna elő, alacsonyabb finanszírozási költségek formájában előnyhöz juttatták a konzorciumot.

- (312) Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint, amikor a tagállamok bizonyos jogalanyok javát szolgáló intézkedéseket fogadnak el, az előny azonosítása elvben lehetővé teszi szelektív jellegének feltételezését⁽¹⁶³⁾. Ennek oka, hogy rendszerint könnyen megállapítható, hogy ezek az intézkedések szelektív jellegűek, mivel egy vagy néhány vállalkozást részesítenek kedvezőbb bánásmódban⁽¹⁶⁴⁾. A jelen ügyben, mivel az előny kifejezetten a konzorciumot érinti, az állami garancia modellje az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében a konzorcium javára nyújtott szelektív előnynek minősül.

6.1.3.2. A veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok

- (313) Dániában az olyan partnerségeket, mint a konzorcium, adózási szempontból átlátható szervezetként kezelik. Ez azt jelenti, hogy a dán adózási szabályok csak a konzorcium dán tagjára, az A/S Øresundra vonatkoznak, magára a konzorciumra nem ((118) preambulumbekkezdés). Ebben az összefüggésben a Bizottságnak először azt kell értékelnie, hogy a konzorciumot a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok kedvezményezettjének kell-e tekinteni (lásd még a (314)–(319) preambulumbekkezdést). Másodszor, a Bizottságnak értékelnie kell, hogy ezek a szabályok milyen mértékben juttatták a kedvezményezettet olyan szelektív előnyhöz, amelyhez az általános adózási szabályok alapján nem jutott volna hozzá (lásd még a (320)–(347) preambulumbekkezdést).

6.1.3.2.1. A veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok kedvezményezettje

- (314) Annak megállapítása érdekében, hogy mely jogalany tekintendő a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok kedvezményezettjének, a Bizottság megjegyzi, hogy az állami támogatási szabályok alkalmazásában különálló jogalanyok adott gazdasági tevékenység tekintetében tekinthetők egyetlen gazdasági egységnek. Ezt követően ez a gazdasági egység tekinthető az érintett vállalkozásnak. Ezt illetően a Bíróság úgy tekinti, hogy az irányítási jogokat biztosító részesedés, valamint egyéb működési, gazdasági és szervezeti kapcsolatok relevánsak⁽¹⁶⁵⁾.

⁽¹⁶²⁾ 120. pont.

⁽¹⁶³⁾ A Törvényszék 2017. december 13-i ítélete, Görög Köztársaság kontra Bizottság, T-314/15, ECLI:EU:T:2017:903, 78. és 79. pont.

⁽¹⁶⁴⁾ A Bíróság 2015. június 4-i ítélete, Bizottság kontra MOL, C-15/14 P, ECLI:EU:C:2015:362, 60. és azt követő pontok; Mengozzi főtanácsnok 2013. június 27-i indítványa, Deutsche Lufthansa, C-284/12, ECLI:EU:C:2013:442, 52. pont.

⁽¹⁶⁵⁾ A Bíróság 2010. december 16-i ítélete, AceaElectrabel Produzione SpA kontra Bizottság, C-480/09 P, ECLI:EU:C:2010:787, 47–55. pont; a Bíróság 2006. január 10-i ítélete, Cassa di Risparmio di Firenze SpA és társai, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, 112. pont.

- (315) A Bizottság úgy véli, hogy az állandó összeköttetés gazdasági tevékenysége szempontjából az A/S Øresund (amennyiben részt vesz ebben a gazdasági tevékenységben) és a konzorcium egyetlen vállalkozást alkot. A konzorcium egy, a dán állam által létrehozott korlátozott felelősségű társaság (A/S Øresund) és egy, a svéd állam által létrehozott korlátozott felelősségű társaság (SVEDAB) között létrejött partnerség ((64) és (65) preambulumbekzdés). Az A/S Øresund, amely a konzorcium részvényeinek 50 %-át birtokolja, a SVEDAB-bal együtt egyetemlegesen felel harmadik személyekkel szemben minden olyan kötelezettségért, amely a konzorciumot a tevékenységeivel kapcsolatban terhelheti; és az igazgatótanács nyolc tagjából négyet jelöl ki ⁽¹⁶⁶⁾.
- (316) A Bizottság emlékeztet arra, hogy az állandó összeköttetéssel összefüggő gazdasági tevékenység az állandó összeköttetés tervezéséből, projektialakításából, megépítéséből, karbantartásából és üzemeltetéséből áll. A projekt kialakításának és az állandó összeköttetés egyéb előkészületeinek, valamint megépítésének, karbantartásának és üzemeltetésének költségeit a konzorcium teljes mértékben használati díjakon keresztül fedezi ((69) preambulumbekzdés). Az állandó összeköttetés e költsége magában foglalja a dán társasági adóhoz kapcsolódó költséget. A (118) preambulumbekzdésben leírtak szerint azonban maga a konzorcium nem adóköteles, mivel partnerségről, azaz adózási szempontból átlátható szervezetről van szó. A veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok a megépítésről szóló törvény részét képezik (és azokat 2005-ben befoglalták a Sund & Bælt törvénybe), és az A/S Øresund adóköteles jövedelmére vonatkoznak. Mivel az A/S Øresund 50 %-os részesedéssel rendelkezik a konzorciumban, ez magában foglalja a konzorcium tevékenységeiből származó adóköteles jövedelem 50 %-át. Az állandó összeköttetés gazdasági tevékenységének pénzügyi modellje (azaz az összes költséget és bevételt tartalmazó teljes tőkemozgás) dán oldalon tehát nemcsak a konzorciumot, hanem az A/S Øresundot is érinti, amennyiben az A/S Øresund felelős az e gazdasági tevékenységgel kapcsolatos adók megfizetéséért.
- (317) A Bizottság úgy véli, hogy ezen adók megfizetése nem választható el az állandó összeköttetés gazdasági tevékenységétől. Ennek az az oka, hogy az állandó összeköttetés teljes költségét (valamint a közúti és vasúti hátszágai kapcsolatok költségeit) a konzorcium által beszedett használati díjakból kell finanszírozni. E díjak olyan jövedelemnek minősülnek, amely a társasági adóról szóló dán törvény alapján az A/S Øresund szintjén fizetendő társasági adó hatálya alá tartozik. Így, bár a konzorcium által az állandó összeköttetés használatáért felszámított díjak bevételnek minősülnek, a kapcsolódó adófizetések formájában költséget is vonnak maguk után. A gyakorlatban a szervezeti és pénzügyi struktúra azt írja elő, hogy a konzorcium osztalékot fizet az anyavállalatoknak, amely nemcsak a hátszágai kapcsolatok költségét, hanem az állandó összeköttetéshez kapcsolódó adókötelezettségeket is finanszírozza. Ezért az állandó összeköttetés tevékenységéhez kapcsolódó adókötelezettség összegének esetleges csökkentése előnyt jelent az e gazdasági tevékenységet folytató vállalkozás számára. Következésképpen előnyös a konzorcium számára, mivel csökkenti azt a pénzügyi terhet, amelyet egyébként a konzorciumnak kellene viselnie, tekintettel arra, hogy az A/S Øresundnak az állandó összeköttetéséből származó jövedelemből eredő adófizetési kötelezettségének teljesítésére a konzorcium bevételi forrása szolgál.
- (318) Ezenfelül a dán hatóságok azt az észrevételt tették ((269) preambulumbekzdés), hogy az állami garancia modelljén keresztül nyújtott támogatás teljes összege (bruttó támogatási egyenérték) csökken, amennyiben a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok alacsonyabb adósságterhet eredményeznek a konzorciumnál. Ebből következik, hogy ezzel szemben, ha az A/S Øresund – tekintettel arra, hogy a konzorcium 50 %-os tulajdonosa – nem részesült volna e különös szabályok előnyeiből, a konzorciumnak nagyobb adósságterhet kellett volna viselnie, és így a dán hatóságok által követett logika szerint nagyobb összegű támogatást nyújtottak volna az állami garancia modelljén keresztül. Ez megerősíti a Bizottság azon álláspontját, hogy a konzorciumot és az A/S Øresundot az állandó összeköttetés gazdasági tevékenysége szempontjából egyetlen vállalkozásnak kell tekinteni, és hogy ezt az egyetlen vállalkozást kell a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok kedvezményezettjének tekinteni, következésképpen a konzorcium szintén kedvezményezett.

⁽¹⁶⁶⁾ A konzorciumi megállapodás 3.1., 3.2. és 8.2. szakasza.

- (319) A (314)–(318) preambulumbekzdésben kifejtett megfontolások fényében a Bizottság úgy véli, hogy amennyiben a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok szelektív előnyt teremtenek, a konzorcium az előny kedvezményezettje.

6.1.3.2.2. Szelektív előny

- (320) Miután a Bizottság megállapította, hogy az egyetlen vállalkozás, és így a konzorcium is a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok által teremtett előny kedvezményezettje ((319) preambulumbekzdés), meg kell vizsgálnia, hogy e szabályok biztosítanak-e ilyen előnyt. Ennek érdekében, tekintettel arra, hogy a konzorcium dán adózási szempontból átlátható szervezet ((118) preambulumbekzdés), és mivel az A/S Øresund felelős az állandó összeköttetés gazdasági tevékenységének 50 %-ára vonatkozó adók megfizetéséért ((120) preambulumbekzdés), a Bizottságnak meg kell vizsgálnia az A/S Øresundnak a konzorcium tevékenységeiből eredő adókötelezettségeit. Annak meghatározásához, hogy a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok ilyen előnyt biztosítanak-e, az e szabályok szerinti adókötelezettségeket össze kell hasonlítani azokkal az adókötelezettségekkel, amelyek az A/S Øresundra az általános adózási szabályok szerint, azaz e különös szabályok hiányában vonatkoztak volna.

- (321) Ahhoz, hogy valamely intézkedés az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozzon, egy adott jogrendszer keretében előnyben kell részesítenie „bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk termelését” azokkal szemben, amelyek a referenciarendszer céljára tekintettel összehasonlítható jogi és ténybeli helyzetben vannak ⁽¹⁶⁷⁾ (ezt általában „háromlépcsős tesztnek” nevezik, és a következő preambulumbekzdés fejti ki részletesebben). A (312) preambulumbekzdésben foglaltak szerint azonban, amikor a tagállamok bizonyos jogalanyok javát szolgáló intézkedéseket fogadnak el, az előny azonosítása elvben lehetővé teszi szelektív jellegének feltételezését. A jelen ügyben, mivel a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok kifejezetten az A/S Øresundot és a konzorciumot érintik, amennyiben e szabályok előnyt jelentenek, ez az előny szelektív.

- (322) Mindazonáltal annak megállapítása érdekében, hogy az egyetlen vállalkozás szelektív előnyben részesült-e a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok alapján, a Bizottság ezen intézkedéseket az uniós bíróságok által kidolgozott szokásos háromlépcsős elemzés alapján értékelte ⁽¹⁶⁸⁾. Először is meg kell határozni a referenciarendszert, azaz az „általános” adózási szabályokat ⁽¹⁶⁹⁾. Másodszor, meg kell határozni, hogy egy adott intézkedés az említett rendszertől való eltérésnek minősül-e, amennyiben különbséget tesz a rendszerből fakadó célok tekintetében hasonló ténybeli és jogi helyzetben lévő gazdasági szereplők között. Ha az intézkedés eltér a referenciarendszertől, és ezért *prima facie* szelektív, az elemzés harmadik lépésében meg kell állapítani, hogy a rendszer jellege és általános felépítése igazolja-e az eltérést. Ebben az összefüggésben a tagállamnak kell bizonyítania, hogy az eltérő adóügyi megítélés közvetlenül a rendszer alapelveire vagy vezérlő elveire vezethető vissza ⁽¹⁷⁰⁾.

6.1.3.2.2.1. Szelektív előny: a veszteségátvitelre vonatkozó különös dán szabályok

- (323) Amint arra a (322) preambulumbekzdés emlékeztet, ahhoz, hogy valamely nemzeti adóintézkedést „szelektívnek” lehessen minősíteni, a Bizottságnak először is meg kell határozni a referenciarendszert, vagyis az érintett tagállamban alkalmazandó „általános” adórendszert. A referenciarendszer meghatározása különösen fontos az adóintézkedések esetében, mivel az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett gazdasági előny fennállását csupán egy ún. „általános” adóztatáshoz viszonyítva lehet megállapítani. Így az összes összehasonlítható jogi és ténybeli helyzetben lévő vállalkozás meghatározása azon jogi rendszer előzetes megállapításától függ, amelynek

⁽¹⁶⁷⁾ Lásd ebben az értelemben: a Bíróság 2023. december 5-i ítélete, Engie kontra Bizottság, C-451/21 P és C-454/21 P egyesített ügyek, ECLI:EU:C:2023:948, 106. pont; a Bíróság 2023. február 2-i ítélete, Spanyolország, Lico és társai kontra Bizottság, C-649/20 P, C-658/20 P és C-662/20 P egyesített ügyek, ECLI:EU:C:2023:60, 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; lásd még: a Bíróság 2016. december 21-i ítélete, Bizottság kontra World Duty Free Group és társai, C-20/15 P és C-21/15 P, ECLI:EU:C:2016:981, 54. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

⁽¹⁶⁸⁾ A Bíróság 2011. szeptember 8-i ítélete, Bizottság kontra Hollandia, C-279/08 P, EDCLI:EU:C:2011:551, 62. pont; a Bíróság 2001. november 8-i ítélete, Adria-Wien Pipeline, C-143/99, ECLI:EU:C:2001:598.

⁽¹⁶⁹⁾ A Bíróság 2018. június 28-i ítélete, Andres kontra Bizottság, C-203/16 P, ECLI:EU:C:2018:505, 88. pont.

⁽¹⁷⁰⁾ A Bíróság 2011. szeptember 8-i ítélete, Paint Graphos és társai, C-78/08–C/80/08 egyesített ügyek, ECLI:EU:C:2011:550, 49. és azt követő pontok; a Bíróság 2004. április 29-i ítélete, GIL Insurance, C-308/01, ECLI:EU:C:2004:252.

céljára figyelemmel a szóban forgó intézkedés által előnyben részesített, illetve az abban nem részesülő vállalkozások ténybeli és jogi helyzetének összehasonlíthatóságát adott esetben meg kell vizsgálni.

- (324) A (118) preambulumbekzdésben említettek szerint a társasági adóról szóló dán törvény 1. §-a felsorolja a dán társasági adó hatálya alá tartozó jogalanyokat. Az olyan korlátolt felelősségű társaságok, mint az A/S Øresund, szerepelnek az említett listán. Ezenkívül, amint az a (135) és (136) preambulumbekzdésben szerepel, a veszteségátvitelre vonatkozó szabályokat az 1991 és 2012 közötti időszakra vonatkozóan az adómegállapításról szóló dán törvény (15. §), a következő időszakokra vonatkozóan pedig a társasági adóról szóló dán törvény (12. §) tartalmazza ((138) és (139) preambulumbekzdés). Ezek a szabályok határozzák meg a dán társasági adó hatálya alá tartozó jogalanyok (köztük a korlátolt felelősségű társaságok) esetében a veszteségek adózási célú átvitelének feltételeit és korlátait. Amint azt a (117) preambulumbekzdés már kifejtette, az adómegállapításról szóló dán törvény szabályokat ír elő arra vonatkozóan, hogy az adójogszabályokat hogyan alkalmazzák mind a magánszemélyekre, mind a társaságokra, a társasági adóról szóló dán törvény pedig meghatározza a társasági adó hatálya alá tartozó jogalanyokat, az adókulcsot és a társaságok adóztatása szempontjából releváns egyéb szabályokat.

Az 1991–2001-es LCF

- (325) Először is, amint azt Dánia megjegyezte ((267) preambulumbekzdés), az 1991–2001-es LCF tekintetében a veszteségátvitelre vonatkozó, általánosan alkalmazandó szabályt az adómegállapításról szóló dán törvény 15. §-a tartalmazza. Ez a törvény a magánszemélyekre és a társaságokra egyaránt vonatkozó jövedelemadó-szabályokat állapít meg, és a társaságiadó-rendszer részét képezi (a vonatkozó jövedelemadó-törvényekkel, különösen a társasági adóról szóló dán törvénnyel együtt). Így a társasági adóról szóló dán törvény meghatározza, hogy mely jogalanyoknak kell társasági adót fizetniük, az adómegállapításról szóló dán törvény pedig előírja azokat a paramétereket, amelyek alapján meghatározzák az általuk fizetendő összeget. Az ezen összeget meghatározó tényezők egyike az, hogy az adóalany rendelkezik-e olyan átvitt veszteséggel, amelyet adóalapjának csökkentése érdekében felhasználhat. Az adómegállapításról szóló dán törvény 15. §-a kimondta, hogy az 1991–2001-es LCF-időszakra vonatkozóan a veszteségeket a következő öt évben lehet átvinni az adózó adóköteles jövedelmében ((135) preambulumbekzdés). Az ötéves korlátozás az általánosan alkalmazandó veszteségátviteli szabály szerves részét képezte (általános intézkedés, amely megkülönböztetés nélkül alkalmazandó valamennyi gazdasági szereplőre), nem pedig a tágabb jogszabályi keret alóli kivétel⁽¹⁷¹⁾. E tekintetben meg kell állapítani, hogy ez az ötéves korlátozás elválaszthatatlan az általános társaságiadó-rendszertől, amely előírja a negatív adóalap átvitelét, mivel ezek a szabályok relevánsak az adóalap meghatározása szempontjából. A Bizottság megállapítja, hogy az 1991–2001-es LCF értékelése szempontjából releváns referenciarendszer a dán társaságiadó-rendszer, beleértve különösen a társasági adóról szóló dán törvény 1. §-át és az adómegállapításról szóló dán törvény 15. §-át, amelyek előírták, hogy a társasági adó hatálya alá tartozó jogalany (beleértve a korlátolt felelősségű társaságokat is) által fizetendő társasági adó összegének megállapítása céljából a veszteségek legfeljebb öt évre vihetők át. A megépítésről szóló törvényben foglalt adórendelkezések, beleértve az 1991–2001-es LCF-et is, nem képezik e rendszer részét, mivel csak egy konkrét projektre vonatkoznak. A dán társaságiadó-rendszer releváns célja, hogy általános adózási rendszert hozzon létre a társaságok nyereségét érintően, konkrétan pedig, hogy szabályokat állapítson meg az adóalap meghatározására vonatkozóan, beleértve azokat a szabályokat is, amelyek megkülönböztetés nélkül lehetővé teszik a veszteségek átvitelét (és az eszközök értékcsökkenési leírását) valamennyi társaság számára. Ezért az 1991–2001-es LCF-et a háromlépcsős elemzés második lépése keretében mind a társasági adóról szóló dán törvény 1. §-ának, mind az adómegállapításról szóló dán törvény 15. §-ának referenciaértékével összevetve, valamint a fenti célkitűzésre tekintettel kell értékelni ((326) és (327) preambulumbekzdés).

⁽¹⁷¹⁾ Lásd például: a Bíróság 2018. június 28-i ítélete, Andres kontra Bizottság, C-203/16 P, ECLI:EU:C:2018:505, 103. és 104. pont.

- (326) Második lépésként, a Bizottság megjegyzi, hogy a megépítésről szóló törvény 11. §-a úgy rendelkezett, hogy az A/S Øresund 15 adóévre átviheti veszteségeit, az állandó összeköttetés üzembe helyezése előtt keletkezett veszteségek tekintetében pedig 30 adóévre. Ez a konzorcium veszteségeinek 50 %-ára is vonatkozott, tekintettel az A/S Øresund 50 %-os tulajdoni hányadára. Ha az A/S Øresundra a referenciarendszer (többek között az adómegállapításról szóló dán törvény 15. §-a) szerinti általános szabályok vonatkoztak volna, veszteségei korábban lejártak volna, és e lejárt veszteségek már nem lettek volna elérhetőek az A/S Øresund adóbevallásaiban szereplő nyereségek elszámolására⁽¹⁷²⁾. Ennek megfelelően a megépítésről szóló törvény 11. §-a a referenciarendszertől való eltérésnek minősült, amely előnyt biztosított az A/S Øresund számára a dán társasági adó hatálya alá tartozó más jogalanyokkal (köztük a korlátozott felelősségű társaságokkal) szemben, mivel az adóterhének csökkentése érdekében a dán társasági adó hatálya alá tartozó jogalanyoknál hosszabb ideig átvihette veszteségeit. Amint azt a Bizottság a (314)–(319) preambulumbekkezdésben megjegyezte, ez a konzorcium számára is előnyös, mivel az A/S Øresund adóterhének csökkentése a konzorcium pénzügyi terheinek csökkenését eredményezi.
- (327) A Bizottság továbbá megállapítja, hogy az A/S Øresundot, amely a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok alkalmazása szempontjából a konzorciummal együtt egyetlen vállalkozásnak minősül ((315) preambulumbekkezdés), úgy kell tekinteni, mint amely ugyanabban a ténybeli és jogi helyzetben van, mint a dán társasági adó hatálya alá tartozó más jogalanyok (beleértve a korlátozott felelősségű társaságokat is), tekintettel a referenciarendszerben rejlő célkitűzésekre. A (325) preambulumbekkezdésben említettek szerint a dán társaságiadó-rendszer releváns célja, hogy általános adózási rendszert hozzon létre a társaságok nyereségét érintően, konkrétan pedig, hogy szabályokat állapítson meg az adóalap meghatározására vonatkozóan, beleértve azokat a szabályokat is, amelyek megkülönböztetés nélkül lehetővé teszik a veszteségek átvitelét (és az eszközök értékcsökkenési leírását) valamennyi társaság számára; függetlenül attól, hogy részt vesznek-e bizonyos projektekben. Dánia megerősítette, hogy a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokat az A/S Øresund számára alakították ki, és azok a konzorciumban részt vevő partnerként vonatkoznak rá ((233) preambulumbekkezdés). A megépítésről szóló törvény előkészítő feljegyzései szerint az 1991–2001-es LCF-et a Nagy-Bælt hídra alkalmazandó szabály analógiájára vezették be. A dán hatóságok az előzetes vizsgálati szakaszban kifejtették, hogy ennek oka az építési projekt rendkívüli jellege, amelyet hosszú távon jelentős költségek jellemeznek, amelyek ugyanakkor észszerű hosszú távú életképességi kilátásokkal párosulnak. A Bizottság azonban megjegyzi, hogy a dán adórendszer (beleértve az adómegállapításról szóló dán törvény 15. §-a szerinti általános veszteségátviteli szabályt) nem tesz különbséget a jogalanyok között az általuk végrehajtott projektek mérete szerint. Bár igaz, hogy az A/S Øresund egy nagyberuházásért felelős, nem kizárt, hogy más korlátozott felelősségű társaságok hasonlóan jelentős beruházásokat vagy olyan beruházásokat vállalhathának, amelyek várhatóan öt évet meghaladóan veszteségesek. Az állandó összeköttetésre vonatkozó projekt terjedelme tehát nem változtat azon, hogy a nyereség adóztatásának céljára tekintettel az A/S Øresund ugyanolyan jogi és ténybeli helyzetben van, mint a dán társasági adó hatálya alá tartozó más jogalanyok (köztük a korlátozott felelősségű társaságok). Más szóval az, hogy az A/S Øresund – többek között a konzorciumban fennálló 50 %-os részesedése révén – nagy infrastrukturális beruházásért felelős, jogi vagy ténybeli szempontból nem különbözteti meg a referenciarendszer tekintetében fennálló helyzetét a dán társasági adó hatálya alá tartozó más korlátozott felelősségű társaságokétól. Következésképpen a Bizottság megállapítja, hogy az 1991–2001-es LCF az A/S Øresundra alkalmazott formájában egyértelműen eltért a Dániában alkalmazandó általános rendszertől, mivel különbséget tett az érintett adórendszer által követett célra tekintettel összehasonlítható ténybeli és jogi helyzetben lévő gazdasági szereplők között.
- (328) Harmadszor, a Bizottság megállapítja, hogy a (327) preambulumbekkezdésben említett eltérést nem indokolja a rendszer jellege vagy általános felépítése. A Bizottság emlékeztet arra, hogy a prima facie szelektív intézkedés továbbra is nem szelektívnek minősülhet, ha azt az említett rendszer jellege vagy általános felépítése indokolja. Ez a helyzet akkor, ha az intézkedés a referenciarendszer alapelveinek vagy vezérlő elveinek közvetlen következménye, illetve ha az a magában a rendszerben rejlő és annak működését és eredményességét biztosító mechanizmusok következménye⁽¹⁷³⁾. E célból nem lehet külső – az általános adórendszeren kívül álló – politikai célokra hivatkozni⁽¹⁷⁴⁾. Az érintett tagállam feladata bizonyítani, hogy az intézkedést, amely első látásra szelektív, az adórendszer jellege és általános felépítése indokolja⁽¹⁷⁵⁾.

⁽¹⁷²⁾ A gyakorlatban a Sund & Bælt nyújtja be a csoporttagjaira vonatkozó társaságiadó-bevallásokat. A csoporttagjaira vonatkozóan benyújtott külön adóbevallások mellett a Sund & Bælt összevont társaságiadó-bevallást is benyújt a csoportra vonatkozóan. Az értekezés kedvéért és e határozattal összefüggésben a Bizottság az A/S Øresund adóbevallásaira és az A/S Øresund által benyújtott adóbevallásokra hivatkozott.

⁽¹⁷³⁾ A Bíróság 2011. szeptember 8-i ítélete, Paint Graphos és társai, C-78/08–C/80/08 egyesített ügyek, ECLI:EU:C:2011:550, 69. pont.

⁽¹⁷⁴⁾ A Bíróság 2011. szeptember 8-i ítélete, Paint Graphos és társai, C-78/08–C/80/08 egyesített ügyek, ECLI:EU:C:2011:550, 69. és 70. pont; a Bíróság 2006. szeptember 6-i ítélete, Portugália kontra Bizottság, C-88/03, ECLI:EU:C:2006:511, 81. pont; a Bíróság 2011. szeptember 8-i ítélete, Bizottság kontra Hollandia, C-279/08 P, ECLI:EU:C:2011:551; a Bíróság 2008. december 22-i ítélete, British Aggregates kontra Bizottság, C-487/06 P, ECLI:EU:C:2008:757; a Bíróság 2013. július 18-i ítélete, P Oy, C-6/12, ECLI:EU:C:2013:525, 27. és azt követő pontok.

⁽¹⁷⁵⁾ A Bíróság 2011. november 15-i ítélete, Bizottság és Spanyolország kontra Government of Gibraltar és Egyesült Királyság, C-106/09 P és C-107/09 P egyesített ügyek, ECLI:EU:C:2011:732, 146. pont; a Bíróság 2004. április 29-i ítélete, Hollandia kontra Bizottság, C-159/01, ECLI:EU:C:2004:246, 43. pont; a Bíróság 2006. szeptember 6-i ítélete, Portugália kontra Bizottság, C-88/03, ECLI:EU:C:2006:511.

(329) A Bizottság megjegyzi, hogy a dán hatóságok az előzetes vizsgálat során azzal érveltek, hogy a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok indokoltak tekinthetők a rendszer logikája alapján, mivel az állandó összeköttetésre vonatkozó teljes projekt a méretét és célját tekintve rendkívüli, és így a dán társasági adó hatálya alá tartozó egyetlen más infrastrukturális projekttel sem hasonlítható össze. E tekintetben a Bizottság emlékeztet arra, hogy a dán társaságiadó-rendszer célja, hogy általános adózási rendszert hozzon létre a társaságok nyereségét érintően, konkrétan pedig, hogy szabályokat állapítson meg az adóalap meghatározására vonatkozóan, beleértve azokat a szabályokat is, amelyek megkülönböztetés nélkül lehetővé teszik a veszteségek átvitelét valamennyi társaság számára ((325) preambulumbekzdés). Amint az a (327) preambulumbekzdésben szerepel, a referenciarendszer nem tesz különbséget a jogalanyok között az általuk végrehajtott projektek mérete szerint, és nem kizárt, hogy más korlátozott felelősségű társaságok hasonlóan jelentős beruházásokat vagy olyan beruházásokat vállalhathatnának, amelyek várhatóan öt évet meghaladóan veszteségesek. E körülmények között a Bizottság nem véli úgy, hogy az állandó összeköttetésre vonatkozó projekt jellege igazolná az A/S Øresunddal szembeni eltérő bánásmódot, tekintettel e rendszer jellegére és általános felépítésére. Másként fogalmazva, a Bizottság nem véli úgy, hogy az ilyen eltérő bánásmód következetes, szükséges és arányos lenne a dán adórendszer vezérlő elveire tekintettel. Az eljárás megindításáról szóló határozat (90) preambulumbekzdésében a Bizottság megjegyezte, hogy a dán hatóságok nem bizonyították kellőképpen, hogy a projekt mérete és célja miatt és milyen mértékben lenne elegendő az eltérő adóügyi megítélés igazolásához. Az eljárás megindításáról szóló határozat elfogadását követően a dán hatóságok nem hoztak a Bizottság tudomására olyan új bizonyítékot, amely megváltoztatná a Bizottság álláspontját, így nem tettek eleget a harmadik lépésre vonatkozó bizonyítási tehernek ⁽¹⁷⁶⁾. A Bizottság ezért megállapítja, hogy az intézkedés nem minősül a referenciarendszer alkalmazásától való olyan indokolt eltérésnek, amely ezen adórendszer alapelveinek vagy vezérlő elveinek közvetlen következménye.

(330) A Bizottság ezért megállapítja, hogy az 1991–2001-es LCF szelektív előnyt eredményezett az A/S Øresund számára, amely az állandó összeköttetés gazdasági tevékenységéhez kapcsolódik. A (319) preambulumbekzdésben említettek szerint a konzorcium a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok által létrehozott szelektív előny kedvezményezettje, tekintettel arra, hogy mind az A/S Øresund, mind a konzorcium egyetlen vállalkozást alkot az állandó összeköttetés gazdasági tevékenysége tekintetében. Ezért a Bizottság megállapítja, hogy az 1991–2001-es LCF szelektív előnyt eredményezett a konzorcium számára.

A 2002–2012-es LCF

(331) A 2002–2012-es LCF tekintetében a Bizottság emlékeztet arra, hogy – amint azt a (136) preambulumbekzdés megjegyzi – az adómegállapításról szóló dán törvényt (15. §) 2002. május 21-én módosították, és már nem korlátozta a dán társasági adó hatálya alá tartozó jogalanyok (köztük a korlátozott felelősségű társaságok) azon lehetőségét, hogy veszteségeiket átvigyük. A Bizottság úgy véli, hogy ez a konkrét jogszabály-módosítás nem érintette sem a 2002–2012-es LCF referenciarendszerének terjedelmét az 1991–2001-es LCF-hez képest, sem pedig e referenciarendszer célját. A Bizottság ezért megállapítja, hogy a 2002–2012-es LCF-időszakra vonatkozóan a referenciarendszer előírta, hogy a dán társasági adó hatálya alá tartozó jogalanyok (beleértve a korlátozott felelősségű társaságokat is) jogosultak voltak veszteségeik átvitelére, anélkül hogy korlátozott lett volna az az időszak, amelyen belül a veszteségeket át lehet vinni. A Bizottság tehát megállapítja, hogy a 2002–2012-es LCF értékelése szempontjából releváns referenciarendszer a dán társaságiadó-rendszer, beleértve különösen a társasági adóról szóló dán törvény 1. §-át és az adómegállapításról szóló dán törvény 15. §-át, amelyek előírták, hogy a társasági adó hatálya alá tartozó jogalany (beleértve a korlátozott felelősségű társaságokat is) által fizetendő társasági adó összegének megállapítása céljából a veszteségek időbeli korlátozás nélkül átvihetők.

⁽¹⁷⁶⁾ A Bíróság 2011. szeptember 8-i ítélete, Paint Graphos és társai, C-78/08–C/80/08 egyesített ügyek, ECLI:EU:C:2011:550, 65. pont.

- (332) A Bizottság megjegyzi, hogy az adómegállapításról szóló dán törvényhez hasonlóan a megépítésről szóló törvényt is módosították annak érdekében, hogy megszüntessék az A/S Øresundra az 1991–2001-es LCF szerint alkalmazandó 15 éves korlátozást. Ilyen körülmények között a 2002-es adóévtől kezdődően keletkezett veszteségek tekintetében az A/S Øresundra ugyanaz a szabály vonatkozott, mint amely az általánosan alkalmazandó szabályokban szerepelt (azaz nem alkalmaztak időbeli korlátozást a veszteségek átvitelére). Más szóval az A/S Øresundra nem vonatkozott a referenciarendszertől való eltérés.
- (333) Ezért a Bizottság megállapítja, hogy a 2002–2012-es LCF nem eredményezett szelektív előnyt az A/S Øresund számára. Következésképpen a 2002–2012-es LCF nem eredményezett szelektív előnyt a konzorcium számára sem. Ezért a 2002–2012-es LCF nem minősül az A/S Øresund vagy a konzorcium számára nyújtott állami támogatásnak.

A 2013–2015-ös LCF

- (334) A 2013–2015-ös LCF-időszakra vonatkozóan az általánosan alkalmazandó veszteségátviteli szabályt a társasági adóról szóló dán törvény 12. §-a tartalmazza. A (138) preambulumbekkezdésben említettek szerint a 2012. június 18-i 591. sz. törvény hatályon kívül helyezte az adómegállapításról szóló dán törvény 15. §-át. Ugyanakkor a 2012. június 18-i 591. sz. törvény kiegészítette a társasági adóról szóló dán törvényt a 12. §-szal, amely új korlátozást vezetett be az átvitt veszteségek felhasználására vonatkozóan; e korlátozást a 2012. július 1-jén vagy azt követően kezdődő adóévekre kellett alkalmazni. E változások értelmében a dán társasági adó hatálya alá tartozó jogalanyok (beleértve a korlátozott felelősségű társaságokat is) korlátlan ideig átvihették veszteségeiket. Egy adott évben azonban csak 7 500 000 DKK (1 005 311 EUR) összegű veszteség, valamint további fennmaradó veszteség esetén a 7 500 000 DKK-t (1 005 311 EUR) meghaladó adóköteles jövedelem legfeljebb 60 %-ának megfelelő összeg volt levonható adott adóévben ((139) preambulumbekkezdés). Ez a korlátozás az általánosan alkalmazandó veszteségátviteli szabály szerves részét képezte, nem pedig a tágabb jogszabályi keret alóli kivételt. A Bizottság ezért megállapítja, hogy a 2013–2015-ös LCF értékelésének megfelelő referenciarendszere a dán társaságiadó-rendszer, különösen a társasági adóról szóló dán törvény 1. és 12. §-a, amelyek előírták, hogy az említett adó hatálya alá tartozó jogalany (beleértve a korlátozott felelősségű társaságokat is) által fizetendő társasági adó összegének megállapítása céljából a veszteségek időbeli korlátozás nélkül átvihetők, de csak a 12. §-ban meghatározott korlátozások mellett használhatók fel a nyereség elszámolására. A (325) preambulumbekkezdésben már kifejtettek szerint a dán társaságiadó-rendszer célja, hogy általános adózási rendszert hozzon létre a társaságok nyereségét érintően, konkrétan pedig, hogy szabályokat állapítson meg az adóalap meghatározására vonatkozóan, beleértve azokat a szabályokat is, amelyek lehetővé teszik a veszteségek átvitelét és az eszközök értékcsökkenési leírását (megkülönböztetés nélkül valamennyi társaság) számára.
- (335) A Bizottság megjegyzi, hogy a Sund & Bælt törvény 2015. május 4-i módosítását megelőzően ((134) preambulumbekkezdés) az A/S Øresundra nem vonatkoztak azok a veszteségek felhasználható mennyiségére irányadó korlátozások, amelyeket a dán társasági adó hatálya alá tartozó jogalanyokra (beleértve a korlátozott felelősségű társaságokat is) a referenciarendszer értelmében alkalmazni kellett. Következésképpen az A/S Øresund a 2013-as, 2014-es és 2015-ös adóév tekintetében a teljes nyereségalapját elszámolhatta az átvitt veszteségek felhasználásával, amit nem tehetett volna meg, ha a referenciarendszer értelmében az általános szabályok hatálya alá tartozott volna. A (327) preambulumbekkezdésben említettek szerint az A/S Øresund hasonló ténybeli és jogi helyzetben van, mint a dán társasági adó hatálya alá tartozó más korlátozott felelősségű társaságok. A Bizottság ezért úgy véli, hogy a 2013–2015-ös LCF tekintetében az A/S Øresund az általános adózási szabályoktól való eltérésben részesült, ami előnyösebb helyzetbe hozta a referenciarendszer célját illetően hasonló jogi és ténybeli helyzetben lévő más vállalkozásoknál. E tekintetben a Bizottság megjegyzi, hogy a 2002–2012-es LCF-től eltérően a Sund & Bælt törvényt nem módosították úgy, hogy tükrözzék a társasági adóról szóló dán törvény módosítását. A dán hatóságok tehát azáltal, hogy nem végeztek ilyen módosítást, lehetővé tették az A/S Øresund számára, hogy kedvezőbb helyzetbe kerüljön, mint a dán társasági adó hatálya alá tartozó más korlátozott felelősségű társaságok. A társasági adóról szóló dán törvény módosítása és a Sund & Bælt törvény megfelelő módosításának hiánya együttesen ezért a referenciarendszertől való eltérésnek tekintendő, amely előnyt biztosít az A/S Øresund számára a dán társasági adó hatálya alá tartozó más jogalanyokkal (köztük a korlátozott felelősségű társaságokkal) szemben, mivel veszteségeit az adókötelezettségének csökkentésére az e más jogalanyokra vonatkozó korlátozások nélkül használhatta fel. E többi jogalany az A/S Øresundéhoz hasonló jogi és ténybeli helyzetben volt a referencia-adórendszerre tekintettel, amelynek célja a társaságokra és a nyereségükre vonatkozó általános adórendszer létrehozása volt.

- (336) A (329) preambulumbekzdésben említettek szerint a dán hatóságok az előzetes vizsgálat során azzal érveltek, hogy a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok indokoltak tekinthetők a referenciarendszer logikája alapján, mivel az állandó összeköttetésre vonatkozó projekt a méretét és célját tekintve rendkívüli, és így a dán társasági adó hatálya alá tartozó egyetlen más infrastrukturális projekttel sem hasonlítható össze. A (329) preambulumbekzdésben említettek szerint a Bizottság nem véli úgy, hogy az állandó összeköttetésre vonatkozó projekt jellege igazolná az A/S Øresunddal szembeni eltérő bánásmódot, tekintettel a referenciarendszer jellegére és általános felépítésére. Az eljárás megindításáról szóló határozatot követően a dán hatóságok nem nyújtottak be olyan további bizonyítékot, amely megváltoztatta volna a Bizottság álláspontját. A Bizottság ezért megállapítja, hogy a 2013–2015-ös LCF nem minősül a referenciarendszer alkalmazásától való olyan indokolt eltérésnek, amely közvetlenül ezen adórendszer alapelveiből vagy vezérlő elveiből ered.
- (337) A Bizottság ezért megállapítja, hogy a 2013–2015-ös LCF szelektív előnyt eredményezett az A/S Øresund számára. Mivel a konzorcium és az A/S Øresund az állandó összeköttetés gazdasági tevékenysége szempontjából egyetlen vállalkozást alkotnak ((315) preambulumbekzdés), az egyetlen vállalkozás a 2013–2015-ös LCF által megteremtett szelektív előny kedvezményezettje, következésképpen a 2013–2015-ös LCF szelektív előnyt biztosított a konzorcium számára.
- (338) A Bizottság emlékeztet arra, hogy a veszteségátvitelre vonatkozó különös dán szabályokat 2016. január 1-jével hatályon kívül helyezték, ezt követően az A/S Øresund az általános dán társaságiadó-rendszer hatálya alá tartozott ((134) preambulumbekzdés). A Bizottság ezért megjegyzi, hogy az A/S Øresund vagy a konzorcium számára a veszteségátvitelre vonatkozó szabályok tekintetében ezen időponttól kezdve nem áll fenn további szelektív előny.

6.1.3.2.2.2. Szelektív előny: az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok

- (339) A (118) preambulumbekzdésben említettek szerint a társasági adóról szóló dán törvény 1. §-a felsorolja a dán társasági adó hatálya alá tartozó jogalanyokat. Az olyan korlátozott felelősségű társaságok, mint az A/S Øresund, szerepelnek az említett listán. Dánia megjegyzte, hogy a teljes vizsgált időszakra vonatkozóan az értékcsökkenési leírás általános szabályait az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény tartalmazza ((268) preambulumbekzdés), amely adózási célokra meghatározza a dán társasági adó hatálya alá tartozó jogalanyok által alkalmazható legmagasabb értékcsökkenési rátákat, értékcsökkenési módszereket és az értékcsökkenhető eszközök különböző kategóriáira vonatkozó esetleges korlátozásokat. Így a társasági adóról szóló dán törvény meghatározza, hogy mely jogalanyoknak kell társasági adót fizetniük, az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény pedig azokat a rátákat és küszöbértékeket, amelyek alapján e jogalanyok leírhatják eszközeiket annak érdekében, hogy ezt az értékcsökkenést beszámítsák az adóalapjukba.

Az 1991–1998-as DEP

- (340) Az 1991–1998 közötti időszakra vonatkozóan az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény 22. §-a megállapította, hogy az épületekre és létesítményekre vonatkozó szokásos értékcsökkenési ráta az 1998-as adóévvel bezárólag ⁽¹⁷⁷⁾ 6 % lineáris alapon, amíg el nem éri a bekerülési költségek 60 %-át, majd ezt követően a bekerülési költség 2 %-ára korlátozódik évente ((144) preambulumbekzdés). A Bizottság megállapítja, hogy az 1991–1998-as DEP referenciarendszere a dán társaságiadó-rendszer, beleértve különösen a társasági adóról szóló dán törvény 1.§-át, valamint az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény általánosan alkalmazandó szabályai, amelyek meghatározzák a befektetett eszközök értékcsökkenési rátáját, az értékcsökkenési módszereket és az értékcsökkenés lehetséges korlátozásait. Ami az épületeket és létesítményeket illeti, ez a referenciarendszer a releváns időszakban 6 %-os értékcsökkenési rátát írt elő (a kumulált értékcsökkenés 60 %-át követően 2 %-ra korlátozva). A (325) preambulumbekzdésben már kifejtettek szerint a dán társaságiadó-rendszer célja, hogy általános adózási rendszert hozzon létre a társaságok nyereségét érintően, konkrétan pedig, hogy szabályokat állapítson meg az adóalap meghatározására vonatkozóan, beleértve azokat a szabályokat is, amelyek lehetővé teszik a veszteségek átvitelét és az eszközök értékcsökkenési leírását megkülönböztetés nélkül valamennyi társaság számára. A referenciarendszer ezért előírta, hogy az épületekre és létesítményekre adózási célból legfeljebb 6 %-os értékcsökkenési rátát lehet alkalmazni (a fent említett korlátozással). A többi eszköztípusra a referenciarendszerben magasabb maximális értékcsökkenési ráták vonatkoztak az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvénnyel összhangban.

⁽¹⁷⁷⁾ Legalább 1991-től – az azt megelőző időszak nem releváns ezen értékelés szempontjából.

- (341) Amint azt a (143) preambulumbekzdés kifejti, a megépítésről szóló törvény az A/S Øresund esetében az értékcsökkenési rátát az eredeti bekerülési költségek 6 %/2 %-ában határozta meg, ami azt jelenti, hogy az A/S Øresund valamennyi eszközére (beleértve annak a konzorcium eszközeiből való 50 %-os részesedését is) egységes általános értékcsökkenési szabályt alkalmaztak. A megépítésről szóló törvény előkészítő feljegyzései szerint ez a ráta megfelelt az akkor hatályos, értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény értelmében az épületekre és létesítményekre alkalmazandó hasonló rendelkezéseknek. Dánia kifejtette, hogy az A/S Øresundra vonatkozó különös dán szabályt olyan gyakorlati szabálynak kellett tekinteni, amely az összes eszközre vonatkozóan egységes rendszert tesz lehetővé, ami eredetileg – ha egyáltalán valamilyen – hátrányos volt az A/S Øresund számára, mivel az egész projektre a legkedvezőlenebb értékcsökkenési rátát alkalmazták (más tételket, például a gépeket általában a 6 %/2 %-os rátánál magasabb rátával lehetett leírni, de az A/S Øresund esetében átlányrátát alkalmaztak, (268) preambulumbekzdés). A megépítésről szóló törvény rendelkezéseinek eredményeként tehát az A/S Øresund egységes értékcsökkenési szabályt alkalmazhatott, de egyik eszközkategória esetében sem alkalmazhatott gyorsabb értékcsökkenést a dán társasági adó hatálya alá tartozó más jogalanyoknál.
- (342) A Bizottság tehát megállapítja, hogy az 1991–1998-as DEP nem minősült olyan eltérésnek, amely szelektív előnyhöz juttathatta az A/S Øresundot, vagy következésképpen a konzorciumot a referenciarendszerben meghatározott „általános” adóztatáshoz képest. Ezért az 1991–1998-as DEP nem minősül az A/S Øresund vagy a konzorcium számára nyújtott állami támogatásnak.

Az 1999–2007-es DEP és a 2008–2015-ös DEP

- (343) A Bizottság megjegyzi, hogy 1998. június 26-án módosították az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvényt, így az 1999-es adóévtől az épületekre és létesítményekre vonatkozó általános értékcsökkenési ráta legfeljebb 5 %-ra csökkent (az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény 17. §-a). Ugyanakkor eltörölték azt a szabályt, amely szerint tíz év elteltével 2 %-os értékcsökkenési rátát kellett alkalmazni. 2007. június 6-án tovább módosították az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvényt, így a 2008-as adóévtől kezdődően az épületekre és létesítményekre vonatkozó szokásos értékcsökkenési ráta legfeljebb 4 %-ra csökkent ((145) preambulumbekzdés). A Bizottság megállapítja, hogy az 1999–2007-es DEP referenciarendszere a dán társaságiadó-rendszer, beleértve különösen a társasági adóról szóló dán törvény 1. §-át, valamint az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény általánosan alkalmazandó szabályai, amelyek meghatározzák a befektetett eszközök értékcsökkenési rátáját, az értékcsökkenési módszereket és az értékcsökkenés lehetséges korlátozásait. E szabályok előírták, hogy a társasági adó hatálya alá tartozó jogalanyok (beleértve a korlátozott felelősségű társaságokat is) által fizetendő társasági adó összegének megállapítása céljából az épületekre és létesítményekre az 1999–2007-es DEP-időszakra 5 %-os, a 2008–2015-ös DEP-időszakra pedig 4 %-os értékcsökkenési leírást lehetett alkalmazni. A Bizottság úgy véli, hogy az 1998. június 26-i és 2007. június 6-i jogszabály-módosítások nem befolyásolták e keret célját az 1991–1998-as DEP időszakához képest.
- (344) Másodszor, ezek a változások nem tükröződtek a megépítésről szóló törvényben (vagy később a Sund & Bælt törvényben), amely a teljes eszközállomány tekintetében fenntartotta a 6 %/2 %-os mértéket. Ebben az összefüggésben a Bizottság először az A/S Øresundra attól kezdve alkalmazandó 2 %-os ráta hatását elemezte, amint a halmozott értékcsökkenés eléri a 60 %-ot, valamint a teljes eszközalap nem differenciált értékcsökkenésének hatását. Az első pontot illetően a Bizottság megjegyzi, hogy az A/S Øresund és a konzorcium alapításától a 2016-os adóévig tartó teljes időszak tekintetében a 2 %-os ráta gyakorlati szempontból nem volt releváns, mivel a konzorcium eszközeinek az A/S Øresund által leírható teljes összege még nem érte el a 60 %-ot ((271) preambulumbekzdés). A második pontot illetően a Bizottság megjegyzi, hogy a konzorcium teljes, dán adószabályok hatálya alá tartozó eszközalapjára (azaz az A/S Øresund 50 %-os tulajdonára) 6 %-os értékcsökkenési rátát kellett alkalmazni anélkül, hogy különbséget tettek volna az „épületek és létesítmények” és más olyan eszközök között, amelyekre az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvényben esetleg kedvezőbb értékcsökkenési rendszer vonatkozhatott volna. Ebben az összefüggésben a dán hatóságok többek között a vasúti létesítményekre, például vágányokra, jelzőberendezésekre és felsővezetésekre ((144) preambulumbekzdés és 79. lábjegyzet) hivatkoztak, ugyanakkor azt is megjegyezték, hogy a gyorsabb értékcsökkenési ráta ezen eszközökre való alkalmazásának hatását soha nem vizsgálták meg és nem becsülték meg részletesen. A Bizottság úgy véli, hogy még ha egyes eszközök esetében az A/S Øresundra, és így ezen eszközök értékcsökkenésére nem is vonatkoztak volna kedvezőbb értékcsökkenési szabályok, az eszközeinek nagy többsége tekintetében (a projekt lényegében egy híd és egy alagút megépítéséből állt) az A/S Øresund számára lehetővé tették, hogy az általános adózási szabályok alapján alkalmazandónál magasabb értékcsökkenési rátát használjon. A magasabb értékcsökkenési ráta az eszköz gyorsabb leírásához vezethet, ami lehetővé teszi, hogy az adóalap csökkenése intenzívebben történjék az eszköz élettartamának első éveiben; ennek az eszköz teljes élettartamára gyakorolt fiskális hatása ezért hasonló lehet egy ingyenes kölcsönhöz. A Bizottság ezzel összefüggésben megjegyzi, hogy csak a 2016-os adóévig tartó időszakot kell figyelembe venni, mivel ettől az évtől kezdve az A/S Øresundra az általános szabályok vonatkoztak. A dán hatóságok azáltal, hogy nem módosították a

megépítésről szóló törvényt vagy a Sund & Bælt törvényt annak érdekében, hogy az A/S Øresundra vonatkozó maximális értékcsökkenési rátát az általános szabályokhoz hasonló módon korlátozzák, lehetővé tették, hogy az A/S Øresund a dán társasági adó hatálya alá tartozó más jogalanyokkal szemben előnyös helyzetbe kerüljön. Az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény módosításainak és a megépítésről szóló törvény vagy a Sund & Bælt törvény megfelelő módosításainak hiánya ezért az A/S Øresund javára hozott intézkedésnek tekintendő. A Bizottság úgy véli, hogy az A/S Øresund a referenciarendszertől való eltérésben részesült, mivel a (327) preambulumbekzdésben kifejtett okok miatt az 1999–2007-es DEP és a 2008–2015-ös DEP különbséget tett a referenciarendszer céljának fényében összehasonlítható ténybeli és jogi helyzetben lévő gazdasági szereplők között.

- (345) A (329) preambulumbekzdésben említettek szerint a dán hatóságok az előzetes vizsgálat során azzal érveltek, hogy a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok indokoltak tekinthetők a referenciarendszer logikája alapján, mivel az állandó összeköttetésre vonatkozó projekt a méretét és célját tekintve rendkívüli, és így a dán társasági adó hatálya alá tartozó egyetlen más infrastrukturális projekttel sem hasonlítható össze. A (329) preambulumbekzdésben említettek szerint a Bizottság nem véli úgy, hogy az állandó összeköttetésre vonatkozó projekt jellege igazolná az A/S Øresunddal szembeni eltérő bánásmódot, tekintettel a referenciarendszer jellegére és általános felépítésére. Az eljárás megindításáról szóló határozatot követően a dán hatóságok nem nyújtottak be olyan további bizonyítékot, amely megváltoztatta volna a Bizottság álláspontját. A Bizottság ezért megállapítja, hogy a 2013–2015-ös LCF nem minősül a referenciarendszer alkalmazásától való olyan indokolt eltérésnek, amely közvetlenül ezen adórendszer alapelveiből vagy vezérlő elveiből ered.
- (346) A Bizottság ezért megállapítja, hogy az 1999–2007-es DEP és a 2008–2015-ös DEP szelektív előnyt eredményezett az A/S Øresund számára. A (319) preambulumbekzdésben említettek szerint a konzorcium a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok által létrehozott szelektív előny kedvezményezettje, tekintettel arra, hogy mind az A/S Øresund, mind a konzorcium egyetlen vállalkozást alkot az állandó összeköttetés gazdasági tevékenysége tekintetében. Ezért a Bizottság megállapítja, hogy az 1999–2007-es DEP és a 2008–2015-ös DEP szelektív előnyt eredményezett a konzorcium számára.
- (347) A Bizottság emlékeztet arra, hogy az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokat 2016. január 1-jével hatályon kívül helyezték, ezt követően az A/S Øresund az általános dán társaságiadó-rendszer hatálya alá tartozott ((134) preambulumbekzdés). A Bizottság ezért megjegyzi, hogy az A/S Øresund vagy a konzorcium számára az értékcsökkenési leírásra vonatkozó szabályok tekintetében ezen időponttól kezdve nem áll fenn további szelektív előny.

6.1.4. Versenytorzulás és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatás

- (348) Ha egy tagállam által nyújtott támogatás valamely vállalkozás helyzetét megerősíti az Unión belüli kereskedelemben versenytársaival szemben, a támogatást olyannak kell tekinteni, mint amely érinti a tagállamok közötti kereskedelmet⁽¹⁷⁸⁾. Az állam által nyújtott intézkedés akkor tekinthető úgy, hogy torzíja a versenyt vagy azzal fenyeget, ha feltehetően javítja a kedvezményezett versenytársaival szembeni versenypozícióját.
- (349) Az eljárás megindításáról szóló határozat (97) preambulumbekzdésében a Bizottság előzetesen arra a következtetésre jutott, hogy anélkül, hogy szükséges lenne eldönteni, hogy az intézkedések torzíthatják-e a versenyt és érinthetik-e a tagállamok közötti kereskedelmet a (határokon átnyúló) hidak építésének és üzemeltetésének piacán, egyértelmű, hogy a szelektív előny nyújtása megerősítheti a konzorcium helyzetét az Øresund szoroson áthaladó áru fuvarozási és személyszállítási szolgáltatások piacán más vállalkozásokhoz, például a kompüzemeltetőkhez képest.

⁽¹⁷⁸⁾ A Bíróság 2015. január 14-i ítélete, Eventech kontra The Parking Adjudicator, C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, 66. pont; a Bíróság 2013. május 8-i ítélete, Libert és társai, C-197/11 és C-203/11 egyesített ügyek, ECLI:EU:C:2013:288, 77. pont; a Törvényszék 2001. április 4-i ítélete, Friulia Venezia Giulia, T-288/97, ECLI:EU:T:2001:115, 41. pont.

- (350) A konzorcium a (határokon átnyúló) hidak építésének és üzemeltetésének piacán ⁽¹⁷⁹⁾, valamint az Øresund szoroson áthaladó árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások piacán tevékenykedik. Ez utóbbi piacon a konzorcium a tagállamok közötti kereskedelemben alternatív árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatásokat, különösen kompszolgáltatásokat nyújtó vállalkozásokkal versenyez.
- (351) A megépítésről szóló törvény előkészítő feljegyzéseiből kitűnik, hogy az állandó összeköttetésen áthaladó forgalom az újonnan generált forgalom mellett az Øresund déli kompútvonalain meglévő forgalomból, valamint az Øresund más kompútvonalairól és a Kattegaton és a Balti-tengeren áthaladó kompútvonalokról átirányított forgalmat is magában foglalja. Ezenkívül a dán közlekedési miniszter engedélyt kapott arra, hogy az állandó összeköttetés üzembe helyezését követően megszüntesse a Dán Állami Vasúti Hatóság Øresundon áthaladó, meglévő kompszolgáltatását (kivéve a dániai Helsingør és a svédországi Helsingborg közötti járatot). Az 1990/91:158. sz. kormányzati törvényjavaslat megállapította, hogy a Helsingør és Helsingborg közötti kompszolgáltatást úgy kell tekinteni, hogy továbbra is működni fog, még akkor is, ha a forgalom egy részét az állandó összeköttetésre terelik át. Az Øresund területén nyújtott összes többi kompszolgáltatásról azonban azt feltételezték, hogy beszünteti működését. Az 1990/91:158. sz. kormányzati törvényjavaslat szintén utalt a Svédország, Németország és Jütland (Dánia) közötti egyéb útvonalakon a kompszolgáltatások által támasztott versenyre.
- (352) Ezenkívül a konzorcium éves jelentései a piaci részesedésre vonatkozó számadatokat tartalmaznak, amelyek ekként határozottan a versenyre utalnak. A 2005-ös éves jelentés adatokat szolgáltat az Øresund utasforgalmának 1999 és 2005 közötti alakulásáról. Az adatok azt mutatják, hogy a Dragør-Limhamn járat utolsó működési éve 1999 volt, amikor 1,6 millió utast szolgált ki. A „Hydrofoils Koppenhága – Skåne” által kiszolgált utasok száma az 1999-es 3,6 millió utasról 2002-re 150 000-re csökkent, majd az üzemeltetés leállt. A panaszos által kiszolgált utasok száma az 1999. évi 14,3 millióról 2000-re 13,3 millióra, majd 2001-ben 11,5 millióra csökkent.
- (353) A Bizottság úgy véli, hogy a (351) és (352) preambulumbekkezdésben ismertetett megállapítások bizonyítják az állandó összeköttetés és az Øresundon áthaladó kompjáratokat üzemeltetői közötti potenciális versenyt. A konzorcium számára szelektív előnyt biztosító intézkedések alkalmasak voltak arra, hogy megerősítsék a konzorcium pénzügyi helyzetét, és ennek következtében torzítsák a versenyt. Mivel a konzorcium és a kompüzemeltetők az Øresundon áthaladó, Dánia és Svédország között árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatásokat nyújtó piacon működnek, ez a verseny érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.
- (354) A fentiek fényében a Bizottság úgy véli, hogy a szelektív előnnyel járó intézkedések úgy tekinthetők, mint amelyek érintik az Unión belüli kereskedelmet, és alkalmasak a verseny torzítására.

6.1.5. A támogatás meglétére vonatkozó következtetés

- (355) A (287)–(354) preambulumbekkezdésben foglalt értékelése alapján a Bizottság megállapítja, hogy az állami garancia modellje, amely szerint az államok tartós kötelezettséget vállaltak arra, hogy garanciát nyújtanak az állandó összeköttetés finanszírozásához szükséges pénzügyi eszközökre, és amelyet Dánia és Svédország nyújtott a konzorciumnak, az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül. A Bizottság azt is megállapítja, hogy az 1991–2001-es LCF, a 2013–2015-ös LCF, az 1999–2007-es DEP és a 2008–2015-ös DEP, amelyeket Dánia nyújtott az A/S Øresundnak, és amelyek előnyt biztosítanak az A/S Øresundnak, és így a konzorciumnak mint az állandó összeköttetés gazdasági tevékenysége céljából egy és ugyanazon vállalkozás részének ((319) preambulumbekkezdés), az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében a konzorciumnak nyújtott állami támogatásnak minősülnek. A 2002–2012-es LCF és az 1991–1998-as DEP nem minősül az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében a konzorciumnak nyújtott állami támogatásnak.

6.2. Programkénti vagy egyedi támogatáskénti minősítés

- (356) Az eljárás megindításáról szóló határozat (108) preambulumbekkezdésében a Bizottságnak kétségei voltak azzal kapcsolatban, hogy az állami garanciákat támogatási programnak kell-e tekinteni, vagy a konzorcium létrehozásakor nyújtott egyedi támogatásnak, vagy a konzorcium pénzügyi tranzakcióinak a nemzeti hatóságok általi jóváhagyása minden egyes alkalmával nyújtott egyedi támogatásnak. Az eljárás megindításáról szóló határozat (107) preambulumbekkezdésében a Bizottság kifejtette előzetes álláspontját, miszerint a garanciák konkrét pénzügyi tranzakciókhoz kapcsolódó kezelése nem vizsgálható az 1992-ben nyújtott állami garanciáktól elkülönítve, és

⁽¹⁷⁹⁾ A Bizottság ezzel összefüggésben emlékeztet arra, hogy (301) preambulumbekkezdés megállapította, hogy az állandó összeköttetés megépítése nem választható el annak jövőbeli üzemeltetésétől.

a (109) preambulumbekzdésben a Bizottság megjegyezte, hogy a garanciák egyedi támogatásnak való előzetes minősítését az adóintézkedésekre is alkalmazni kell. Mivel a Bizottság nem tudott következtetést levonni arról a kérdéstről, hogy a támogatási intézkedések programnak vagy egyedi támogatási intézkedésnek minősülnek-e, nem tudta megállapítani sem a garanciák és az adóintézkedések nyújtásának időpontját, sem azok számát.

- (357) Annak meghatározása érdekében, hogy a támogatási intézkedések támogatási programnak vagy egyedi támogatásnak minősülnek-e, a Bizottságnak meg kell vizsgálnia a támogatási intézkedések jellegét az (EU) 2015/1589 rendelet fogalom meghatározásainak fényében.
- (358) Az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének d) pontja értelmében „támogatási program»: olyan jogi aktus, amely alapján – anélkül, hogy további végrehajtási intézkedésre volna szükség – egyedi támogatásokat lehet megítélni azon vállalkozások számára, amelyeket a jogi aktusban általános vagy elvont módon jelöltek meg, illetve olyan jogi aktus, amelynek alapján a meghatározott projekthez nem kapcsolódó támogatást egy vagy több vállalkozásnak lehet megítélni határozatlan időre és/vagy meghatározatlan összegben”.
- (359) Ezzel szemben az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének e) pontja szerint az „egyedi támogatás»: olyan támogatás, amelyet nem egy támogatási program alapján ítéltek oda, és azon támogatás, amely támogatási program alapján kötelező bejelentés alá tartozik”.

6.2.1. Az állami garancia modellje

6.2.1.1. Program vagy egyedi támogatás

- (360) A Bizottság az eljárás megindításáról szóló határozat (103) preambulumbekzdésében úgy ítélte meg, hogy a támogatási program fogalom meghatározásában szereplő első helyzet nem tekinthető alkalmazhatónak az állami garancia modelljére, mivel e modell nem „a jogi aktusban általános vagy elvont módon” megjelölt vállalkozásokra vonatkozik, hanem konkrétan a konzorciumra. Sem az államok, sem az érdekelt felek nem terjesztettek elő ezzel ellentétes érveket. A (169) preambulumbekzdésben említettek szerint a panaszos és a Scandlines és társai az Øresund-ítéletre hivatkoztak azon álláspontjuk alátámasztása érdekében, hogy az állami garancia modellje nem minősülhet programnak. A panaszos szerint a Bizottságnak még értékelnie sem kellene, hogy az állami garancia modellje program lehet-e ((169) preambulumbekzdés). A Bizottság ugyanakkor megjegyzi, hogy erre az elemzésre azért van szükség, mert a Törvényszék megsemmisítette a 2014. évi határozatot a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok, valamint a konzorciumnak nyújtott állami garanciák tekintetében ((12) preambulumbekzdés). A Bizottság az Øresund-ítéletet azáltal hajtotta végre, hogy megindította a hivatalos vizsgálati eljárást, amelynek keretében az intézkedések egyedi támogatáskénti vagy támogatási programkénti jellege az eljárás megindításának kifejezett indoka volt ((155) preambulumbekzdés).
- (361) A hivatalos vizsgálatot követően a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az állami garancia modelljéből származó állami támogatás nem tekinthető programnak, amint azt a (362) és a (363) preambulumbekzdés részletesebben kifejti.
- (362) Először is, az állami garancia modelljéből eredő támogatást nem olyan jogi aktus alapján nyújtják, amely előírja, hogy a jogi aktusban általános és elvont módon megjelölt vállalkozásoknak egyedi támogatásokat kell odaítélni. A megépítésről szóló törvény kifejezetten a konzorciumra alkalmazandó különös szabályt ír elő. Az állami garancia modellje tehát nem felel meg a támogatási program (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének d) pontjában szereplő fogalom meghatározása első feltételének.
- (363) Másodszor, a megépítésről szóló törvény kifejezetten az állandó összeköttetés finanszírozásaként határozza meg az érintett projektet. Mind az államok, mind az érdekelt felek úgy vélik, hogy az állami garancia modelljéből származó támogatás e konkrét projekthez kapcsolódik. A Bizottság megjegyzi, hogy a kormányközi megállapodás 2. cikke előírja, hogy az állandó összeköttetést kombinált közúti és vasúti összeköttetésként kell megépíteni, amely egy kétvágányú vasútvonalból és egy négysávos autópályából áll, és a Kastrup repülőtérén található mesterséges félszigetről indul, egy víz alatti alagúton halad át az Øresund szoroson egy mesterséges szigetig, majd onnan magas és alacsony híd kombinációjaként továbbhaladva Linhamntól délre csatlakozik Svédországhoz. Ezenkívül a kormányközi megállapodás 1. melléklete részletes leírást ad az állandó összeköttetés műszaki kialakításáról. Így az állami garancia modellje létrehozásának és a konzorciumi megállapodásba való beépítésének időpontjában a projekt mind a földrajzi elhelyezkedés, mind a műszaki kialakítás tekintetében nagyon pontosan és egyértelműen meghatározott volt. Ezenkívül az Øresund-ítéletben a Törvényszék kifejezetten úgy ítélte meg, hogy az állami

garanciára vonatkozó támogatást úgy kell tekinteni, mint amely egy konkrét projekthez kapcsolódik ⁽¹⁸⁰⁾. A Bizottság ezért arra a következtetésre jut, hogy az állami garancia modellje egy konkrét projekthez kapcsolódik, és ezért az állami garancia modellje nem felel meg a támogatási program (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének d) pontjában szereplő fogalommeghatározása második feltételének.

- (364) A fentiekre tekintettel a Bizottság megállapítja, hogy az állami garancia modelljéből származó támogatás nem felel meg a támogatási program (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének d) pontjában szereplő fogalommeghatározásának.
- (365) Az állami garancia modelljéből származó támogatást ezért az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének e) pontja értelmében vett egy vagy több egyedi támogatási intézkedésnek kell minősíteni.

6.2.1.2. A támogatásnyújtás időpontja

- (366) Meg kell még határozni, hogy az állami garancia modellje a konzorcium létrehozásakor nyújtott egyedi támogatásból áll-e, vagy egy sor olyan egyedi támogatási intézkedésből, amelyeket minden olyan alkalommal nyújtanak, amikor a konzorcium valamely pénzügyi tranzakciójára az államok garanciát adnak.
- (367) Az uniós bíróságok ítélkezési gyakorlata ⁽¹⁸¹⁾ alapján megállapítható, hogy a támogatás odaítélésének időpontja az a nap, amikor az alkalmazandó nemzeti jogszabályok értelmében a támogatás igénybevételének jogát a kedvezményezettre ruházzák.
- (368) Amint az a (85) preambulumbekkezdésben szerepel, a konzorcium által az állandó összeköttetés finanszírozásával kapcsolatban felvett valamennyi kölcsönre és egyéb pénzügyi eszközre vonatkozó egyetemleges garanciát 1991-ben hozták létre a kormányközi megállapodás 12. cikkével, amely megállapodást Svédország 1991. augusztus 8-án, Dánia pedig 1991. augusztus 24-én erősítette meg ((61) preambulumbekkezdés). A kormányközi megállapodásból eredő garanciakötelezettséget 1991-ben a megépítésről szóló törvénnyel és a svéd parlament határozatával ültették át a svéd és a dán nemzeti jogszabályokba ((63) preambulumbekkezdés). A konzorciumi megállapodás emlékeztet az államoknak a konzorcium felé fennálló garanciakötelezettségére. A konzorciumi megállapodás 4. §-ának (3) bekezdése képezi az állandó összeköttetés finanszírozásának jogalapját: „A konzorciumnak az [állandó összeköttetés] tervezésével, projekt kialakításával és megépítésével kapcsolatos tőkeigényeit – beleértve a hiteldíjakat is –, valamint az állandó összeköttetésnek a forgalom számára történő megnyitását követő évek során várhatóan bekövetkező könyv szerinti veszteségek következtében felmerülő tőkeigények fedezését a [kormányközi megállapodásban] megállapított követelményeknek megfelelően a svéd és a dán kormány által nyújtott garancia formáját öltő biztosítékkal rendelkező kölcsönök felvételével vagy e biztosítékkal rendelkező pénzügyi eszközök nyílt piacon történő kibocsátásával kell kielégíteni” ((90) preambulumbekkezdés).
- (369) A konzorciumi megállapodás rendelkezései alapján a konzorcium állami garanciával biztosított kölcsönöket vehetett fel az állandó összeköttetés tervezési és építési szakaszának finanszírozására. A konzorcium az állandó összeköttetés üzembe helyezését követő első években tovább növelhette adósságát garantált kölcsönök révén. Erre a rendelkezésre azért volt szükség, mert azt várták, hogy az állandó összeköttetés az első években veszteséges lesz. Ez azt jelenti, hogy az üzemi eredmény az első években nem lenne elegendő ahhoz, hogy a konzorcium fedezze a tervezési és építési szakaszban felhalmozódott adósság finanszírozási költségeit. Ezért az első években a konzorciumnak további adósságot kellene vállalnia. A konzorciumi megállapodás azonban nem írt elő további garanciákhoz való jogot az állandó összeköttetés üzemeltetésének finanszírozására. Ezzel összefüggésben az államok megerősítették, hogy nem nyújtottak állami garanciát az állandó összeköttetés üzemeltetésének finanszírozására. A konzorcium éves jelentéseiből kitűnik, hogy a bevételek az üzemeltetés első évétől kezdve meghaladták a működési költségeket, és az üzemi eredmény pozitív volt. 2003-ig bezárólag ez az üzemi eredmény, bár pozitív volt, kisebb volt, mint a finanszírozási költség, és így az adósság nőtt. 2004-től az üzemi eredmény elegendő volt ahhoz, hogy hozzájáruljon az adósságcsökkentéshez, következésképpen a teljes adósság évről évre csökkent.

⁽¹⁸⁰⁾ Øresund-ítélet, 80. pont.

⁽¹⁸¹⁾ A Törvényszék 2018. január 25-i ítélete, BSCA kontra Bizottság, T-818/14, ECLI:EU:C:2018:33, 72. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

- (370) A (369) preambulumbekzdésben foglalt elemzés ellenére azonban a konzorcium a konzorciumi megállapodás rendelkezései alapján igénybe vehette az állami garanciákat (a tervezési és építési szakaszhoz kapcsolódó) adósságának refinanszírozására az üzemeltetési szakaszban. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a konzorciumi megállapodás lehetővé tette volna az államok számára az állandó összeköttetés üzemeltetésének finanszírozását. Ez a konzorciumi megállapodás 6. §-ából is kitűnik, amely szerint az állandó összeköttetés tervezésének, projektialakításának, finanszírozásának, építésének, üzemeltetésének és karbantartásának teljes költségét a működési bevételekből kellett fedezni. Más szóval, a működési bevételeknek nemcsak a működési költségek fedezésére, hanem az állandó összeköttetés teljes költségének fedezésére is elegendőnek kell lenniük, beleértve az állandó összeköttetés (és a hátszági kapcsolatok) építési és kapcsolódó finanszírozási költségeit is. A Bizottság megjegyzi, hogy ez a pont a 2014. évi határozatban nem volt egyértelmű. A 2014. évi határozat (50) preambulumbekzdése két állami garanciát említ, amelyek „olyan kölcsönökre vonatkoznak, amelyeket a konzorcium az [állandó összeköttetés] infrastrukturális projekt megépítésének és üzemeltetésének finanszírozása érdekében vállalt”. A Törvényszék ezen az alapon állapította meg az Øresund-ítéletben⁽¹⁸²⁾, hogy az állami garanciák vonatkozhatnak az üzemeltetési szakaszban felmerült működési költségekre is. Ezt a kérdést a hivatalos vizsgálati eljárás során tovább pontosították.
- (371) A fentiek fényében a Bizottság úgy véli, hogy az állami garancia modellje, beleértve az alapul szolgáló garanciamegállapodásokat is, nem terjed ki az állandó összeköttetés üzemeltetésére. Sokkal inkább az állandó összeköttetés tervezésébe és megépítésébe történő beruházások finanszírozását biztosítja.
- (372) Az államok további pontosításokkal szolgáltak az állami garanciakötelezettség kezelésével kapcsolatban. Svédországban az állandó összeköttetés tervezésével és megépítésével kapcsolatban a konzorcium által igényelt valamennyi finanszírozás tekintetében a garanciák közös odaitélésének hatáskörét és kötelezettségét a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatalra ruházták ((91) preambulumbekzdés). Dániában ezt a hatáskört és kötelezettséget a Dán Nemzeti Bankra ruházták ((95) preambulumbekzdés). A Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal és a Dán Nemzeti Bank határozza meg a konzorcium finanszírozási politikájának általános keretét, és felügyeli az állami garanciakötelezettség végrehajtását, amikor a konzorcium új kölcsönmegállapodásokat ír alá vagy más pénzügyi eszközöket vesz igénybe az állandó összeköttetés finanszírozásával kapcsolatban. Az 1997. évi együttműködési megállapodás és a 2004. évi együttműködési megállapodás ((97)–(102) preambulumbekzdés) számos formális feltételt, jogot és kötelezettséget tartalmaz a felek számára. Az együttműködési megállapodások lehetőséget adnak az államoknak a konzorcium finanszírozási politikájának figyelemmel kísérésére és befolyásolására, valamint annak biztosítására, hogy a konzorcium ne lépje túl a megbízatását, és hogy olyan finanszírozási politikát kövessen, amely minimálisra csökkenti az államok hosszú távú kockázatát. Az államok szerint ez a mechanizmus lehetővé tette továbbá az államok számára annak biztosítását, hogy a konzorciumnak nyújtott támogatás ne lépje túl a szükséges mértéket.
- (373) A (74) preambulumbekzdésben foglaltak szerint a konzorcium a gyakorlatban rendszeresen új kölcsönöket vesz fel tervezési és építési költségeinek refinanszírozására, gyakran korábban létrehozott programok, például az EMTN-program keretében kibocsátott kötvények révén. A garanciák több szinten is léteznek. Az EMTN és a svéd MTN-programok mindegyike tartalmaz garancialevelet. A (103)–(108) preambulumbekzdésben leírtak szerint ez egy olyan okirat, amely a kötvénytulajdonosok (azaz a kötvénybe befektetők) javára szól, és amelynek értelmében a Dán Nemzeti Bank és a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal egyetemlegesen vállalták, hogy garanciát nyújtanak a konzorcium által fizetendő valamennyi összegre. A (107) és (108) preambulumbekzdés pontosítja, hogy amikor a konzorcium az EMTN-program keretében kötvényeket bocsát ki, a Dán Nemzeti Bank és a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal megerősíti, hogy az adott kötvény a garancialevél hatálya alá tartozik. A svéd MTN-program keretében a kötvényeket a Dán Nemzeti Bank és a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal hagyja jóvá a vonatkozó garancialevél megerősítése nélkül ((108) preambulumbekzdés). A (109) és a (110) preambulumbekzdésben leírt önálló kölcsönmegállapodások esetében a konzorcium finanszírozási szerződéseket ír alá a pénzügyi intézménnyel. Minden egyes finanszírozási szerződéshez csatolják a garanciamegállapodás dokumentumát. Ezenkívül garanciamegállapodásokat hitelkeretekre ((111) preambulumbekzdés) és az ISDA-alapmegállapodásokra is kibocsátanak ((112) preambulumbekzdés). Az érdekelt felek szerint minden ilyen garancialevelet, megerősítést, kötvényjövahagyást vagy garanciamegállapodást a garanciamegállapodás aláírásakor nyújtott egyedi támogatásnak kell tekinteni, mivel a konzorciumnak meg kell szereznie a garantőrök egyedi jövahagyását egy adott adósságügylethez. Ezenfelül a garancialevelek olyan rendelkezéseket tartalmaznak, amelyek kimondják, hogy a garanciát az államok visszavonhatják.

⁽¹⁸²⁾ Øresund-ítélet, 107. és 108. pont.

- (374) Az államok pontosították, hogy az, hogy az egyedi pénzügyi tranzakciókhoz a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal és a Dán Nemzeti Bank utólagos adminisztrációjára van szükség, ugyanakkor nem jelenti azt, hogy az államoknak lehetőségük lenne arra, hogy megtagadják az ilyen ügyletek garanciával való biztosítását (lásd a (245) preambulumbekendést). Bár egy adott kölcsönre vagy kötvényre vonatkozó garancia megtagadható (például az adott kölcsönhöz vagy kötvényhez kapcsolódó kockázatok miatt), a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal és a Dán Nemzeti Bank továbbra is köteles lenne minden szükséges garanciát megadni az állandó összeköttetés finanszírozásához. Ebben az esetben egy másik ügyletre kellene garanciát nyújtaniuk, hogy a konzorcium megszerezhesse a szükséges, garanciával biztosított finanszírozást.
- (375) A Bizottság úgy véli, hogy a konzorciumnak az állami garancia modelljéből származó előnye lényegében abban áll, hogy a konzorcium az állam azon egyetemleges kötelezettségének kedvezményezettje, amelynek értelmében az államnak garanciával kell biztosítania az állandó összeköttetéssel kapcsolatos projekttel összefüggésben a konzorcium által végrehajtott hitelfelvételi műveleteket. A konzorciumi megállapodás 4. §-a (3) bekezdésének szövege alapján a konzorciumi megállapodás a konzorcium 1992. február 13-i létrehozásakor törvényes jogot biztosított a konzorciumnak az állandó összeköttetés tervezésének és megépítésének állami garanciában részesülő, hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok útján történő finanszírozására. A konzorciumot az érintett államok 100 %-os tulajdonában álló A/S Øresund és SVEDAB hozta létre, miután a konzorciumi megállapodást a dán és a svéd kormány 1992. február 13-án jóváhagyta ((66) preambulumbekendés). A garanciák végrehajtásához választott szervezeti rendszernek, amely előírja a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal és a Dán Nemzeti Bank előzetes jóváhagyását az egyedi ügyletek tekintetében, nem célja, hogy korlátozza vagy lényegesen módosítsa az államoknak a szóban forgó finanszírozási költségek biztosítására vonatkozó felelősségét, amint azt a következő preambulumbekendések részletesebben kifejtik.
- (376) Ekként a Bizottság úgy véli, hogy a konzorciumi megállapodás az a jogi aktus, amellyel az állami garancia formájában nyújtott támogatást véglegesen odaítélték a konzorciumnak. Dánia és Svédország a kormányközi megállapodás alapján a konzorciumi megállapodással jogi kötelmet vállalt arra, hogy garanciát nyújt a konzorcium által az állandó összeköttetés tervezésének és megépítésének finanszírozására felvett kölcsönökre és pénzügyi eszközökre. A konzorciumot hivatalosan a konzorciumi megállapodás hozta létre, amely emlékeztetett arra, hogy a konzorciumnak joga van az állami garanciákhoz. E körülmények között megállapítható, hogy a konzorcium a létrehozása óta rendelkezett az állami garanciákhoz való joggal, ami egyértelművé tette az államoknak a kormányközi megállapodásban előírt garanciakötelezettségét. Mivel ez a törvényes jog azóta folyamatosan fennáll, és hatálya nem változott (lásd még e tekintetben a (387) preambulumbekendést), a Bizottság úgy véli, hogy az állami garanciákat 1992. február 13-án véglegesen biztosították ⁽¹⁸³⁾. A Bizottság úgy véli, hogy az alábbiakban kifejtett okok miatt az állami garanciák végrehajtásának szabályai nem változtak ezen a tényen.
- (377) Még ha az államok a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatalon vagy a Dán Nemzeti Bankon keresztül meg is tagadják a konzorcium által megkötni kívánt új adósságinstrumentum biztosítását, továbbra is kötelesek garanciát nyújtani az állandó összeköttetéshez szükséges valamennyi finanszírozáshoz ((374) preambulumbekendés). Ez vonatkozik a panaszos azon érvére is, amely szerint a garancialevelek olyan rendelkezéseket tartalmaztak, amelyek értelmében e garancialevelek visszavonhatók ((174) preambulumbekendés). A Bizottság megállapítja, hogy még ha az egyedi garancialevelek vissza is vonhatók, ez nem jelenti azt, hogy az államoknak az állandó összeköttetés szükséges finanszírozásának garantálására vonatkozó kötelezettsége megszűnne. E tekintetben például létre lehetne hozni egy másik garancialevelet, vagy a finanszírozást garanciával biztosított egyedi, önálló kölcsönökkel lehetne garantálni.
- (378) A Bizottság úgy véli, hogy a Dán Nemzeti Bank vagy a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal jóváhagyásai vagy megerősítései ((373) preambulumbekendés) nem tekinthetők új támogatásnyújtásnak, mivel ezek az ügyletek pusztán az államok által a konzorciumi megállapodással vállalt garanciakötelezettség végrehajtásának minősülnek.

⁽¹⁸³⁾ A Bizottság megjegyzi, hogy az államok azon kötelezettségvállalása, hogy biztosítják, hogy a konzorcium piaci feltételek mellett finanszírozza az új adósságokat és refinanszírozza a meglévő adósságokat ((265) preambulumbekendés), nem változtat ezen a megállapításon.

- (379) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy a jelentős beruházások megkezdésekor a befektető szokásosan megkövetel bizonyos fokú stabilitást a beruházás pénzügyi tervezésében. A befektetők valószínűleg nem kockáztatják a projekt megvalósításához szükséges időt és erőforrásokat anélkül, hogy észszerű becsléseket tudnának készíteni a beruházásra alkalmazandó pénzügyi feltételekről. A Bizottság e tekintetben megjegyzi, hogy az állami garancia modelljének gazdasági indoka a projekt teljes finanszírozási költségének minimalizálása volt ((255) preambulumbekzdés). Az állami garancia modelljét a kormányközi megállapodás már leírta, ezért azt a beruházás megkezdése előtt meghatározták. Ezért azt a beruházásra alkalmazandó egyik alapvető feltételnek kell tekinteni, amely alapján elkészítették a beruházás pénzügyi tervezését. Az állami garancia modelljének alkalmazása tehát kezdettől fogva egyértelmű volt, és azon pénzügyi modell szerves részét képezte, amelynek alapján a konzorcium jelentős beruházást hajtott végre.
- (380) A Bizottság tudomásul veszi a panaszosnak a (170) preambulumbekzdésben szereplő állítását, amely szerint a kezességvállalásról szóló 2008. évi közlemény 2.1. szakasza értelmében a garanciában szereplő állami támogatás összegét a kibocsátás időpontjában kell értékelni. A panaszos azzal érvel, hogy ez azt jelenti, hogy a garanciát akkor kell megadottnak tekinteni, amikor a kapcsolódó kockázatot az állam vállalja. Érvelése szerint a kormányközi és konzorciumi megállapodásokon keresztül nem áll fenn az állami garancia modelljéhez kapcsolódó kockázat, és hogy a kormányközi megállapodás 12. cikke nem képez törvény alapján érvényesíthető jogot. Ezenkívül úgy véli, hogy ahhoz, hogy a garanciát megadottnak lehessen tekinteni, annak mérhetőnek kell lennie, ami a kormányközi vagy konzorciumi megállapodások alapján nem lehetséges, mivel nincs időbeli és mennyiségi korlát. A panaszos ezen állítás alátámasztására a kezességvállalásról szóló 2008. évi közlemény 3.2. pontjára is hivatkozik. A panaszos továbbá úgy véli, hogy még ha feltételezzük is, hogy a kormányközi megállapodás állami garancia formájában nyújtott támogatáshoz való törvényes jogot biztosít, e garanciák feltételeit azóta alapvetően módosították, például az MTN-programok, amelyek az államok kötelezettségvállalásait járulékosról személyi biztosítékra változtatták ((175) preambulumbekzdés).
- (381) A Bizottság nem ért egyet a panaszos állításaival.
- (382) Először is, amint az a (367) preambulumbekzdésben szerepel, az állami támogatás odaítélésének időpontja az a nap, amikor az alkalmazandó nemzeti jogszabályok értelmében a kedvezményezettre ruházták a támogatás igénybevételéhez való feltétlen törvényes jogot. A Bizottság a (376) preambulumbekzdésben arra a következtetésre jutott, hogy e jogot a konzorcium létrehozásának időpontjában ruházták a konzorciumra.
- (383) Másodszor, a kezességvállalásról szóló 2008. évi közlemény 2.1. szakasza szerint a garanciával összefüggő állami támogatás nyújtása „a kezesség elvállalásának időpontjában, nem pedig a kezesség érvényesítésekor vagy a kezességvállalás feltételei alapján történő kifizetésekor történik”. Amint azt az államok kifejtették ((227) preambulumbekzdés), a konzorcium megalapításának időpontjától kezdve az államok kötelesek voltak garanciát nyújtani a konzorcium által az állandó összeköttetés finanszírozására felvett kölcsönökre és egyéb pénzügyi eszközökre; a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal és a Dán Nemzeti Bank nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy megtagadja a konzorciumtól a projekt finanszírozásához szükséges garanciák nyújtását. Ezért úgy kell tekinteni, hogy a garanciát a konzorcium létrehozásának időpontjában nyújtották.
- (384) Harmadszor, a Bizottság megjegyzi, hogy a panaszos azt sugallja, hogy a garanciát akkor kell megadottnak tekinteni, amikor a kapcsolódó kockázatot az állam vállalja, és hogy a kormányközi és konzorciumi megállapodások révén nem jön létre az állami garancia modelljéhez kapcsolódó kockázat. E tekintetben a kezességvállalásról szóló 2008. évi közlemény 2.1. pontja kimondja, hogy „az állami kezességvállalás azt az előnyt foglalja magában, hogy a kezességvállaláshoz társuló kockázatot az állam viseli”. A Bizottság úgy véli, hogy mivel az államok a létrehozása óta kötelesek voltak garantálni a konzorciumnak az állandó összeköttetéssel kapcsolatos hitelfinanszírozását, a konzorcium attól az időponttól élvezte az e garanciakötelezettséggel és annak az államok általi ezt követő teljesítésével kapcsolatos kockázatvállalás előnyeit.

- (385) Negyedszer, a Bizottság megjegyzi, hogy a panaszos azt állítja, hogy a kormányközi megállapodás 12. cikke különösen az államok dualista jogrendszere miatt nem hoz létre törvény alapján érvényesíthető jogot ((176) preambulumbekzdés). Egy dualista jogrendszerben a nemzetközi jog nemzeti szinten csak akkor válik érvényessé, ha azt beépítették a nemzeti jogba. A Bizottság megjegyzi, hogy nem úgy gondolja, hogy a kormányközi megállapodás önállóan hozott létre törvény alapján érvényesíthető jogot, hanem a konzorcium a konzorciumi megállapodás időpontjától szerezte meg az állami garanciához való jogot ((376) preambulumbekzdés). Ezenkívül Svédország 1991. augusztus 8-án, Dánia pedig 1991. augusztus 24-én erősítette meg a kormányközi megállapodást ((61) preambulumbekzdés). Az államok ezt a svéd parlament határozata és a megépítésről szóló törvény révén ültették át nemzeti jogrendjükbe. E nemzeti jogszabályok törvény alapján érvényesíthető jogokat keletkeztettek az államokban, amelyek a konzorciumi megállapodással együtt a konzorcium javára érvényesíthető garanciakötelezettséget hoztak létre.
- (386) Ötödször, a Bizottság nem ért egyet a panaszos azon állításával, hogy a garancia csak akkor tekinthető megadottnak, ha terjedelme mérhető. A kezességvállalásról szóló 2008. évi közlemény 2.1. szakasza szerint „[a] kezesség vállalásakor kell értékelni azt, hogy a kezességvállalás állami támogatásnak minősül-e vagy sem, és ha igen, az milyen összeget tesz ki”. A Bizottság megjegyzi, hogy e mondat szerkezete arra utal, hogy i. annak meghatározása, hogy a garancia állami támogatásnak minősül-e, és ii. amennyiben igen, milyen összegű a támogatás, két különálló, egymást követő lépés lehet. A kezességvállalásról szóló 2008. évi közlemény e rendelkezése tehát előírja, hogy a Bizottságnak először is meg kell állapítania, hogy valamely garancia állami támogatásnak minősül-e, és csak akkor, ha megerősíti, hogy igen, kell másodszor meghatároznia e támogatás összegét. Ilyen körülmények között téves azt állítani, hogy a támogatás csak akkor tekinthető megadottnak, ha terjedelme mérhető, mivel a támogatás összegének megállapítására csak azt követően kerülhet sor, ha a támogatásnyújtást már megállapították. A kezességvállalásról szóló 2008. évi közlemény 3.2. szakasza nem változtat ezen a következtetésen. Az említett szakasz azokat a kumulatív feltételeket sorolja fel, amelyek teljesülése esetén az egyedi állami garancia tekintetében kizárható az állami támogatás fennállása. E szakasz b) pontja megjegyzi, hogy e feltételek egyike az, hogy „a kezességvállalás terjedelme a kezesség vállalásának időpontjában megfelelően mérhető”. Ez azonban nem követeli meg, hogy a támogatás létezéséhez ilyen mérést lehessen végezni; inkább a támogatás hiányának megállapítását teheti lehetővé.
- (387) Végül, ami a panaszos azon állítását illeti, amely szerint a garanciák jellege alapvetően megváltozott, a Bizottság megjegyzi, hogy az állami garancia modelljéből eredő állami támogatás konzorcium részére történő nyújtása időpontjának meghatározása szempontjából a legfontosabb azon időpont meghatározása, amikor a konzorcium törvény alapján érvényesíthető jogot szerzett e támogatásra. Amint azt a (375) preambulumbekzdés megállapítja, a konzorciumot a megalapításától kezdve illeti meg ez a jog. Az államok ettől az időponttól kezdve voltak kötelesek a konzorcium tekintetében garanciát nyújtani az állandó összeköttetés finanszírozásának teljes költségére. Amint az a (384) preambulumbekzdésben szerepel, a konzorcium garanciakötelezettségéből származó előnye az, hogy az államok kötelesek vállalni az állandó összeköttetés tervezésének és megépítésének finanszírozásával kapcsolatos kockázatokat. Ez az előny és az ahhoz való jog a konzorcium létesítése óta nem változott. Amint azt az államok kifejezték ((249) preambulumbekzdés), a kormányközi megállapodás, a svéd parlament határozata, a svéd kormány 1993. április 1-jei határozata (K91/1443/3, K93/202/3) és a svéd kormány 1994. június 23-i határozata (K91/1443/3, K94/1680/3) által létrehozott jogi szabályozásban nincsenek pontosítások arra vonatkozóan, hogy miként kell meghatározni az egyedi garanciamegállapodások feltételeit. Ehelyett ennek eldöntése és végrehajtása a Svéd Nemzeti Adósságkezelő Hivatal feladata volt. Ebben az összefüggésben a svéd parlament nem hozott későbbi határozatot, sem a svéd kormány nem hozott olyan határozatot, amely módosította volna a svéd parlament határozatában előírt állami garanciakötelezettséget. Az egyedi garancialevelek és garanciamegállapodások a konzorciumnak már biztosított jog teljesítését szolgálják. A dán oldalon a (250) preambulumbekzdésben foglaltak szerint a kormányközi megállapodást végrehajtó, megépítésről szóló törvény nem tartalmaz részleteket az érvényesítési feltételekről. Ezen érvényesítési feltételeket a különböző pénzügyi tranzakciókhoz tartozó garanciamegállapodások határozzák csak meg. Amint azt az államok elismerik, a garancialeveleket és az egyedi garanciamegállapodásokat valóban személyi biztosítékként kell értelmezni („selvskyldnerkaution” a dán jogban). Ez azonban nem jelenti az egyetemleges garanciakötelezettség módosítását, és nem mutat túl a konzorciumnak a kormányközi megállapodást végrehajtó konzorciumi megállapodásban biztosított jogokon. Mindenesetre a Bizottság megjegyzi, hogy bár az a kérdés, hogy valamely garancia személyi vagy járulékos-e (vagy „simpelkaution” kontra „selvskyldnerkaution”), hatással lehet a konzorcium és hitelezői, illetve az említett hitelezők és az államok közötti jogviszonyra, nem változtat az államok azon alapvető jogi kötelmén, hogy garanciákat nyújtsanak a konzorcium állandó összeköttetéssel kapcsolatos tevékenységeire vonatkozóan. Amint azt a (311) és (375) preambulumbekzdés megállapítja, az állami garancia modelljéből a konzorcium számára származó előny, és így az abból származó támogatás e jogi kötelelem velejárója, és ez a konzorcium 1992. február 13-i létrehozása óta nem változott.

- (388) A Bizottság megállapítja, hogy az állami garancia modelljéből származó állami támogatást egyetlen egyedi támogatásnak kell tekinteni, amelyet a két állam 1992. február 13-án nyújtott a konzorciumnak.

6.2.2. *A veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok*

- (389) Az eljárás megindításáról szóló határozat (109) preambulumbekzdésében a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a vizsgált dán adóintézkedéseknek a vonatkozó jogi aktusokban szereplő meghatározása összeg és időtartam tekintetében határozatlan, de kifejezetten a konzorcium projekttel összefüggő tevékenységéhez kapcsolódik. Mivel úgy tűnt, hogy ezeket az intézkedéseket ugyanolyan céllal és hatállyal nyújtották, mint az állami garanciákat, a Bizottságnak az eljárás megindításáról szóló határozatban említett, e garanciák egyedi támogatásnak minősítésére vonatkozó megfontolásait az adóintézkedésekre is alkalmazni kellett.

6.2.2.1. *A veszteségátvitelre vonatkozó különös dán szabályok*

6.2.2.1.1. *Az 1991–2001-es LCF*

- (390) A megépítésről szóló törvény kezdettől fogva megállapította, hogy az A/S Øresundra kedvezőbb veszteségátviteli szabályok vonatkoznak majd, mint az adómegállapításról szóló általános dán törvény szerint. Már 1991-ben egyértelmű volt, hogy az általános ötéves veszteségátviteli időszak nem elegendő ahhoz, hogy a projektnél felmerült veszteségeket a nyereség elszámolására használják fel. A megépítésről szóló törvény előkészítő feljegyzéseiben a jogalkotó kifejezetten kijelentette, hogy a veszteségátvitelre vonatkozó meghosszabbított elévülési idő 1991-ben történő biztosításának oka az volt, hogy az A/S Øresund nem részesülhetett volna a veszteségátvitelre vonatkozó, általánosan alkalmazandó (ötéves korlátozást előíró) szabályok előnyeiből, a megépítési időszak tartós jelentős kiadásai, valamint amiatt, hogy az A/S Øresund ebben az időszakban nem tudna nyereséget termelni ((267) preambulumbekzdés).

6.2.2.1.1.1. *Az 1991–2001-es LCF: program vagy egyedi támogatás*

- (391) A Bizottság úgy véli, hogy az 1991–2001-es LCF-ből származó állami támogatás nem tekinthető programnak.
- (392) Először is, az 1991–2001-es LCF-ből eredő támogatást nem olyan jogi aktus alapján nyújtják, amely előírja, hogy a jogi aktusban általános és elvont módon megjelölt vállalkozásoknak egyedi támogatásokat kell odaítélni. Ehelyett a megépítésről szóló törvény kifejezetten az A/S Øresundra alkalmazandó különös szabályt ír elő.
- (393) Másodszor, a megépítésről szóló törvény kifejezetten az állandó összeköttetés megépítéseként és üzemeltetéseként határozza meg az érintett projektet. A Bizottság ezért úgy véli, hogy az 1991–2001-es LCF-ből származó támogatásokat úgy kell tekinteni, mint amelyek egy konkrét projekthez kapcsolódnak, mivel a támogatásból eredő előny egyedül az állandó összeköttetésre vonatkozó projekt keretében felmerült veszteségekhez kapcsolódik, más projektek vagy tevékenységek kizárásával. Az 1991–2001-es LCF-ből származó támogatás tehát nem felel meg a támogatási program (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének d) pontjában szereplő fogalom meghatározásának.
- (394) Az 1991–2001-es LCF-ből származó támogatást ezért az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének e) pontja értelmében vett egy vagy több egyedi támogatásnak kell minősíteni.

6.2.2.1.1.2. *Az 1991–2001-es LCF: a támogatásnyújtás időpontja*

- (395) Az 1991–2001-es LCF adókedvezmény formájában nyújtott állami támogatásnak minősül. A Bizottság emlékeztet arra, hogy korábban már megállapította, hogy az előnyös adóügyi megítélésből származó állami támogatást évente nyújtják, a kedvezményezett adóbevallásának az adóhatóságok általi elfogadásával⁽¹⁸⁴⁾, mivel ez az a pillanat, amikor az ilyen állami támogatás esetében az előny általában megvalósul. A Bizottság ezért úgy véli, hogy a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokat ehhez hasonlóan éves alapon nyújtottnak kell tekinteni, kivéve, ha egyértelmű ok van az e megközelítéstől való eltérésre.

⁽¹⁸⁴⁾ Lásd például a Luxemburg által az Amazon javára végrehajtott SA.38944. (2014/C., korábbi 2014/NN.) számú állami támogatásról szóló, 2017. október 4-i (EU) 2018/859 bizottsági határozatot (HL L 153., 2018.6.15., 1. o.). Ezt a megközelítést az uniós bíróságok is elfogadták – lásd például: a Törvényszék 2021. május 12-i ítélete, Luxemburg kontra Bizottság, T-816/17 és T-318/18 egyesített ügyek, ECLI:EU:T:2021:252, 153. és 339. pont.

- (396) A Bizottság úgy véli, hogy ami az 1991–2001-es LCF-et illeti, egyértelműen indokolt eltérni ettől a megközelítéstől, amint azt a (397)–(403) preambulumbekkezdés bővebben kifejti.
- (397) A Bizottság megjegyzi, hogy a dán hatóságok elmagyarázták ((267) preambulumbekkezdés), hogy a konzorcium által az állandó összeköttetés üzembe helyezése előtt elszenvedett veszteségek lényegében az állandó összeköttetés megépítéséhez szükséges kölcsönök kamatainak voltak betudhatóak. Amint azt Dánia kifejtette ((267) preambulumbekkezdés), tekintettel a beruházással kapcsolatos jelentős kezdeti kiadásokra és arra, hogy az állandó összeköttetés az építési időszakban nem termelt nyereséget, a veszteségátvitelre vonatkozó, általánosan alkalmazandó, öt éves korlátozásról rendelkező szabály nem lett volna elegendő ahhoz, hogy ezeket a veszteségeket fel lehessen használni a nyereség elszámolására. Másként fogalmazva, az állandó összeköttetésbe történő beruházás megvalósítása érdekében a konzorciumnak jelentős veszteségeket kellett elszenvednie, és különös szabály alkalmazása nélkül nem lehetett volna ezeket a veszteségeket érdemben átvinni annak érdekében, hogy a következő években elszámolják a nyereséget. Ennek eredményeként a konzorcium által az állandó összeköttetésbe történő beruházás feltételeinek részeként, valamint az állandó összeköttetés megépítése finanszírozásának hosszú távú tervezése érdekében a dán jogalkotó megállapította az 1991–2001-es LCF-et.
- (398) A dán hatóságok megjegyzik, hogy az állami garanciakötelezettséggel együtt az 1991–2001-es LCF-et kezdetben azért fogadták el, hogy biztosítsák az állandó összeköttetésbe történő jelentős beruházásnak a legkisebb költséggel járó finanszírozását ((269) preambulumbekkezdés). Az 1991–2001-es LCF lehetővé tette az A/S Øresund számára, hogy a jövőbeli nyereségeket a le nem járt veszteségekkel számolja el, ezáltal csökkentve adóalapját. Ez előnyhöz juttatta a konzorciumot. Ugyanakkor az 1991–2001-es LCF magasabb likviditási alapot tett lehetővé az adósságtelher csökkentése céljából. A teljes adósságtelher csökkenése azzal is járt, hogy alacsonyabb lett a garanciával biztosított teljes összeg, és ezáltal a garancia formájában nyújtott állami támogatás is csökkent.
- (399) A (379) preambulumbekkezdésben említettek szerint jelentős beruházások megkezdésekor a befektető szokásosan megkövetel bizonyos fokú stabilitást a beruházás pénzügyi tervezésében. A befektetők valószínűleg nem kockáztatják a projekt megvalósításához szükséges időt és erőforrásokat anélkül, hogy észszerű becsléseket tudnának készíteni a beruházásra alkalmazandó pénzügyi feltételekről. A Bizottság e tekintetben megjegyzi, hogy az 1991–2001-es LCF-et azzal a céllal hozták létre, hogy az állandó összeköttetésre irányuló beruházást különleges adóügyi megítélésben részesítsék hosszú távú pénzügyi tervezésének megkönnyítése és összköltségének minimalizálása érdekében. Ezt az adóügyi megítélést a megépítésről szóló törvény a beruházás megkezdése előtt határozta meg, és mint ilyen, azt a beruházásra alkalmazandó egyik alapvető feltételnek kell tekinteni (az állami garanciakötelezettséggel és az állami garancia modelljével együtt), amely alapján a beruházás pénzügyi tervezése elkészült. Ekként az 1991–2001-es LCF alkalmazása kezdetől fogva egyértelmű volt, és azon pénzügyi modell szerves részét képezte, amelynek alapján a konzorcium jelentős beruházás végrehajtását vállalta. A Bizottság különösen megjegyzi, hogy az 1991–2001-es LCF elfogadása mögött meghúzódó jogalkotói szándék – amint azt a megépítésről szóló törvény előkészítő feljegyzései is bizonyítják – az volt, hogy lehetővé tegye az állandó összeköttetés megépítéséből eredő veszteségek érdemi felhasználását.
- (400) A Bizottság azt is megjegyzi, hogy – amint azt a (330) preambulumbekkezdés megállapítja – az A/S Øresund azon joga, hogy veszteségeit az általános dán adózási szabályok által megengedettnél hosszabb időszakra vigye át, előnyt jelentett e jog keletkezésétől kezdve. A veszteségek hosszabb időszakra történő átvitelének lehetősége, valamint az, hogy kezdetől fogva egyértelmű volt, hogy jelentős veszteségek keletkeznek majd, ami biztossá teszi e hosszabb időszak igénybevételét, azt jelentette, hogy az 1991–2001-es LCF-hez kapcsolódó előny kezdetől fogva nyilvánvaló volt. Ez különbözik például a France Télécom ítéletben ⁽¹⁸⁵⁾ szereplő helyzettől, amelyben a különleges adóügyi megítélésből származó előnyt csak az általános adószabályok szerint alkalmazandó iparűzésiadó-mérték megállapításakor lehetett évente megerősíteni ⁽¹⁸⁶⁾.

⁽¹⁸⁵⁾ Fenti 99. lábjegyzet.

⁽¹⁸⁶⁾ A Törvényszék 2009. november 30-i ítélete, Franciaország kontra Bizottság, T-427/04 és T-17/05 egyesített ügyek, ECLI:EU:T:2009:474, 321–323. pont.

- (401) A megépítésről szóló törvény 11. §-a 1991-től preferenciális szabályt állapított meg az A/S Øresund számára, amennyiben az a társasági adó hatálya alá tartozó más jogalanyoknál hosszabb időre volt jogosult veszteségeinek átvételére. A megépítésről szóló törvény elfogadásával Dánia kötelezettséget vállalt arra, hogy lehetővé teszi az A/S Øresund számára, hogy élhessen a hosszabb átviteli időszakokkal kapcsolatos törvényes joggal. A megépítésről szóló törvény 6. §-a úgy rendelkezett, hogy az állandó összeköttetést a dán állam által (holdingtársaságon keresztül) létrehozott korlátolt felelősségű társaság és a svéd állam által létrehozott korlátolt felelősségű társaság közötti konzorciumnak kell kialakítania. Az A/S Øresundot 1991. december 9-én korlátolt felelősségű társaságként alapították ((64) preambulumbekzdés), a konzorciumot pedig a konzorciumi megállapodással 1992. február 13-án hozták létre ((66) preambulumbekzdés). A Bizottság megállapította, hogy az 1991–2001-es LCF-ből származó előnyben részesül a konzorcium is, mivel az 1991–2001-es LCF csökkenti azt az adókötelezettséget, amelynek a kiegyenlítésére a jövedelmét fel kell használnia ((317) preambulumbekzdés). Az, hogy ez az előny az 1991–2001-es LCF-en keresztül a konzorciumhoz kerül, kezdettől fogva nyilvánvaló volt ((400) preambulumbekzdés). A konzorcium ezen előnyéhez való törvényes jogot a megépítésről szóló törvényen keresztül állapították meg, még a konzorcium létrehozását megelőzően.
- (402) E tényezők alapján ((397)–(401) preambulumbekzdés) a Bizottság úgy véli, hogy az 1991–2001-es LCF-ből származó előnyt az állandó összeköttetésre irányuló beruházás (egy nyilvánvalóan jelentős és öt éven belül nem felhasználható veszteségekhez vezető beruházás) finanszírozásának megkönnyítése érdekében állapították meg, valamint e beruházás támogatása érdekében. Az előny magából a megépítésről szóló törvényből származott, és a beruházás egyik feltétele volt. Az 1991–2001-es LCF a konzorcium megalapításának pillanatától és attól kezdve, hogy a konzorcium a megépítésről szóló törvény által biztosított előnyhöz való jogot élvezhette, alkalmas volt arra, hogy torzítsa a versenyt és érintse a tagállamok közötti kereskedelmet azáltal, hogy megerősítette a konzorcium pozícióját a verseny és a tagállamok közötti kereskedelem előtt nyitott piacon. E körülmények között a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy egyértelmű indokok állnak fenn annak megállapítására, hogy az 1991–2001-es LCF-ből származó támogatást nem évente nyújtották, hanem egyszeri alkalommal, a konzorcium létrehozásakor.
- (403) A Bizottság egyébiránt megjegyzi, hogy a hosszabb átviteli időszakhoz való törvényes jogból eredő előny megvalósulása automatikusan, az A/S Øresund, a konzorcium vagy a dán hatóságok mérlegelése nélkül következett be. Éves társaságiadó-kötelezettségének meghatározása során az A/S Øresundra ugyanaz az eljárás vonatkozik, mint a dán társasági adó hatálya alá tartozó bármely más jogalanyra (beleértve a korlátolt felelősségű társaságokat is). Amint azt a (127) preambulumbekzdés leírja, a dániai kötelező közös adózási rendszer keretében a közös adózási csoportot vezető vállalkozás minden évben tájékoztatást nyújt a csoport valamennyi tagjára vonatkozó adóköteles nyereségről és negatív adóalapról. Az adóbevallás a csoport minden egyes tagjára vonatkozóan tartalmazza az adóköteles jövedelmet, a saját átvitt veszteség felhasználását, a csoport többi tagjától származó veszteségek felhasználását, valamint a fennmaradó negatív adóalapot. A dán társasági adó hatálya alá tartozó jogalanyok nem rendelkeznek mérlegelési jogkörrel az átvitt veszteségek felhasználását illetően. Az adómegállapításról szóló dán törvény szerint és 2012. június 18. óta a társasági adóról szóló dán törvény szerint az adott adóévben felhasználható átvitt negatív adóalapot abban az adott évben kell felhasználni; ellenkező esetben elveszik. Az átvitt negatív adóalapot a FIFO-elv szerint kell felhasználni, ami azt jelenti, hogy először a legrégebbi negatív adóalapot kell figyelembe venni. Az adóhatóság által kiadott éves adómegállapító határozat automatikusan létrejön. Az adóhatóságok ezt követően minden évben kiválasztják azokat a jogalanyokat, amelyek adóbevallásait manuálisan ellenőrzik. Ilyen körülmények között, tekintettel a mérlegelés kedvezményezett adóbevallásának időpontjában fennálló hiányára és az adóbevallás hatóságok általi elfogadására, a Bizottság megállapítja, hogy az éves adóbevallások benyújtása nem változtat azon a tényen, hogy a támogatást már 1992-ben nyújtották. Az adóbevallások benyújtása tehát csupán a már odaítélt támogatás megszerzéséhez szükséges formális lépést jelentette, nem pedig éves támogatás iránti kérelmet.
- (404) A Bizottság ezért megállapítja, hogy az 1991–2001-es LCF egy jelentős beruházás támogatását célzó egyetlen egyedi támogatásnak minősül, amelyet Dánia 1992. február 13-án nyújtott a konzorciumnak.

6.2.2.1.2. A 2013–2015-ös LCF

- (405) A (333) preambulumbekzdésben említettek szerint a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az A/S Øresund vagy a konzorcium számára a 2002–2012-es LCF-ből nem származott előny, mivel ebben az időszakban az A/S Øresundra ugyanazok a veszteségátviteli szabályok vonatkoztak, mint a többi vállalkozásra Dániában. Ezért a 2002–2012-es LCF nem minősül az A/S Øresund vagy következtésképpen a konzorcium számára nyújtott állami támogatásnak ((333) és (355) preambulumbekzdés).
- (406) Amint azt a (138) preambulumbekzdés kifejti, a 2012. június 18-i 591. sz. törvénnyel Dániában korlátozták az átvitt veszteségekhez való hozzáférést. Ez a korlátozás azonban nem vonatkozott az A/S Øresundra, mivel a 2002-ben módosított megépítésről szóló törvény Sund & Bælt törvénybe foglalt rendelkezései 2016-ig hatályban maradtak. Csak a 2015. május 4-i 581. sz. törvény helyezte hatályon kívül a Sund & Bælt törvény 12. §-át 2016. január 1-jével, és az A/S Øresundra csak ettől kezdve vonatkoztak a társasági adóról szóló dán törvény általános szabályai. A Bizottság ezért a (337) preambulumbekzdésben arra a következtetésre jutott, hogy a 2013–2015-ös LCF előnyt jelentett az A/S Øresund, és így a konzorcium számára is. A támogatási intézkedés elemek társításából áll ((334) preambulumbekzdés), mivel az A/S Øresund szelektív előnyhöz való jogot szerzett más, hasonló helyzetben lévő vállalkozásokkal szemben abból eredően, hogy az A/S Øresundra alkalmazandó szabályok eltérést írtak elő a referenciarendszertől, ami szelektív előnyt eredményezett.

6.2.2.1.2.1. A 2013–2015-ös LCF: program vagy egyedi támogatás

- (407) A Bizottság úgy véli, hogy a 2013–2015-ös LCF-ből származó támogatás nem tekinthető programnak.
- (408) Először is, a 2013–2015-ös LCF-ből eredő támogatást nem olyan jogi aktus alapján nyújtják, amely előírja, hogy a jogi aktusban általános és elvont módon megjelölt vállalkozásoknak egyedi támogatásokat kell odaítélni. A 2013–2015-ös LCF kifejezetten az A/S Øresundra alkalmazandó különös szabályt ír elő. Az említett támogatás tehát nem felel meg a támogatási program (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének d) pontjában szereplő fogalom meghatározása első feltételének.
- (409) Másodszor, a 2002-ben módosított és a Sund & Bælt törvénybe belefoglalt megépítésről szóló törvény kifejezetten az állandó összeköttetés megépítéseként és üzemeltetéseként határozza meg az érintett projektet. A Bizottság ezért úgy véli, hogy a 2013–2015-ös LCF-ből származó támogatásokat úgy kell tekinteni, mint amelyek egy konkrét projekthez kapcsolódnak, mivel a támogatásból eredő előny egyedül az állandó összeköttetésre vonatkozó projekt keretében felmerült veszteségekhez kapcsolódik, más projektek vagy tevékenységek kizárásával. A 2013–2015-ös LCF-ből származó támogatás tehát nem felel meg a támogatási program (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének d) pontjában szereplő fogalom meghatározása második feltételének.
- (410) A 2013–2015-ös LCF-ből származó támogatás tehát nem felel meg a „támogatási program” (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének d) pontjában szereplő fogalom meghatározásának. E támogatást ezért az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének e) pontja értelmében vett egy vagy több egyedi támogatásnak kell minősíteni.

6.2.2.1.2.2. A 2013–2015-ös LCF: a támogatásnyújtás időpontja

- (411) A (395) preambulumbekzdésben említettek szerint az adókedvezményekből származó állami támogatást általában évente nyújtottnak tekintik, kivéve, ha okkal állapítható meg, hogy a támogatáshoz kapcsolódó előny más időpontban valósult meg. A Bizottság nem úgy látja, hogy a 2013–2015-ös LCF tekintetében egyértelműen indokolt lenne eltérni ettől a megközelítéstől. Az 1991–2001-es LCF-re vonatkozó, a (396)–(404) preambulumbekzdésben ismertetett helyzet alapvetően eltér a 2013–2015-ös LCF-re vonatkozó helyzettől, amint az a (412)–(417) preambulumbekzdésben szerepel.
- (412) A Bizottság megállapította, hogy az 1991–2001-es LCF egy jelentős beruházás támogatását célzó egyetlen egyedi támogatásnak minősül, amelyet Dánia 1992. február 13-án nyújtott a konzorciumnak ((404) preambulumbekzdés). E következtetés levonásakor a Bizottság különösen megjegyezte, hogy az 1991–2001-es LCF-et azzal a céllal hozták létre, hogy megkönnyítsék az állandó összeköttetésre irányuló beruházás hosszú távú tervezését, az előny magából a megépítésről szóló törvényből származott, és a beruházás pénzügyi tervezésének egyik alapvető feltétele volt ((399) preambulumbekzdés).

- (413) A Bizottság először is megjegyzi, hogy a 2013–2015-ös LCF-ből származó támogatás nem tekinthető úgy, hogy 2012. június 18. előtt nyújtották, amikor a társasági adóról szóló dán törvényt módosították ((138) preambulumbekzdés), és a Sund & Bælt törvényt nem. E módosítás hatálybalépését megelőzően az A/S Øresund és a konzorcium nem részesülhetett az e módosításból eredő előnyökben.
- (414) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy az állandó összeköttetést 2000 júliusában helyezték üzembe. Az állandó összeköttetésbe való beruházásra vonatkozó döntést és a beruházás pénzügyi tervezését ezen időpont előtt hajtották végre.
- (415) E körülmények között a Bizottság úgy véli, hogy a 2013–2015-ös LCF-et meg kell különböztetni az 1991–2001-es LCF-től, mivel nem tekinthető úgy, hogy azt az állandó összeköttetésbe történő pénzügyi beruházás támogatása céljából hajtották végre, vagy hogy az ilyen beruházás feltétele volt, vagy hogy a beruházás hosszú távú pénzügyi tervezése megvalósíthatóságának biztosítására irányult, mivel a beruházásra vonatkozó döntés, sőt, maga a beruházás már jóval a 2013–2015-ös LCF hatálybalépése előtt befejeződött. Következésképpen a Bizottság megállapítja, hogy azok az indokok, amelyek alapján megállapította, hogy az 1991–2001-es LCF-ből származó támogatáshoz kapcsolódó előnyt egy alkalommal nyújtották, és amelyek jelentős mértékben azon a tényen alapulnak, hogy az állandó összeköttetés hosszú távú beruházási terve az 1991–2001-es LCF-re, az odaítélésének bizonyosságára, valamint annak szükségességére támaszkodott, hogy azt a pénzügyi tervezés során figyelembe lehet venni, nem vonatkoznak a 2013–2015-ös LCF-re.
- (416) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy az 1991–2001-es LCF és a 2013–2015-ös LCF között volt még a 2002–2012-es LCF is, amely a Bizottság megállapítása szerint nem minősül az A/S Øresundnak vagy a konzorciumnak nyújtott állami támogatásnak ((333) és (355) preambulumbekzdés). A 2013–2015-ös LCF az előnyös bánásmód újbóli bevezetését jelentette, annak ellenére, hogy a beruházás tervezéséhez már nem volt szükség rá. E tekintetben a 2013–2015-ös LCF azzal a hatással járhat, hogy az A/S Øresund vagy a konzorcium napi működését támogatná, nem pedig az állandó összeköttetésbe történő kezdeti beruházást.
- (417) A Bizottság ezért úgy véli, hogy nincs egyértelmű ok arra, hogy eltérjen attól a szokásos megközelítéstől, amely szerint az adókedvezményeket évente nyújtják. Ebből következik, hogy a 2013–2015-ös LCF-ből származó támogatás akkor tekinthető véglegesen odaítéltnak, amikor az adóhatóság elfogadta az A/S Øresundnak a 2013–2015-ös LCF időszaka azon adóéveire vonatkozó adóbevallásait, amelyekben nagyobb összegű veszteséget lehetett felhasználni.
- (418) A Bizottság ezért úgy véli, hogy a 2013–2015-ös LCF-ből származó állami támogatás több egyedi támogatásnak minősül, amelyeket 2014-től kezdődően⁽¹⁸⁷⁾ évente, az A/S Øresund adóbevallásainak hatóságok általi elfogadásakor és a 2015-ös adóévre vonatkozó adóbevallás elfogadásáig nyújtottak. A 2013–2015-ös LCF-et a 2016. adóévtől alkalmazandó, 2015. május 4-i 581. sz. törvény hatályon kívül helyezte.

6.2.2.2. Az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok

6.2.2.2.1. Az 1999–2007-es DEP és a 2008–2015-ös DEP

- (419) Amint azt a (145) preambulumbekzdés kifejti, az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvényben az épületek és létesítmények tekintetében meghatározott általános maximális értékcsökkenési ráta az 1998. június 26-i 433. sz. törvénnyel 5 %-ra, a 2007. június 6-i 540. sz. törvénnyel pedig 4 %-ra csökkent. Az A/S Øresund esetében az értékcsökkenési ráta azonban a megépítésről szóló törvény 12. és 13. §-a, valamint a Sund & Bælt törvény megfelelő, 2016-ig hatályos 13. és 14. §-a értelmében 6 %/2 % maradt. A (344) preambulumbekzdésben említettek szerint a dán állam azáltal hozta kedvezőbb helyzetbe az A/S Øresundot a dán társasági adó hatálya alá tartozó más jogalanyoknál, hogy nem módosította az A/S Øresundra alkalmazandó szabályokat az általános adózási szabályok változásait megjelenítendő. Csak a 2016. január 1-jén hatályba lépett, 2015. május 4-i 581. sz. törvény helyezte hatályon kívül a Sund & Bælt törvény 13. és 14. §-át, és az A/S Øresundra csak ettől kezdve vonatkoztak a társasági adóról szóló dán törvény és az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény általános szabályai. A támogatási

⁽¹⁸⁷⁾ A 2013-as adóévre vonatkozó adóbevallást 2014-ben nyújtották be.

intézkedés elemek társításából áll ((344) preambulumbekzdés), mivel az A/S Øresund előnyösebb helyzetbe került más, hasonló helyzetben lévő vállalkozásokkal szemben, abból eredően, hogy a Sund & Bælt törvény kedvezőbb adóügyi megítélést írt elő, és ezért eltért az értékcsökkenési leírásról szóló módosított dán törvénytől, amely szigorúbb volt, és amely nem vonatkozott az A/S Øresundra, csak a más, hasonló ténybeli és jogi helyzetben lévő vállalkozásokra. A (319) preambulumbekzdésben megállapítottak szerint az A/S Øresund számára a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok által biztosított bármely előny előnyt jelent a konzorcium számára is.

6.2.2.2.2. Az 1999–2007-es DEP és a 2008–2015-ös DEP: program vagy egyedi támogatás

- (420) A Bizottság úgy véli, hogy az 1999–2007-es DEP-ből és a 2008–2015-ös DEP-ből származó állami támogatás nem tekinthető program alapján nyújtott támogatásnak.
- (421) Először is a támogatást nem olyan jogi aktus alapján nyújtják, amely előírja, hogy a jogi aktusban általános és elvont módon megjelölt vállalkozásoknak egyedi támogatásokat kell odaítélni. A Sund & Bælt törvénybe beépített megépítésről szóló törvény kifejezetten az A/S Øresundra hivatkozik, mint amely jogosult az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályt igénybe venni. Az 1999–2007-es DEP-ből és a 2008–2015-ös DEP-ből származó támogatás tehát nem felel meg a támogatási program (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének d) pontjában szereplő fogalommeghatározása első feltételének.
- (422) Másodszor, az 1999–2007-es DEP-et és a 2008–2015-ös DEP-et úgy kell tekinteni, mint amelyek egy konkrét projekthez kapcsolódnak, mivel az ezen intézkedésekből származó támogatások az állandó összeköttetés beruházási költségeinek értékcsökkenéséhez kapcsolódó előnyt foglalnak magukban, más projektek vagy tevékenységek kizárásával. Ennek oka, hogy a megépítésről szóló törvény és a Sund & Bælt törvény kifejezetten az állandó összeköttetés építéseként és üzemeltetéseként határozza meg az adott projektet. Az 1999–2007-es DEP-ből és a 2008–2015-ös DEP-ből eredő támogatás tehát nem felel meg a támogatási program (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének d) pontjában szereplő fogalommeghatározása második feltételének.
- (423) Az 1999–2007-es DEP-ből és a 2008–2015-ös DEP-ből származó támogatás tehát nem felel meg a „támogatási program” (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének d) pontjában szereplő fogalommeghatározásának. E támogatást ezért az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének e) pontja értelmében vett egy vagy több egyedi támogatásnak kell minősíteni.

6.2.2.2.3. Az 1999–2007-es DEP és a 2008–2015-ös DEP: a támogatásnyújtás időpontjai

- (424) A (395) preambulumbekzdésben említettek szerint az adókedvezményekből származó állami támogatások esetében az előny általában évente valósul meg, kivéve, ha okkal feltételezhető, hogy más álláspont indokolt. A Bizottság úgy véli, hogy az 1999–2007-es DEP-ből és a 2008–2015-ös DEP-ből származó támogatásokat illetően úgy tűnik, hogy a támogatást elméletileg évente nyújtják. Mivel azonban az A/S Øresund mérlegelési jogkörrel rendelkezett arra vonatkozóan, hogy az adóbevallásaiban mikor alkalmazhatja értékcsökkenési leírást eszközeire ((125) preambulumbekzdés), az előny a gyakorlatban ritkábban valósult meg ((425)–(428) preambulumbekzdés).
- (425) A Bizottság először is megjegyzi, hogy az 1999–2007-es DEP-ből eredő támogatásban rejlő előny nem tekinthető 1998. június 26. előtt nyújtottnak, amikor az épületekre és létesítményekre az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvényben meghatározott általános értékcsökkenési ráta 5 %-ra csökkent, és hasonló változást nem alkalmaztak az A/S Øresundra vonatkozó értékcsökkenési szabályok tekintetében. Hasonlóképpen, a 2008–2015-ös DEP-ből eredő támogatásban rejlő előny nem tekinthető úgy, hogy azt 2007. június 6. előtt nyújtották, amikor is az épületekre és létesítményekre az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvényben meghatározott általános értékcsökkenési ráta 4 %-ra csökkent, és hasonló változást nem alkalmaztak az A/S Øresundra vonatkozó értékcsökkenési szabályok tekintetében. Ezért nem állítható, hogy mivel az A/S Øresundra alkalmazandó szabály mint olyan már a megépítésről szóló törvény részét képezte, hogy a támogatást is a megépítésről szóló törvénnyel együtt nyújtott támogatásnak kell tekinteni.
- (426) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy az 1991–2001-es LCF-re vonatkozó, a (396)–(404) preambulumbekzdésben ismertetett helyzet alapvetően eltér az 1999–2007-es DEP-re és a 2008–2015-ös DEP-re vonatkozó helyzettől. Az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvény 1998. június 26-i és 2007. június 6-i módosításakor már döntés született arról, hogy beruháznak az állandó összeköttetés megépítésébe, és valójában az állandó összeköttetés szinte készen állt az üzembe helyezésre. Ekként az 1991–2001-es LCF-től ((399) preambulumbekzdés) eltérően a dán állam azon döntése, hogy az A/S Øresund számára kedvezőbb értékcsökkenési leírási feltételeket kínál, mint a dán

társasági adó hatálya alá tartozó más jogalanyok számára, nem tekinthető a beruházás pénzügyi tervezését alátámasztó egyik alapvető feltételnek. A Bizottság megjegyzi különösen, hogy a pénzügyi terv elkészítésekor a dán hatóságok nem tartották szükségesnek, hogy az A/S Øresund számára az eszközök értékcsökkenési leírására vonatkozó szabályok tekintetében előnyös bánásmódot biztosítsanak a társasági adó hatálya alá tartozó más korlátozott felelősségű társaságokhoz képest – a dán hatóságok valójában még úgy is vélték, hogy az 1991–1998-as DEP ténylegesen hátrányos volt az A/S Øresund/a konzorcium számára ((268) preambulumbekzdés). Az 1999–2007-es DEP-ből és a 2008–2015-ös DEP-ből eredő támogatás ezért nem tekinthető az állandó összeköttetésbe történő beruházáshoz nyújtott támogatásnak. E körülmények között azok a megfontolások, amelyek alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az 1991–2001-es LCF-et a konzorcium létrehozásakor egyedi támogatásként nyújtották, különösen azért, mert az 1991–2001-es LCF-re szükség volt az állandó összeköttetésre irányuló beruházás pénzügyi tervezéséhez, nem vonatkoznak az 1999–2007-es DEP-re és a 2008–2015-ös DEP-re. A Bizottság megjegyzi, hogy az 1999–2007-es DEP-ből és a 2008–2015-ös DEP-ből származó támogatást ezért helyénvalóbb úgy tekinteni, hogy az A/S Øresund és a konzorcium napi működését, nem pedig az állandó összeköttetésbe történő kezdeti beruházást támogatja.

- (427) A Bizottság megjegyzi, hogy az A/S Øresund az adóbevallásainak benyújtásakor támaszkodott a rá alkalmazandó szabályokra az egy adott évre vonatkozó adókötelezettségének megállapítása érdekében. A negatív adóalap átvitelének felhasználásától eltérően, amelyet automatikusan alkalmaztak ((127) preambulumbekzdés), Dániában a dán társasági adó hatálya alá tartozó jogalanyok választhatnak, hogy mikor és milyen mértékben alkalmaznak értékcsökkenési leírást eszközeikre adóbevallásukban, az alkalmazandó jog által előírt korlátokon belül ((125) preambulumbekzdés). Az A/S Øresund tehát megválaszthatta, hogy mely időpontban kívánja leírni az eszközeit az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvényben előírt mértéket meghaladó mértékben. Ennek eredményeként az 1999–2007-es DEP-ből és a 2008–2015-ös DEP-ből származó előny nem következett be automatikusan minden évben az adóbevallások éves elfogadásakor, ha nem alkalmaztak az általános dán adózási szabályok szerinti mértéket meghaladó értékcsökkenést.
- (428) E körülmények között a Bizottság úgy véli, hogy az A/S Øresund rendelkezésére álló magasabb értékcsökkenési rátához kapcsolódó előny – tekintettel arra, hogy a rá alkalmazandó szabályokat nem módosították az általános jogi korlátozások megjelenítése érdekében – azon adóbevallások elfogadásának időpontjában valósult meg, amelyekben ilyen magasabb értékcsökkenési rátát alkalmaztak ((129) preambulumbekzdés). Ez az az időpont emellett, amikor az 1999–2007-es DEP-ből és a 2008–2015-ös DEP-ből eredő állami támogatások torzíthatták a versenyt, vagy érinthették a tagállamok közötti kereskedelmet.
- (429) A Bizottság ezért úgy véli, hogy az 1999–2007-es DEP-ből és a 2008–2015-ös DEP-ből származó támogatások több egyedi támogatásnak minősülnek, amelyeket Dánia 2000-től ⁽¹⁸⁸⁾ nyújtott az A/S Øresund azon adóbevallásainak elfogadásakor, amelyekben az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvényben előírt mértéket meghaladó értékcsökkenési rátát alkalmazott, egészen a 2015-ös adóévre vonatkozó adóbevallás elfogadásáig. A 2008–2015-ös DEP-et a 2016. adóévtől alkalmazandó, 2015. május 4-i 581. sz. törvény hatályon kívül helyezte 2016. január 1-től.

6.3. Új támogatáskénti vagy létező támogatáskénti besorolás

- (430) Miután megállapította, hogy a támogatási intézkedések olyan egyedi támogatásnak minősülnek, amelyet nem támogatási program alapján ítétek oda, valamint meghatározta az odaítélésük időpontját, a Bizottságnak minden egyes támogatási intézkedés esetében meg kell határoznia, hogy azok új vagy létező támogatásnak minősülnek-e.
- (431) Az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének c) pontja szerinti új támogatás minden olyan támogatás, amely nem létező támogatás, beleértve a létező támogatások módosítását is.

⁽¹⁸⁸⁾ A 1999-es adóévre vonatkozó adóbevallást 2000-ben nyújtották be. A gyakorlatban az odaítélés első időpontja nem következett be a 2004-es adóévre vonatkozó adóbevallás elfogadása előtt, mivel Dánia megerősíti, hogy az A/S Øresund a korábbi adóévekben nem alkalmazott értékcsökkenési leírást ((271) preambulumbekzdés).

(432) Az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének b) pontja a következőképpen határozza meg a „létező támogatás” fogalmát:

- „i. Ausztria, Finnország és Svédország csatlakozási okmánya 144. és 172. cikkének sérelme nélkül [...] minden támogatás, amely az EUMSZ-nek az érintett tagállamokban történő hatálybalépését megelőzően már létezett, vagyis az olyan támogatási programok és egyedi támogatások, amelyeket az EUMSZ-nek az érintett tagállamokban történő hatálybalépése előtt vezettek be és azt követően is alkalmazhatók;
- ii. engedélyezett támogatás, azaz olyan támogatási programok és egyedi támogatások, amelyeket a Bizottság vagy a Tanács engedélyezett;
- iii. olyan támogatás, amelyet a 659/1999/EK rendelet 4. cikkének (6) bekezdése szerint vagy [az (EU) 2015/1589 rendelet] 4. cikkének (6) bekezdése szerint, vagy a 659/1999/EK rendelet hatálybalépése előtt, de ennek az eljárásnak megfelelően engedélyeztek;
- iv. olyan támogatás, amely létező támogatásnak tekintendő [az (EU) 2015/1589 rendelet] 17. cikke szerint;
- v. olyan támogatás, amelyet létező támogatásnak kell tekinteni, mert megállapítható, hogy a hatálybalépése idején nem minősült támogatásnak, és ezt követően – a belső piac fejlődésének eredményeként és anélkül, hogy a tagállam módosította volna – vált támogatássá. Egyes intézkedéseknek egy tevékenység az uniós jog általi liberalizálását követő támogatássá válása során az ilyen intézkedések a liberalizációra megállapított időpontot követően már nem minősülnek támogatásnak.”

(433) Az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikke b) pontjának iv. alpontjával összefüggésben az (EU) 2015/1589 rendelet 17. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy minden támogatást, amellyel kapcsolatban a tízéves jogvesztő határidő lejárt, létező támogatásnak kell tekinteni. A 17. cikk (2) bekezdése szerint ez a jogvesztő határidő azon a napon kezdődik, amikor a jogellenes támogatást a kedvezményezettnek egyedi támogatás formájában vagy támogatási program részét képező támogatás formájában nyújtják. A Bizottság vagy a Bizottság kérésére eljáró tagállam jogellenes támogatással kapcsolatos intézkedései megszakítják a jogvesztő határidőt. A jogvesztő határidő minden megszakítástól számítva újra indul.

6.3.1. Állami garanciák: új vagy létező támogatás

(434) A Bizottság a (388) preambulumbekkezdésben arra a következtetésre jutott, hogy az állami garancia modelljéből származó támogatást véglegesen a konzorciumi megállapodással, a konzorcium 1992. február 13-i megalapításának napjától kezdve biztosították a konzorciumnak. E következtetésre tekintettel meg kell határozni, hogy az állami garancia modelljéből származó támogatás a létező támogatás (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének b) pontja szerinti bármely fogalom meghatározása alá tartozik-e.

(435) Először is a Bizottság emlékeztet arra, hogy a panaszos 2013. április 16-án nyújtott be panaszt a Bizottsághoz, amelyben azt állította, hogy az állami garancia modellje jogellenes állami támogatásnak minősül. A Bizottság e panaszra vonatkozóan 2013. május 13-án intézett tájékoztatási kérelmet Dániához és Svédországhoz. A Bizottság úgy véli, hogy ez a tájékoztatási kérelem a Bizottság által az állami garancia modelljéből eredő támogatások tekintetében tett intézkedésnek minősül, amely az (EU) 2015/1589 rendelet 17. cikke értelmében megszakította a 2003. május 13-tól (azaz a tájékoztatási kérelem előtt tíz évvel) nyújtott támogatásokkal kapcsolatos jogvesztő határidőt.

(436) A Bizottság ugyanakkor megjegyzi, hogy az állami garancia modelljéből eredő támogatásokhoz kapcsolódó jogvesztő határidő 2002. február 13-án, azaz tíz évvel a támogatás odaítélését követően lejárt. Ez a jogvesztő határidő tehát lejárt addigra, amikor a Bizottság 2013. május 13-i tájékoztatási kérelme megszakíthatta volna azt.

(437) E körülmények között a Bizottság megállapítja, hogy a Dánia és Svédország által a konzorciumnak nyújtott állami garancia modelljéből eredő támogatás az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikke b) pontjának iv. alpontja értelmében létező támogatásnak minősül.

(438) Másodszor, a Bizottság megjegyzi, hogy a svéd hatóságok azzal érvelnek, hogy a Svédország által az állandó összeköttetéssel kapcsolatban nyújtott esetleges támogatásokat Svédország Unióhoz való csatlakozása előtt és az EGT-megállapodás 1994. január 1-jei hatálybalépése előtt nyújtották.

- (439) Amint az a (432) preambulumbekzdésben szerepel, az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikke b) pontjának i. alpontja értelmében az EUMSZ Svédországban történő hatálybalépése előtt nyújtott támogatás létező támogatásnak minősül. Ez azonban nem érinti Ausztria, Finnország és Svédország csatlakozási okmányának 144. és 172. cikkét. Az említett okmány 144. cikke szerint „[...] az új tagállamokban a csatlakozást megelőzően alkalmazott támogatások közül csak azok minősülnek »létező támogatásnak«, amelyeket 1995. április 30-ig közöltek a Bizottsággal [...]”.
- (440) Az eljárás megindításáról szóló határozat (113) preambulumbekzdésében a Bizottság jelezte, hogy amennyiben a konzorcium által Svédországnak nyújtott államigaranca-modellből származó támogatást 1992-ben nyújtott támogatásnak kell tekinteni, az nem tekinthető létező támogatásnak az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikke b) pontjának i. alpontja alapján, mivel azt akkor még nem közölték a Bizottsággal.
- (441) A Bizottság azonban emlékeztet arra, hogy amikor Svédország bevezette az állami garancia modelljét, egyértelmű volt a Bizottság azon gyakorlata, hogy a közlekedési infrastruktúra kiépítését és üzemeltetését nem tekintették gazdasági tevékenységnek ⁽¹⁸⁹⁾. E körülmények között a Bizottság úgy véli, hogy érthető, hogy az állami garancia modelljét nem jelentették be a Bizottságnak olyan támogatásként, amely az EUMSZ hatálybalépése előtt létezett, mivel akkoriban az ilyen intézkedést általában nem tekintették állami támogatásnak.
- (442) Mindenesetre a Bizottság megjegyzi, hogy az állandó összeköttetésre vonatkozó projektet az Európai Tanács 1994 decemberében a TEN-T egyik kiemelt fontosságú projektjeként hagyta jóvá ((58) preambulumbekzdés). Mielőtt a Tanács jóváhagyta volna a projektnek az említett listára való felvételét, az államok közölték a Bizottsággal a projekt vázlatát, beleértve azt a szándékukat is, hogy azt államigaranca-modell útján finanszírozzák. Ezért, még ha az állami garancia modellje Svédország uniós csatlakozása előtt nem is minősült állami támogatásnak, 1995. április 30-ig mindazonáltal közölték a Bizottsággal a TEN-T kiemelt fontosságú projektek listájára való felvételének előkészítése keretében.
- (443) Következésképpen a Bizottság úgy véli, hogy a Svédország által a konzorciumnak nyújtott állami garancia modelljéből eredő támogatás az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikke b) pontjának i. alpontja értelmében létező támogatásnak minősül.
- (444) Ezenfelül, amint az a (387) preambulumbekzdésben szerepel, a konzorciumnak az állami garancia modelljéből származó előnye az, hogy az államok kötelesek vállalni az állandó összeköttetés tervezésének és megépítésének finanszírozásával kapcsolatos kockázatokat, és ez az előny, valamint az arra való jogosultság a létrejötte óta nem változott. A Bizottság megjegyzi, hogy a megépítésről szóló törvény 8. §-ának a Sund & Bælt törvény 11. §-ával való felváltása ebben az összefüggésben nem releváns, mivel a két rendelkezés lényegében azonos ((87) preambulumbekzdés).
- (445) A (434)–(444) preambulumbekzdésben vázolt megfontolások fényében a Bizottság megállapítja, hogy a Dánia és Svédország által a konzorciumnak nyújtott állami garancia modelljéből eredő támogatások az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikke b) pontjának iv. alpontja értelmében létező támogatásnak minősülnek. Ezenfelül a Bizottság megállapítja, hogy a Svédország által a konzorciumnak nyújtott, említett támogatás az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikke b) pontjának i. alpontja értelmében létező támogatásnak minősül.

6.3.2. A veszteségátvitelre vonatkozó különös dán szabályok: új vagy létező támogatás

6.3.2.1. Az 1991–2001-es LCF: új vagy létező támogatás

- (446) A Bizottság a (404) preambulumbekzdésben arra a következtetésre jutott, hogy az 1991–2001-es LCF-ből származó támogatást Dánia 1992. február 13-án nyújtotta a konzorciumnak. E következtetésre tekintettel meg kell határozni, hogy az 1991–2001-es LCF-ből származó támogatás a létező támogatás (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének b) pontja szerinti bármely fogalom meghatározása alá tartozik-e.

⁽¹⁸⁹⁾ Lásd: Øresund-ítélet, 308. pont.

- (447) Először is, amint az a (435) preambulumbekzdésben szerepel, a panaszos 2013. április 16-án nyújtott be panaszt, amelyben azt állította, hogy az állami garancia modellje jogellenes állami támogatásnak minősül, amellyel kapcsolatban a Bizottság 2013. május 13-án intézett tájékoztatási kérelmet az államokhoz. Ebben az időpontban sem a panasz, sem a Bizottság tájékoztatási kérelme nem hivatkozott a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokra. A Bizottság megállapította, hogy az említett tájékoztatási kérelem megszakított bármilyen, a támogatásokkal kapcsolatos, 2003. május 13-ig le nem járt jogvesztő határidőt ((434)–(437) preambulumbekzdés). 2014. január 8-án a panaszos további dokumentációt nyújtott be, amelyben azt állította, hogy a konzorcium is élvezte a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok előnyeit. A Bizottság 2014. február 21-én tájékoztatási kérelmet küldött az államoknak a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokat érintően ((3) preambulumbekzdés).
- (448) A Bizottság úgy véli, hogy a 2014. február 21-i tájékoztatási kérelem a Bizottság által a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok, köztük az 1991–2001-es LCF-ből eredő támogatás tekintetében tett intézkedésnek minősül, amely az (EU) 2015/1589 rendelet 17. cikke értelmében megszakította a 2004. február 21-től (azaz a tájékoztatási kérelem előtt tíz évvel) nyújtott támogatásokkal kapcsolatos jogvesztő határidőt.
- (449) A Bizottság ugyanakkor megjegyzi, hogy az 1991–2001-es LCF-ből eredő támogatásokhoz kapcsolódó jogvesztő határidő 2002. február 13-án, azaz tíz évvel a támogatás odaítélését követően lejárt. Ez a jogvesztő határidő tehát lejárt addigra, amikor a Bizottság 2014. február 21-i tájékoztatási kérelme megszakíthatta volna azt.
- (450) E körülmények között a Bizottság megállapítja, hogy a Dánia által a konzorciumnak nyújtott, az 1991–2001-es LCF-ből eredő támogatások az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikke b) pontjának iv. alpontja értelmében létező támogatásnak minősülnek.

6.3.2.2. A 2013–2015-ös LCF: új vagy létező támogatás

- (451) A Bizottság a (418) preambulumbekzdésben megállapította, hogy a 2013–2015-ös LCF-ből származó állami támogatást Dánia évente nyújtotta a konzorciumnak, az A/S Øresund adóbevallásainak hatóságok általi elfogadásakor, a 2015-ös adóévre vonatkozó adóbevallás elfogadásáig. E következtetésre tekintettel meg kell határozni, hogy a 2013–2015-ös LCF-ből származó támogatás a létező támogatás (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének b) pontja szerinti bármely fogalom meghatározása alá tartozik-e.
- (452) Először is, amint az a (447) preambulumbekzdésben szerepel, a Bizottság 2014. február 21-én küldött tájékoztatási kérelmet az államoknak a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokból eredő állítólagos támogatást illetően. A Bizottság a (448) preambulumbekzdésben arra a következtetésre jutott, hogy ez a tájékoztatási kérelem a Bizottság által a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokkal „kapcsolatos intézkedésnek” minősül. A 2013–2015-ös LCF e szabályok részét képezi. Így a 2013–2015-ös LCF-ből származó valamennyi támogatást a Bizottság intézkedését követően nyújtották, és ezért azok nem minősülnek az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikke b) pontjának iv. alpontja értelmében létező támogatásnak.
- (453) Másodszor, a Bizottság megjegyzi, hogy a 2013–2015-ös LCF-ből származó támogatás nem felel meg az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikke b) pontjának egyéb alpontjaiban foglalt feltételeknek sem.
- (454) A Bizottság tehát megállapítja, hogy a Dánia által a konzorciumnak nyújtott, a 2013–2015-ös LCF-ből eredő támogatás az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikke c) pontjának értelmében vett új támogatásnak minősül.

6.3.3. Az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok: új vagy létező támogatás

6.3.3.1. Az 1999–2007-es DEP: új vagy létező támogatás

- (455) A Bizottság a (429) preambulumbekzdésben arra a következtetésre jutott, hogy az 1999–2007-es DEP-ből származó állami támogatást 2000-tól kezdődően nyújtották, amikor a hatóságok elfogadták az A/S Øresund azon adóbevallásait, amelyekben az értékcsökkenési leírásról szóló törvényben előírt mértéket meghaladó értékcsökkenési rátát alkalmazott. E következtetésre tekintettel meg kell határozni, hogy az 1999–2007-es DEP-ből származó támogatás a létező támogatás (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének b) pontja szerinti bármely fogalom meghatározása alá tartozik-e.

- (456) Először is a Bizottság megjegyzi, hogy – amint azt az 1991–2001-es LCF tekintetében kifejtette ((452) preambulumbekzdés) – az általa 2014. február 21-én küldött tájékoztatási kérelem a Bizottság által a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokkal „kapcsolatos intézkedésnek” minősült.
- (457) Így a 2004. február 21-től nyújtott támogatásokra vonatkozó jogvesztő határidő 2014. február 21-én megszakadt, következésképpen e támogatás nem minősül az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikke b) pontjának iv. alpontja értelmében vett létező támogatásnak.
- (458) A 2004. február 21. előtt nyújtott támogatásokra vonatkozó jogvesztő határidő azonban lejárt, amikor megszakhadt volna, és ezért azok az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikke b) pontjának iv. alpontja értelmében létező támogatásnak minősülnek. A Bizottság megjegyzi, hogy Dánia a (271) preambulumbekzdésben megerősítette, hogy a gyakorlatban az A/S Øresund 2004. február 21. előtt nem igényelt értékcsökkenést adóbevallásában, így ténylegesen nem nyújtottak olyan támogatást, amely az említett cikk értelmében létező támogatásnak minősülhetne.
- (459) Másodszor, a Bizottság megjegyzi, hogy az 1999–2007-es DEP-ből származó támogatás nem felel meg az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikke b) pontjának egyéb alpontjaiban foglalt feltételeknek sem.
- (460) A Bizottság tehát megállapítja, hogy a Dánia által a konzorciumnak nyújtott, az 1999–2007-es DEP-ből eredő támogatás az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikke c) pontjának értelmében vett új támogatásnak minősül, amennyiben 2004. február 21-ét követően nyújtották.

6.3.3.2. A 2008–2015-ös DEP: új vagy létező támogatás

- (461) A Bizottság a (429) preambulumbekzdésben arra a következtetésre jutott, hogy a 2008–2015-ös DEP-ből származó állami támogatást attól kezdődően nyújtották, amikor a hatóságok elfogadták az A/S Øresund azon adóbevallásait, amelyekben az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvényben előírt mértéket meghaladó értékcsökkenési rátát alkalmazott, a 2015-ös adóévre vonatkozó adóbevallás elfogadásáig. E következtetésre tekintettel meg kell határozni, hogy a 2008–2015-ös DEP-ből származó támogatás a létező támogatás (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének b) pontja szerinti bármely fogalom meghatározása alá tartozik-e.
- (462) Az 1999–2007-es DEP-hez hasonlóan ((456) preambulumbekzdés), a Bizottság által 2014. február 21-én küldött tájékoztatási kérelem a Bizottság „intézkedésének” minősült, így a jogvesztő határidő a 2008–2015-ös DEP tekintetében is megszakadt 2014. február 21-én. Így a 2004. február 21-től nyújtott támogatásokra vonatkozó jogvesztő határidő 2014. február 21-én megszakadt, következésképpen e támogatások nem minősülnek az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikke b) pontjának iv. alpontja értelmében létező támogatásnak.
- (463) E tekintetben a Bizottság megjegyzi, hogy a 2008–2015-ös DEP-ből eredő támogatásokat szükségképpen 2004. február 21. után nyújtották, így azok nem minősülnek az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikke b) pontjának iv. alpontja értelmében vett létező támogatásnak.
- (464) Másodszor, a Bizottság megjegyzi, hogy a 2008–2015-ös DEP-ből származó támogatás nem felel meg az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikke b) pontjának egyéb alpontjaiban foglalt feltételeknek sem.
- (465) A Bizottság tehát megállapítja, hogy a Dánia által a konzorciumnak nyújtott, a 2008–2015-ös DEP-ből eredő támogatás az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikke c) pontjának értelmében vett új támogatásnak minősül.

6.4. A támogatás jogszerűsége

- (466) Az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy a tagállamok tájékoztassák a Bizottságot az észrevételei megtételéhez szükséges időben minden támogatásnyújtásra irányuló szándékról. Ezenfelül, az említett cikkben foglalt felfüggesztési kötelezettség tiltja, hogy a tagállamok hatályba léptessék a javasolt intézkedést, amíg a Bizottság jogerős határozatot nem hozott.
- (467) Az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének f) pontja alapján az EUMSZ 108. cikke (3) bekezdésének megsértésével bevezetett új támogatás jogellenes.

- (468) A Bizottság a (454), (460) és (465) preambulumbekzdésben arra a következtetésre jutott, hogy a 2013–2015-ös LCF-ből, az 1999–2007-es DEP-ből és a 2008–2015-ös DEP-ből származó támogatás új támogatásnak minősül. A Bizottság megjegyzi, hogy Dánia anélkül hajtotta végre ezeket az intézkedéseket, hogy azokat előzetesen bejelentette volna a Bizottságnak, és megvárta volna a Bizottság erre vonatkozó határozatát. Dánia ezért ezeket az új támogatási intézkedéseket az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdésével ellentétesen hajtotta végre.
- (469) A teljesség kedvéért a Bizottság megjegyzi, hogy a konzorcium 1995. augusztus 1-jei levelében tájékoztatta a Bizottságot az állandó összeköttetésre vonatkozó államigazgatási-modell létezéséről ((149) preambulumbekzdés).
- (470) Még ha e levél esetleg úgy is értelmezhető, hogy kiterjed a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokra is, mivel azok az 1991. évi megépítésről szóló törvény részét képezték (lásd még az (504) preambulumbekzdés c) pontját), és így megállapítható, hogy a Bizottságot tájékoztatták az ezen intézkedésekből eredő támogatás nyújtására vonatkozó tervekről, ez nem változtat azon a következtetésen, hogy Dánia ezeket az intézkedéseket az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdésével ellentétesen hajtotta végre, mivel e végrehajtással nem várta meg a Bizottság határozatának kézhezvételét.
- (471) Mindenesetre a Bizottság úgy véli, hogy az 1995. augusztus 1-jei levél nem tekinthető az új támogatási intézkedések bejelentésének ((454), (460) és (465) preambulumbekzdés), amelyeket legkorábban az A/S Øresund 2004-es adóévre vonatkozó adóbevallásának elfogadásától kezdődően nyújtottak ((418) és (429) preambulumbekzdés), azaz majdnem tíz évvel azután, hogy az 1995. augusztus 1-jei levelet benyújtották a Bizottságnak.
- (472) A Bizottság tehát megállapítja, hogy a 2013–2015-ös LCF-ből, az 1999–2007-es DEP-ből és a 2008–2015-ös DEP-ből származó támogatás új támogatásnak minősül.

6.5. Az összeegyeztethetőség értékelése

6.5.1. Az állami garanciák és az 1991–2001-es LCF

- (473) A Bizottság a (388), illetve (404) preambulumbekzdésben arra a következtetésre jutott, hogy az állami garancia modelljéből és az 1991–2001-es LCF-ből származó támogatás egyedi támogatásnak minősül, a (445), illetve a (450) preambulumbekzdésben pedig arra, hogy „létező támogatásnak” minősül.
- (474) Az (EU) 2015/1589 rendelet 22. cikke úgy rendelkezik, hogy a Bizottság megfelelő intézkedéseket javasolhat az érintett tagállamnak, ha arra a következtetésre jut, hogy valamely létező támogatási program nem, vagy többé már nem egyeztethető össze a belső piaccal. Ez azonban nem vonatkozik az egyedi létező támogatásokra. Ezért, mivel a Bizottság nem javasolhat megfelelő intézkedéseket az egyedi létező támogatásokkal kapcsolatban, nem szükséges értékelni a támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségét.
- (475) A Bizottság ezért arra a következtetésre jut, hogy nem szükséges, hogy a Bizottság megállapítsa, hogy az állami garancia modelljéből vagy az 1991–2001-es LCF-ből származó támogatás összeegyeztethető-e a belső piaccal.
- (476) A Bizottság megjegyzi azonban, hogy a konzorcium a jövőre nézve vállalta, hogy új adósság finanszírozása vagy meglévő adósság refinanszírozása esetén nem él az állami garanciához való jogával anélkül, hogy megfizetné a piacnak megfelelő díjat. Ebből a célból az államok kötelezettséget vállaltak arra vonatkozóan ((265) preambulumbekzdés), hogy a konzorcium piaci feltételek mellett finanszírozza majd az új adósságokat és refinanszírozza a meglévő adósságokat. Ezért az állami garancia modelljéből eredő, a konzorciumnak nyújtott támogatást a konzorcium fennálló, hitelviszonyt megtestesítő instrumentumainak lejártával fokozatosan megszüntetik. Az államok áttekintést nyújtottak a Bizottságnak a fennmaradó adósság piaci feltételekre való áttéréséről és a várható törlesztési konstrukcióról ((265) preambulumbekzdés). Az államok ezzel összefüggésben megerősítették, hogy a konzorcium az Øresund-ítélet óta nem vett fel új, állami garanciával biztosított finanszírozást vagy refinanszírozást ((265) preambulumbekzdés).
- (477) A Bizottság emlékeztet arra, hogy a panaszos azt állítja ((222) preambulumbekzdés), hogy állami támogatásnak minősülhetnek az olyan vállalkozások által elért kedvezőbb finanszírozási feltételek, amelyek jogi formája mentességet biztosít a csődeljárásra vagy más fizetésképtelenségi eljárásra vonatkozó általános szabályok alól, így tehát a konzorcium továbbra is jelentős előnyt élvezne, még azt követően is, hogy az államok nem adnak ki a továbbiakban konkrét állami garanciákat. A Bizottság – anélkül, hogy meghatározná, hogy helyes-e azt állítani, hogy a konzorcium mentesül az ilyen szabályok vagy eljárások alól (amit az államok tagadnak) – megjegyzi, hogy

az ilyen mentesség egyrészt magának a konzorciumnak a megalapításával jár együtt, másrészt pedig, ha az ilyen mentesség állami támogatásnak minősülne, ezen állami támogatás semmiképpen nem tartozik a hivatalos vizsgálati eljárás hatálya alá, amely az állami garancia modelljére, valamint a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályokra korlátozódik.

6.5.2. A 2013–2015-ös LCF, az 1999–2007-es DEP és a 2008–2015-ös DEP

- (478) A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a 2013–2015-ös LCF-ből származó támogatás olyan új támogatásnak minősül ((454) preambulumbekzdés), amelyet éves alapon nyújtanak akkor, amikor a hatóságok elfogadják az A/S Øresund adóbevallásait ((418) preambulumbekzdés). A Bizottság azt is megállapította, hogy az 1999–2007-es DEP-ből és a 2008–2015-ös DEP-ből származó támogatás új támogatásnak minősül ((460) és (465) preambulumbekzdés), amelyeket 2004. február 21-től nyújtottak az A/S Øresund azon adóbevallásainak elfogadásakor, amelyekben az értékcsökkenési leírásról szóló dán törvényben előírt mértéket meghaladó értékcsökkenési rátát alkalmazott, egészen a 2015-ös adóévre vonatkozó adóbevallás elfogadásáig ((429) preambulumbekzdés).
- (479) Az előzetes vizsgálati eljárás során Dánia és Svédország azzal érvelt, hogy amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a támogatási intézkedések támogatásnak minősülnek, összeegyeztethetőségüket az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján kell értékelnie, amely lehetővé teszi valamely közös európai érdeket szolgáló fontos projekt megvalósításának előmozdítását.
- (480) A közös európai érdeket szolgáló fontos projektekről szóló közlemény⁽¹⁹⁰⁾ határozza meg azokat az elveket, amelyek alapján a Bizottság értékeli az ilyen projektek közfinanszírozását. E közlemény 52. pontja azt mondja ki, hogy „a Bizottság a be nem jelentett támogatások esetén e közleményt alkalmazza akkor, ha a támogatást annak hatálybalépését követően ítélték oda, és a támogatás odaítélésekor hatályban lévő szabályokat alkalmazza a támogatás odaítélésének minden más esetére”. A közös európai érdeket szolgáló fontos projektekről szóló közlemény 2014. július 1-jén lépett hatályba.
- (481) A (429) preambulumbekzdésből következik, hogy az 1999–2007-es DEP alapján nyújtott támogatásokat 2014. július 1-je előtt nyújtották, és hogy a 2013–2015-ös LCF és a 2008–2015-ös LCF alapján nyújtott támogatások legalább egy részét ezen időpontot követően nyújtották. Mivel azonban a közös európai érdeket szolgáló fontos projektekről szóló közlemény egységes szerkezetbe foglalja a támogatások összeegyeztethetőségének az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján történő értékelésével kapcsolatos bizottsági gyakorlatot⁽¹⁹¹⁾, az abban meghatározott alapelvek a hatálybalépése előtt nyújtott támogatások Bizottság általi értékelése szempontjából is tájékoztató jellegűek.
- (482) Ezen alapelvek egyike az arányosság elve, amely megköveteli, hogy a támogatási intézkedések ne lépjenek túl a céljaik eléréséhez szükséges mértéket. Így, ha az állandó összeköttetés tervezése és megépítése kevesebb támogatással is elérhető lett volna, a támogatást nem lehetne arányosnak tekinteni. Ezt az elvet a közös európai érdeket szolgáló fontos projektekről szóló közlemény 28. pontja is rögzíti.
- (483) Az eljárás megindításáról szóló határozat 5.4.4. szakaszában a Bizottság kétségeit fejezte ki a támogatási intézkedések, köztük a különös adóintézkedések arányosságát illetően. A Bizottság az eljárás megindításáról szóló határozat (151) preambulumbekzdésében megjegyezte, hogy nem rendelkezik az állami garanciák és az adókedvezmények összegére és időtartamára vonatkozó, észszerűnek tekinthető korlátok meghatározásához szükséges valamennyi elemmel. Az eljárás megindításáról szóló határozat (152) preambulumbekzdéséből arra lehet következtetni, hogy ez előfeltétele volt annak, hogy lehetővé váljon az érintett támogatás megfelelő számszerűsítési módszere és korlátozása. A Bizottság ezért kétségeit fejezte ki a vizsgált intézkedések arányosságát illetően.

⁽¹⁹⁰⁾ A Bizottság 2021. november 25-én elfogadta a közös európai érdeket szolgáló fontos projektekre vonatkozó állami támogatási szabályokról szóló felülvizsgált közleményt (HL C 528., 2021.12.30., 10. o.). Mivel ez a közlemény csak 2022. január 1-jétől volt alkalmazandó, nem releváns az ezen időpont előtt nyújtott egyetlen támogatás esetében sem. Mindenesetre a Bizottság megjegyzi, hogy a közös európai érdeket szolgáló fontos projektekről szóló 2014. évi közleményben és a 2021. évi felülvizsgált közleményben foglalt, arányossági értékelésre vonatkozó rendelkezések lényegében hasonlóak.

⁽¹⁹¹⁾ Lásd például: a Bizottság határozata (2009. március 17.) a Dánia által a Fehmarnbél szorosan áthaladó állandó összeköttetés tervezési szakaszának finanszírozása ügyben nyújtott, N 157/2009. számú állami támogatásról (HL C 202., 2009.8.27., 1. o.); a Bizottság határozata (1996. március 13.) a német légitársaságok javára az értékcsökkenés kapcsán adott adóügyi támogatásról (HL L 146., 1996.6.20., 42. o.); a Bizottság határozata (1998. december 22.) az Egyesült Királyság által a Csatorna-alagút vasúti összeköttetés számára nyújtott, N 576/98. számú állami támogatásról (HL C 56., 1999.2.26., 6. o.); valamint a Bizottság határozata (2009. május 13.) az Egyesült Királyság által a London & Continental Railways szerkezetátalakításához nyújtott, N 420/08. számú állami támogatásról (HL C 183., 2009.8.5., 2. o.).

- (484) Az államok az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul nem nyújtottak be olyan további információkat, amelyek lehetővé tennék a Bizottság számára, hogy megállapítsa a 2013–2015-ös LCF-ből, az 1999–2007-es DEP-ből és a 2008–2015-ös DEP-ből származó támogatás összegére és időtartamára vonatkozó, arányosnak tekinthető korlátokat, illetve hogy számszerűsítse az érintett támogatást. Az államok különösen nem nyújtottak be a finanszírozási hiányra vonatkozó modellt, amelyet a közös európai érdeket szolgáló fontos projektekről szóló közlemény 31. pontja ír elő, amely szerint „[a] támogatás maximális szintjét a támogatható költségekhez viszonyítva megállapított likviditási rés határozza meg. Amennyiben azt a likviditási rés elemzése indokolja, a támogatási intenzitás elérheti a támogatható költségek 100 %-át. A likviditási rés a beruházás élettartama során előforduló pozitív és negatív, egy megfelelő diszkonttényező alapján jelenértékre diszkontált pénzforgalom különbözete, amely tükrözi a projekt kedvezményezett általi, a felmerült kockázatokat figyelembe vevő megvalósításához szükséges megtérülési rátát. A támogatható költségeket a melléklet állapítja meg [...]”.
- (485) Az államok azt állították, hogy több módszertani kihívással is szembesülnének egy ilyen, a finanszírozási hiányra vonatkozó modell létrehozása során, és jelezték annak kockázatát, hogy a finanszírozási hiányra vonatkozó számítások a konzorcium túlkompenzációjára utalnának.
- (486) Ezen túlmenően az államok nem tartották helyénvalónak, sem szükségesnek, hogy további észrevételeket tegyenek a konzorciumnak nyújtott esetleges támogatások összeegyeztethetőségével kapcsolatban, tekintettel az állami garancia modelljének létező támogatásként való minősítésével kapcsolatos álláspontjukra, valamint arra, hogy meglátásuk szerint a veszteségátvitelre és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok nem minősülnek támogatásnak. Ezenkívül az államok nem tettek észrevételt az állandó összeköttetésnek a panaszos által megrendelt gazdasági értékelésével kapcsolatban ((191), (193) és (201)–(206) preambulumbekzdés), amelyet továbbítottak az államoknak ((30) és (38) preambulumbekzdés).
- (487) Ennek alapján a Bizottság megállapítja, hogy az államok nem bizonyították, hogy a 2013–2015-ös LCF-ből, az 1999–2007-es DEP-ből és a 2008–2015-ös DEP-ből származó támogatás arányos volt.
- (488) Mivel az államok nem bizonyították a 2013–2015-ös LCF-ből, az 1999–2007-es DEP-ből vagy a 2008–2015-ös DEP-ből származó támogatások arányosságát, a Bizottság megállapítja, hogy e támogatás nem egyeztethető össze a belső piaccal. Ennek fényében nem szükséges meghatározni, hogy az állandó összeköttetés olyan projektekre vonatkozik-e, amely a közös európai érdeket szolgáló fontos projektekről szóló közlemény szerint támogatható, vagy hogy az intézkedések szükségesek-e, és nem vezetnek-e a verseny olyan indokolatlan torzulásához, amelyet pozitív hatásaik nem múlhatnak felül.

7. VISSZAFIZETTETÉS

- (489) Az EUMSZ, valamint az uniós bíróságok állandó ítélkezési gyakorlata szerint a Bizottság hatáskörébe tartozik annak eldöntése, hogy az érintett államnak módosítania kell-e vagy meg kell-e szüntetnie azt a támogatást, amely a Bizottság álláspontja szerint nem egyeztethető össze a belső piaccal⁽¹⁹²⁾. Az uniós bíróságok állandó ítélkezési gyakorlata abban is következetes, hogy a Bizottság által a belső piaccal összeegyeztethetetlennek tekintett támogatások esetében a támogatás megszüntetése vonatkozásában a tagállamra kirótt kötelezettség célja a korábbi helyzet visszaállítása⁽¹⁹³⁾.
- (490) Az uniós bíróságok e tekintetben kimondták, hogy ez a célkitűzés akkor valósul meg, ha a kedvezményezett visszafizette a jogellenes támogatásként kapott összegeket, elvesztve így azt az előnyt, amelyet versenytársaival szemben élvezett a belső piacon, és visszaállt a támogatás juttatása előtti állapot⁽¹⁹⁴⁾.
- (491) Ezen ítélkezési gyakorlattal összhangban az (EU) 2015/1589 rendelet 16. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy „[a]mennyiben a jogellenes támogatások esetén elutasító határozat születik, a Bizottság dönt arról, hogy az érintett tagállam hozza meg a szükséges intézkedéseket a támogatásnak a kedvezményezettől történő visszavételére”.

⁽¹⁹²⁾ A Bíróság 1973. július 12-i ítélete, Bizottság kontra Németország, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, 13. pont.

⁽¹⁹³⁾ A Bíróság 1990. március 21-i ítélete, Belgium kontra Bizottság, C-142/87, ECLI:EU:C:1990:125, 66. pont; a Bíróság 2022. szeptember 15-i ítélete, Fossil kontra Commissioner of Income Tax, C-705/20, ECLI:EU:C:2022:680, 42. pont.

⁽¹⁹⁴⁾ A Bíróság 1999. június 17-i ítélete, Belgium kontra Bizottság, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, 64. és 65. pont; a Bíróság 2011. december 8-i ítélete, Residex Capital IV kontra Gemeente Rotterdam, C-275/10, ECLI:EU:C:2011:814, 34. pont.

- (492) Az (EU) 2015/1589 rendelet 16. cikkének (1) bekezdése arról is rendelkezik, hogy „[a] Bizottság nem követeli meg a támogatás visszatérítését, amennyiben az ellentétes az uniós jog valamelyik általános elvével”. E tekintetben a megítélés az volt, hogy a Bizottságnak hivatalból állást kell foglalnia, azoknak a kivételes körülményeknek a figyelembevételével, amelyek a 16. cikk (1) bekezdésének megfelelően indokolják, hogy a jogellenesen nyújtott támogatások visszatérítéséről lemondjon, amennyiben ez a visszatérítés ellentétes lenne az uniós jog egyik alapelvével⁽¹⁹⁵⁾. A Bizottságnak tehát először is meg kell vizsgálnia, hogy fennálltak-e ilyen körülmények (7.1. szakasz), másodszor pedig döntenie kell a támogatás visszafizettetésének módszeréről (7.2. szakasz).

7.1. Bizalomvédelem

- (493) Az államok azzal érvelnek, hogy a visszafizettetést a bizalomvédelem elvének el kellene hárítania. A bizalomvédelem elve az uniós jog általános elve⁽¹⁹⁶⁾, amely jogokat biztosít a magánszemélyek számára⁽¹⁹⁷⁾. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a bizalomvédelem elvére minden olyan személy hivatkozhat, akivel szemben az Unió valamely intézménye megalapozott elvárásokat keltett⁽¹⁹⁸⁾.
- (494) A bizalomvédelem elvére való hivatkozás jogának fennállásához három kumulatív feltétel teljesülése szükséges. Először is pontos, feltételhez nem kötött és egybehangzó, valamint hatáskörrel rendelkező és megbízható forrásokból származó ígéreteket kell nyújtani az érdekelt számára. Másodszor, ezen ígéreteknak jogos várakozást kell kelteniük abban a személyben, akihez azokat intézik. Harmadszor, az adott ígéreteknak összhangban kell állniuk a vonatkozó szabályokkal⁽¹⁹⁹⁾.
- (495) A Bíróság következetesen úgy ítélte meg, hogy a bizalomvédelem elvére minden olyan személy hivatkozhat, akiben valamely intézmény megalapozott reményeket keltett. Ezenkívül a Bíróság elismerte, hogy jogos elvárások csak akkor merülhetnek fel, ha maga az intézmény pontos ígéreteket tett arra vonatkozóan, hogy a szóban forgó intézkedés nem minősül állami támogatásnak⁽²⁰⁰⁾. Főszabály szerint a jogellenesen nyújtott támogatás kedvezményezettjeit megilletően nem áll fenn a bizalomvédelemhez való jog⁽²⁰¹⁾.
- (496) A Bizottság emlékeztet arra, hogy korábban már megállapította⁽²⁰²⁾, hogy – legalábbis a 2000. december 12-i Aéroports de Paris ítélet kihirdetéséig – Dánia, Svédország és a konzorcium jogos elvárásokkal rendelkezett azt illetően, hogy az állandó összeköttetéssel kapcsolatos intézkedések nem minősülnek állami támogatásnak. Ezt a Törvényszék az Øresund-ítéletben⁽²⁰³⁾ megerősítette.
- (497) A Bizottság megjegyzi, hogy a panaszos és a Scandlines és társai álláspontja az, amely szerint az Øresund-ítélet az Aéroports de Paris ítélettől kezdve kizárta a konzorcium és az államok jogos elvárásainak fennállását ((213) és (214) preambulumbekzdés). A Bizottság nem ért egyet ezzel az állásponttal.

⁽¹⁹⁵⁾ A Bíróság 1987. november 24-i ítélete, Rijn-Schelde-Verolme (RSV) Machinefabrieken en Scheepswerven NV kontra Bizottság, 223/85, ECLI:EU:C:1987:502.

⁽¹⁹⁶⁾ A Bíróság 1978. május 3-i ítélete, August Töpfer & Co. GmbH kontra Bizottság, 112/77, ECLI:EU:C:1978:94, 19. pont.

⁽¹⁹⁷⁾ A Bíróság 1992. május 19-i ítélete, Mulder és társai kontra Tanács és Bizottság, C-104/89 és C-37/90 egyesített ügyek, ECLI:EU:1992:217, 15. pont.

⁽¹⁹⁸⁾ A Bíróság 1987. március 11-i ítélete, Van den Bergh en Jurgens és Van Dijk Food Products (Lopik) kontra az Európai Közösségek Bizottsága, 265/85, ECLI:EU:C:1987:121, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

⁽¹⁹⁹⁾ A Törvényszék 2005. június 30-i ítélete, Branco kontra Bizottság, T-347/03, ECLI:EU:T:2005:265, 102. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; a Törvényszék 2006. február 23-i ítélete, Cementbouw Handel & Industrie kontra Bizottság, T-282/02, ECLI:EU:T:2006:64, 77. pont; a Törvényszék 2009. június 30-i ítélete, CPEM kontra Bizottság, T-444/07, ECLI:EU:T:2009:227, 126. pont.

⁽²⁰⁰⁾ Lásd: a Bíróság 2006. június 22-i ítélete, Belgium és Forum 187 ASBL kontra Bizottság, C-182/03 és C-217/03 egyesített ügyek, ECLI:EU:2006:416, 147. pont; a Bíróság 2005. november 24-i ítélete, Németország kontra Bizottság, C-506/03, ECLI:EU:C:2005:715, 58. pont.

⁽²⁰¹⁾ A Bíróság 2004. november 11-i ítélete, Daewoo Electronics Manufacturing España SA (Demesa) és Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava kontra Bizottság, C-183/02 P és C-187/02 P egyesített ügyek, ECLI:EU:C:2004:701, 44. és 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

⁽²⁰²⁾ A 2014. évi határozat (140)–(153) preambulumbekzdése és az eljárás megindításáról szóló határozat (169)–(179) preambulumbekzdése.

⁽²⁰³⁾ Øresund-ítélet, 297. és 328. pont.

- (498) Az Øresund-ítélet 322. pontjában a Törvényszék elutasította a 2014. évi határozattal szemben benyújtott keresetet, amennyiben az a Bizottság azon megállapítására vonatkozott, amely szerint a konzorcium és az államok hivatkozhattak a bizalomvédelem előnyére az Aéroports de Paris ítélet előtti időszak tekintetében. Az ezt követő időszakot illetően a Törvényszék a 327. és 328. pontban megállapította, hogy a 2014. évi határozat nem tartalmaz döntő megállapítást. A Törvényszék úgy ítélte meg, hogy e tekintetben nem szükséges határoznia az érvekről.
- (499) E körülmények között a Bizottság úgy véli, hogy a Törvényszék azt a kérdést, hogy a bizalomvédelem a jelen ügyben meddig alkalmazható, a Bizottság vizsgálatára bízta. Ennek megfelelően a 6. szakaszban (az eljárás megindításáról szóló határozat következtetése) a Bizottság megjegyezte, hogy meg fogja vizsgálni azt a pontos időszakot, amely alatt a kedvezményezett, Svédország és/vagy Dánia hivatkozhat a bizalomvédelem elvére, amennyiben az intézkedések összeegyeztethetetlen állami támogatásnak minősülnek.
- (500) A (454), (460), (465) és (472) preambulumbekkezdésben megállapítottak szerint a 2013–2015-ös LCF-ből, a 2008–2015-ös DEP-ből és az 1999–2007-es DEP-ből származó támogatás jogellenes, új állami támogatásnak minősül, amely összeegyeztethetetlen a belső piaccal ((488) preambulumbekkezdés). A Bizottságnak tehát meg kell határoznia, hogy a felek meddig hivatkozhattak a bizalomvédelem elvére e támogatások tekintetében.
- (501) Az Aéroports de Paris ítéletet megelőzően egyértelmű volt a Bizottság azon gyakorlata, hogy a közlekedési infrastruktúra kiépítése és üzemeltetése nem minősül gazdasági tevékenységnek ⁽²⁰⁴⁾. Az Aéroports de Paris ítéletben azonban a Törvényszék elismerte, hogy a repülőtér-üzemeltetést gazdasági tevékenységnek lehet tekinteni.
- (502) Ezért, amint azt az állami támogatás fogalmáról szóló közlemény megállapítja, az Aéroports de Paris ítélettel megváltozott az a hagyományos álláspont, hogy számos infrastruktúra építésének és üzemeltetésének állami finanszírozása nem tartozik az állami támogatási szabályok hatálya alá. Az említett közlemény 209. pontja szerint:
- „[a]z Aéroports de Paris ügyben hozott ítéletet megelőző bizonytalanság miatt a közigazgatási szervek jogosan gondolhatták, hogy az infrastruktúrákhoz az említett ítéletnél korábban nyújtott állami finanszírozás nem minősül állami támogatásnak, ezért erről a Bizottságot nem szükséges értesíteni. Következésképpen az Aéroports de Paris ügyben hozott ítéletet megelőzően véglegesen elfogadott ilyen finanszírozási intézkedéseket a Bizottság az állami támogatási szabályok alapján nem kérdőjelezheti meg. Ez semmilyen feltételezést nem von maga után az állami támogatás megléte vagy hiánya tekintetében, vagy jogos elvárást az Aéroports de Paris ügyben hozott ítéletet megelőzően nem véglegesen elfogadott finanszírozási intézkedések tekintetében, amelyeket eseti alapon kell ellenőrizni.”
- (503) A (418) és (429) preambulumbekkezdésben említettek szerint a 2013–2015-ös LCF-ből, az 1999–2007-es DEP-ből és a 2008–2015-ös DEP-ből származó támogatás olyan támogatás, amelyet nem nyújtottak véglegesen 2000. december 12. előtt. Meg kell tehát vizsgálni, hogy a Dánia, Svédország és a konzorcium jogos elvárásai a jelen ügyben ezen időponton túlra is kiterjedtek-e.

⁽²⁰⁴⁾ Lásd: Øresund-ítélet, 308. pont.

(504) Ezen ellenőrzés elvégzése érdekében a Bizottság először is emlékeztet azokra a körülményekre, amelyek alapján a 2014. évi határozatban és az eljárás megindításáról szóló határozatban arra a következtetésre jutott, hogy a jelen ügyben jogos elvárások merültek fel, amint azt a 2014. évi határozat (144)–(153) preambulumbekzdése és az eljárás megindításáról szóló határozat (170)–(179) preambulumbekzdése kifejti:

- a) az Aéroports de Paris ítéletet megelőzően, amikor az állandó összeköttetésre irányuló projektet tervezték és kiviteleztek, a Bizottság álláspontja az volt, hogy az infrastruktúra állami finanszírozását közjavaknak, nem pedig gazdasági tevékenységnek kell tekinteni. Ezt az álláspontot egyértelműen rögzítették különböző „puha” jogi eszközökben ⁽²⁰⁵⁾, valamint bizonyos bizottsági határozatokban ⁽²⁰⁶⁾ (lásd a 2014. évi határozat (144) preambulumbekzdését és az eljárás megindításáról szóló határozat (170) preambulumbekzdését);
- b) 1995. augusztus 1-jén a konzorcium levelet intézett a Bizottsághoz, amelyben felvilágosítást kért arról, hogy a garanciák állami támogatásnak minősülnek-e. Ebben az összefüggésben, amint azt a 2014. évi határozat (148) preambulumbekzdése és az eljárás megindításáról szóló határozat (174) preambulumbekzdése megállapítja, a Bizottság fontosnak tartotta megjegyezni, hogy a konzorcium levelét a 659/99/EK rendelet és a 794/2004/EK bizottsági rendelet ⁽²⁰⁷⁾ hatálybalépése előtt nyújtották be a Bizottságnak, e rendeletek pedig új alaki követelményeket vezettek be az állami támogatások bejelentésére vonatkozóan, beleértve a bejelentési űrlapokat, valamint a SANI rendszeren keresztül történő elektronikus benyújtást, amelyet a tagállamok állandó képviselői hitelesítenek ⁽²⁰⁸⁾;
- c) a Dániának és Svédországnak címzett 1995-ös levelükben a Bizottság szolgálatai megerősítették, hogy az állandó összeköttetés megépítése nem tartozik az állami támogatási szabályok hatálya alá, és azt nem kell bejelenteni a Bizottságnak. Ez teljes mértékben összhangban volt a Bizottság akkori gyakorlatával (lásd a 2014. évi határozat (150) preambulumbekzdését és az eljárás megindításáról szóló határozat (176) preambulumbekzdését). Még ha a konzorcium 1995. augusztus 1-jei levele csak a garanciákra vonatkozott is, a válasz jogos elvárásokat keltett a veszteségvitelre és az értéksökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok, valamint a projekt üzemeltetési szakasza tekintetében, mivel a konzorcium teljes tevékenysége, vagyis mind az építés, mind az üzemeltetés kívül esett az állami támogatásokra vonatkozó szabályokon, függetlenül az állami finanszírozás formájától (a 2014. évi határozat (152) preambulumbekzdése és az eljárás megindításáról szóló határozat (177) preambulumbekzdése, amelyet a Törvényszék az Øresund-ítelet 313. pontjában megerősített); valamint
- d) az állandó összeköttetést ráadásul TEN-T projektként hagyták jóvá, és uniós finanszírozásban részesült, ami szintén azt jelzi, hogy a Bizottságot megfelelően tájékoztatták arról, hogy az állami garancia formájában megvalósuló intézkedést végre fogják hajtani ((58) és (442) preambulumbekzdés) (a 2014. évi határozat (151) preambulumbekzdése).

⁽²⁰⁵⁾ Lásd például: Közösségi iránymutatás az EK-Szerződés 92. és 93. cikkeinek és az EGT-megállapodás 61. cikkének a légi közlekedési ágazatban nyújtott állami támogatásokra való alkalmazásáról (HL C 350., 1994.12.10., 5. o.). A 12. pont kifejezetten utal a hidakra: „Az infrastrukturális projektek (például repülőterek, autópályák, hidak stb.) építése vagy bővítése olyan általános gazdaságpolitikai intézkedés, amelyet a Szerződés állami támogatásokra vonatkozó szabályai alapján a Bizottság nem ellenőrizhet.”; a Bizottság 1998. július 22-i fehér könyve az infrastruktúra használatáért járó méltányos díjazásról: a közlekedési infrastruktúra közös díjszabásának fokozatos megközelítése az EU-ban (COM(1998) 466 végleges), 43. pont; 1997. december 10-i zöld könyv a tengeri kikötőkről és a tengeri infrastruktúráról (COM(97) 678 végleges), 42. pont; a Bizottság 2001. február 13-i közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek: A tengeri kikötőkben nyújtott minőségi szolgáltatások megerősítése: Az európai közlekedést döntően meghatározó tényező (COM(2001) 35 végleges).

⁽²⁰⁶⁾ Lásd: a Bizottság határozata (2000. szeptember 14.) a Hollandia által az állami belföldi termináloknak szóló támogatási program (SOIT) formájában nyújtott, N 208/2000. számú állami támogatásról (HL C 315., 2000.11.4., 22. o.); a Bizottság határozata (2002. július 17.) az Egyesült Királyság által a Netwok Rail számára nyújtott, N 356/2002. számú állami támogatásról (HL C 232., 2002.9.28., 2. o.); a Bizottság határozata (2001. december 20.) az Egyesült Királyság által Freight Facilities Grant néven nyújtott, N 649/2001. számú állami támogatásról (HL C 45., 2002.2.19., 2. o.), 45. pont; a Bizottság határozata (2006. március 8.) az Írország által a nagyvárosi hálózat (MAN) regionális széles sávú program II. és III. fázisához nyújtott, N 284/2005. számú állami támogatásról (HL C 207., 2006.8.30., 2. o.), 34. pont; a Bizottság határozata (2002. augusztus 2.) a Spanyolország által a Terra Mitica SA részére nyújtott, C 42/2001. számú állami támogatásról (HL L 91., 2003.4.8., 23. o.), 64. és 65. pont; a Bizottság határozata (2005. április 20.) a Belgium által a PPP Antwerpen Nemzetközi Repülőtér részére nyújtott, N 355/2004. számú állami támogatásról (HL C 176., 2005.7.16., 11. o.), 34. pont; a Bizottság határozata (2001. december 11.) a Belgium által a Partenariat public privé pour la construction d'installations de chargement et de déchargement részére nyújtott, N 550/2001. számú állami támogatásról (HL C 24., 2002.1.26., 2. o.), 24. pont; a Bizottság határozata (2001. december 20.) az Egyesült Királyság által Freight Facilities Grant (FFG) néven nyújtott, N 649/2001. számú állami támogatásról (HL C 45., 2002.2.19., 2. o.). Lásd még az állami támogatás fogalmáról szóló közlemény 201. pontját.

⁽²⁰⁷⁾ A Bizottság 794/2004/EK rendelete (2004. április 21.) az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról (HL L 140., 2004.4.30., 1. o.).

⁽²⁰⁸⁾ Ugyanott, 2. és 3. cikk.

- (505) A Bizottság emlékeztet arra, hogy a (371) és (399) preambulumbekzdésben említettek szerint az állami garancia modelljéből és az 1991–2001-es LCF-ből származó állami támogatást az állandó összeköttetés tervezésébe és megépítésébe történő beruházás támogatására nyújtották. A 2013–2015-ös LCF-ből, az 1999–2007-es DEP-ből és a 2008–2015-ös DEP-ből származó állami támogatást úgy kell tekinteni, mint amely az állandó összeköttetés üzemeltetését támogatja ((416) és (426) preambulumbekzdés).
- (506) A Bizottság megjegyzi, hogy azok az okok, amelyek miatt eredetileg úgy ítélte meg, hogy az állandó összeköttetésre vonatkozó projekttel kapcsolatban jogos elvárások keletkeztek ((504) preambulumbekzdés) abban gyökereztek, hogy az 1995-ös levelek kifejezetten megerősítették azt az akkori gyakorlatot, miszerint úgy tekintették, az infrastrukturális projektek nem tartoznak az állami támogatásokra vonatkozó szabályok hatálya alá. E leveleket a konzorciumnak a Bizottsághoz intézett 1995. augusztus 1-jei levelére válaszul küldték meg, amelyben a konzorcium annak tisztázását kérte, hogy az állandó összeköttetés megépítését támogató állami garancia modellje állami támogatásnak minősül-e.
- (507) Az Aéroports de Paris ítéletben a Törvényszék megerősítette, hogy az állami infrastruktúra üzemeltetése állami támogatásnak minősülhet ⁽²⁰⁹⁾.
- (508) Amint az a (471) preambulumbekzdésben szerepel, a Bizottság nem véli úgy, hogy a konzorcium 1995. augusztus 1-jei levele az új támogatási intézkedések bejelentésének tekinthető, ezen intézkedéseket ugyanis először közel tíz évvel e levél elküldése után nyújtották, és észszerűen nem feltételezhető róluk, hogy a konzorcium belefoglalhata volna őket a levélbe, mivel mindhárom intézkedés az általános adószabályok egy olyan jövőbeli módosításából ered, amely az A/S Øresundra nem volt alkalmazandó. Hasonlóképpen, a Bizottság nem véli úgy, hogy az 1995-ös levél, amely megerősíti, hogy az állami támogatási szabályokat nem alkalmazzák az akkor vállalt beruházásokra, helyesen tekinthető úgy, hogy az Aéroports de Paris ítéletet és az építkezés befejezését követően a napi üzemeltetéshez nyújtott támogatást is magában foglalja.
- (509) Az 1995-ös leveleken kívül a Bizottságnak nincs tudomása arról, hogy a konzorcium vagy az államok olyan ígéreteket kaptak volna, amelyek megfelelnek a bizalomvédelem megalapozásához szükséges három kumulatív feltételnek ((494) preambulumbekzdés).
- (510) A Bizottság tehát nem lát okot annak feltételezésére, hogy az államok vagy a konzorcium jogos elvárásokkal rendelkezhetek volna abban a tekintetben, hogy az állandó összeköttetés napi üzemeltetését lefedő, az Aéroports de Paris ítéletet követően nyújtott új támogatási intézkedések nem minősültek állami támogatásnak.
- (511) A Bizottság ezért megállapítja, hogy 2000. december 12-től, azaz az Aéroports de Paris ítélet időpontjától kezdve az államok és a konzorcium már nem rendelkezhetek jogos elvárásokkal azt illetően, hogy a projekt napi üzemeltetésének támogatása nem minősül állami támogatásnak.
- (512) A Bizottság megjegyzi, hogy az állami garancia modelljéből és az 1991–2001-es LCF-ből származó támogatások helyzete nem feltétlenül egyezik meg a 2013–2015-ös LCF-ből, az 1999–2007-es DEP-ből és a 2008–2015-ös DEP-ből származó támogatások helyzetével, mivel az állami garancia modelljéből és az 1991–2001-es LCF-ből származó állami támogatást 1992. február 13-án, még az 1995. évi levelek kiadása előtt véglegesen odaítélték a konzorciumnak, hogy lehetővé tegyék az állandó összeköttetésbe való beruházást ((388) és (404) preambulumbekzdés, valamint (371) és (399) preambulumbekzdés). Tekintettel azonban arra, hogy az állami garancia modelljéből és az 1991–2001-es LCF-ből származó támogatások olyan létező támogatások, amelyek nem képezik visszafizetetés tárgyát ((473)–(475) preambulumbekzdés), a Bizottság nem köteles megállapítani, hogy a konzorcium vagy az államok az Aéroports de Paris ítéleten túl is fenntarhattak-e jogos elvárásokat az állandó összeköttetés megépítésére irányuló beruházás támogatására nyújtott támogatásokkal kapcsolatban.
- (513) A Bizottság ezért megállapítja, hogy a 2013–2015-ös LCF-ből, az 1999–2007-es DEP-ből és a 2008–2015-ös DEP-ből eredő új támogatások esetében, mivel azokat 2000. december 12-t követően nyújtották, a bizalomvédelem elvének alkalmazása nem zárja ki a visszafizetést. E támogatásokat tehát vissza kell fizettetni.

⁽²⁰⁹⁾ 123. pont.

7.2. A visszafizettetés módja

- (514) A belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított támogatás visszafizettetésének elrendelésekor a Bizottság határozatának tartalmaznia kell azokat az információkat, amelyek lehetővé teszik a határozat címzettje számára, hogy túlzott nehézség nélkül kiszámítsa a visszafizettendő támogatás összegét ⁽²¹⁰⁾. A belső piacon a támogatás nyújtását megelőzően fennálló helyzet visszaállítása érdekében a visszafizettetés a támogatásnak a kedvezményezett rendelkezésére bocsátásától a tényleges visszafizetésig tartó időszakra vonatkozik. A visszafizettendő összegek tartalmazzák a tényleges visszafizetés időpontjáig esedékes kamatokat is.
- (515) A belső piaccal összeegyeztethetetlennek ítélt jogellenes támogatást vissza kell fizettetni a támogatás kedvezményezettjeivel ⁽²¹¹⁾. A belső piacon a támogatás nyújtását megelőző helyzet helyreállítása érdekében a kedvezményezettnek vissza kell fizetnie a támogatást ahhoz, hogy elveszítse azt az előnyt, amelyet versenytársaival szemben élvezett a piacon. A Bizottság a (314)–(319) preambulumbekzdésben megjegyezte, hogy az A/S Øresund és a konzorcium az állandó összeköttetés gazdasági tevékenysége szempontjából egyetlen vállalkozást alkot; és hogy az e gazdasági tevékenység céljából az egyetlen vállalkozásnak juttatott előnyt a konzorcium is élvezi a vállalkozás részeként; és hogy az állandó összeköttetés tevékenységéhez kapcsolódó költségek esetleges csökkentése a konzorcium javát szolgálja, mivel a konzorcium jövedelmét használják fel a konzorcium kötelezettségeinek teljesítésére. E körülményekre tekintettel és a belső piacon a támogatási intézkedések nyújtását megelőzően fennálló helyzet visszaállítása érdekében a támogatást vagy a konzorciummal, vagy az A/S Øresunddal, mint az egyetlen vállalkozás részeivel fizettethetik vissza, mivel a konzorcium viseli az állandó összeköttetéshez kapcsolódó költségek esetleges csökkentését vagy növekedését.
- (516) A 2013–2015-ös LCF-ből származó támogatást évente nyújtották, amikor a hatóságok elfogadták az A/S Øresund adóbevallásait. Az 1999–2007-es DEP-ből és a 2008–2015-ös DEP-ből származó állami támogatást abban az időpontban nyújtották, amikor a hatóságok elfogadták az A/S Øresund azon adóbevallásait, amelyekben az értékcsökkenési leírásról szóló törvényben előírt mértéket meghaladó értékcsökkenési rátát alkalmazott. A visszafizetendő összeg számszerűsítése érdekében össze kell hasonlítani az A/S Øresund által ténylegesen megfizetett adót azon adó összegével, amelyet akkor kellett volna megfizetnie, ha az általánosan alkalmazandó veszteségátviteli és értékcsökkenési leírási szabályokat alkalmazták volna, és amelyet azon időpontokban kell kiszámítani, amikor a megtakarított adó az egyes adóévekben esedékes lett volna. A ténylegesen megfizetett adó és azon adó összege közötti összehasonlítást, amelyet meg kellett volna fizetni, a 2004. február 21. után benyújtott ⁽²¹²⁾ és az adóhatóság által elfogadott minden egyes adóbevallás esetében elő kell írni.
- (517) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy a veszteségátvitelre vonatkozó különös dán szabályok és az értékcsökkenési leírásra vonatkozó különös dán szabályok hatása nem vizsgálható elszigetelten, mivel az értékcsökkenés hatással van az adózó adóköteles jövedelmére, és hatással lehet az átvitt veszteségekre. Ezenkívül az adóbevallás 2004. február 21-től számított első elfogadásától a visszafizetés időpontjáig tartó teljes időszakot figyelembe kell venni, mivel az átvitt veszteségek hatással lehetnek a jövőbeli években ténylegesen megfizetett adókra.
- (518) Ami különösen a 2008–2015-ös DEP-t illeti, a Bizottság megjegyzi, hogy az A/S Øresund minden egyes adóbevallásban eldönthette, hogy eszközei egy részére alkalmaz-e értékcsökkenési leírást vagy sem. Ezeket a tényleges döntéseket kell figyelembe venni az A/S Øresund által megfizetett adó és azon adó összehasonlításakor, amelyet akkor kellett volna megfizetnie, ha az általános értékcsökkenés leírási szabályokat kellett volna alkalmazni, és ha alkalmazták volna őket (a továbbiakban: kontrafaktuális adóbevallás). Ha az A/S Øresund egy adott évben az általánosan alkalmazandó szabályok által megengedettnél magasabb értékcsökkenési rátát vett alapul, ezt az értékcsökkenési többletet azon első év kontrafaktuális adóbevallásában kell figyelembe venni, amelyre vonatkozóan az A/S Øresund úgy döntött, hogy nem alkalmaz értékcsökkenési leírást az állandó összeköttetéssel kapcsolatos eszközeire (vagy csak az általánosan alkalmazandó szabálynál alacsonyabb rátát alkalmazott), és csak az általános szabályok által megengedett értékcsökkenési rátán belül. A számítás szempontjából minden fennmaradó értékcsökkenési többletet figyelembe kell venni a következő évre vonatkozó kontrafaktuális adóbevallásban mindaddig, amíg az A/S Øresund adóbevallásaiban és a kontrafaktuális adóbevallásokban szereplő kumulált értékcsökkenhető összeg egyenlő nem lesz.

⁽²¹⁰⁾ Lásd ebben az értelemben: a Bíróság 2007. október 18-i ítélete, Bizottság kontra Franciaország, C-441/06, ECLI:EU:C:2007:616, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

⁽²¹¹⁾ A Bíróság 2004. április 29-i ítélete, Németország kontra Bizottság, C-277/00, ECLI:EU:C:2004:238, 75. pont.

⁽²¹²⁾ Adott esetben figyelembe kell venni a dán adóhatóság által az adóellenőrzéssel összefüggésben végzett korrekciót.

8. KÖVETKEZTETÉS

- (519) A Bizottság megállapítja, hogy a konzorcium által az állandó összeköttetés tervezési és építési költségeinek finanszírozására felvett kölcsönök tekintetében az államok által bevezetett államigarancia-modell az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében a konzorciumnak nyújtott állami támogatásnak minősül.
- (520) Az állami garancia modelljét egyedi *ad hoc* támogatásként nyújtották 1992. február 13-án, a konzorcium létrehozásakor. Az intézkedés létező támogatásnak minősül. A Bizottság mindenesetre megjegyzi, hogy az államok kötelezettséget vállaltak arra, hogy biztosítják, hogy a konzorcium piaci feltételek mellett finanszírozza az új adósságokat és refinanszírozza a meglévő adósságokat. Ezért az állami garancia modelljéből eredő, a konzorciumnak nyújtott támogatást a konzorcium fennálló, hitelviszonyt megtestesítő instrumentumainak lejártával fokozatosan megszüntetik.
- (521) A Bizottság megállapítja, hogy a 2002–2012-es LCF és az 1991–1998-as DEP nem minősül az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak.
- (522) A Bizottság megállapítja, hogy az 1991–2001-es LCF-ből, a 2013–2015-ös LCF-ből, az 1999–2007-es DEP-ből és a 2008–2015-ös DEP-ből származó előnyök az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében a Dánia által az A/S Øresund és a konzorcium által alkotott egyetlen vállalkozásnak és így a konzorciumnak nyújtott, egyedi, *ad hoc* állami támogatásnak minősülnek. Az 1991–2001-es LCF-ből származó támogatás olyan egyedi, *ad hoc* támogatás, amely létező támogatásnak minősül. Az 1999–2007-es DEP-ből származó támogatás egyedi *ad hoc* támogatás odaítéléseiből áll, amely létező támogatásnak minősül, ha azt 2004. február 21. előtt nyújtották, és új, jogellenes támogatásnak, amennyiben 2004. február 21-től nyújtották. A 2013–2015-ös LCF-ből származó támogatás és a 2008–2015-ös DEP-ből származó támogatás egyedi, *ad hoc* támogatás, amely új támogatásnak minősül, amelyet Dánia jogellenesen hajtott végre. Az új támogatásnak minősülő támogatási intézkedések nem egyeztethetők össze a belső piaccal. Mivel ezen intézkedések alapján 2000. december 12. előtt nem nyújtottak támogatást, a bizalomvédelem elvének alkalmazása nem zárja ki a visszafizettetést. Dániának vissza kell fizetnie a 2013–2015-ös LCF, az 1999–2007-es DEP és a 2008–2015-ös DEP keretében nyújtott jogellenes és összeegyeztethetetlen támogatásokat,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 2002–2012-es LCF és az 1991–1998-as DEP az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében nem minősül állami támogatásnak.

2. cikk

Az államok által nyújtott államigarancia-modell, valamint a Dánia által nyújtott 1991–2001-es LCF az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett, az A/S Øresund és a konzorcium alkotta egyetlen vállalkozás és következésképpen a konzorcium számára nyújtott állami támogatásnak minősül. Az említett támogatás létező támogatás.

3. cikk

A Dánia által nyújtott 1999–2007-es DEP-ből eredő előny az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett, az A/S Øresund és a konzorcium alkotta egyetlen vállalkozás és következésképpen a konzorcium számára nyújtott állami támogatásnak minősül. Az említett támogatás létező támogatás, amennyiben azt 2004. február 21. előtt nyújtották.

4. cikk

Az 1999–2007-es DEP-ből eredő előnyök, amennyiben 2004. február 21. után nyújtották őket, a 2008–2015-ös DEP-ből eredő előnyök, valamint a 2013–2015-ös LCF-ből eredő előnyök az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett, az A/S Øresund és a konzorcium alkotta egyetlen vállalkozás és következésképpen a konzorcium számára nyújtott állami támogatásnak minősülnek. Az említett támogatás olyan új támogatás, amelyet Dánia jogellenesen, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikke (3) bekezdésének megsértésével hajtott végre, és amely összeegyeztethetetlen a belső piaccal.

5. cikk

(1) Dánia visszafizeteti a 4. cikkben említett támogatást az A/S Øresund és a konzorcium alkotta egyetlen vállalkozással.

(2) A visszafizetendő összegek után az összegeknek az A/S Øresund és a konzorcium alkotta egyetlen vállalkozás rendelkezésére bocsátásának napjától a tényleges visszafizetésükig terjedő időszakra kamatot kell fizetni.

(3) A kamatot a 794/2004/EK rendelet V. fejezetével és a 794/2004/EK rendeletet módosító 271/2008/EK rendelet V. fejezetével összhangban kamatos kamatként kell kiszámítani.

6. cikk

(1) A 4. cikkben említett támogatást azonnal és ténylegesen vissza kell fizettetni.

(2) Dániának gondoskodnia kell e határozatnak a határozatról szóló értesítéstől számított négy hónapon belüli végrehajtásáról.

7. cikk

(1) határozatról szóló értesítéstől számított két hónapon belül Dánia benyújtja az alábbi információkat:

- a) a 4. cikkben említett, az A/S Øresund és a konzorcium alkotta egyetlen vállalkozásnak nyújtott támogatás teljes összege;
- b) az A/S Øresund és a konzorcium alkotta egyetlen vállalkozással visszafizetendő teljes összeg (tőke és kamatok);
- c) az e határozatnak való megfelelés érdekében meghozott és tervezett intézkedések részletes bemutatása;
- d) azt igazoló dokumentumok, hogy az A/S Øresund és a konzorcium alkotta egyetlen vállalkozást felszólították a támogatás visszafizetésére.

(2) Dánia a 4. cikkben említett támogatás visszafizetésének teljesítéséig folyamatosan tájékoztatja a Bizottságot az e határozat végrehajtása érdekében elfogadott nemzeti intézkedések előrehaladásáról. Dánia a Bizottság egyszerű kérésére azonnali tájékoztatást ad az e határozat végrehajtása érdekében már meghozott és tervezett intézkedésekről. Részletes tájékoztatást nyújt továbbá az A/S Øresund és a konzorcium alkotta egyetlen vállalkozás által már visszafizetett támogatási összegekről és visszafizetési kamatokról.

8. cikk

Ennek a határozatnak a Dán Királyság és a Svéd Királyság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2024. február 13-án.

a Bizottság részéről

Margrethe VESTAGER

igyevezető alelnök
